የመጽሐፍ ቅዱስ መማሪያ

፫ኛ መጽሐፍ

ያለ አሳታሚው ፈቃድ በሙሉም በከፊልም ማሳተም ክልክል ነው ።

የመንበረ ጸባዖት ቅ. ሥላሴ ካቴድራል የድርሰት ክፍል ።
የፖ. ሣ. ቁ. 3137
አዲስ አበባ ፲፱፻፷፫ ዓ. ም.

በብርሃንና ሰላም ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ማተሚያ ቤት ታተመ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ሀገራችን ኢትዮጵያ ቅዱሳት መጻሕፍትን አክብራ የተቀበለችበት ጊዜ በጣም ረዘም ያለ ነው ፤ ይኸውም ከክርስትና በፊትና ከክርስትና በኋላ እንደሆነ ሊቃውንቱ ይተርካሉ ። የመጻሕፍትም ኃይል ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ክርስቲያናዊ እምነቷን ጠብቃ ለመኖር ረድቷታል ። የክርስቲያንም ደሴት ሊያሰኛት የቻለው ቅሉ ፤ ሕዝባችን በቅዱሳት መጻሕፍት መሪነት ትልቁም ትንሹም በአንድ ክርስቲያናዊ መንፈስ ተሳሥሮ ከመኖሩ ጋር ቅዱሳት መጻሕፍትን አተኩሮ በመመልከቱና ክርስቲያናዊ ተግባሩን በመፈጸሙ ነው ። አባቶቻችን ነገሥታት ስለቅዱሳት መጻሕፍት አጠባበቅ ለሕዝቡም እንዴት እንደሚዳረስ በጠቅላላም ስለ ክርስቲያን ሃይማኖት አጠባበቅ በብዛት ሠርተዋል ፤ ለትውልድም እንዲተላለፍ ለማድረጋቸው ሕያው ታሪካቸው ይመሰክራል ።

እንደዛሬው ሁሉ የማተሚያ መኪና ባይኖርም እንኳ ቅዱሳት መጻሕፍትና የቤተ ክርስቲያን መጻሕፍት በእጅ ጽሑፍ ተባዝተው ለሁሉም እንዲደርሱ ስላደረጉ ገዳማትና አድባራት በጠቅላላም አብያተ ክርስቲያናታችን በቅዱሳት መጻሕፍት በልጽገው ይገኛሉ ። እንዲሁም ከልዩ ልዩ ቋንቋ ወደ ግዕዝ እንዲተረጐሙ ወዲያውም በቋሚ መጻሕፍትነት እንዲጻፉ ያደረጓቸው መጻሕፍት ፤ ለዘመናቸው አገልግሎት በቂ ጥቅምን ከመስጠታቸው ጋር ለአሁኑም ዘመን እንዲሁ ከፍ ያለ ጥቅምን በመስጠት ላይ ይገኛሉ ። የሰው ሕይወት በቅዱስ መጽሐፍ ደጋፊነት ተወስኖ እንዲኖር በግድ ያስፈልጋል ። አንድ ሰው በቅዱስ መጽሐፍ መሪነት ካልተመራና ጊዜውን ሳያባክን ካልሠራ በነፋስ ኃይል እንደሚወዛወዝ ሸንበቆ ምንም የያዘው ቁም ነገር ሳይኖር እንዲሁ ያልፋል ። ቅዱሳት መጻሕፍትን በየጊዜው መመልከት ግን የሰው ልጅ ራሱን ገዝቶ ፈቃደ ብርቱነቱን አፅንቶ እንዲኖር ይረዳዋል ። ቅዱስ መጽሐፍን ቤተ ክርስቲያናችን በምትቀበለው መልክ ጠቅላላውን በአንድ ጥራዝ እንዲገኝ ከማድረጋችን ጋር እርሱንም ወደ አማርኛ አስተርጕመን አሳትመነዋል ። ዋናው ዓላማችንም በጠቅላላ ወገናችንን ስለ ቅዱስ መጽሐፍ ያለውን ፍላጎት ለማርካት ነው ።

አሁንም ክርስቲያኑ ሕዝባችን በተለይም አዲሱ ትውልድ በሚስማማውና በሚገባው ዕቅድ መጽሐፍ ቅዱስን እንዲማር አስበን በቀላሉ መንገድ እንዲዘጋጅ ያዘዝነው ተምሮ ተመራምሮ በእውነቱ ጸንቶ ለመኖር ይረዳዋል በማለት ነው ። ለሕዝባችን እንደፍላጎቱ ለማርካት በዐቀድነው መሠረት የመጽሐፍ ቅዱስን ታሪክ ጊዜያችንን መስሎ የቤተ ክርስቲያናችንን ትምህርት ተከትሎ የተዘጋጀ እንደሆነ ዳር እስከ ዳር ያለው ተቀባይነት ሊሟላ እንደሚችል የታወቀ ነው ፣ በተምሮ ማስተማርም ፣ ሁሉ እንዲጠቀምበት ያለን እምነት ፍጹም ነው ።

ቀ. ኃ. ሥ.

www.ethiopianorthodox.org

መቅድም

ቅዱስ መጽሐፍ የሰው ልጅ መመሪያ የሕይወቱም መምሪያ በመሆኑ ፣ የሰው ልጅ መራባት እንደጀመረ ወዲያውኑ አምላክ በቅዱሳን ነቢያት አድሮ፡ ብሉያት መጻሕፍት እንዲጻፉ አድርጓል ። በኋላም ራሱ ሥጋን ለብሶ በምድር ተመላልሶ እንደ አምላክነቱ ቅዱስ ወንጌልን አስተምሯል ። ቀጥሎም ሐዋርያቱ በመንፈስ ቅዱስ ተቃኝተው ፣ የረቀቀውን አጕልተው ፣ ትንቢቱን አማናዊ አድርገው አስተምረዋል ፡ ቅዱስ መጽሐፍንም ጽፈው ሰጥተዋል ። ቅዱስ መጽሐፍ የሰው ልጅ የልቡናው ፋና ነው ፣ ያለርሱ ሕይወቱ በጨለማ ይዋጣል ፣ ያለርሱ ቢራመድ ይሰነካከላል።

በእግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃድና በርሱም ገላጭነት የተጻፈ ቅዱስ መጽሐፍ ለሰው ልጅ ለትምህርት ፡ ለተግሣጽ ይጠቅማል ፤ የዚህንም እውነተኛ አስረጂነት ቅዱስ ጳውሎስ በመረዳት ደቀ መዝሙሩን ጢሞቴዎስን ሲመክር ይገኛል (፪ ጢሞ ፫ ፡ ፲፮ - ፲፯) ።

ቤተ ክርስቲያን የጸጋ መዝገብ ስትሆን ምእመናን ደግሞ ጸጋውን እንዴት ሊካፈሉት የሚችሉ በቅዱስ መጽሐፍ መመሪያነት መሆኑ የታመነ ነው ። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ዘመኑን ተከትላ ረጅሙን በማሳጠርና በመጠቅለል የየጊዜውም ቋንቋውን ከከባድ ወደ ቀላል በማሻሻል ተስማሚ የሆነ ዝግጅት በማድረግ ስታስተምር ቆይታለች ፤ አሁንም ታስተምራለች ።

ከዚህ ቀደም በሀገራችን በዚህ መልክ እየተዘጋጁ የቀረቡ ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮች እንደነበሩ ይታወቃል ። በተጨማሪም አሁን በኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ኃላፊነት የተዘጋጀ ሆኖ ቀርቧል ። ይሁን እንጂ ማንኛውም አማኒ ዳር እስከዳር እንዲጠቀምበት በሁሉም ዘንድ ተቀባይነት እንዲኖረው ሆኖ ተዘጋጅቷል። ይኸንም የተቀደሰ ተግባር ለመጀመር የቻልነው የቤተ ክርስቲያን የበላይ ጠባቂ ፤ የክርስቲያን ሃይማኖት ደጋፊ በሆኑ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መልካም ፈቃድና ትእዛዝ ነው ። የዚህንም ዝግጅት ኃላፊነት የመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል የወሰደና ያሳተመው ሲሆን ፣ በመላ ክርስቲያኑ ሕዝባችን እንዲጠቀምበት እምነታችን ከፍ ያለ ነው ።

በሥጋዊ ጥበብ የተራቀቀው ትውልድ መንፈሳዊው ጥበብ እንዳይነሣው ቅዱስ መጽሐፍን በማንበብ እንዲጠቀም ትንሽ ትልቅም ሳይል ሁሉም እንደፍላጎቱ እንዲደርሰው ከፍ ያለ ጥንቅቁ በማድረግ ቀላል መስሎ በታየን መንገድ አዘጋጅተን አቅርበናል ።

መጽሐፍ ቅዱስን በሙሉ ለማጥናት የሚያስችለውን «የመጽሐፍ ቅዱስ መማሪያ» ብለን የሰየምነውን ፪ኛውን ክፍል በዚህ መልክ ስናቀርብ ሁላችሁም በመማር ልዩም ምርምር በማድረግ እንድትጠቀሙበት በእግዚአብሔር መንፈስ እንታመናለን ።

የመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል የድርሰት ክፍል ።

መግቢያ

የመጽሐፍ ቅዱስ መማሪያ ብለን የሰየምነው ይኸ መጽሐፍ ፩ኛ በትምህርት ቤት ፣ ፪ኛ በእሑድ ትምህርት ቤት ፣ ፫ኛ በግልም በየቤቱ ሁሉም እንዲማርበትና እንዲያስተምርበት ታስቦ አማካይ መንገድን በመከተል የተዘጋጀ ነው ። መጽሐፉም ፫ት ክፍል ይኖረዋል ፤ ይኸውም በ፩ኛ ደረጃና በ፪ኛ ደረጃ ፣ እንዲሁም ከፍተኛ ዕውቀት ላላቸው ሰዎች እንዲመች ሆኖ የተሠራ ሲሆን ፩ኛውም ሆነ ፪ኛው ክፍል ከብሉይና ከሐዲስ ኪዳን ተወጣጥቶ ክፍለ ዘመናትን በመከተል ለትምህርት ተስማሚ በሆነ መንገድ የተዘጋጀ ነው ። ይኸ ፫ኛው ክፍል ግን በ፪ ክፍል ብቻ ተከፍሎ የተዘጋጀ ነው ፣ ለምሳሌ ፡- ብሉይ ከምዕራፍ ፩ - ፴ ፣ ሐዲስ ከምዕራፍ ፴፩ እስከ መጨረሻው ።

ተማሪዎችም በዚህ መሠረት ሊማሩ እንደሚገባ ስናስገነዝብ ፤ አስተማሪዎችም በዚሁ መልክ እንዲያስተምሩ ፣ የግል ሰዎችም ቢሆኑ በዚህ መሠረት እንዲማሩ እምነታችን ፍጹም ነው ።

ከ፫ቱ ክፍል መጻሕፍት ውስጥ ፫ኛው ይኸ ሲሆን ፩ኛውና ፪ኛው ክፍል ከዚህ ቀደም ታትሞ በሥራ ላይ ውሏል ። እያንዳንዱ ምዕራፍ ተመሳሳይ ከሆነበት ቦታ ላይ ምዕራፍና ቍጥሩን በማያያዝ በቀደሙት ክፍሎች መሠረት እየጠቀስን አሳይተናል ። ከጥናቱ ቀጥሎ ለትምህርት ተስማሚ የሆኑ ጥቅሶች እንደማጠቃለያ ትምህርት ሆነው ገብተዋል ፣ እንዲሁም በያንዳንዱ ምዕራፍ መጨረሻ ላይ የትምህርቱን ጠቅላላ ስሜት የሚገልጡ ጥያቄዎች ስለሚገኙ ፣ አስተማሪው እርሱንና በርሱ መልክ ጥያቄ እንዲያቀርብ የሚገልጥ ሆኖ ተዘጋጅቷል ። አስተማሪውና ተማሪው በረጋ መንፈስ እንዲገነዘቡት ያስፈልጋል ። የተማሩትንም ሁሉ የሚገልጥ ቅዱስ መንፈስን መጥራት ስለሚያስፈልግ ፣ በየምዕራፉ መጨረሻ ላይ በጸሎት መልክ ተዘጋጅቶ ይገኛል ። የእግዚአብሔርን ስም የጠራ ሁሉ ይድናል ፡ ቀና ጎዳናን ያገኛልና ። ቤተ ክርስቲያናችን ይኸን ዝግጅት ለማድረግ የወሰነችበት እያንዳንዱ ወጣት ስለ መንፈሳዊ ሕይወቱ ኃላፊነት ስላለበት ለመንፈሳዊ ሕይወቱ መመሪያ እንዲሆነው ሰፋ ያለ ጥናት ካደረገች በኋላ ነው ።

የመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል

የድርሰት ክፍል ።

www.ethiopianorthodox.org

ማውጫ

ከብሉይ ኪዳን

ምዕራፍ — ገጽ

- ፩ የእስራኤል መንግሥት መከፈል — ፲፯
- ፪ እስራኤልን ያሳተው ንጉሥ — ፲፱
- ፫ ኤልያስና የድርቅ ዘመን — ፳፩
- ፬ እግዚአብሔር ኤልያስን አጽናና — ፳፭
- ፭ የአክዓብና የልጁ የአካዝያስ ክፉት — ፳፯
- ፮ የኤልያስ መንፈስ በኤልሳዕ ላይ — ፴
- ፯ የኤልሳዕ ነቢይነትና በሶርያ ላይ የተሰጠው ድል — ፴፬
- ፰ በኢዩ አማካይነት የተፈጸመ ፍርድ — ፴፯
- ፱ ዮናስና የነነዌ ሰዎች — ፴፱
- ፲ የዳዊት ዘር ከእልቂት መዳን — ፵፪
- ፲፩ የአሞጽና የሆሴዕ ትንቢት — ፵፭
- ፲፪ የኢሳይያስ መጠራት — ፵፰
- ፲፫ የአካዝ በኢሳይያስ ቃል አለማመን — ፶
- ፲፬ የሕዝቅያስ በጎ ሥራ — ፶፫
- ፲፭ የሰናክሬም ዛቻና ውድቀት — ፶፮
- ፲፮ የሕዝቅያስ መፈወስና የምናሴ ክፋት — ፶፱
- ፲፯ ኤርምያስና መልካሙ ንጉሥ ኢዮስያስ — ፷፩
- ፲፰ ኤርምያስና ክፉው ንጉሥ ኢዮአቄም — ፷፬
- ፲፱ ዳንኤልና ባልንጀሮቹ በባቢሎን ቤተ መንግሥት — ፷፯
- ፳ የኤርምያስ መታሠርና የኢየሩሳሌም ውድቀት — ፸፩
- ፳፩ ለዕንባቆም ጥያቄ የተሰጠው መልስ — ፸፬
- ፳፪ የምርኮኞች ነቢይ ሕዝቅኤል — ፸፮
- ፳፫ ኢዮብ የመታገሥን ምሥጢር ተማረ — ፹
- ፳፬ ዳንኤልና የባቢሎን ነገሥታት — ፹፬
- ፳፭ የዳንኤል ጸሎትና የቂሮስ አዋጅ — ፹፰
- ፳፮ የቤተ መቅደስ ዳግመኛ መሠራት — ፺፩
- ፳፯ የአስቴር ንግሥትነት — ፺፭
- ፳፰ ጸሐፊው ዕዝራ — ፺፱
- ፳፱ ገገርው ነህምያ — ፻፩
- ፴ በሚልክያስ የተሰጠ ተስፋ — ፻፭

ከሐዲስ ኪዳን

ምዕራፍ

- ፴፩ የተራራ ስብከት — ፻፰
- ፴፪ ከሰይጣን ባርነት ወጥተሃልን ? — ፻፲፪
- ፴፫ የእግዚአብሔር መንግሥት በምን ትመሰላለች ? — ፻፲፭
- ፴፬ በእግዚአብሔር ዘንድ ባለ ጠጋ ነህን ? — ፻፲፱
- ፴፭ ለሌሎች ርኅሩኅ ነህን ? — ፻፳፪
- ፴፮ የሚድን ማን ነው ? — ፻፳፭
- ፴፯ የእግዚአብሔርን ጥሪ ቸል ብለሃልን ? — ፻፳፯
- ፴፰ ወደ ሰማዩ አባትህ ተመልሰሃልን ? — ፻፳፱
- ፴፱ መዝገብን በሰማይ ትሰበስባለህን ? — ፻፴፪
- ፵ ለዳግም ምጽአቱ ተዘጋጅተሃልን ? — ፻፴፭
- ፵፩ እውነተኛ የወይን ግንድና ቅርንጫፎቹ — ፻፴፱
- ፵፪ የሐዋርያው ጳውሎስ መጀመሪያ ጉዞ — ፻፵፩
  የገላትያ አብያተ ክርስቲያናት አመሠራረት
- ፵፫ የቤተ ክርስቲያን ጉባዔ — ፻፵፭
  የግዝረት ወገን ስላስነሡት ክርክር የተሰጠው ውሳኔ
- ፵፬ የሐዋርያው ጳውሎስ ሁለተኛ ጉዞ — ፻፵፰
  የፊልጵስዩስ ቤተ ክርስቲያን አመሠራረት
- ፵፭ ጳውሎስ በተሰሎንቄ ፡ በቤርያ ፡ በአቴናም — ፻፶፩
- ፵፮ የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን አመሠራረት — ፻፶፬
- ፵፯ የሐዋርያው ጳውሎስ ሦስተኛ ጉዞ — ፻፶፯
- ፵፰ የገንዘብ አስተዋፅዖ ለኢየሩሳሌም — ፻፷
- ፵፱ የጳውሎስ መታሠር — ፻፷፬
- ፶ የጳውሎስ ወደ ሮሜ መሄድ — ፻፷፰
- ፶፩ ጳውሎስ ታሥሮ ሳለ የጻፋቸው መልእክቶች — ፻፸፩
- ፶፪ እስከ ሞት ድረስ መጽናት — ፻፸፭
- መደምደሚያ — አዲሲቱ ኢየሩሳሌም — ፻፸፰

ካርታዎች

- የእስራኤልና የይሁዳ መንግሥታት — ፬
- የአሦር መንግሥት — ፲፪
- የባቢሎን መንግሥት — ፲፫
- የፋርስ መንግሥት — ፲፬
- የሮም መንግሥት — ፲፭
- የሐዋርያው ጳውሎስ ፩ኛና ፪ኛ ጉዞ — በመጽሐፍ መጀመሪያ
- የሐዋርያው ጳውሎስ ፫ኛ ጉዞና ወደ ሮሜ መሄዱ — በመጽሐፍ መጨረሻ

www.ethiopianorthodox.org

ማሳሰቢያ

የዚህ መጽሐፍ አገላለጥና የጥቅሶች አገባብ ትንሽ ለየት ያለ ስለ[illegible]ል ለአንባቢዎች እንዲመች ከዚህ በሚቀጥለው መንገድ እንገልጣለን ።

ዘፍጥ. ፩ ፥ ፩ - ፪ ፥ ፫ ። ይህ ማለት ኦሪት ዘፍጥረት ምዕራፍ[illegible]ጥር ፩ እስከ ምዕራፍ ፪ ቍጥር ፫ ማለት ነው ።

ይህ ንዑስ ሠረዝ «፥» የሚገኘው ከምዕራፍና ከቍጥር መ[illegible] ብቻ ሲገኝ ነው ።

« — » ሂድ የሚለው ምልክት ደግሞ «እስከ» ማለት ነው ።

በአንድ ቦታ ሁለት ወይም ከሁለት የሚበልጡ ክፍሎች [illegible] ከእያንዳንዱ ክፍል መካከል ድርብ ሠረዝ «፤» ይታተማል ። ለምሳሌ ዘፍጥ. ፩[illegible] - ፴፩ ፤ ፭ ፥ ፪ ፤ አሞጽ ፬ ፥ ፲፫ ። ይህ ማለት ኦሪት ዘፍጥረት ም. ፩ ቍ. ፳፯ - ፴[illegible]. ፭ ቍ. ፪ ፤ አሞጽ ም. ፬ ቍ. ፲፫ ማለት ነው ።

፪ ጴጥ. ፪ ፥ ፭ ፥ ፱ ፥ ፲ ማለት ፪ኛ ጴጥሮስ ም. ፪ ቍ. ፭ ቍ. ፱ ቍ[illegible]ማለት ነው ። ዘፍጥ. ፬ ፥ ፭ ። ይህ ማለት ኦሪት ዘፍጥረት ምዕራፍ ፬ና ምዕራፍ ፭[illegible]ት ነው ። ሌላውም በዚህ መልክ ስለሚሄድ አንባቢዎች ሁሉ በጥንቃቄ እንድት[illegible]ን እናሳስባለን ።

በአንድ ቃል አጠገብ * ሲገኝ ፥ በምዕራፉ ሥር መግለጫ መ[illegible]ቱን ያመለክታል ።

ምዕራፍ ፩ ።

የእስራኤል መንግሥት መከፈል ።

፩ ነገ. ፲፩ ፥ ፲፪ ።

፩ ፤ ሰሎሞን ፥ መንግሥትህ ይከፈላል ተባለ ።

፩ ነገ. ፲፩ ፥ ፩ - ፲፫ ፥ ዘዳ. ፯ ፥ ፫ ፥ ፬ ፥ ፪ ሳሙ. ፯ ፥ ፲፪ - ፲፯ ።

ሰሎሞን በኢየሩሳሌም ዐርባ ዓመት በክብር ነገሠ ። በተሰጠውም ጥበብ ፥ «የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው» ደግሞም ፥ «የነገሩን ሁሉ ፍጻሜ እንስማ ፤ ይህ የሰው ሁለንተናው ነውና ፥ እግዚአብሔርን ፍራ ፥ ትእዛዙንም ጠብቅ» (ምሳ. ፩ ፥ ፯ ፤ መክ. ፲፪ ፥ ፲፫) የሚለውን መሪ ቃል ከብዙ ጠቃሚ ትምህርትና ተግሣጽ ጋር ጻፈ ። ነገር ግን ሰሎሞን ራሱ እግዚአብሔርን በፍጹም ልቡ ሳይከተል ጣዖታትን የሚያመልኩትን ፥ ከግብፅና ከሌሎች መንግሥታት የነበሩትን ወይዛዝርት በማግባቱ በደለ ። እግዚአብሔርም በሙሴ ተናግሮ ፡- አምላኮቻቸውን እንድ ትከተሉ ልባችሁን ያዘነብላሉና ጣዖታትን ከሚያመልኩት ጋር አትጋቡ እንዳለ ፥ እንዲሁ ሆነ ። በሸመገለም ጊዜ ሚስቶቹ የሰሎሞንን ልብ አዘነበሉት ፤ በኢየሩሳሌምም ከሠራው ከእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ፊት ለፊት ባለውም ተራራ ላይ ለርኵሳን አማልክት መስገጃዎችን ሠራ ።

እግዚአብሔርም ሰሎሞንን ፥ «ይህን ሠርተሃልና ከአንተ በኋላ ከሚነግሥ ልጅህ እጅ መንግሥትን ቀዳድጄ ለባሪያህ እሰጠዋለሁ ። ስለ ባሪያዬ ስለ ዳዊትና ስለ መረጥኋት ስለ ኢየሩሳሌም ግን ለልጅህ አንድ ነገድ እሰጣለሁ» አለው ።

፪ ፤ ኢዮርብዓም ፥ በአሥር ነገድ ላይ ትነግሣለህ ተባለ ።

፩ ነገ. ፲፩ ፥ ፳፮ - ፵ ።

ከኤፍሬም ነገድ የሆነ የናባጥ ልጅ ኢዮርብዓም ጽኑዕ ኃያልና ትጉህ ጐልማሳ ነበረ፤ ሰሎሞንም በዮሴፍ ነገድ ሠራተኞች ላይ ሾመው ።

አንድ ቀንም ኢዮርብዓም ብቻውን ሲሄድ ፥ አኪያ የተባለ ነቢይ አዲስ ልብስ ለብሶ ተገናኘው ። አኪያም የለበሰውን አዲስ ልብስ ይዞ ከአሥራ ሁለት ቀዳድዶ ኢዮርብዓምን ፥ «አሥር ቍራጭ ውሰድ ፥ እግዚአብሔር እንዲህ ይላልና ፡- ሰሎሞን ጥሎኛልና መንግሥቱን ከልጁ እጅ ወስጄ ለአንተ አሥሩን ነገድ ፥ ለእርሱም አንድ ነገድ እሰጣለሁ ። ባሪያዬም ዳዊት እንዳደረገ ትእዛዜን ብትጠብቅ ፥ ከአንተ ጋር እሆናለሁ ፤ ለዳዊትም እንደ ሠራሁለት

www.ethiopianorthodox.org

www.ethiopianorthodox.org

ጽኑ ቤት* እሠራልሃለሁ ፡ መንግሥትም ከዘርህ አይወሰድም» አለው ። ከዚህም በኋላ ኢዮርብዓም በሰሎሞን ላይ ዐመፀ ፤ ሰሎሞንም ሊገድለው በወደደ ጊዜ ኢዮርብዓም ወደ ግብፅ ሸሸ ።

፫ ፡ ሮብዓምና ኢዮርብዓም ።

፩ ነገ. ፲፩ ፡ ፵፩ - ፲፪ ፡ ፳ ።

ሰሎሞን በሞተ ጊዜ ልጁ ሮብዓም በፈንታው በኢየሩሳሌም ነገሠ ። ከይሁዳ በስተ ሰሜን የነበሩትም አሥሩ የእስራኤል ነገዶች እንዲያነግሡት ወደ ሴኬም ሄደ ። እነ ዚህም አሥር ነገዶች ኢዮርብዓምን ከግብፅ ካስጠሩ በኋላ ወደ ሮብዓም ቀርበው ፡ «አባትህ ሰሎሞን ቀንበር አክብዶብናል ፤ አሁንም እርሱ በላያችን የጫነውን ቀንበር አቃልልልን» አሉት ። እርሱም ፡ «ሂዱ ፤ በሦስተኛውም ቀን ተመለሱ» አላቸው ።

ሮብዓምም ከመንግሥቱ ሽማግሌዎች ጋር ተማከረ ። እነርሱም ፡ «በገርነት ብትናገራቸው ይገዙልሃል» አሉት ። እርሱ ግን የሽማግሌዎችን ምክር ትቶ አብሮ አደግ የሆኑ ብላቴናዎችን አማከረ ። በሦስተኛውም ቀን ወደ እርሱ ለተሰበሰቡት ሕዝብ ፡ «ታናሺቱ ጣቴ ከአባቴ ወገብ ትወፍራለች ፤ በቀንበራችሁም ላይ እጨምራለሁ» ብሎ እንደ ብላቴናዎች ምክር ጽኑ መልስ ሰጠ ። እስራኤልም ፡ «በዳዊት ቤት ምን ክፍል አለን ? » በማለት በላያቸው ኢዮርብዓምን አነገሡ ። የይሁዳ ነገድ ግን የዳዊትን ቤት ተከተለ ። ከዚህም ጊዜ ጀምሮ እስከ ሁለት መቶ ዓመት ድረስ የእስራኤል ሕዝብ በሁለቱ መንግሥታት ተከፍለው ቈዩ* ።

* * *

ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አትጠመዱ ፡ . . . ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ከጣዖት ጋር ምን መጋጠም አለው ?

፪ ቆሮ. ፮ ፡ ፲፬ - ፲፮ ።

ዳዊትን እንዳልዋሸው አንድ ጊዜ በቅዱስነቴ ማልሁ ፡
ዘሩ ለዘላለም ፡ ዙፋኑም በፊቴ እንደ ፀሐይ ይኖራል ።

መዝ. ፹፰ (፹፱) ፡ ፴፭ ፡ ፴፮ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ የእስራኤል መንግሥት በምን ምክንያት ተከፈለ ?
፪ ፡ አሥሩ ነገዶች ለሮብዓም ምን ልመና አቀረቡ ? ምንስ መልስ ሰጣቸው ?
፫ ፡ በአሥሩ ነገዶች ላይ የነገሠ ማን ነበረ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ እግሮቼ እንዳይናወጡ አረማመዴን በመንገድህ አጽና ።

መዝ. ፲፯ (፲፮) ፡ ፭ ።

* እግዚአብሔር ዳዊትን ፡ «ቤት እሠራልሃለሁ» ባለ ጊዜ ፡ መንግሥትን ለዘሮቹ እንደሚያጸና ተስፋ ሰጠው ። ፪ ሳሙ. ፯ ፡ ፲ ፡ ፲፩ ፡ ፲፯ ፡ ፲፱ ። እንደዚሁም «የኢዮርብዓም ቤት» «የአክዓብ ቤት» ወ.ዘ.ተ.... ሲል ፡ የእነርሱ የመንግሥት ዘር ማለቱ ነው ።

* የዳዊት ቤት ነገሥታት የነገሡበት መንግሥት «ይሁዳ» ሲባል ፡ የአሥሩ ነገድ የሰሜናዊው መንግሥት «እስራኤል» ተባለ ። አንዳንዴም በነቢያት መጻሕፍት ፡ ዋና ከሆነው ነገድ «ኤፍሬም» ይባላል ።

እስራኤልን ያሳተው ንጉሥ ።

፩ ነገ. ፲፪ ፡ ፳፭ - ፲፮ ፡ ፳፮ ።

፩ ፡ የኢዮርብዓም ኃጢአት ።

፩ ነገ. ፲፩ ፡ ፴፰ ፡ ፲፪ ፡ ፳፭ - ፴፪ ፡ ዘዳ. ፲፪ ፡ ፩ - ፲፬ ።

እግዚአብሔር በአሥሩ የእስራኤል ነገዶች ላይ እንዲነግሥ ኢዮርብዓምን በመረጠ ጊዜ ፦ ትእዛዜን ብትጠብቅ መንግሥትህን ለዘሮችህ አጸናለሁ የሚለውን ተስፋ ሰጥቶት ነበር ። ኢዮርብዓም ግን በእግዚአብሔር ሳይታመን ራሱ ባሰበው ዘዴ መንግሥቱን ሊያጸና አሰበ ። እግዚአብሔር በሙሴ ተናግሮ ፦ እኔ እግዚአብሔር በመረጥሁት ሥፍራ ብቻ እንጂ በሌላ በሚታይህ ሥፍራ ሁሉ መሥዋዕትህን አታቅርብ ብሎ አዘዘ ። ኢዮርብዓም ግን ፦ ሕዝቤ በኢየሩሳሌም ወዳለው ወደ እግዚአብሔር ቤት ቢወጡ ልባቸው ከእኔ ተለይቶ ወደ ሰሎሞን ልጅ ወደ ሮብዓም ይመለሳል በማለት ፤ ሁለት የጥጃ ምስሎችን ከወርቅ አሠርቶ ፤ «እስራኤል ሆይ ፤ ወደ ኢየሩሳሌም ለመስገድ ብትመላለሱ ይበዛባችኋል ፤ እነሆ ከግብፅ ያወጡአችሁን አማልክታችሁን እዩ» አላቸው ። አንዱንም ምስል በቤቴል ፤ ሁለተኛውንም በዳን አኖረ ። በኮረብቶቹም ላይ የጣዖታትን መስገጃዎች ሠራ ፤ ከሌዊም ልጆች ካልሆኑት ሰዎች ካህናት አደረገ ። እንዲሁ ኢዮርብዓም ኃጢአት ሠርቶ እስራኤልን አሳተ ።

፪ ፡ ከይሁዳ የመጣ ነቢይ ።

፩ ነገ. ፲፪ ፡ ፴፫ - ፲፫ ፡ ፮ ፡ ፴፫ ፡ ፴፬ ።

ኢዮርብዓምም ፡ - በስምንተኛው ወር በዓል ይሁን ብሎ በልቡ ባሰበው ቀን ሕዝ
ቡን ሰብስቦ በቤቴል ላቆመው ምስል
መሥዋዕትን አቀረበ ። በሕዝቡም መካ
ከል ዕጣን እያጠነ በመሠዊያው አጠገብ
ቆሞ ሳለ ፤ እነሆ ከይሁዳ የመጣ አንድ የእ
ግዚአብሔር ሰው ፤ «መሠዊያ ሆይ ፤ ኢዮ
ስያስ የሚባል ልጅ ለዳዊት ቤት ይወለ
ዳል ፤ የሰዎችንም አጥንት በላይህ በማቃ
ጠል ያረክስሃል ። ይህም እንደሚሆን እግ
ዚአብሔር የተናገረው ምልክት ይህ ነው ፤
እነሆ መሠዊያው ይሰነጠቃል ፡ በላዩም
ያለው አመድ ይፈሳል» ብሎ ጮኸ ።

ኢዮርብዓምም እጁን ዘርግቶ ፤ «ያዙት»
አለ ። ወዲያውም በነቢዩ ላይ የዘረጋት
እጅ ደረቀች ፤ ይመልሳትም ዘንድ አልተ
ቻለውም ። መሠዊያውም ተሰነጠቀ ፤
አመዱም ፈሰሰ ። ንጉሡም ነቢዩን ፤ «እጄ
ትመለስ ዘንድ ጸልይልኝ» አለው ። ነቢ
ዩም ጸለየ ፤ የንጉሡም እጅ ዳነች ። ንጉሡ
ግን ከክፋቱ አልተመለሰም ፤ በኃጢአታ
ቸውም እግዚአብሔርን እንዲያስቈጡ እስ
ራኤልን ከማሳት አልተወም ።

www.ethiopianorthodox.org

፫ ፡ የኢዮርብዓም ቤት ጥፋት ።

፩ ነገ. ፲፬ ፡ ፩ ፡ ፲፰ ፡ ፳፰ - ፲፯ ፡ ፳፯ ።

በዚያ ወራት የኢዮርብዓም ልጅ አብያ ታመመ ። ኢዮርብዓምም ሚስቱን ፡ «የን ጉሥ ሚስት እንደ ሆንሽ እንዳትታወቂ ልብስሽን ለውጪና በዚህ ሕዝብ ላይ እን ድነግሥ ወደ ነገረኝ ወደ ነቢዩ አኪያ ሂጂ» ብሎ ስለ ልጁ እንድትጠይቅ ላካት። አኪያም ሽምግሎ ነበርና ማየት አልቻ ለም ፤ እግዚአብሔር ግን ስለ ንግሥቲቱ መምጣት ነገረው ።

እርስዋም ከደጅ ስትገባ አኪያ ሰማና ፡ «የኢዮርብዓም ሚስት ሆይ ግቢ ። የእስራ ኤል አምላክ ለኢዮርብዓም እንዲህ ይ ላል ፡- በሕዝቤ ላይ አለቃ አድርጌህ ነበር ፤ አንተ ግን ወደ ኋላህ ጣልኸኝ ። ስለዚህ ፤ ሰው ፋንድያን እስኪጠፋ ድረስ እንደሚ ጠርግ እኔ የኢዮርብዓምን ቤት ፈጽሜ በመጥረግ አጠፋዋለሁ ። እንግዲህ ተነሥ ተሽ ወደ ቤትሽ [illegible] እግርሽም ወደ ከተ ማ በሚገባበት ጊ[illegible] ይሞታል ። በዚህ ልጅ መልካም ነ[illegible]ኝቶበታልና ከኢዮ ርብዓም እርሱ [illegible]ቀበራል» አላት ።

በአኪያም የ[illegible] የእግዚአብሔር ቃል ሁሉ ተፈጸ[illegible]በኢዮርብዓም ልጅ በናዳብ ዘመን ከ[illegible] ነገድ የሆነ ባኦስ የተባለው ሰው ና[illegible] መታ ፡ ትንፋሽ ያለውም እስከማይ[illegible]ረስ የኢዮርብዓ ምን ቤት አጠፋ ።[illegible]ግን ባኦስ ራሱ ሲነ ግሥ የኢዮርብዓ[illegible]ጢአት ስለ ተከተለ እግዚአብሔር በነ[illegible] በኢዩ ተናገረ ፡ «ቤትህን እንደ ኢ[illegible]ብዓም ቤት አደርጋ ለሁ» አለው ። [illegible]ስም ልጅ በኤላ ዘመን ዘምሪ የተባ[illegible]አለቃ ኤላን ገድሎ ነገሠ ። ሕዝቡ ግን [illegible]ሪ የተባለውን የሠ ራዊት አለቃ መር[illegible]ነገሠ ። ዘንበሪም በፊት ከነበሩት ይ[illegible]እጅግ የከፋ ሆነ ።

* * *

ኀጥኣን ይገለበጣሉ ፡ ደግሞም አይገኙም፤
የጻድቃን ቤት ግን ጸንቶ ይኖራል ።

ምሳ. ፲፪ ፡ ፯ ።

ለራሱ ጠቢብ የሆነ የሚመስለውን ሰው አየ[illegible] ?
ከእርሱ ይልቅ ለሰነፍ ተስፋ አለው ። ምሳ.[illegible] ፲፪ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ኢዮርብዓም ፡ በልቡ ምን አስቦ ኃጢአት [illegible]
፪ ፡ ከይሁዳ የመጣ ነቢይ ምን አለ ?
፫ ፡ አኪያ ለኢዮርብዓም ሚስት ምን አላት ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ አንተ ጻድቅ ነህ ፡ ፍርድህም ቅን [illegible] ። . . .
ምስክርህ ለዘላለም ጽድቅ ነው ፡
እንዳስተውል አድርገኝ ፡ በሕይወትም [illegible]ረኝ ።

መዝ. ፻፲፰ (፻፲፱) ፡ [illegible] ፡ ፻፵፬ ።

ምዕራፍ ፫ ።

ኤልያስና የድርቅ ዘመን ።

፩ ነገ. ፲፮ ፡ ፳፱ - ፲፰ ፡ ፵፮ ።

፩ ፡ የአክዓብ ክፋት ።

፩ ነገ. ፲፮ ፡ ፳፱ - ፴፫ ፡ ፲፰ ፡ ፬ ፡ ፲፱ ።

የዘንበሪ ልጅ አክዓብ ፤ አባቱ በሠራው በሰማርያ ከተማ በአሥሩ የእስራኤል ነገ ዶች ላይ በነገሠ ጊዜ ካለፉት ነገሥታት ይልቅ በእግዚአብሔር ፊት ክፉ አደረገ ። በኢዮርብዓምም ኃጢአት መሄድ እንደ ታናሽ ነገር መሰለው ፤ የሲዶናውያንንም ንጉሥ ልጅ ኤልዛቤልን አግብቶ ለምታመ ልከው የሲዶናውያን አምላክ ለበኣል ሰገደ ፤ በሰማርያም ቤትና መሠዊያ አቆመ ለት ። ኤልዛቤልም የእግዚአብሔርን ነቢ ያት ገድላ አራት መቶ አምሳ የበኣል ነቢያ ትን በማዕድዋ ታበላ ነበር ።

www.ethiopianorthodox.org

፪ ፡ በኤልያስ ቃል የሆነ የድርቅ ዘመን ።

ዘዳ. ፲፩ ፡ ፲፯ ፡ ፲፯ ፡ ፩ ነገ. ፲፯ ፡ ፩ - ፳፬ ፡ ፲፰ ፡ ፲ ።

በዚህም ጊዜ የቴስቢ ሰው ኤልያስ አክዓብን ፡ «በፊቱ የቆምሁት የእስራኤል አምላክ ሕያው እግዚአብሔርን ! ከአፌ ቃል በቀር በእነዚህ ዓመታት ጠልና ዝናብ አይሆንም» አለ ። እግዚአብሔርም ኤልያስን፡ «ከዚህ ተነሥተህ በኮራት ወንዝ ተሸሸግ። ከወንዙም ትጠጣለህ ፡ ቍራዎችም በዚያ እንዲመግቡህ አዝዣለሁ» አለው ። ኤልያስም ሄዶ በኮራት ወንዝ ተሸሸገ ፡ ቍራዎቹም በየጥዋትና በየማታው እንጀራና ሥጋ ያመጡለት ነበር ።

በምድር ላይ ዝናብ አልዘነበምና ከብዙ ቀን በኋላ ወንዙ ደረቀ ። እግዚአብሔርም ኤልያስን ፡ «ተነሥተህ በሲዶና አጠገብ ወዳለችው ወደ ሰራፕታ ሂድ ፡ በዚያም እንድትመግብህ አንዲት ባልቴትን አዝዣለሁ» አለው ። ተነሥቶም ሄደ ፡ ወደ ሰራፕታም በር በደረሰ ጊዜ አንዲት ባልቴት እንጨት ትለቅም ነበር ። ኤልያስም ፡ «የምጠጣውን ውኃ ታመጭልኝ ዘንድ እለምንሻለሁ» አላት ። ልታመጣለት ስትሄድም ፡ «ቍራሽ እንጀራ ደግሞ ይዘሽ ትመጭ ዘንድ እለምንሻለሁ » አላት ። እርስዋም ፡ «በማድጋ ካለው ከእፍኝ ዱቄት ፡ በማሰሮም ካለው ከጥቂት ዘይት በቀር እንጀራ የለኝም ፡ ጋግሬ እኔና ልጄ በልተን እንድንሞት እንጨት እሰበስባለሁ» ብላ መለሰችለት ።

ኤልያስም መልሶ ፡ «አትፍሪ ፡ ይልቅስ ሄደሽ እንዳልሺው አድርጊ ፡ አስቀድመሽ ግን ለእኔ እንጐቻ አድርገሽ አምጭልኝ ። የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር እንዲህ ይላልና ፦ በምድር ላይ ዝናብ እስከምሰጥበት ቀን ድረስ ዱቄቱ ከማድጋ አይጨረስም ፡ ዘይቱም ከማሰሮው አይጐድልም» አላት ። ሄዳም እንደ ኤልያስ ቃል አደረገች ፡ እርስዋና እርሱ ልጅዋም ብዙ ቀን በሉ ። በኤልያስም እጅ ተነገረው እንደ እግዚአብሔር ቃል ዱቄቱ ከማድጋ ፡ ዘይቱም ከማሰሮ አልጐደለም ።

ከዚያም በኋላ የባልቴቲቱ ልጅ ታምሞ ሞተ ። እርስዋም ኤልያስን ፡ «የእግዚአብሔር ሰው ሆይ ፡ ኃጢአቴን እንድታሳስበኝ ልጄንስ እንድትገድል ወደ እኔ መጥተሃልን ? » አለችው ። ኤልያስም ልጅዋን ከብብትዋ ወስዶ ተቀምጦበት ወደ ነበረው ሰገነት አወጣው ፡ በአልጋውም ላይ አጋደመው ። ወደ እግዚአብሔርም ፡ «አቤቱ አምላኬ ሆይ ፡ ይህችን ትቀልበኝ የነበረችውን ባልቴት እንዲህ ደግሞ አስጨነቅኻትን ? » ብሎ ጮኸ ። በብላቴናውም ላይ ሦስት ጊዜ ተጋደመበት ፡ ወደ እግዚአብሔርም ፡ «አቤቱ አምላኬ ሆይ ፡ የዚህ ብላቴና ነፍስ ወደ እርሱ እንድትመለስ እለምንሃለሁ» ብሎ ጮኸ ። እግዚአብሔርም የኤልያስን ቃል ሰማ ፡ የብላቴናውም ነፍስ ወደ እርሱ ተመለሰች ፡ ዳነም ። ኤልያስም ብላቴናውን ይዞ ከሰገነቱ ወደ ቤት አወረደና ፡ «እነሆ ልጅሽ በሕይወት ይኖራል» ብሎ ለእናቱ ሰጣት ። ሴቲቱም ኤልያስን ፡ «የእግዚአብሔር ሰው እንደሆንህ ፡ የእግዚአብሔርም ቃል በአፍህ እውነት እንደሆነ አሁን ዐወቅሁ» አለችው ።

በሰማርያም ረኀብ ጸንቶ ነበር ። አክዓብም ወደ ብዙ መንግሥትና ሕዝብ ልኮ ኤልያስን በጥብቅ ያስፈልግ ነበር ፡ ሊያገኘውም አልቻለም ። እግዚአብሔር የኤልዛቤል አባት በነገሠበት በሲዶና ከተማ አቅራቢያ በነበረች በሰራፕታ ከተማ ይጠብቀው ነበርና ።

፫ ፡ ኤልያስና አክዓብ ። ፩ ነገ. ፲፰ ፡ ፩ - ፲፱ ።

ዝናብ በተቋረጠ በሦስተኛው ዓመት እግዚአብሔር ኤልያስን ፡ «ሂድ ፡ ለአክዓብም ተገለጥ ፡ በምድር ላይም ዝናብ አዘንባለሁ» አለው ። ኤልያስም ሄደ ። አክዓብም ኤልያስን ባየ ጊዜ ፡ «እስራኤልን የምትገለባብጥ አንተ ነህን ? » አለው ። ኤልያስም ፡ «እስራኤልን የምትገለባብጡስ ፡ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ትታችሁ በአልን የተከተላችሁ አንተና የአባትህ ቤትናችሁ እንጂ እኔ አይደለሁም ። አሁንም ልከህ እስራኤልንና የበኣልን ነቢያት ወደ ቀርሜሎስ ተራራ ሰብስብ» አለው ።

፬ ፡ ኤልያስና የበኣል ነቢያት ።

፩ ነገ. ፲፰ ፡ ፳ - ፵ ።

አክዓብም ኤልያስ እንዳዘዘው አደረገ ፡ ሕዝቡና የበኣል ነቢያትም በቀርሜሎስ ተራራ ተሰበሰቡ ። ኤልያስም ወደ ሕዝቡ ቀርቦ ፡ «እስከ መቼ ድረስ በሁለት አሳብ ታነክሳላችሁ ? እግዚአብሔር አምላክ ቢሆን እርሱን ተከተሉ ፡ በኣል አምላክ ቢሆን ግን እርሱን ተከተሉ» አለ ። ሕዝቡም ዝም አሉ ። ኤልያስም ፡ «ከእግዚአብሔር ነቢያት እኔ ብቻ ቀርቻለሁ ። የበኣል ነቢያት ግን አራት መቶ አምሳ ናቸው ። ሁለት ወይፈኖች ይሰጡን ፡ እነርሱም አንድ ወይፈን መርጠው ይቈራርጡት ፡ በእንጨትም ላይ ያኑሩት ፡ በታቹም እሳት አይጨምሩ ። እኔም በሁለተኛው ወይፈን እንደዚሁ አደርጋለሁ ። እነርሱም የበኣልን ስም ይጥሩ ፡ እኔም የእግዚአብሔርን ስም እጠራለሁ ፡ ሰምቶም በእሳት የሚመልስ አምላክ እርሱ አምላክ ይሁን» አለ ። ሕዝቡም ሁሉ ፡ «ይህ ነገር መልካም ነው» ብለው መለሱ ።

የበኣል ነቢያትም አንድ ወይፈን ወስደው አዘጋጁ ፡ ከጥዋትም እስከ ቀትር ድረስ ፡ «በኣል ሆይ ስማን» እያሉ ያሸበሽቡ ነበር ። ድምፅም አልነበረም ፡ የሚመልስም አልነበረም ። ቀትርም በሆነ ጊዜ ኤልያስ ፡ «አምላክ ነውና በታላቅ ቃ[…] ጩኹ ፡ ምናልባት ተኝቶ እንደ ሆነ መቀ[…] ቀስ ያስፈልገዋል» ብሎ አላገጠባቸው […] በታላቅ ቃል ይጮኹ ፡ ገላቸውንም በካ[…] ይብዋጭሩ ነበር ፡ በኢየሩሳሌም ቤተ መ[…] ደስ ሚደረገው የማታው መሥዋዕት እ[…] ከሚሠዋበት እስከ ዘጠኝ ሰዓት ድረስ[…] ትንቢት ይናገሩ ነበር ። የሚያዳምጥ[…] የሚመልስም አልነበረም ።

ኤልያስም ሕዝቡን ፡ «ወደ እኔ ቅረቡ[…] ብሎ አሥራ ሁለት ድንጋዮች ወሰደ[…] ፈርሶ የነበረውንም የእግዚአብሔርን መ[…] ዊያ ሠራ ፡ በመሠዊያውም ዙሪያ ጕድጓ[…] ቈፈረ ። እንጨቱንና የወይፈኑንም ቍር[…] ራጭ አኖረና ፡ «አራት ጋን ውኃ በመ[…] ዋዕቱና በእንጨቱ ላይ አፍስሱ» አለ […] ደግሞም ፡ «ድገሙ ፡ ሦስተኛም አድርጉ[…] አለ ። አደረጉም ፡ ውኃውም በመሠዊያ[…] ዙሪያ ፈሰሰ ፡ ጕድጓዱንም ውኃ ሞላው […]

የማታ መሥዋዕት በሚቀርብበት[…] ሰዓት ኤልያስ ቀርቦ ፡ «አቤቱ ፡ የአብር[…] ምና የይስሐቅ የእስራኤልም አምላክ ሆይ[…] አንተ አምላክ እንደ ሆንህ ፡ እኔም ባሪያ[…] እንደ ሆንሁ ዛሬ ይገለጥ ። አንተ አምላ[…] እንደ ሆንህ ፡ ልባቸውንም እንደ መለስ[…] ይህ ሕዝብ እንዲያውቅ ስማኝ» አለ ። የ[…] ግዚአብሔርም እሳት ወደቀች ፡ መሥዋ[…] ቱንም ፡ እንጨቱንም ፡ ድንጋዮቹንም […] አፈሩንም በላች ፡ በጕድጓዱም ያለው[…] ውኃ ላሰች ። ሕዝቡም ሁሉ በግምባ[…] ቸው ተደፍተው ፡ «እግዚአብሔር እር[…] አምላክ ነው» አሉ ። ኤልያስም ፡ «የበ[…] ልን ነቢያት ያዙ» ብሎ አሳረዳቸው ።

፭ ፡ በኤልያስ ጸሎት የመጣ ዝናብ ።

፩ ነገ. ፲፰ ፡ ፵፩ - ፵[…]

ኤልያስም ወደ ቀርሜሎስ አናት ወጣ[…] በግምባሩም ተደፋ ። ብላቴናውንም […]

www.ethiopianorthodox.org

«ወጥተህ ወደ ባሕር ተመልከት» አለው ። ወጥቶም ሲመለስ ፡ «ምንም የለም» አለ ። ኤልያስም ፡ «ሰባት ጊዜ ተመላለስ » አለው ። ሰባት ጊዜም ተመላለሰ ፡ በሰባተኛውም ጊዜ ፡ «እነሆ የሰው እጅ የምታህል ትንሽ ደመና ከባሕር ወጣች» አለ ። ኤልያስም ፡ «ሂደህ አክዓብን ፡- ዝናብ እንዳይከለክልህ ሰረገላህን ጭነህ ውረድ በለው» አለ ። ከጥቂትም ጊዜ በኋላ ሰማዩ ከደመናውና ከነፋስ የተነሣ ጨለመ ፤ ብዙም ዝናብ ሆነ ። አክዓብም በሰረገላው ተቀምጦ ወደ ኢይዝራኤል ሄደ ። የእግዚአብሔርም እጅ በኤልያስ ላይ ነበረች ፤ ወገቡንም አሸንፍጦ ኢይዝራኤል እስኪገባ ድረስ በአክዓብ ፊት ይሮጥ ነበር ።

*　　*　　*

እነሆ ፡ የእግዚአብሔር ዓይኖች ወደሚፈሩት ናቸው ፤
በምሕረቱም ወደሚታመኑ ፤
ነፍሳቸውን ከሞት ያድን ዘንድ ፤
በረኀብም ጊዜ ይመግባቸው ዘንድ ።

መዝ. ፴፪ (፴፫) ፡ ፲፰-፲፱ ።

የጻድቅ ሰው ጸሎት በሥራዋ እጅግ ኃይል ታደርጋለች ። ኤልያስ እንደ እኛ የሆነ ሰው ነበረ ፤ ዝናብም እንዳይዘንብ አጥብቆ ጸለየ ፤ በምድርም ላይ ሦስት ዓመት ከስድስት ወር አልዘነበም ፤ ሁለተኛም ጸለየ ፤ ሰማይም ዝናብን ሰጠ ምድሪቱም ፍሬዋን አበቀለች ።

ያዕ. ፭፡፲፮-፲፰ ።

*　　*　　*

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ አክዓብ በፊት ከነበሩት ነገሥታት ይልቅ ምን ክፋት አደረገ ?
፪ ፡ ነቢዩ ኤልያስስ ምን አለው ?
፫ ፡ እግዚአብሔር እንጂ በአል አምላክ እንዳይደለ ምን ምልክት ተሰጠ ?

ጸሎት ፡ በውኑ በአሕዛብ ጣዖታት መካከል ያዘንብ ዘንድ የሚችል ይገኛልን ? ወይስ ሰማይ ዝናብ ማፍሰስ ይችላልን ? አቤቱ አምላካችን ሆይ ፤ አንተ አይደለህምን ? አንተ ይህን ነገር ሁሉ አድርገሃልና ስለዚህ አንተን በተስፋ እንጠባበቃለን ።

ኤር. ፲፬ ፡ ፳፪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፬ ።

እግዚአብሔር ኤልያስን አጽናና ።

፩ ነገ. ፲፱ ።

፩ ፡ የኤልያስ መሸሽ ።

፩ ነገ. ፲፱ ፡ ፩-፭ ።

አክዓብ ፡ ኤልያስ ያደረገውን ሁሉ ለኤልዛቤል በነገራት ጊዜ በቍጣ ተሞልታ ፡- ኤልያስን አስገድላለሁ ብላ ዛተች ። ኤልያስም ፈርቶ በይሁዳ ወዳለው ወደ ቤርሳቤህ ሸሸ ። ብቻውንም ወደ ምድረ በዳ ሄደ ፤ ከክትክታም ዛፍ ሥር ተቀምጦ ፤ «ይበቃኛል አቤቱ ፤ እኔ ከአባቶቼ አልበልጥምና ነፍሴን ውሰድ» ብሎ እንዲሞት ለመነ ። በዚያም ጋደም ብሎ እንቅልፍ ወሰደው ።

፪ ፡ የእግዚአብሔር ማጽናናት ።

፩ ነገ. ፲፱ ፡ ፭-፲፰ ።

እነሆም መልአክ ዳሰሰውና ፤ «ተነሥተህ ብላ» አለው ። ሲመለከትም ፤ እነሆ የተጋገረ እንጎቻና በማሰሮ ውኃ በራሱ አጠገብ አገኘ ። በልቶና ጠጥቶም ተመልሶ ተኛ ። የእግዚአብሔርም መልአክ ዳግመኛ ፤ «የምትሄድበት መንገድ ሩቅ ነውና ተነሥተህ ብላ» አለው ። ተነሥቶም በላ ጠጣም ፤ በዚያም ምግብ ኃይል እግዚአብሔር ለሙሴ እስከ ተገለጠለት እስከ ኮሬብ ተራራ ድረስ ዐርባ ቀንና ዐርባ ሌሊት ሄደ፤ ከዚያም ወዳንድ ዋሻ ገብቶ አደረ ።

እግዚአብሔርም ፤ «ኤልያስ ሆይ ፤ በዚህ ምን ታደርጋለህ ? » አለው ። ኤልያስም ፤ «ለሠራዊት አምላክ ለእግዚአብሔር እጅግ ቀንቻለሁ ፤ የእስራኤል ልጆች ቃል ኪዳንህን ትተዋልና ፤ መሠዊያዎችህንም አፈራርሰዋልና ፤ ነቢያትህንም በሰይፍ ገድለዋልና ፤ እኔም ብቻዬን ቀርቻለሁ ፤ ነፍሴንም ሊወስዱአት ይፈልጋሉ» ብሎ ችግሩን በመግለጥ መለሰለት ።

እግዚአብሔርም ፤ «ውጣ ፤ በተራራውም ላይ በፊቴ ቁም» አለው ። እነሆም እግዚአብሔር አለፈ ፤ በፊቱም ብርቱ ነፋስ ተራሮቹን ሰነጠቀ ፤ እግዚአብሔር ግን በነፋሱ ውስጥ አልነበረም ። ከነፋሱም በኋላ የምድር መናወጥ ሆነ ፤ እግዚአብሔር ግን በምድር መናወጥ ውስጥ አልነበረም ። ከምድሩም መናወጥ በኋላ እሳት ሆነ ፤ እግዚአብሔር ግን በእሳቱ ውስጥ አልነበረም ። ከእሳቱም በኋላ ትንሽ የዝምታ ድምፅ ሆነ ። ኤልያስም ያን በሰማ ጊዜ ፊቱን በመጐናጸፊያው ሸፈነ ። እግዚአብሔርም ፤ «ኤልያስ ሆይ ፤ በዚህ ምን ታደርጋለህ ?» አለው ። እርሱም ፤ «ለሠራዊት አምላክ ለእግዚአብሔር እጅግ ቀንቻለሁ ፤ የእስራኤል ልጆች ቃል ኪዳንህን ትተዋልና ፤ መሠዊያዎችህንም አፈራርሰዋልና ፤ ነቢያትህንም በሰይፍ ገድለዋልና፤ እኔም ብቻዬን ቀርቻለሁ ፤ ነፍሴንም ሊወስዱአት ይፈልጋሉ» አለ ።

እግዚአብሔርም የሚያደርገውን ሁሉ ማወቁን ገልጦ ፥ «ተመልሰህ ወደ ደማስቆ ሂድ ፤ በዚያም በሶርያ ላይ ንጉሥ እንዲሆን አዛሄልን ቅባው ፤ በእስራኤልም ላይ ንጉሥ እንዲሆን የናሜሲን ልጅ ኢዩን ቅባው ፤ በፈንታህም ነቢይ እንዲሆን የአቤልምሖላን ሰው የሣፋጥን ልጅ ኤልሳዕን ቅባው ። ከአዛሄልም ሰይፍ ያመለጠውን ኢዩ ይገድለዋል ፤ ከኢዩም ሰይፍ ያመለጠውን ኤልሳዕ ይገድለዋል ። እኔም ከእስራኤል ጕልበታቸውን ለበአል ያላንበረከኩትን ሁሉ በአፋቸውም ያልሳሙትን ሁሉ ሰባት ሺህ ሰዎች ለእኔ አስቀራለሁ» አለው ።

፫ ፤ የኤልሳዕ መጠራት።

፩ ነገ. ፲፱ ፥ ፲፱ - ፳፩ ።

ኤልያስም ሄደ ፤ የሣፋጥንም ልጅ ኤልሳዕን በአሥራ ሁለት ጥማድ በሬዎች ሲያርስ ፥ እርሱም ከአሥራ ሁለተኛው ጋር ሆኖ አገኘው ። ኤልያስም መጐናጸፊያውን ጣለበት ። ከኤልያስም በኋላ ሮጦ ፥ «አባቴንና እናቴን ልሳማቸው እከተልሀማለሁ» አለው ። ኤልያስም ፥ «ሂድና ተመለስ ፥ ምን አድርጌልሃለሁ ?» አለው ። ኤልሳዕም ተመለሰ ፥ ሁለቱም በሬዎች አርዶ ሕዝቡን ካበላ በኋላ ኤልያስን ተከተለ ፥ ያገለግለውም ነበር ።

* * *

ነፍሴ ለእግዚአብሔር የምትገዛ አይደለችምን ?
መድኃኒቴ ከእርሱ ዘንድ ነውና ።
እርሱ አምላኬ መድኃኒቴም ነውና ፥
እርሱ መጠጊያዬ ነው ፥ እጅግም አልታወክም ።

መዝ. ፷፩ (፷፪) ፥ ፩ ፥ ፪ ።

ጌታ ለእርሱ የሆኑትን ያውቃል ፥ ደግሞም ፦ የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ከዓመፅ ይራቅ የሚለው ማኅተም ያለበት የተደላደለ የእግዚአብሔር መሠረት ቆሞአል።

፪ ጢሞ. ፪፥፲፱ ።

* * *

ጥያቄ ፥ ፩ ፥ ኤልያስ በሸሸ ጊዜ ወዴት ሄደ ?
፪ ፥ ኤልያስ «እኔ ብቻዬን ቀርቻለሁ» ባለ ጊዜ እግዚአብሔር ምን መለሰለት ?
፫ ፥ ኤልያስ ራሱ ቢሞትስ የእግዚአብሔር ሥራ እንደማይቀር እንዴት አድርጎ አስረዳው ?

ጸሎት ፤ ነፍሴ በውስጤ ባለቀች ጊዜ መንገዴን ዐወቅህ ፥
አቤቱ ፥ ወደ አንተ ጮኽሁ ፤
አንተ ተስፋዬ ነህ . . . . አልሁ ።

መዝ. ፻፵፩ (፻፵፪) ፥፫፥ ፭ ።

www.ethiopianorthodox.org

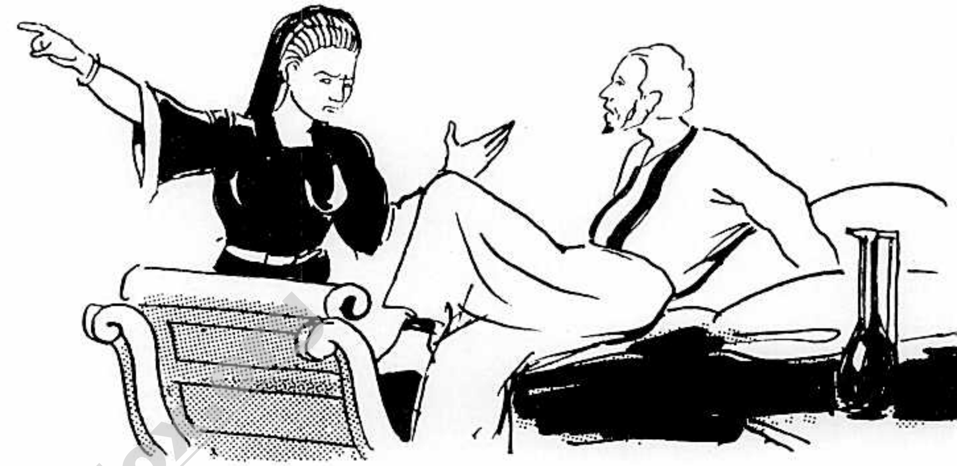

ምዕራፍ ፭ ።

የአክዓብና የልጁ የአካዝያስ ክፉት ።

፩ ነገ. ፳ ፥ ፳፪ ፥ ፪ ነገ. ፩ ።

፩ ፤ የናቡቴ የወይን ቦታ ።

፩ ነገ. ፳ ፥ ፩ - ፲፮ ፥ ዘሌዋ. ፳፭ ፥ ፳፫ ።

ለኢይዝራኤላዊውም ለናቡቴ በአክዓብ ቤት አጠገብ የወይን ቦታ ነበረው ። አክዓብም ናቡቴን ፥ «በቤቴ አቅራቢያ ነውና የአትክልት ቦታ እንዳደርገው የወይን ቦታህን ሽጥልኝ» አለው ። ናቡቴም ንጉሡን ፥ «የአባቶቼን ርስት እንድሸጥልህ እግዚአብሔር ያርቅልኝ» አለው ። አክዓብም ተቈጥቶ ወደ ቤቱ ገባ ፤ በአልጋውም ላይ ተጋድሞ ፊቱን ተሸፋፈነ ፥ እንጀራም አልበላም ።

ሚስቱም ኤልዛቤል ፥ «ልብህ የሚያዝን ስለ ምንድር ነው ?» ብላ ብትጠይቀው ፥ «ናቡቴ ፦ የወይኔን ቦታ አልሸጥልህም ስላለኝ ነው» አላት ። እርስዋም ፥ «አንተ ንጉሥ አይደለህምን ? ተነሥ ፥ ደስም ይበልህ ፤ የናቡቴን የወይን ቦታ እኔ እሰጥሃለሁ» አለችው ።

ኤልዛቤልም በአክዓብ ስም ደብዳ
ጽፋ ለከተማዪቱ ሽማግሌዎች ፥ «ስ
ጾም አዋጅ ንገሩ ፤ ሁለትም ምናምን
ሰዎች ፦ እግዚአብሔርንና ንጉሡን ሰድ
አል ብለው በናቡቴ ላይ ይመስክሩበት
አውጥታችሁም ውገሩት» ብላ ላከች ። የ
ተማዪቱም ሽማግሌዎች ኤልዛቤል እን
ዘዘቻቸው አደረጉ ፤ ልከውም ፥ «ናቡ
ተወግሮ ሞተ» ብለው ነገሩአት ። ለባ
ዋም በነገረች ጊዜ ተነሥቶ የወይኑን ቦ
ሊወርስ ሄደ ።

፪ ፤ የእግዚአብሔር የፍርድ ቃል ።

፩ ነገ. ፳ ፥ ፲፯ - ፳፱

እግዚአብሔር ኤልያስን ፥ «ተነሥተህ አ
ዓብን እንድትገናኝ ሊወርሰው ወደ ወረ
በት ወደ ናቡቴ የወይን ቦታ ሂድ» አለው
ኤልያስም ሄደ ። አክዓብም ኤልያስን ባ
ጊዜ ፥ «ጠላቴ ሆይ ፥ አገኘኸኝን ?» አለው

ኤልያስም ፥ «አግኝቼሃለሁ ፤ ገድለህ ወረስ ህን ? እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፦ ውሾች የናቡቴን ደም በላሱበት ሥፍራ የአንተን ደም ደግሞ ይልሱታል ። በሥራ ህም አስቈጥተኸኛልና እስራኤልንም አስ ተሃልና ቤትህን ፈጽሜ እጠርገዋለሁ ። ደግሞ እግዚአብሔር ስለ ኤልዛቤል ፦ በኢይዝራኤል ቅጥር አጠገብ ውሾች ይበ ሉአታል ይላል» አለው ።

አክዓብም ይህን በሰማ ጊዜ ልብሱን ቀዶ ማቅ ለበሰ ፥ ጾመም ፤ ቅስስ ብሎም ሄደ ። እግዚአብሔርም ኤልያስን ፥ «አክ ዓብ በፊቴ እንደ ተዋረደ አየኸውን ? በልጁ ዘመን እንጂ በእርሱ ዘመን በቤቱ ላይ ክፉ ነገር አላመጣም» አለው ።

፫ ፡ የአክዓብ ሞት ።

፩ ነገ. ፳፪ ፡ ፩ - ፵ ።

በእስራኤልና በሶርያ መካከል በሆነው ጦርነት ሶርያውያን ሬማት የተባለችውን የእስራኤል ከተማ ይዘው ነበር ። የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥም ከኢየሩሳሌም አክዓ ብን ለመጠየቅ ወደ ሰማርያ በመጣ ጊዜ አክዓብ ፥ «ሬማት ዘገለዓድን እንድመልስ ከእኔ ጋር ትመጣለህን ? » አለው ። ኢዮሣ ፍጥም ፥ «እኔ እንደ አንተ ፥ ሕዝቤም እንደ ሕዝብህ ነው» ብሎ መለሰለት ።

ኢዮሣፍጥም አክዓብን ፥ «የእግዚአብ ሔርን ቃል አስቀድመን እንጠይቅ» አለው ። አክዓብም አራት መቶ ነቢያትን ሰብስቦ ፥ «ወደ ሬማት ዘገለዓድ ለጦርነት ልሂድን ? » አላቸው ። ነቢያትም ፥ «እግዚ አብሔር በንጉሥ እጅ ይሰጣታልና ሂድ» አሉት ። ኢዮሣፍጥ ግን ፥ «ሌላ የእግዚአብ ሔር ነቢይ አይገኝምን ?» አለ ። አክዓብም መልሶ ፥ «የይምላ ልጅ ሚክያስ አለ ፤ ነገር ግን ክፉ እንጂ መልካም ትንቢት አይናገር ልኝምና ጠላሁት» አለው ። ኢዮሣፍጥም፥ «ንጉሥ እንዲህ አይበል» አለ ። አክዓ ብም ፥ «ሚክያስን ፈጥነህ ጥራው» ብሎ መልእክተኛን ላከ ።

ሚክያስንም ሊጠራ የሄደው መልእክ ተኛ ፥ «ነቢያት ሁሉ በአንድ አፍ ሆነው ለንጉሡ መልካምን ተናግረዋልና ቃልህ እንደ ቃላቸው ይሁን» አለው ። ሚክያ ስም ፥ «እግዚአብሔር የሚነግረኝን እናገ ራለሁ» አለ ። ወደ ንጉሡም መጣ ፤ ንጉ ሡም ፥ «ሚክያስ ሆይ ፥ ወደ ሬማት ዘገለ ዓድ ለጦርነት እንሂድን ? » አለው ። እር ሱም ፥ «ውጣና ድል አድርግ» ብሎ መለ ሰለት ።

አክዓብም ፥ «በእግዚአብሔር ስም ከእ ውነት በቀር እንዳትነግረኝ ስንት ጊዜ አም ልሃለሁ ? » አለው ። ሚክያስም ፥ «እስራ ኤል ሁሉ ጠባቂ እንደሌላቸው በጎች በተ ራሮች ላይ ተበትነው አየሁ ፤ እግዚአብሔ ርም ፦ ለእነዚህ ጌታ የላቸውም ፥ እያንዳ ንዱም በሰላም ወደ ቤቱ ይመለስ አለ» ብሎ ተናገረ ። አክዓብም አገልጋዮቹን ፥ «በደኅና እስክመለስ ድረስ ይህን ሚክያ ስን በግዞት አኑሩት ፤ የመከራ እንጀራም መግቡት ፥ የመከራ ውኃም አጠጡት» አላቸው ። ሚክያስም ፥ «በደኅና ብትመ ለስ እግዚአብሔር በእኔ አልተናገረም» አለ ።

የእስራኤልና የይሁዳ ነገሥታት ወደ ሬማት ዘገለዓድ በወጡ ጊዜ አክዓብ እንዳ ይታወቅ ምንም ልብሱን ቢለውጥ አንድ ሶርያዊ ቀስቱን ድንገት ገትሮ በጥሩሩ ልብስ መጋጠሚያ በኩል ወጋው ። ደሙም በሰረገላው ውስጥ ፈሰሰ ፤ ወደ ማታም ሞተ ። በሠራዊቱም መካከል ፥ «ንጉሡ ሞቶአልና እያንዳንዱ ሰው ወደ ሥፍራው ይመለስ» የሚል አዋጅ ተነገረ ። ንጉሡ ንም ወደ ሰማርያ ወስደው ቀበሩት ፤ ሰረገ ላውንም በሰማርያ ዠሬ ውኃ አጠቡት ፤

እግዚአብሔርም እንደ ተናገረው ውሾች ደሙን ላሱት ።

፬ ፡ የአካዝያስ ክፋትና ሞት ።

፩ ነገ. ፳፪ ፡ ፶፩ — ፪ ነገ. ፩ ፡ ፲፰ ።

በአባቱ በአክዓብ ፈንታ ልጁ አካዝያስ ነገሠ ። አካዝያስም ከሰገነት ላይ ወድቆ ታመመ ፤ መልእክተኞቹንም ፥ «ሄዳችሁ፥ ከዚህ ሕመም እድን እንደ ሆነ የአቃሮንን አምላክ ብዔልዜቡልን ጠይቁ» አላቸው ።

የእግዚአብሔርም መልአክ ከንጉሡ መልእክተኞች ጋር እንዲገናኝ ኤልያስን ላከ ። ኤልያስም ተገናኛቸውና ፥ «የአቃሮ ንን አምላክ ብዔልዜቡልን እንዲጠይቁ የምትልክ ፥ በእስራኤል አምላክ ስለሌለ ነውን ? ስለዚህ ትሞታለህ እንጂ ከወጣህ በት አልጋ አትወርድም» ብሎ መልእክተ ኞቹን ወደ ንጉሡ መለሳቸው ።

ንጉሡም አንድ የአምሳ አለቃ ከነጭፍ ራዎቹ ኤልያስን እንዲይዝ ሰደደው ። ኤል ያስም በተራራ ላይ ተቀምጦ ነበር ፤ [...] ምሳ አለቃውም ፥ «የእግዚአብሔር ሰ[...] ሆይ ፥ ንጉሡ ፦ ውረድ ይልሃል» አለው[...] ኤልያስም ፥ «የእግዚአብሔር ሰው እ[...] ሆንሁ እሳት ከሰማይ ትውረድ ፥ እናን[...] ንም ትብላ» አለው ። እሳትም ወርዳ በላ[...] ቸው ። ንጉሡም ሌላ የአምሳ አለቃ ከነ[...] ፍራው ላከበት ፤ እነርሱም እንደዚሁ ጠ[...]

ሦስተኛም ሌላ የአምሳ አለቃ ከነጭ[...] ራው ላከበት ። እርሱም ወደ ኤል[...] ወጥቶ ተንበረከከና ፥ «የእግዚአብሔ[...] ሰው ሆይ ፥ ነፍሳችን በፊትህ የከበረ[...] ትሁን» አለው ። የእግዚአብሔርም መ[...] አክ ኤልያስን ፥ «ከእርሱ ጋር ውረድ ፥ አ[...] ፍራውም» አለው ። ተነሥቶም ወ[...] ንጉሡ ሄደና ፥ «ብዔልዜቡልን እንድት[...] ይቅ ልከሃልና ትሞታለህ» አለው ። አካ[...] ያስም ሞተ ፤ ወንድሙም ኢዮራም [...] ርሱ ፈንታ ነገሠ ።

*   *   *

ከባልንጀራህ ገንዘብ ሁሉ ማናቸውንም አትመኝ ።

ዘጸ. ፳ ፡ ፲፯ ።

ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች ፡ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች ። ያዕ. ፩ ፡ ፲፭ ።

*   *   *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ አክዓብና ኤልዛቤል ከፀሠርቱ ቃላት የትኛዎቹን ተላለፉ ?
፪ ፡ እግዚአብሔር ምን ፍርድ ተናገረባቸው ?
፫ ፡ አካዝያስ በምን ምክንያት ሞተ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ልቤን ወደ ምስክርህ አዘንብል ፡
ወደ ስስትም አይሁን ፡፡ . . . .
እነሆ ፡ ትእዛዝህን ናፈቅሁ ፡
በጽድቅህም ሕያው አድርገኝ ።

መዝ. ፻፲፰ (፻፲፱) ፡ ፴፮ ፡ ፵ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፮ ።

የኤልያስ መንፈስ በኤልሳዕ ላይ ።

፪ ነገ. ፪ - ፭ ።

፩ ፡ የኤልያስ ወደ ሰማይ መውጣት ።

፪ ነገ. ፪ ፡ ፩ - ፲፭ ፡ ፳፭ ።

እግዚአብሔር ኤልያስን በዐውሎ ነፋስ ወደ ሰማይ ሊወስደው በወደደ ጊዜ ፡ ኤልያስ ከኤልሳዕ ጋር ከጌልገላ ተነሣ ። ኤልያስም ኤልሳዕን ፡ «እግዚአብሔር ወደ ቤቴል ልኮኛልና በዚህ ቈይ» አለው ። ኤልሳዕም ፡ «ሕያው እግዚአብሔርን ! በሕያው ነፍስህም እምላለሁ አልለይህም» አለ ። ወደ ቤቴልም ወረዱ ።

በቤቴልም የነበሩ የነቢያት ልጆች ወደ ኤልሳዕ ቀርበው ፡ «እግዚአብሔር ጌታህን ከራስህ ላይ ዛሬ እንዲወስደው ዐውቀሃልን ? » አሉት ። እርሱም ፡ «አዎን ፡ ዐውቃለሁ ፤ ዝም በሉ» አላቸው ። ኤልያስም ፡ «ኤልሳዕ ሆይ ፡ እግዚአብሔር ወደ ኢያሪኮ ልኮኛልና እባክህ በዚህ ቈይ» አለው ። እርሱም ፡ «አልለይህም» ብሎ ማለለትና ወደ ኢያሪኮ ሄዱ።

በኢያሪኮም የነበሩ የነቢያት ልጆች ኤልሳዕን ፡ «እግዚአብሔር ጌታህን ከራስህ ላይ ዛሬ እንዲወስደው ዐውቀሃልን?» አሉት ። እርሱም ፡ «ዐውቃለሁ ፤ ዝም በሉ» ብሎ መለሰ ። ኤልያስም ፡ «እግዚአብሔር ወደ ዮርዳኖስ ልኮኛልና እባክህ በዚህ ቈይ» አለው ። እርሱም ፡ «አልለይህም» ብሎ ማለለት ። ሁለቱም ሄዱ ።

ከነቢያትም ልጆች አምሳ ሰዎች ሄዱ ፡ ከፊታቸውም ርቀው ቆሙ ፤ እነዚህም ሁለቱ በዮርዳኖስ ዳር ቆሙ ። ኤልያስም መጐናጸፊያውን ወስዶ ጠቀለለውና ውኃውን መታው ፤ ወዲህና ወዲያም ተከፈለ ፤ ሁለቱም በደረቅ ተሻገሩ ። ኤልያስም ኤልሳዕን ፡ «ከአንተ ሳልለይ እንዳደርግልህ የምትፈልገውን ለምን» አለው ። ኤልሳዕም ፡ «መንፈስህ በእኔ ላይ ሁለት እጥፍ እንዲሆን እለምንሃለሁ» አለ ። ኤልያስም፡ «አስቸጋሪ ነገር ለምነሃል ፤ ነገር ግን ከአንተ በተወሰድሁ ጊዜ ብታየኝ ይሆንልሃል ፤ አለዚያ ግን አይሆንልህም» አለ ።

ሲሄዱም ፡ እያዘገሙ ሲጫወቱ ፡ እነሆ የእሳት ሰረገላና የእሳት ፈረሶች በመካከላቸው ገብተው ለያዩአቸው ፤ ኤልያስም በዐውሎ ነፋስ ወደ ሰማይ ወጣ ።

ኤልሳዕም አይቶ ፡ «አባቴ ፡ አባቴ ሆይ ! የእስራኤል ሰረገላና ፈረሰኞች ! » ብሎ ጮኸ ። ከዚያም ወዲያ አላየውም ፤ ልብሱንም ይዞ ከሁለት ተረተረው ። ከኤልያስም የወደቀውን መጐናጸፊያ አነሣና ተመልሶ በዮርዳኖስ ዳር ቆመ ። ከኤልያስም የወደቀውን መጐናጸፊያ ወሰደና ውኃውን መትቶ ፡ «የኤልያስ አምላክ እግዚአብሔር የት ነው ? » አለ ። ውኃውንም በመታ ጊዜ ወዲህና ወዲያ ተከፈለ ፤ ኤልሳዕም ተሻገረ ። በአንጻሩም የነበሩት የነቢያት ልጆች ባዩት ጊዜ ፡ «የኤልያስ መንፈስ በኤልሳዕ ላይ ዐርፎአል» አሉ ፤ ሊገናኙትም መጡ ። ኤልሳዕም በቤቴል አልፎ ወደ ቀርሜሎስ ተራራ ሄደ ፤ ከዚያም ወደ ሰማርያ ተመለሰ ።

፪ ፡ ሱነማዊቲቱና ልጅዋ ።

፪ ነገ. ፬ ፡ ፰ - ፴፯ ።

ኤልሳዕ በየጊዜው በሱነም ሲያልፍ አንዲት ሀብታም ሴት እንጀራ እንዲበላ ወደ ቤትዋ ትጋብዘው ነበር ። ለባልዋም ፡ «ሁልጊዜ በዚህ የሚያልፈው ቅዱስ የእግዚአብሔር ሰው ነው ፤ ትንሽ ቤት በሰገነቱ ላይ እንሥራ ፤ በዚያም አልጋ ፡ ጠረጴዛ ፡ ወንበርና መቅረዝ እናኑርለት ፤ ወደ እኛም ሲመጣ ወደዚያ ይገባል» አለችው ።

አንድ ቀንም ወደዚያ በመጣ ጊዜ ወዳዘጋጀችለት ቤት ገብቶ ዐረፈ ። ሎሌውንም ግያዝን ፡ «ይህችን ሱነማዊት ጥራ» አለው ። በመጣችም ጊዜ ፡ «ይህን ሁሉ አሰብሽልኝ ፤ ምን ላድርግልሽ ? በላት» አለው ። እርስዋም ፡ «እኔ በወገኔ መካከል ተቀምጫለሁ» ብላ መለሰች ። ግያዝም ፡ «ልጅ የላትም ፤ ባልዋም ሸምግሎአል» አለው ። ኤልሳዕም ፡ «በሚመጣው ዓመት በዚህ ወራት ወንድ ልጅ ትታቀፊአለሽ» አላት ። እርስዋም ፡ «አይደለም ጌታዬ ፤ እንዳትዋሸኝ እለምንሃለሁ» አለች ። እርስዋም ፀነሰች ፡ ኤልሳዕም እንዳላት በአዲሱ ዓመት ወንድ ልጅ ወለደች ።

ሕፃኑም አደገ ፤ አንድ ቀንም እህል አጫጆች ወዳሉበት ወደ አባቱ ሄደ ። አባቱንም ፡ «ራሴን ራሴን» አለው ፡ ወደ እናቱም ወሰዱት ። በጕልበትዋም እስከ ቀትር ድረስ ተቀመጠ ፡ ሞተም ። አውጥታም በእግዚአብሔር ሰው በኤልሳዕ አልጋ ላይ አጋደመችው ፡ በሩንም ዘግታ ወጣች ። አህያም አስጭና በፍጥነት ወደ እግዚአብሔር ሰው ሄደች ። እርሱም ከሩቅ ባያት ጊዜ ግያዝን ፡ «ሩጠህ ፦ በደኅናሽ ነውን ? ባልሽና ልጅሽስ ደኅና ናቸውን ? በላት» አለው ። እርስዋም ፡ «ደኅና ነው» አለች ፤ ወደ እግዚአብሔርም ሰው በመጣች ጊዜ ፡ «አታታልለኝ አላልሁህምን?» አለች ። ኤልሳዕም ግያዝን ፡ «በትሬን ይዘህ ሂድ ፤ በሕፃኑም ፊት ላይ አኑር» አለው ። እርስዋም ኤልሳዕን ፡ «አልተውህም» አለች ፤ ተነሥቶም ተከተላት ።

ግያዝም ቀደማቸው ፤ በትሩንም በሕፃኑ ፊት ላይ አኖረው ፤ ነገር ግን ድምፅ ወይም ንቅናቄ አልነበረም ፤ ተመልሶም

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፯ ።

የኤልሳዕ ነቢይነትና በሶርያ ላይ የተሰጠው ድል ።

፪ ነገ. ፮ ፡ ፰ - ፯ ፡ ፳ ።

፩ ፡ የእሳት ፈረሶችና ሰረገላዎች ።

፪ ነገ. ፮ ፡ ፰ - ፳፫ ።

የአክዓብ ልጅ ኢዮራም በኤልሳዕ የተደረገውን ድንቅ ሥራ ምንም ቢያውቅ ከክፋቱ አልተመለሰም ። እግዚአብሔር ግን ለእርሱና ለእስራኤል ንስሐ እንዲገቡ ጊዜ እያስረዘመ ፡ ከሚዋጋቸው ጠላት ከሶርያ ንጉሥ በኤልሳዕ በኩል ያድናቸው ነበር ። በየጊዜውም የሶርያ ንጉሥ ለጦር ሠራዊቱ አለቆች ፡ «በዚህ ወይም በዚያ እንሠፍራለን» እያለ ድል ለመንሣት ምንም ቢሞክር ፡ የእስራኤል ንጉሥ አሳቡን እያወቀ ከእጁ ያመልጥ ነበር ።

የሶርያ ንጉሥም በዚህ ነገር ተጨንቆ አለቆቹን ፡ «ከመካከላችን ከእስራኤል ንጉሥ ጋር የተወዳጀ አለን ? » አላቸው ። ከእነርሱም አንዱ ፡ «ጌታዬ ሆይ ፡ እንዲህ እኮ አይደለም ፡ ነገር ግን በእልፍኝህ ሆነህ የምትናገረውን በእስራኤል ያለው ነቢይ ኤልሳዕ ለእስራኤል ንጉሥ ይነግረዋል» አለ ። ንጉሡም ፡ ኤልሳዕ የሚገኘው በዶታይን እንደ ሆነ ከተረዳ በኋላ ሊያስይዘው ፈረሰኞችንና ሰረገላዎችን ብዙ ጭፍራም ሰደደ ። በሌሊትም መጥተው ከተማዪቱን ከበቡ ።

የእግዚአብሔርም ሰው ሎሌ ማለዳ ተነሥቶ ቢወጣ እነሆ በከተማዪቱ ዙሪያ ጭፍራና ፈረሶች ሰረገላዎችም ታዩት ። ለጌታውም ፡ «ጌታዬ ሆይ ፡ ወዮ ! ምን እናደርጋለን ? » አለው ። ኤልሳዕም ፡ «ከእኛ ጋር ያሉት ከእነርሱ ጋር ካሉት ይበልጣሉና አትፍራ» አለው ። ደግሞም ፡ «አቤቱ፡ እንዲያይ ዓይኖቹን እባክህ ግለጥለት» ብሎ ጸለየ ። እግዚአብሔርም የብላቴናውን ዓይኖች ገለጠ ፡ አየም ፡ እነሆም በኤልሳዕ ዙሪያ ያሉት የእሳት ፈረሶችና ሰረገላዎች ተራራውን ሞልተውት ነበር ።

የሶርያውያንም ጭፍራዎች ወደ እርሱ በቀረቡ ጊዜ ኤልሳዕ ፡ «ይህን ሕዝብ ዕውር እንድታደርግ እለምንሃለሁ» ብሎ ጸለየ ፤ ጭፍራውም ዕውር ሆነ ። ኤልሳዕም ፡ «የምትፈልጉትን ሰው እንዳሳያችሁ ተከተሉኝ» ብሎ ወደ ሰማርያ ወደ እስራኤል ንጉሥ መራቸው ። በደረሱም ጊዜ ኤልሳዕ ፡ «አቤቱ ፡ እንዲያዩ ዓይኖቻቸውን ግለጥ» አለ ፤ አዩም ። የእስራኤልም ንጉሥ ኤልሳዕን ፡ «አባቴ ሆይ ፡ ልግደላቸውን ? » አለው ። ኤልሳዕም ፡ «በሰይፍህ የማረክኸውን እንድትገድል ይገባሃልን ? ይልቅስ አብልተህ አሰናብታቸው» አለው ። ብዙም መብል አዘጋጀላቸው ፤ በልተውና ጠጥተውም ወደ ጌታቸው ተመልሰው ሄዱ ። ለጊዜውም የሶርያ ጭፍራዎች ወደ እስራኤል አልተመለሱም ።

፪ ፡ የሰማርያ መከበብና ረኀብ ።

፪ ነገ. ፮ ፡ ፳፬ - ፯ ፡ ፪ ።

የሶርያ ንጉሥ ወልደ አዴርም ሠራዊቱን ሁሉ ሰብስቦ እንደገና ከእስራኤል ጋር ሊዋጋ ወጣ ፡ ሰማርያንም ከበባት ። በሰማርያም የአህያ ራስ በአምሳ ብር እስኪሸ
ድረስ ታላቅ ረኀብ ሆነ ። የእስራኤል
ንጉሥ ኢዮራም በቅጥር ላይ በሚመላለ
በት ጊዜ አንዲት ሴት ፡ «ጌታዬ ንጉ
ሆይ ፡ እርዳኝ ፤ ይህች ሴት ፡ ዛሬ ልጅሽ
እንብላ ፡ ነገም ልጄን እንበላለን አለችኝ
ልጄንም ቀቅለን በላነው ፤ ልጅዋን ግ
ሸሸገችው» ብላ አቤቱታ አቀረበችለት
ንጉሡም ይህን በሰማ ጊዜ ልብሱን ቀደደ
ሕዝቡም በውስጥ ለብሶት የነበረው
ማቅ አዩ ። ንጉሡም ፡ ምነው እግዚአ
ሔር አይረዳንም በማለት ተቈጥቶ ኤል
ዕን ለመግደል ምሎ መልእክተኛ ላከበት
የላከውንም መልእክተኛ ተከትሎ ወ
ነቢዩ ቤት መጣና ፡ «እነሆ ይህ ክፉ ነገ
ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው ፡ እግዚአብ
ርን ገና እንድጠብቅ ምንድር ነኝ ? » አለ

ኤልሳዕም ፡ «የእግዚአብሔርን ቃ
ስሙ ፤ ነገ በዚህ ጊዜ በሰማርያ በር አን
መስፈሪያ መልካም ዱቄት በአንድ ሰቅል
ሁለትም መስፈሪያ ገብስ በአንድ ሰቅ
ይሸመታል» አለ ። ንጉሡም ተደግፎ
የነበረው አለቃ መልሶ ፡ «እነሆ እግዚአ
ሔር በሰማይ መስኮቶች ቢያደርግ ይ
ነገር ይሆናልን ? » አለው ። ኤልሳዕም
«እነሆ በዓይኖችህ ታያለህ ፡ ነገር ግ
ከዚያ አትቀምስም» አለው ።

፫ ፡ የአራቱ ለምጻሞች የምሥራች ።

፪ ነገ. ፯ ፡ ፫ - ፳

በበሩም መግቢያ አራት ለምጻም ሰዎ
ነበሩ ፤ እርስ በርሳቸውም ፡ «እስክንሞ
ድረስ በዚህ ለምን እንቀመጣለን ? ወ
ሶርያውያን ሠፈር እንሽሽ ፤ ቢገድሉንም
በዚህ በረኀብ እንደምንሞት እንሞታለን
በሕይወት ቢያኖሩን ግን እንኖራለን» ተ
ባሉ ። ጨለምለም ባለ ጊዜም ወደ ሶር
ውያን ሠፈር ለመሄድ ተነሡ ፤ ወደ ሠ

www.ethiopianorthodox.org

ሩም ዳርቻ በመጡ ጊዜ እነሆ ማንንም አላ ገኙም ። እግዚአብሔር ሶርያውያንን የሰረ ገላና የፈረስ የብዙም ጭፍራ ድምፅ አሰ ምቶ ነበርና እስራኤላውያን ረዳቶችን ቀጥ ረው የመጡ መስሎአቸው ሠፈራቸውን ትተው ሸሽተው ነበር ። አራቱም ለምጻ ሞች ወደ አንድ ድንኳን ገብተው በዚያ ያገኙትን በሉ ጠጡም ፤ ብርና ወርቅ ልብ ስም ወሰዱ ሸሸጉትም ። ተመልሰውም ከሌላ ድንኳን ወስደው ሸሸጉ ።

ከዚህም በኋላ ፤ «መልካም አላደረግ ንም ፤ ዛሬ የምሥራች ቀን ነው ፤ እኛ ግን ዝም ብለናል ፤ እስኪነጋም ድረስ ብንቈይ በደለኞች እንሆናለን» ተባባሉ ። ሄደውም የሆነውን ሁሉ ለከተማዪቱ ደጅ ጠባቂ ዎች ነገሩ ፤ እነርሱም ለንጉሡ ቤተ ሰብ ነገሩ ። ንጉሡም ከተማከረ በኋላ ፤ «ሄዳ ችሁ እዩ» ብሎ ከሶርያውያን ሠራዊት በኋላ ሰዎችን ላከ ። እስከ ዮርዳኖስም ድረስ ሲከታተሉ ሶርያውያን ሲሸሹ የጣ ሉት ልብስና ዕቃ መንገዱን ሁሉ ሞልቶት አገኙ ። ተመልሰውም ለንጉሡ ነገሩት ።

ሕዝቡም ወጥተው የሶርያውያንን ሠፈር በዘበዙ ፤ እንደ እግዚአብሔርም ቃል አንድ መስፈሪያ መልካም ዱቄት ፤ እንዲሁም ሁለት መስፈሪያ ገብስ በአንድ ሰቅል ተሸመተ ። ንጉሡም ፤ ተደግፎት የነበረውን አለቃ በር እንዲጠብቅ አቆ መው ። ሕዝቡም ሊሸምቱ ሲቻኰሉ ከበሩ ላይ ረጋገጡትና የእግዚአብሔር ሰው እንደ ተናገረው እህሉን ሳይቀምስ ሞተ ።

* * *

የእግዚአብሔር መልአክ በሚፈሩት ሰዎች ዙሪያ ይሰፍ ራል ፤ ያድናቸውማል ። መዝ. ፴፫ (፴፬) ፡ ፯ ።

ከእኛ ጋር ያሉት ከእነርሱ ጋር ካሉት ይበልጣሉና አት ፍራ ። ፪ ነገ. ፮ ፡ ፲፮ ።

መልካም አላደረግንም ፡ ዛሬ የመልካም የምሥራች ቀን ነው ፡ እኛም ዝም ብለናል ። ፪ ነገ. ፯ ፡ ፱ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ለሶርያ ንጉሥ ፤ ከእስራኤል ንጉሥ ጋር የተወጋጀ በራሱ ሠራዊት መካከል እንዳለ የመሰለው ስለ ምንድር ነው ?
፪ ፡ በሰማርያ ረኀብ እጅግ በጸና ጊዜ ንጉሡ በማን ተቈጣ ?
፫ ፡ እህል እንደ ተገኘ ለከተማዪቱ የምሥራችን ያመጡ እነማን ነበሩ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ በመከራችን ረድኤትን ስጠን ፡
የሰውም ማዳን ከንቱ ነው ።
መዝ. ፶፯ (፶፰) ፡ ፲፪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፰ ።

በኢዩ አማካይነት የተፈጸመ ፍርድ ።

ከ፪ ነገ. ፰ ፡ ፱ ፡ ፲ ፡ ፲፫ ፡ ፲፬ ።

፩ ፡ ኢዩ በእስራኤል ነገሠ ።
፪ ነገ. ፰ ፡ ፯ - ፲፭ ፡ ፰ ፡ ፳፭ - ፱ ፡ ፲፫ ።

እግዚአብሔር እስራኤልን ከሶርያ እጅ እያ ዳነ የዘወትር ምሕረቱን ምንም ቢገልጥ ፤ የአክዓብ ልጅ ኢዮራምና ሕዝቡ ከክፋታ ቸው አልተመለሱም ። በዚህም ጊዜ ፤ ለኤ ልያስ ተገልጦለት እንደ ነበረ ፤ የአክዓብን ቤት የሚያጠፋ ንጉሥ ኢዩ በእስራኤል ላይ ፤ እስራኤልንም የሚያስጨንቅ ንጉሥ አዛሄል በሶርያ ላይ የሚነግሡበት ጊዜ ደረሰ ። (፩ ነገ. ፲፱ ፡ ፲፭ - ፲፯ ።)

በዚያን ጊዜ አዛሄል ወልደ አዴርን ገድሎ በሶርያ ላይ ነገሠ ። የእስራኤል ንጉሥ ኢዮራም ፤ የእኅቱ ልጅ የነበረውን የይሁዳ ንጉሥ አካዝያስን ይዞ በሬማት ዘገለዓድ አዛሄልን ሊወጋ ሄደ ። ሶርያውያ ንም ኢዮራምን አቈሰሉት ፤ ሊታከምም ወደ ኢይዝራኤል ተመለሰ ፤ የይሁዳም ንጉሥ ሊጠይቀው ተከተለው ።

ኤልሳዕም ከነቢያት ልጆች አንዱን ፤ «ይህን የዘይት ማሰሮ ይዘህ በሬማት ወዳ ለው ወደ ናሜሲ ልጅ ወደ ኢዩ ሂድ ፤ ዘይ ቱንም በራሱ ላይ አፍስስና ፡- እግዚአብ ሔር እንዲህ ይላል ፡- በእስራኤል ላይ ንጉሥ እንድትሆን ቀባሁህ ብለህ ሽሽ» አለው ። ሄደም ፤ የሠራዊት አለቆችም በሬ ማት ተቀምጠው አገኛቸው ፤ ኢዩንም ፤ «አለቃ ሆይ ፤ ከአንተ ጋር ጉዳይ አለኝ» ብሎ ወደ ቤት አገባውና ፤ «የእስራኤል አምላክ እንዲህ ይላል ፡- በእስራኤል እን ድትነግሥ ቀባሁህ ፤ የባሪያዎቼንም ደም ከኤልዛቤል እጅ እበቀል ዘንድ የአክዓ ብን ቤት ትመታለህ» ብሎ ቀባውና ሸሸ ። ኢዩም ወደ ጓደኞቹ ተመልሶ ነገራቸው ፤ ሁሉም መለከት እየነፉ ፤ «ኢዩ ነግሦ አል» አሉ ።

፪ ፡ ኢዩ የአክዓብን ቤት አጠፋ ።
፪ ነገ. ፱ ፡ ፲፬ - ፲ ፡ ፴፯ ፡ (፲፫ ፡ ፩ - ፳፭ ፡ ፲፬ ፡ ፳፫ - ፳፯ ።)

ኢዩም በሰረገላው ላይ ተቀምጦ በችኰላ ወደ ኢይዝራኤል ሄደ ። ኢዮራምና አካዝ ያስም በየሰረገላቸው ከከተማዪቱ ወጥ ተው በናቡቴ እርሻ ውስጥ ተገናኙት ። ኢዮራምም ፤ «ኢዩ ሆይ ፤ ሰላም ነውን ?» አለ ። እርሱም ፤ «የእናትህ የኤልዛቤል ክፋት ሲበዛ ምን ሰላም አለ ? » ብሎ መለሰ ። ኢዮራምም ሰረገላውን መልሶ ነዳ ፤ ሲሸሽም ኢዩ ቀስቱን ለጥጦ በፍላጻ ወጋው ፤ በናቡቴም ቦታ እንዲጣል አዘዘ ። የኢዩም ሰዎች አካዝያስን ተከትለው ገደ ሉት ፤ ባሪያዎቹም ወደ ኢየሩሳሌም ወሰ ዱት ፤ ከአባቶቹም ጋር ቀበሩት ።

ኢዩም ወደ ኢይዝራኤል መጣ ። ኤልዛቤልም ሰማች ፤ ዓይንዋንም ተኳኵላ ራስዋን አጌጠች ፣ በመስኮትም ዘልቃ ትመለከት ነበር ። ኢዩንም ፣ «ሰላም ነውን ?» ብትለው ፣ እርሱ ፊቱን ወደ መስኮቱ አንሥቶ ፣ «ከእኔ ጋር ማን አለ ?» ሲል ጮኸ ። ሁለት ሦስት ሰዎችም ወደ እርሱ ተመለከቱ ፤ እርሱም ፣ «ወደ ታች ወርውሩአት» አላቸው ። ወረወሩአት ፣ ረገጡአት ሞተችም ። ኢዩም ገብቶ በላ ጠጣም ፤ ከዚያም በኋላ ፣ «የንጉሥ ልጅ ናትና ቀብሩአት» አለ ። ሊቀብሩአትም በሄዱ ጊዜ ከአናትዋና ከእግርዋ ከመዳፍዋም በቀር ምንም አላገኙም ። ኢዩም ፣ «በኤልያስ ልሳን ፦ የኤልዛቤልን ሥጋ ውሾች ይበላሉ ፣ ማንም ፣ ይህች ኤልዛቤል ናት ይል ዘንድ አይችልም ያለው የእግዚአብሔር ቃል ይህ ነው» አለ ።

ኢዩም ከአ[illegible]ቤት የቀረውን ፣ ከእስራኤልም በእ[illegible] ያመልኩ የነበሩትን ሰዎች ሁሉ አ[illegible] ። እግዚአብሔርም ፣ «ይህን ስላደ[illegible]ልጆችህ እስከ አራት ትውልድ ድረ[illegible]ግሣሉ» አለው ። ነገር ግን ኢዩም ሆ[illegible]ቹም ከናባጥ ልጅ ከኢዮርብዓም ኃጠ[illegible] አልራቁምና የሶርያ ንጉሥ አዛሄል [illegible]ዳኖስ ምሥራቅ የነበረውን ክፍል አ[illegible] መታ ።

በኢዩ የልጅ[illegible]በዮአስ ዘመነ መንግሥት ጊዜ ኤል[illegible]ም ሞተ ። የዮአስ ልጅ ዳግማዊ [illegible]ብዓም ፵፩ ዓመት ሲነግሥ ሳለም [illegible]ናስ በሚባል ነቢይ እንደ ተናገረ [illegible]ያንን በማባረር ግዛቱን መለሰ ።

* * *

ራሳችሁ አትበቀሉ ፣ . . . . በቀል የእኔ ነው ፣ እኔ[illegible]ራቱን እመልሳለሁ ይላል ጌታ ተብሎ ተጽፎአል ።

ሮሜ ፲፪ ፣ ፲፱ ፣ (ዘ[illegible] ፴፭ ።)

እግዚአብሔር ሥራን ሁሉ የተሠወረውንም [illegible] ሁሉ ፣ መልካም ቢሆን ክፉም ቢሆን ፣ ወደ ፍርድ [illegible]ማዋል ።

[illegible] ፲፪ ፣ ፲፬ ።

* * *

ጥያቄ ፣ ፩ ፣ በአክዓብ ቤት ላይ የተነገረው ፍርድ በማን እጅ ተ[illegible] ?
፪ ፣ ኢዩስ የማንን ኃጢአት ተከተለ ?
፫ ፣ የኢዩ ልጆች እስከ ስንት ትውልድ ድረስ በእስራኤል[illegible] ነገሡ ?

ጸሎት ፣ አቤቱ ፣ አንተ ለዘላለም ልዑል [illegible] ፣
አቤቱ ፣ እነሆ ጠላቶችህ ይጠፋ[illegible] ፣
ዓመፃንም የሚሠሩ ሁሉ ይበተና[illegible] ።
መዝ. ፺፩ (፺፪) ፰-፱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፡ ፱ ።

ዮናስና የነነዌ ሰዎች ።

ትንቢተ ዮናስ ።

፩ ፤ ዮናስ ከእግዚአብሔር ፊት ኰበለለ ።

፪ ነገ. ፲፬ ፣ ፳፭ ፣ ዮና. ፩ ፣ ፩-፫ ፣ ፬ ፣ ፪ ።

በትንቢት ፦ ዳግማዊ ኢዮርብዓም የእስራኤልን ድንበር ይመለሳል ብሎ የተናገረው የአማቴ ልጅ ነቢዩ ዮናስ ፣ ጋትሔፌር ከተባለች የገሊላ ከተማ ነበረ ። እግዚአብሔርም ዮናስን ፣ «ተነሥተህ ወደዚያች ወደ ታላቂቱ ከተማ ወደ ነነዌ ሂድ ፣ ክፋታቸውም ወደ ፊቴ ወጥቶአልና በእርስዋ ላይ ስበክ» አለው ። ዮናስ ግን ፣ ከኤፍራጥስ ወንዝ ማዶ ስላለች ስለ አሦር መንግሥት መናገሻ ከተማ ስለ ነነዌ ምን አግዶኝ ፤ ስብከቴንም ቢሰሙ እግዚአብሔር ይምራቸው የለምን ? በሚል አሳብ ልቡ ስለ ተያዘ ደስ አላለውም ። ከእግዚአብሔርም ፊት ኰብልሎ ኢዮጴ ወደ ተባለች ወደብ ወረደ ፣ ወደ ተርሴስም በምታልፍ መርከብ እንዲሄድ ዋጋ ከፍሎ ተሳፈረ ።

፪ ፣ እግዚአብሔር ዮናስን መለሰው ።

ዮና. ፩ ፣ ፬-፫ ፣

እግዚአብሔርም በባሕሩ ላይ ታላቅ ነ
ስን አመጣ ፤ መርከቢቱም ልትሰበር ቀ
በች ። መርከበኞቹም ፈሩ ፣ እያንዳንዱ
ወደ አምላኩ ጮኸ ፤ ዮናስ ግን ከባድ እ
ቅልፍ ይዞት ነበር ። የመርከቢቱም አለቃ
«ምነው ተኝተሃል ? እንዳንጠፋ ተነሥ
ተህ አምላክህን ጥራ» አለው ። መርከበ
ቹም ይህ አደጋ ያገኛቸው በማን ምክ
ያት እንደ ሆነ ለማወቅ ዕጣ ተጣጣሉ
ዕጣውም በዮናስ ላይ ወደቀ ።

ያን ጊዜም ፣ «ከማን ወገን ነህ ?» ብለ
ጠየቁት ። እርሱም ፣ «እኔ ዕብራዊ ነኝ
ባሕሩንና የብሱን የፈጠረውን የሰማይ
አምላክ እግዚአብሔርን አመልካለሁ
አላቸው ። እነርሱም ፣ ዮናስ ከፊቱ የሚ
በልል የሰማይና የምድር ፈጣሪ እንደ ሆ

ባስተዋሉ ጊዜ በጣም ፈርተው ፥ «ባሕሩ ጸጥ እንዲል ምን እናድርግብህ ?» አሉት ። እርሱም ፥ «አንሥታችሁ ወደ ባሕር ጣሉኝ» አላቸው ። እነርሱ ግን ወደ ምድር ሊመለሱ አጥብቀው ቀዘፉ ፤ ሆኖም ባሕሩ እጅግ አብዝቶ በተናወጠባቸው ጊዜ ፥ «አቤቱ ፥ ስለዚህ ሰው ነፍስ እንዳንጠፋ ንጹሕም ደም በእኛ ላይ እንዳታደርግ እን ለምንሃለን» ብለው ፥ ዮናስን ወሰዱና ወደ ባሕሩ ጣሉት ። ባሕሩም ጸጥ አለ ፤ ሰዎ ቹም እግዚአብሔርን ፈሩ ፥ ሠዉለትም ፥ ስእለትንም ተሳሉ ።

እግዚአብሔርም ዮናስን የሚውጥ ታላቅ ዓሣ አሰናዳ ፥ ዮናስም ተውጦ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት በዓሣው ሆድ ውስጥ ቈየ ። በዓሣውም ውስጥ ሆኖ እንዲህ ብሎ ጸለየ ፦

« በመከራዬ ሳለሁ ወደ አምላኬ ወደ እግዚአብ
ሔር ጮኽሁ ፡
እርሱም ሰማኝ ። . . .
ወደ ጥልቁ ወደ ባሕሩ ውስጥ ጣልኸኝ ፡ . . . .
አንተ ግን ፡ አቤቱ አምላኬ ፡ ሕይወቴን ከጕድ
ጓዱ አወጣህ ።
ነፍሴ በዛለችብኝ ጊዜ እግዚአብሔርን አሰብሁት ፡
ጸሎቴም ወደ አንተ ወደ ቅዱስ መቅደስህ
ገባች ። . . . .
እኔም በምስጋና ቃል እሠዋልሃለሁ ፡
የተሳልሁትንም እከፍላለሁ ።
ደኅንነት ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው ። »

እግዚአብሔርም ዓሣውን አዘዘው ፥ እር ሱም ዮናስን በየብስ ላይ ተፋው ።

የእግዚአብሔርም ቃል ሁለተኛ ወደ ዮናስ እንዲህ ሲል መጣ ፤ «ተነሥተህ ወደ ነነዌ ሂድ ፥ የምነግርህንም ስብከት ስበክ ላት ። » ዮናስም ተነሥቶ ሄደ ፤ ወደ ነነ ዌም ገብቶ ፥ «በዐርባ ቀን ውስጥ ነነዌ ትገለበጣለች» እያለ መጮኽ ጀመረ ።

፫ ፡ የነነዌ ሰዎች ንስሐ ።

ዮና. ፫ ፡ ፭ - ፲ ።

የነነዌ ሰዎችም እግዚአብሔርን አመኑ ፤ ጾሙም ፥ ማቅም ለበሱ ። የነነዌ ንጉሥም ከዙፋኑ ተነሥቶ ማቅ ለበሰ ፥ በአመድም ላይ ተቀመጠ ። አዋጅም አሳወጀ ፥ «ሰዎ ችና እንስሶች አንዳች አይቅመሱ ፥ አይሰ ማሩም ፥ ውኃም አይጠጡ ፤ በማቅም ይሸ ፈኑ ፥ ወደ እግዚአብሔርም በብርቱ ይጮኹ ፤ ሰዎቹም ሁሉ ከክፉ መንገዳቸ ውና በእጃቸው ካለው ግፍ ይመለሱ» አለ ። እግዚአብሔርም ከክፉ መንገዳቸው እንደ ተመለሱ ባየ ጊዜ ማራቸውና ሊያደ ርግባቸው ያሰበውን ነገር አላደረገም ።

፬ ፤ የዮናስ ቊጣና የእግዚአብሔር መልስ።

ዮና. ፬ ፡ ፩ - ፲፩ ።

ዮናስ የነነዌን አለመገልበጥ ባስተዋለ ጊዜ ተቈጣ እንጂ ደስ አልተሰኘም ። ወደ እግዚአብሔርም ጸለየና ፥ «አቤቱ ፥ በአ ገሬ ሳለሁ የተናገርሁት ይህ አልነበረምን ? አንተ ቸርና ይቅር ባይ ፥ ታጋሽም ፥ ምሕረ ትህም የበዛ ፥ ንስሐ በሚገቡትም የተናገር ኸውን ፍርድ የማትፈጽም አምላክ እንደ ሆንህ ዐውቄ ነበርና ስለዚህ ወደ ተርሴስ ለመኰብለል ፈጠንሁ ። አሁንም አቤቱ ፥ በሕይወት ከመኖር ሞት ይሻለኛልና እባ ክህ ነፍሴን ከእኔ ውሰድ» አለው ። እግዚ አብሔርም ፥ «በውኑ ልትቈጣ ይገባሃ ልን ? » አለው ።

ዮናስም ከነነዌ ወጥቶ የሚያገኛትን እስኪያይ ድረስ ከከተማዪቱ ወደ ምሥ ራቅ ዳስ ሠርቶ ከጥላው በታች ተቀመጠ ። ከሙቀትም የተነሣ ተጨነቀ ። እግዚአብ ሔር አምላክም ቅል አዘጋጀ ፥ ከጭንቀ ቱም ታድነው ዘንድ በራሱ ላይ ጥላ እንድ ትሆነው ከፍ ከፍ አደረጋት ፤ ዮናስም ስለ ቅሊቱ ጥላ እጅግ ደስ አለው ።

በነጋው ግን ወገግ ባለ ጊዜ እግዚአብ ሔር ትልን አዘጋጀ ፤ እርስዋም ቅሊቱን እስክትደርቅ ድረስ በላቻት ። ፀሐይም በወጣች ጊዜ እግዚአብሔር ሙቀት ያለ ውን ነፋስ አዘጋጀ ፤ ዮናስም እስኪዝል ድረስ ተጨንቆ ፥ «በሕይወት ከመኖር ሞት ይሻለኛል» ብሎ ሞትን ፈለገ ።

እግዚአብሔርም ፥ «በውኑ ስለዚች ቅል ልትቈጣ ይገባሃልን ?» አለው ። እርሱም ፥ «እስከ ሞት ድረስ ልቈጣ ይገባኛል» አ... እግዚአብሔርም ፥ «አንተ ትበቅል ዘን... ላልደከምህባት ፥ ላላሳደግሃትም ፥ በአን... ሌሊት ለበቀለች ፥ በአንድ ሌሊትም ለ... ቀችው ቅል አዝነሃል ። እኔስ ቀኛቸውን... ግራቸውን የማይለዩ ከመቶ ሃያ ሺህ የ... ልጡ ሰዎችና ብዙ እንስሶች ላሉባት ለ... ቂቱ ከተማ ለነነዌ አላዝንምን ?» አለው...

* * *

ኢየሱስ አለ ፦ የነነዌ ሰዎች በፍርድ ቀን ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥተው ይፈርዱበታል ፡ በዮናስ ስብከት ንስሐ ገብተዋልና ፡ እነሆም ከዮናስ የሚበልጥ ከዚህ አለ ።

ማቴ. ፲፪ ፡ ፵፩ ።

ልመናና ጸሎት ምልጃም ምስጋናም ስለ ሰዎች ሁሉ ስለ ነገሥታትና ስለ መኳንንትም ሁሉ እንዲደረጉ ከሁሉ በፊት እመክራለሁ ። ሰዎች ሁሉ ሊድኑና እውነቱን ወደ ማወቅ ሊደርሱ በሚወድ በእግዚአብሔር በመድኃኒታችን ፊት መልካምና ደስ የሚያሰኝ ይህ ነው ። ፩ ጢሞ. ፪ ፡ ፩ - ፬ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ እግዚአብሔር ዮናስን ምን አዘዘው ?
፪ ፤ ዮናስ በኰበለለ ጊዜ እግዚአብሔር ምን በማድረግ መለሰው ?
፫ ፤ ዮናስ ሳይታዘዝ የኰበለለው በምን ምክንያት ነበረ ?
፬ ፤ የነነዌ ንጉሥ ምን የሚል አዋጅ አወጀ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ከዓይንህ ፊት ተጣልሁ ፡
ነገር ግን ወደ ቅዱስ መቅደስህ ደግሞ እመለከ
ታለሁ አልሁ ። . . . .
ነፍሴ በዛለችብኝ ጊዜ እግዚአብሔርን አሰብሁት፡
ጸሎቴም ወደ አንተ ወደ ቅዱስ መቅደስህ ገባች ።
ዮና. ፪ ፡ ፭ ፡ ፰ ።

www.ethiopianorthodox.org

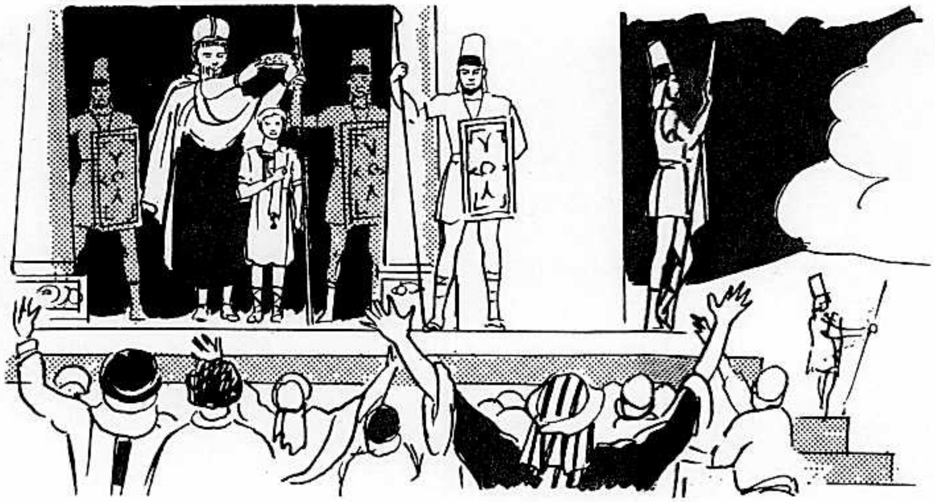

ምዕራፍ ፲ ።

የዳዊት ዘር ከእልቂት መዳን ።

፪ ነገ. ፲፩ ፡ ፲፪ ፡ ፪ ዜና ፳፪ - ፳፬ ።

፩ ፡ የዳዊትና የአክዓብ ቤት ጋብቻ ።

፩ ነገ. ፲፭ ፡ ፩ - ፳ ፡ ፳፪ ፡ ፵፩ - ፵፬ ፡ ፪ ነገ. ፰ ፡ ፲፯ - ፲፱ ፡ ፪ ዜና. ፳፪ ፡ ፩ - ፱ ።

በእስራኤል ሰሜናዊ መንግሥት ልዩ ልዩ ነገሥታት በነገሡበት ዘመን ከዳዊት ቤት የተወለዱት ነገሥታት ተራ በተራ በኢየሩሳሌም ነግሠው ነበር ። የሮብዓም ልጅ አብያም በአባቱ ኃጢአት ሄደ እንጂ ልቡ ከእግዚአብሔር ጋር ፍጹም እንደ ነበረ እንደ ዳዊት አልነበረም ። ቢሆንም እንኳ አምላኩ እግዚአብሔር ለዳዊት ሲል አላጠፋውም ፤ ከእርሱ በኋላ ልጁን አሳን አስነሣ ። አሳና ልጁ ኢዮሣፍጥም በእግዚአብሔር ፊት ቅን ነገርን አደረጉ ፤ እግዚአብሔርም በጠላቶቻቸው ላይ ድልን ሰጣቸው ። ኢዮሣፍጥ ግን የአክዓብንና የኤልዛቤልን ልጅ ጎቶልያን ለልጁ ለኢዮራም በመዳሩ በጣም ተሳሳተ ፤ ኢዮራም ጎቶልያን ካገባ በኋላ ምክርዋን እየተከተለ በእግዚአብሔር ፊት ክፉ አደረገ ። ልጁ አካዝያስም ደግሞ በአክዓብ መንገድ ሄደ ፤ እናቱ ጎቶልያ ክፉ እንዲያደርግ ትመክረው ነበርና ። አካዝያስም አንድ ዓመት በኢየሩሳሌም ከነገሠ በኋላ ፤ አጎቱ የሆነውን የሰማርያን ንጉሥ ኢዮራምን ለመጠየቅ በሄደ ጊዜ በኢዩ ተከታዮች እጅ ተገድሎ ሞተ ።

፪ ፡ ጎቶልያ በዳዊት ቤት ያስደረገችው እልቂት ።

፪ ነገ. ፲፩ ፡ ፩ - ፫ ፡ ፪ ዜና ፳፪ ፡ ፲ - ፲፪ ።

ጎቶልያም ልጅዋ አካዝያስ እንደ ሞተ ባየች ጊዜ ተንሥታ ከዳዊት ቤት የነበሩትን የነገሥታት ዘር ሁሉ አጠፋች ፤ በኢየሩሳሌምም በዳዊት ዙፋን ላይ ነገሠች ። ነገር ግን የንጉሥ ኢዮራም ልጅ የአካዝያስ እኅት ዮሳቤት ፤ ከተገደሉት ከንጉሡ ዘሮች መካከል የአካዝያስን ሕፃን ልጅ ኢዮአስን ወስዳ በእልፍኝ ውስጥ ሸሸገችው ። ዮሳቤትም የካህኑ የዮዳሄ ሚስት ነበረችና ሕፃኑ በእነርሱ ዘንድ ተሸሽጎ በእግዚአብሔር ቤት ስድስት ዓመት ተቀመጠ ። ጎቶልያም ከንጉሥ ዘር አንድ ሰው ያልተረፈ መስሎአት ነገሠች ።

፫ ፡ የኢዮአስ መንገሥ ።

፪ ነገ. ፲፩ ፡ ፬ - ፳ ፡ ፪ ዜና ፳፫ ፡ ፩ - ፳፩ ።

በሰባተኛውም ዓመት ካህኑ ዮዳሄ በረታ ፤ ከዘበኞች አለቆችና ከሌዋውያን እንዲሁም ከሕዝቡ አለቆች ጋር ቃል ኪዳን አደረገ ፤ ሥርዓተ ንግሡም እንዴት እንደሚፈጸም አስረዳቸው ። ሕዝቡም ሁሉ ዮዳሄ እንዳዘዛቸው አደረጉ ፡ በሰንበትም ቀን ወደ እግዚአብሔር ቤት ተሰበሰቡ ። ዮዳሄም የንጉሡን ልጅ አወጣና እንደ ተለመደው በዓምድ አጠገብ አቁሞ ዘውድን አቀዳጀው ፤ ምስክሩንም ፤ ማለት የእግዚአብሔርን ሕግ ሰጠው ፣ ቀባውም ፤ ሕዝቡም ፣ «ንጉሡ ሺህ ዓመት ይንገሥ» እያሉ አጨበጨቡ ። የአገሩም ሕዝብ ደስ ብሎአቸው መለከትን ነፉ ፤ መዘምራንም በዜማ መሣሪያ እያዜሙ የምስጋና መዝሙር ዘመሩ ።

ጎቶልያም የሕዝቡን የደስታ ድምፅ በሰማች ጊዜ ወደ እግዚአብሔር ቤት መጣች። በዚያም ንጉሡንና የሚያመሰግኑትን ሕዝብ ባየች ጊዜ ልብስዋን ቀድዳ ፡ «ዓመፅ ነው ! ዓመፅ ነው !» ብላ ጮኸች ። ካህኑም ዮዳሄ የመቶ አለቆችን ፣ «ከሰልፍ መካከል አውጡአት ፤ በእግዚአብሔርም ቤት ውስጥ አትግደሉአት» አለ ። እጃቸውንም በእርስዋ ላይ ጫኑ ፤ ወደ ቤተ መንግሥትም ወስደው ገደሉአት ።

ዮዳሄም የእግዚአብሔር ሕዝብ እንዲሆኑ በእግዚአብሔርና በንጉሡ በሕዝቡም መካከል ቃል ኪዳን አደረገ ። ደግሞም በንጉሡና በሕዝቡ መካከል ቃል ኪዳን አደረገ ። ሕዝቡም ሁሉ ሄደው የበአልን ቤ[ት] አፈራረሱት ፤ መሠዊያዎቹንና ምስሎ[ቹ]ንም አደቀቁ ። የበአልንም ካህን ማታን[ን] ገደሉት ። ካህኑም ዮዳሄ ለእግዚአብሔ[ር] ቤት አስተዳዳሪዎችን ሾመ ። ንጉሡን[ም] ከእግዚአብሔር ቤት አውጥቶ ወደ ቤ[ተ] መንግሥት አመጣው ፤ ኢዮአስም የዳዊ[ት] ቤት በሆኑት በአባቶቹ ዙፋን ተቀመጠ ፤ የአገሩም ሕዝብ ሁሉ ደስ አላቸው ።

፬ ፡ የእግዚአብሔር ቤት መታደስ ።

፪ ነገ. ፲፪ ፡ ፩ - ፲፯ ፡ ፪ ዜና ፳፬ ፡ ፩ - ፲...

ካህኑ ዮዳሄ ያስተምረው በነበረ ዘመ[ን] ሁሉ ኢዮአስ በእግዚአብሔር ፊት ቅን ነ[ገ]ርን አደረገ ። ኢዮአስም የተናደው የእግ[ዚ]አብሔር ቤት እንዲጠገን ካህናትን አዘዘ[...] እነርሱ ግን ቸል ብለው ከመሥራት ስ[...] ዘገዩ ፡ ንጉሡ ካህናትን ጠርቶ ፡ «ከእን[...] ዲህ ወዲህ ከሕዝቡ ወደ እግዚአብሔ[ር] ቤት የሚገባ ገንዘብ ፣ ለመጠገኛ ይሰ[...] እንጂ ከሚያመጡት ሰዎች አትቀበሉ[...] አላቸው ። ከዚህም በኋላ ካህኑ ዮዳሄ ሣጥ[ን] ወስዶ መክደኛውን ነደለ ፡ በእግዚአብሔ[...]ርም ቤት መግቢያ በስተቀኝ አኖረው[...] ገቢውም ገንዘብ በዚያ ይጠራቀም ነበር[...] በሣጥኑም ውስጥ ብዙ ገንዘብ መኖሩን ባ[...] ጊዜ የንጉሡ ጸሐፊና የካህናቱ አለቃ እየ[...] ጠሩ ኃላፊ ሆነው ቤቱን ለሚያስጠግ[...] አለቆች እንዲሰጡ በከረጢት ውስጥ ያ[...]ሩት ነበር ። እነዚህም አሠሪ የሆኑት አ[...]ቆች ለአናጢዎችና ለሠራተኞች ለግንበ[...]ችና ለድንጋይ ጠራቢዎች ይሰጡት ነበር[...] እነርሱም በታማኝነት የእግዚአብሔር ቤት ጠገኑበት ።

ዮዳሄም ዕድሜ ጠግቦ ሞተ ። ከእስራ[ኤ]ልም ጋር ፡ ከእግዚአብሔርና ከቤቱም ጋ[ር] መልካም ነገር ሠርቶአልና በዳዊት ከተ[ማ] በነገሥታቱ መቃብር ቀበሩት ።

www.ethiopianorthodox.org

፫ ፤ የኢዮአስ ወደ ክፋት ማዘንበል ።

፪ ዜና ፳፬ ፤ ፲፯ - ፳፯ ።

ዮዳሄም ከሞተ በኋላ የይሁዳ አለቆች ገብተው ንጉሡን እጅ ነሡ ። ከዚህም በኋላ እግዚአብሔርን ሳይሆን ጣዖታትን ለማምለክ ቢያማክሩት ምክራቸውን ተቀበለ ። ስለዚህም ምክንያት የእግዚአብሔር መንፈስ በካህኑ በዮዳሄ ልጅ በዘካርያስ ላይ መጣ ፤ እርሱም በሕዝቡ ፊት ቆሞ ፤ «እግዚአብሔርን ስለ ተዋችሁ እርሱ ትቶአችኋል» አላቸው ። እነርሱም በመሐላ ቃል አድመው በንጉሡ ትእዛዝ በእግዚአብሔር ቤት አደባባይ ውስጥ በድንጋይ ወገሩት ። እርሱም ሲሞት ፤ «እግዚአብሔር ይየው ፤ ይፈልገውም» አለ ። እንዲሁ ኢዮአስ ዮዳሄ ያ[illegible]ትን ቸርነት ሳያስብ ልጁን ዘካርያ[illegible]ገደለ ።

ከዚህም በ[illegible]ርያውያን ሠራዊት ጥቂቶች መ[illegible] ። እግዚአብሔርም ብዛት ያለው[illegible]ን ሠራዊት አሳልፎ በእጃቸው ሰጠ[illegible]ርያውያንም ከይሁዳ ሕዝብ መካከል[illegible]ቆችን ሁሉ አጠፉ ። ይህም የሆነው[illegible]ዚአብሔርን ትተው ስለ ነበር ነው ።

ከዚህም በኋላ[illegible] በጽኑ ታመመ ። የገዛ ባሪያዎቹ[illegible] የዮዳሄ ልጅ ስለ ዘካርያስ ለመበቀል [illegible]ለው በአልጋው ላይ ገደሉት ። በነገ[illegible]ቱም መቃብር ሳይሆን በዳዊት ከተማ [illegible]ት ። ልጁም አማስያስ በእርሱ ፈን[illegible]ሠ ።

*   *   *

ጎጥእን ከፍ ከፍ ብሎ
እንደ ሊባኖስ ዝግባም ለምልሞ አየሁት ።
ብመለስ ግን አጣሁት ፤
ፈለግሁት ቦታውንም አላገኘሁም ።

መዝ. ፴፮ (፴፯) ፤ ፴፭ ፤ [illegible]

ልጄ ሆይ ፤ ኃጢአተኞች ቢያባብሉህ እሺ አ[illegible]ል ።

[illegible]፩ ፤ ፲ ።

*   *   *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ጎቶልያ የማን ልጅ ነበረች ? ማንንስ አገባች ?
፪ ፤ ከአካዝያስ ልጆች የትኛው ዳነ ? ማንስ አሳደ[illegible] ?
፫ ፤ በስንተኛው ዓመቱ ነገሠ ? በምንስ ሥርዓት [illegible]ት ?
፬ ፤ ኢዮአስ መልካም ንጉሥ ነበርን ወይስ ክፉ ?

ጸሎት ፤ አቤቱ ፤ ምሕረትህን ለዘላለም እዘም[illegible]ሁ ፤ . . .
አቤቱ የሠራዊት አምላክ ፤ እንደ አንተ ያለ ማን ነው ?
አቤቱ ፤ አንተ ብርቱ ነህ ፤ እውነትህ[illegible] ይከብብሃል ።

መዝ. [illegible]) ፤ ፩ ፤ ፰ ።

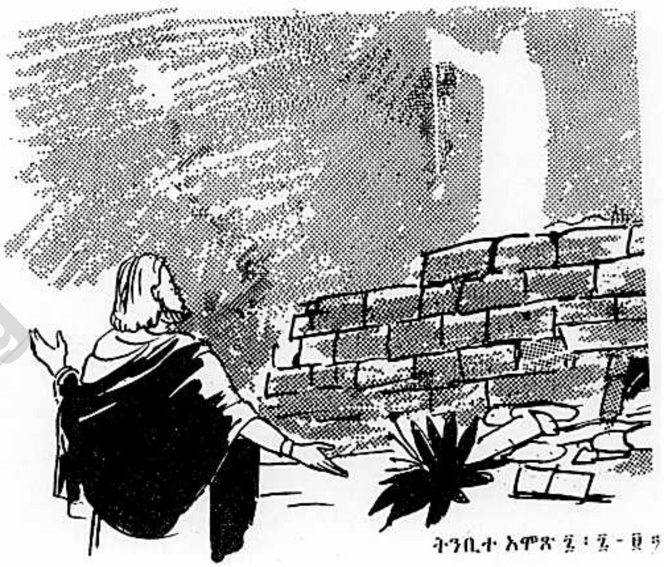

ትንቢተ አሞጽ ፯ ፤ ፯ - ፱ ።

ምዕራፍ ፲፩ ።

የአሞጽና የሆሴዕ ትንቢት ።

፩ ፤ ነቢዩ አሞጽ ።

ከአሞ. ፩ ፤ ፫ ፤ ፭ ፤ ፮ ።

በየጊዜው ሁሉ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ነቢያትን እያስነሣ ከክፉ መንገዳቸው እንዲመለሱ አሳስቦ ከመጥራት አልቦዘነም ። ስለዚህ ኤልሳዕ ከሞተ ከአያሌ ዓመት በኋላ በዳግማዊ ኢዮርብዓም ዘመነ መንግሥት እግዚአብሔር አሞጽና ሆሴዕ የተባሉትን ሰዎች ጠራ ።

አሞጽ በቴቁሔ ምድረ በዳ ላም ጠባቂ ሲሆን እግዚአብሔር ፤ «ሂድ ፤ ለሕዝቤ ለእስራኤል ትንቢት ተናገር» አለው ። አሞጽም ወደ ሰማርያ ሄዶ ፦ አንበሳ እንደሚያገሣ እንዲሁ እግዚአብሔር ድምፁን ከፍ አድርጎ ያስጠነቅቃችኋል ! ሲል ትንቢቱን ጀመረ ። (፩ ፤ ፩ ፤ ፪ ፤ ፫ ፤ ፰ ።)

እስራኤል ፤ እኛ የእግዚአብሔር ሕዝብ ስለ ሆንን ደኅና ነን እያሉ ከሚኖሩበት ግፍ ለመመለስ ቸል ይሉ ነበርና አሞጽ ፦ የእግዚአብሔር ሕዝብ ከሆናችሁ ይልቅስ በጽድቅ መኖር ይገባችኋል ብሎ ሲያስረዳ ፤ «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፦ እኔ ከምድር ወገን ሁሉ እናንተን ብቻችሁን ዐውቄአችኋለሁ ፤ ስለዚህ ስለ ኃጢአታችሁ ሁሉ እበቀላችኋለሁ» ሲል ፤ ድኆችን ስለሚበድሉ ፤ ጉቦንም ስለሚቀበሉ ፤ የችግረኛውንም ፍርድ ስለሚያጣምሙ ፤ በሐሰተኛም ሚዛን እያታለሉ እህልን ስለሚሸጡ ገሥጻቸው ። ከክፋታቸው ባይመለሱም የጠላት ሠራዊት መጥተው እንደሚማርኩአቸው በብርቱ ቃል እያስጠነቀቀ ፤ «አንበሳ ነጥቆ ፤ ከሁለት እግር ወይም ከጆሮ ጫፍ በስተቀር በልቶ እንደሚጨርሰው በግ ትጠፋላችሁ !» አላቸው ። (፫ ፤ ፪ ፤ ፱ - ፲፩ ።)

እነርሱ ግን ፤ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነውና አንጠፋም በሚል ሐሰተኛ ተስፋ ገና ስለ ጸኑ ፤ አሞጽ ፤ ሥራቸውን ለማያሳምሩ ሕዝብ ፤ «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፦ ዓመት በዓላችሁን ጠልቼዋለሁ ፤ የተቀደሰውም ጉባኤያችሁ ደስ አያሰኘኝም ፤ መሥዋዕታችሁንም አልቀበለውም ። የዝማሬያችሁንም ጩኸት ከእኔ ዘንድ አርቁ ፤ ነገር ግን ፍርድ እንደ ውኃ ፤

www.ethiopianorthodox.org

ጽድቅም እንደማይደርቅ ፈሳሽ ይፍሰስ ! ይላል» አላቸው ። (፭ ፡ ፲፩ - ፳፬ ።)

እግዚአብሔርም የእስራኤልን ጠማማነት የሚያሳይ ራእይ ለአሞጽ እንዲህ አሳየው ፤ እነሆም ፤ ጌታ ቱንቢውን ይዞ በቱንቢ በተሠራ ቅጥር ላይ ቆሞ ነበር ። እግዚአብሔርም ፡ «አሞጽ ሆይ ፤ የምታየው ምንድር ነው ? » አለው ። እርሱም ፡ «ቱንቢ ነው» አለ ። እግዚአብሔርም ፡ «እነሆ በሕዝቤ በእስራኤል መካከል ቱንቢ አደርጋለሁ ፤ ከእንግዲህም ወዲህ ደግሞ አላልፋቸውም ፤ መስገጃዎቻቸውና መቅደሶቻቸው ይፈርሳሉ ፤ በኢዮርብዓምም ቤት ላይ በሰይፍ እነሣለሁ» አለ ። አሞጽም ይህን የእግዚአብሔርን ቃል ለሕዝቡ ሲናገር የወርቅ ጥጃ ምስል መስገጃ በነበረበት በቤቴል ከተማ ነበረ ። የቤቴልም ካህን አማስያስ ወደ ዳግማዊ ኢዮርብዓም ልኮ ፤ «አሞጽ ፦ ኢዮርብዓም በሰይፍ ይሞታል ፤ እስራኤልም ከአገሩ ተማርኮ ይሄዳል በማለቱ ዐምፆብሃል» አለ ። አማስያስም አሞጽን ፤ «ባለ ራእይ ሆይ ሂድ ፤ ወደ ይሁዳ ምድር ሽሽ ፤ በዚያም ትንቢትን ተናገር ፤ ነገር ግን ቤቴል የንጉሥ መቅደስና የመንግሥት ቤት ናትና ከእንግዲህ ወዲህ በዚህ ደግመህ ትንቢት አትናገር» አለው ።

አሞጽም መልሶ አማስያስን ፤ «እኔ ላም ጠባቂና ወርካ ለቃሚ ነኝ እንጂ ነቢይ ወይም የነቢይ ልጅ አይደለሁም ። እግዚአብሔርም በጎችን ከመከተል ወስዶ ፦ ሂድ ፤ ለሕዝቤም ለእስራኤል ትንቢት ተናገር አለኝ ። አሁንም የእግዚአብሔርን ቃል ስማ ፤ አንተ ፤ በእስራኤል ላይ ትንቢት አትናገር ብለሃል ፤ ስለዚህ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፦ እስራኤል ከምድሩ ተማርኮ ይሄዳልና በዚያን ጊዜ ሚስትህ በከተማዪቱ ውስጥ ጋለሞታ ትሆናለች ፤ ልጆችህም በሰይፍ ይወድቃሉ ፤ አንተም በረከሰች ምድር ትሞታለህ» አለ ። (፯ ፡ ፯ - ፲፯ ።)

፪ ፡ ነቢዩ ሆሴዕ

ሆሴ. ፩ ፡ ፪-፱ ፡ ፩ ፡ ፲፩ ፡ ፫ ፡ ፲፬ ፡ ፩ ።

ደግሞ በዳግማዊ ኢዮርብዓም ዘመነ መንግሥት እግዚአብሔር የብኤሪ ልጅ ሆሴዕ የተባለውን ሰው ላከ ።

ጎሜር የተባለች የሆሴዕ ሚስት ታማኝ ባለመሆንዋ ባሏን በጣም አሳዘነችው ።

ሦስት ልጆችም ከወለደች በኋላ ባልዋን ትታ ከውሽሞችዋ ጋር ሄደች ፤ እንደ ባሪያም እስክትሸጥ ድረስ ከክብርዋ ወደቀች። እግዚአብሔርም ሆሴዕን ፤ «የእስራኤል ልጆች ወደ ሌሎች አማልክት ቢመለሱ እንኳ እግዚአብሔር ይወዳቸዋልና አንተም ውሽማዋን የምትወደውን አመንዝራዪቱን ሴት ውደዳት» አለው ። ሆሴዕም ሚስቱን ከባርነትዋ ዋጅቶ ፤ «ከእኔ ጋር ብዙ ወራት ተቀመጪ አታመንዝሪም ፤ ለሌላ ሰውም አትሁኚ ፤ እኔም እንዲሁ እሆንልሻለሁ» አላት ።

ከዚህም ከገዛ ራሱ ኀዘን የተነሣ ሆሴዕ ለሕዝቡ ያለውን የእግዚአብሔርን ታማኝ ፍቅር እያስተዋለ ትንቢት ተናገረ ። ሆሴዕ ጎሜርን እንደ ወደዳት እንዲሁም እግዚአብሔር በበለጠ ፍቅር እስራኤልን ወደደ ። ሆሴዕም በሚስቱ አለመታመን እንደ ተጨነቀ ይልቁንም እግዚአብሔር በሕዝቡ አለመታመን፣ ጣዖታትን በማምለካቸው አዝኖ ፤ «እስራኤል ሆይ ፤ ከአምላክህ ተለይተህ አመንዝረሃል» ይለው ነበር ። ሆሴዕም ጎሜርን ወደ ቤቱ እንደ መለሳት እንዲሁም እግዚአብሔር ፤ «እስራኤል ሆይ ፤ በኃጢአትህ ወድቀሃልና ወደ አምላክህ ተመለስ» እያለ እንዲመለስ ይጠራው ነበር ። ባይመለስ ግን በእስራኤል ላይ ስለሚያመጣው ፍርድ ማዘኑን ገልጦ ፤ «ኤፍሬም ሆይ ፤ እንዴት እጥልሃለሁ ? እስራኤል ሆይ ፤ እንዴትስ አሳልፌ እሰጥሃለሁ ? . . . ልቤ በውስጤ ተናውጣለች ፤ ምሕረቴም ተነሣሥታለች» አለ ።

፫ ፡ የእስራኤል መንግሥት መዳከም ።

፪ ነገ. ፲፭ ፡ ፰ - ፳፱ ።

እስራኤል የነቢያትን ቃል ሳይቀበሉ የናባጥ ልጅ ኢዮርብዓም ባደረገው ኃጢአት ጸንተው ከሚኖሩበት ግፍና ርኵሰት አልተመለሱም ። ብርቱ የነበረው ንጉሥ ዳግማዊ ኢዮርብዓምም ዐርባ አንድ ዓመት ነግሦ ሞተ ፤ ልጁም ዘካርያ በሰማርያ ስ[…] ስት ወር ከነገሠ በኋላ የኢያቢስ ል[…] ሰሎም ገደለው ። ለኢዩ ፦ ልጆችህ እ[…] አራት ትውልድ ድረስ ይነግሣሉ ተብ[…] የተነገረው የእግዚአብሔር ቃል እንዲ[…] ተፈጸመ ። ሰሎምም አንድ ወር ብቻ […] ገሠ በኋላ በጋዲ ልጅ በምናሔም ተገደ[…] ምናሔም አሥር ዓመትም ነገሠ ። የም[…] ሔም ልጅ ፋቂሲያስም ሁለት ዓመት […] ገሠ በኋላ የሠራዊቱ አለቃ የሮሜል[…] ልጅ ፋቁሔ ገደለውና ሃያ ዓመት በሰ[…] ርያ ነገሠ ። በእርሱም ላይ ቴልጌልቴ[…] ፌልሶር የተባለውም የአሦር ንጉሥ መ[…] በት ፤ ገለዓድንና ገሊላንም ወስዶ ሕዝበ[…] ወደ አሦር አፈለሳቸው ። በዚህም ፕ[…] ፋቁሔና ሕዝቡ ፤ ሊረዳቸው ኃይል ([…] ለው ወደ እግዚአብሔር ሳይመለሱ ከሶ[…] ንጉሥ ከረአሶን ጋር በመስማማት የአ[…] ርን ንጉሥ ለመቋቋም ሞከሩ ።

* * *

በሕይወት ትኖሩ ዘንድ መልካሙን እንጂ ክፉውን አትፈልጉ ፤ እንዲሁም እናንተ እንደ ተናገራችሁ የሠራዊት አምላክ እግዚአብሔር ከእናንተ ጋር ይሆናል ።

አሞ. ፭ ፡ ፲፬ ።

እስራኤል ሆይ ፡ በኃጢአትህ ወድቀሃልና ወደ አምላክህ ወደ እግዚአብሔር ተመለስ ። ሆሴ. ፲፬ ፡ ፩ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ እግዚአብሔር ሳይጠራው አሞጽ ምን ያደርግ ነበር ?
፪ ፡ ዋና መልእክቱስ ምን ነበረ ? ማንስ ተቃወመው ?
፫ ፡ ሆሴዕ ከሚስቱ አለመታመን ምን ለመማር ቻለ ? እስራኤልስ ቃሉን ተቀብለውታልን ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ኃጢአትን ሁሉ አስወግድ ፡ በቸርነትም ተቀበለን ፡ . . . . ከእንግዲህም ወዲህ የእጆቻችንን ሥራ ፦ አምላኮቻችን ናችሁ አንላቸውም ።
ሆሴ. ፲፬ ፡ ፪ ፡ ፫ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፲፪ ።

የኢሳይያስ መጠራት ።

ከኢሳ. ፩ ፡ ፮ ።

፩ ፡ ኢሳይያስ ያየው ራእይ ።

ኢሳ. ፩ ፡ ፩ ፡ ፮ ፡ ፩-፰ ።

የሮሜልዩ ልጅ ፋቁሔ በሰማርያ መንገሥ በጀመረበት ዓመት ፡ ከዳዊት ቤት የሆነ የአማስያስ ልጅ ዖዝያን (ወይም ዓዛርያስ) አምሳ ሁለት ዓመት በኢየሩሳሌም ከነገሠ በኋላ ሞተ ።

ንጉሥ ዖዝያን በኢየሩሳሌም በሞተበት ዓመት ኢሳይያስ የተባለው ሰው በእግዚአብሔር መቅደስ ሳለ እግዚአብሔርን በረጅምና ከፍ ባለ ዙፋን ላይ ተቀምጦ አየ ፡ የልብሱም ዘርፍ መቅደሱን ሞልቶት ነበር ። ሱራፌልም ከእርሱ በላይ ቆመው ነበር ፤ ለእያንዳንዱም ስድስት ክንፍ ነበረው ። በሁለት ክንፍ ፊቱን ፡ በሁለቱም እግሮቹን ይሸፍን ነበር ፡ በሁለቱም ክንፍ ይበር ነበር ። አንዱም ለአንዱ ፡ «ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ ፡ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ፤ ምድር ሁሉ ከክብሩ ተሞልታለች» እያሉ ይጮኹ ነበር ። የመድረኩም መሠረት ከጭዋኺው ድምፅ የተነሣ ተናወጠ ፤ ቤቱንም ጢስ ሞላበት ።

ኢሳይያስም ፡ «ከንፈሮቼ የረከሱብኝ ሰው በመሆኔና ፡ ከንፈሮቻቸውም በረከሱባቸው ሕዝብ መካከል በመቀመጤ ፡ ዓይኖቼ የሠራዊትን ጌታ ንጉሡን እግዚአብሔርን ስላዩ ጠፍቻለሁና ወዮልኝ» አለ ።

፪ ፡ ኢሳይያስ የሰማው ጥሪ ።

ኢሳ. ፮ ፡ ፮-፲፫ ።

ከሱራፌልም አንዱ እየበረረ ወደ እርሱ መጣ ፤ በእጁም ከመሠዊያው በጉጠት የወሰደው ፍም ነበረ ። የኢሳይያስንም አፍ ዳሰሰበትና ፡ «እነሆ ፡ ይህ ከንፈሮችህን ነክቶአል ፤ በደልህም ከአንተ ተወገደ፡ ኃጢአትህም ተሠረየልህ» አለው ። የጌታንም ድምፅ ፡ «ማንን እልካለሁ ? ማንስ ይሄድልናል ?» ሲል ሰማ ። እርሱም ፡ «እነሆኝ ፡ እኔን ላከኝ» አለ ። እርሱም ፡ «ሂድ ፤ ይህን ሕዝብ ፦ መስማትን ትሰማላችሁ አታስተውሉምም ፤ ማየትንም ታያላችሁ አትመለከቱምም በላቸው» ብሎ ፡ ነቢዩ ምንም ብዙ ጊዜ ደጋግሞ የእግዚአብሔርን ቃል ቢያሰማቸው ፡ በእንቢተኝነታቸው እንደሚጸኑ እግዚአብሔር ነገረው ። ኢሳይያስም ፡ «ጌታ ሆይ ፡ እስከ መቼ ነው ?» አለ ። እርሱም መልሶ ፡ «ከተሞች የሚኖርባቸውን አጥተው እስኪፈርሱ ድረስ» አለው ። ነገር ግን እንዲህ ብሎ ስለ ሕዝቡ ጥፋትና ምርኮ ሲናገር ፡ ተስፋ የሚሰጠውን ምሳሌ ጨመረ ። በእርግጥ ዛፍ እንደሚቈረጥ ሕዝቡ ተቈርጦ ይወድቃል ።

ነገር ግን ጉቶው እንደገና በማያቈጠቍጥ በጥድና በዝግባ ሳይሆን ፡ ጉቶው እንደገና በሚያቈጠቍጥ በግራርና በኮምበል ዛፍ አስመስሎ፡ «ጉቶው የተቀደሰ ዘር ይሆናል» አለ ። ይህንም የጉቶውን ምሳሌ እያብራራ ፡ «ከእሴይ ግንድ በትር ይወጣል ፡ ከሥሩም ቍጥቋጥ ያፈራል ፡ . . . . . . አሕዛብ ይፈልጉታል ፡ ማረፊያውም የተከበረ ይሆናል» ብሎ ፡ የዳዊት ዘር ስለሆነው ስለ ክርስቶስ መምጣት ተናገረ ።

(ኢሳ. ፲፩ ፡ ፩-፲ ።)

ኢሳይያስም ዐርባ ዘመን የሚያኽል ስለ እስራኤልና ስለ ይሁዳ ፡ ስለ ሌሎችም መንግሥታት ትንቢት ይናገር ነበር ። እየተናገረም ፡ የሁሉ ፈጣሪ የሆነ እግዚአብሔር ከሁሉ በላይ ነግሦ በሚልከው ታዳጊ (በክርስቶስ) የማዳኑን ሆነ የፍርዱን አሳብ እንደሚፈጽም በጉልህ አስረዳ ። እንዲህም ብሎ ለምድር ሰዎች ሁሉ የተናገረውን እንስማ ፤ «ሰማያትን የፈጠረ እግዚአብሔር ፡ እርሱም ምድርን የሠራ . . . እንዲህ ይላል ፦ . . . እናንተ የምድር ዳርቻ ሁሉ ፡ እኔ አምላክ ነኝና ፡ ከእኔም በቀር ሌላ የለምና ወደ እኔ ዘወር በሉ ትድኑማላችሁ ። ቃሌ ከአፌ በጽድቅ ወጥታለች ፡ አትመለስም ፦ ጕልበት ሁሉ ለእኔ ይንበረከካል . . . ብዬ በራሴ ምያለሁ ።»

(ኢሳ. ፵፭ ፡ ፲፰ ፡ ፳፪ ፡ ፳፫ ፤ ፊልጵ. ፪ ፡ ፲ ፡ ፲፩ ።)

* * *

ከንፈሮቼ የረከሱብኝ ሰው በመሆኔ ፡ ከንፈሮቻቸውም በረከሱባቸው ሕዝብ መካከል በመቀመጤ ፡ ዓይኖቼ የሠራዊትን ጌታ ንጉሡን እግዚአብሔርን ስላዩ ጠፍቻለሁና ወዮልኝ ! ኢሳ. ፮ ፡ ፭ ።

ኑና እንዋቀስ ይላል እግዚአብሔር ፡ ኃጢአታችሁ እንደ አለላ ብትሆን እንደ አመዳይ ትነጻለች ፡ እንደ ደምም ብትቀላ እንደ ባዘቶ ትጠራለች ። ኢሳ. ፩ ፡ ፲፰ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ኢሳይያስ በእግዚአብሔር ቤት ሳለ ምን አየ ?
፪ ፡ ኢሳይያስ ፡ «ወዮልኝ !» ያለው በምን ምክንያት ነው ?
፫ ፡ ከኃጢአቱስ ከነጻ በኋላ ምን የሚል ድምፅ ሰማ ?

ጸሎት ፡ እነሆኝ ፡ እኔን ላከኝ ።

ኢሳ. ፮ ፡ ፰ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፲፫ ።

የአካዝ በኢሳይያስ ቃል አለማመን ።

ከኢሳ. ፯ - ፱ ፤ ፪ ነገ. ፲፮ ፤ ፪ ዜና ፳፰ ።

፩ ፡ ለአካዝ የተሰጠ ተስፋና ምልክት ።

፪ ነገ. ፲፮ ፡ ፩ - ፭ ፡ ኢሳ. ፯ ፡ ፩ - ፳፭ ።

ኢሳይያስ በተጠራ በአሥራ ሰባተኛው ዓመት የዖዝያን የልጅ ልጅ አካዝ በይሁዳ ላይ በኢየሩሳሌም ነገሠ ። አካዝም እጅግ ክፉ ሆኖ በሰማርያ ነገሥታት መንገድ እየ ሄደ ለበኣል ምስሎችን ሠራ ፤ ደግሞም እግዚአብሔር በእስራኤል ፊት እንዳሳደዳ ቸው እንደ ከነዓናውያን ርኵሰት ልጁን ለጣዖት መሥዋዕት አድርጎ በእሳት አቃ ጠለ ። በኮረብቶቹም ላይ ፥ ከለመለመ ውም ዛፍ ሁሉ በታች ለጣዖታት ይሠዋና ያጥን ነበር ።

በዚያን ጊዜም የሶርያ ንጉሥ ረአሶንና የእስራኤል ንጉሥ ፋቁሔ በኢየሩሳሌም ላይ እንዲወጡ ተባበሩ ። ምክንያቱም ፡ እነዚህ ሁለት ነገሥታት የአሦርን ንጉሥ ለመቋቋም ተባብረው ፡ ለእነርሱ ረዳት የሚሆነውን የጣብኤልን ልጅ በአካዝ ምትክ በኢየሩሳሌም ለማንገሥ ስላሰቡ ነው ። አካዝና ሕዝቡም ይህን ወሬ በሰሙ ጊዜ ፡ የዱር ዛፍ በነፋስ እንደምትናወጥ ልባቸው ተናወጠ ።

እግዚአብሔርም ኢሳይያስን ፡ «አንተና ልጅህ ያሱብ ፥ አካዝን እንድትገናኙት በልብስ አጣቢው እርሻ መንገድ ወዳለው ወደ ላይኛው የኵሬ መስኖ ጫፍ ውጡ» አለው ። ኢሳይያስም ፡ የስሙ ትርጕም «ቅሬታ ይመለሳል»* የተባለውን ልጁን ይዞ ሄደ ፥ ከአካዝም ጋር ተገናኝቶ ፥ «ተጠ በቅ ፡ ዝምም በል ፤ የእነዚህን ሁለት ነገሥ ታት ቍጣ አትፍራ ፡ ልብህም አይድከም። እነርሱ እንደሚጤሱ እንደ ሁለት የእን ጨት ጠለሸቶች ናቸውና አትፍራቸው ። እነርሱም ፡- ወደ ይሁዳ እንውጣ እንስበረ ውም ፡ የጣብኤልንም ልጅ እናንግሥበት ብለው ክፉት መከሩብህ ፥ እግዚአብሔር ግን ፡- ይህ ምክር አይጸናምና አይሆንም ይላል ፤ የእግዚአብሔርን ቃል ባታምኑ ግን አትጸኑም» አለው ።

አካዝ እንደ አባቱ እንደ ዳዊት በእግዚ አብሔርና በተስፋ ቃሉ ቢያምን ኖሮ ፥ ከዘሮቹ ክርስቶስ እንደሚወለድ የሚለ ውን የተስፋ ቃል በማሰብ ያለ ሥጋት ይጸና ነበር ። ነገር ግን ለማመን አልወደ ደም ። ኢሳይያስም ወደ እምነት እንዲመ ራው ወዶ ፡ «ከጥልቁ ወይም ከከፍታው ቢሆን ከአምላክህ ከእግዚአብሔር ምል ክት ለምን» አለው ። አካዝ ግን ፡ መል ካም በሚመስል ቃል አለማመኑን ሲሸ ፍን ፡ «አልለምንም ፡ እግዚአብሔርንም አልፈታተንም» አለ ። ኢሳይያስም ፡ «እና ንተ ፡ ሰውን ብቻ ሳይሆን አምላኬን የም ታደክሙ የዳዊት ቤት ሆይ ፡ ስሙ ፤ ጌታ ራሱ ምልክት ይሰጣችኋል ፤ እነሆ ድን ግል ትፀንሳለች ፡ ወንድ ልጅም ትወልዳ ለች ፡ ስሙንም አማኑኤል ብላ ትጠራዋ ለች ። ሕፃኑ ክፉን ለመጥላት መልካሙን ለመምረጥ ሳያውቅ የፈራሃቸው የሁለቱ ነገሥታት አገር ባድማ ትሆናለች ። ነገር ግን አላመንህምና እግዚአብሔር ከእነርሱ የባሰ ጠላት የአሦርን ንጉሥ ያመጣባች ኋል ፤ እርሱም ፡ ምላጭ እንደሚቈርጥ ምድሩን ያወድመዋል ፡ ፍሬያማ የሆነ ውም ሥፍራ ሁሉ ለእሾህ ይሆናል » አለው ።

፪ ፡ ለይሁዳ ሕዝብ የተሰጠ ምልክትና ተስፋ ።

ኢሳ. ፰ ፡ ፩ - ፲ ፡ ፴፬ ።

እግዚአብሔር ለዳዊት ቤት ንጉሥ ለአካዝ ምልክትን እንደ ሰጠ ፥ እንደዚሁም የመ ጡባቸውን ነገሥታት እንዳይፈሩ ለይሁዳ ሕዝብ ሁሉ የሚሆን ሌላ ምልክት ሰጠ ። እግዚአብሔርም ኢሳይያስን ፥ «ታላቅ ሰሌዳ ወስደህ ፡- ምርኮ ፈጠነ ፥ ብዝበዛ ቸኰለ ብለህ ጻፍበት» አለው ። ኢሳይያ ስም ሰሌዳን ወስዶ ይህን ቃል ጻፈበት ። ከዚያም በኋላ የኢሳይያስ ሚስት ፀንሳ ልጅ ወለደችለት ። እግዚአብሔርም ፥ «ሕፃኑ አባቱንና እናቱን መጥራት ሳያ ውቅ የደማስቆ ሀብትና የሰማርያ ምርኮ በአሦር ንጉሥ ፊት ይወሰዳልና የተወለደ ልህን የሕፃኑን ስም ፥ ምርኮ ፈጠነ ፥ ብዝ በዛ ቸኰለ ብለህ ጥራው» አለው ።

(ኢሳ. ፰ ፡ ፩ - ፬ ።)

ሕዝቡ ግን በዚህ በተሰጣቸው ምልክ ትና የተስፋ ቃል ሳያምኑ ስለ ቀሩ ፡ ኢሳይ ያስ ፡ እነሆ የአሦር ንጉሥ ሠራዊቱን አስ ከትሎ ፡ በዳሩ ላይ እንደሚፈስስ ወንዝ እየ ጕረፈ ወደ እስራኤል ብቻ ሳይሆን ወደ ይሁዳ ገብቶ እስከ አንገት ድረስ የአገሩን ስፋት እንደሚሞላ ገልጦ ተናገረ ። የአ ሦር ንጉሥ እስከ ጥቂት ጊዜ ድረስ የእግዚ አብሔር በትር ሆኖ ከመታቸው በኋላ ፥ እርሱ ራሱ ከሠራቱ የተነሣ እንደሚወ ድቅ ፡ ሠራዊቱም ፡ ሲቈረጡ እንደገና እን ደማያቈጠቍጡ እንደ ሊባኖስ ዝግባ ዛፎች ተቈርጠው እንደሚወድቁ ጨምሮ ገለጠላቸው ። (ኢሳ. ፰ ፡ ፭ - ፰ ፤ ፲ ፡ ፭ - ፴፬ ።)

ኢሳይያስም ደግሞ እግዚአብሔርን ሳይ ፈልጉ የጠንቋይን ምክር ስለሚጠይቁ ሕዝብ ሲናገር ፥ «እነሆ እኔና እግዚአብ

www.ethiopianorthodox.org

ሔር የሰጠኝ ልጆች ለእስራኤል ምልክትና ተአምራት ነን ። እነርሱም ፦ መናፍስት ጠሪዎችንና ጠንቋዮችን ጠይቁ ባሉአችሁ ጊዜ ፥ ሕዝቡ ከአምላኩ መጠየቅ አይገባውምን ? ወደ ሕግና ወደ ምስክር ሂዱ ! እንዲህም ያለውን ቃል ባይናገሩ ንጋት አይበራላቸውም ፤ ወደ ጥቅጥቅም ጨለማ ይሰደዳሉ» አለ ። ነገር ግን የተስፋ ቃል በመጨመር ፥ «በጨለማ የሄደ ሕዝብ ብርሃን አየ ፤ በሞት ጥላ አገርም ለኖሩ ብርሃን ወጣላቸው ። በፊትህ ደስ ይላቸዋል ፤ የአስጨናቂውን ዘንግ ሰብረሃል ። ሕፃን ተወልዶልናልና ፥ ወንድ ልጅም ተሰጥቶናልና ፤ አለቅነትም በጫንቃው ላይ ይሆናል ፤ ስሙም ድንቅ መካር ፥ ኃያል አምላክ ፥ የዘላለም አባት ፥ የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል ። ከዛሬ ጀምሮ እስከ ዘላለም ድረስ በፍርድና በጽድቅ ያጸናውና ይደግፈው ዘንድ በዳዊት ዙፋንና በመንግሥቱ ላይ አለቅነቱ ይበዛል ፥ ለሰላሙም ፍጻሜ የለውም ። የእግዚአብሔር ቅንዓት ይህን ያደርጋል» ብሎ ተናገረ ።

(ኢሳ. ፰ ፥ ፲፰ - ፱ ፥ ፯ ።)

፫ ፥ የአካዝ አለማመን ።

፪ ነገ. ፲፮፥፯ - ፲ ፤ ፪ ዜና ፳፰ ፥ ፲፱ - ፳፭ ።

እነዚህ የተስፋ ቃል ምልክቶች ምንም ቢሰጡት አካዝ አለማመን ጸንቶ ወደ አሦር ንጉሥ ልኮ ፥ «እኔ ባርያህና ልጅህ ነኝ ፤ መጥተህ ከተነሡብኝ ከሶርያና ከእስራኤል ነገሥታት አድነኝ» ብሎ ብርና ወርቅ ሰደደለት ። የአሦርም ንጉሥ በሶርያ ላይ ወጥቶ አሸነፋቸው ። አካዝ ግን ፥ ምንም ለጊዜው ዕረፍት ያገኘ ቢመስለው በአሦር ንጉሥና በባዕድ አማልክት በመታመኑ እግዚአብሔርን አስቈጣ እንጂ አንዳች አልተጠቀመም ። በልጁ በሕዝቅያስ ዘመን አሦራውያን «እስከ አንገት ድረስ» አገሩንም ሞልተው ከኢየሩሳሌም በስተቀር በይሁዳ ሁሉ ላይ እየጐረፉ እንደመጡባቸው ከዚህ በኋላ እናነባለን ።

* * *

ባታምኑ አትጸኑም ። ኢሳ. ፯ ፥ ፱ ።

እግዚአብሔር የፍርድ አምላክ ነውና ስለዚህ ይራራላችሁ ዘንድ ይታገሣል ፥ ይምራችሁም ዘንድ ከፍ ከፍ ይላል ፤ እርሱን በመተማመን የሚጠባበቁ ሁሉ ብፁዓን ናቸው ።

ኢሳ. ፴ ፥ ፲፰ ።

* * *

ጥያቄ ፥ ፩ ፥ አካዝና የይሁዳ ሕዝብ በምን ምክንያት ይፈሩ ነበር ?
፪ ፥ ኢሳይያስ የአካዝን ፍርሃት ለማስወገድ ስለ ጠላቶቹ ምን ተናገረ?
፫ ፥ አካዝስ የኢሳይያስን ቃል በማመን ፈንታ ምን አደረገ?

ጸሎት ፥ ነፍሳችን እግዚአብሔርን ተስፋ ታደርገዋለች ፥
ረዳታችንና መጠጊያችን እርሱ ነውና ።...
አቤቱ ፥ ምሕረትህ በላያችን ትሁን ፥
በአንተ እንደ ታመንን ። መዝ. ፴፪ (፴፫) ፥፳ ፥ ፳፪ ።

* በዕብራይስጥ የያሱብ ስም ሼአር ያሹብ ነው ፤ ሼአር ያሹብም ማለት ቅሬታ ይመለሳል ማለት ነው ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፲፬ ።

የሕዝቅያስ በጎ ሥራ ።

፪ ዜና ፳፱ - ፴፩ ፤ ፪ ነገ. ፲፰ ፥ ፩ - ፲፪ ።

፩ ፥ ሕዝቅያስ የእግዚአብሔርን ቤት አሳደሰ ።

፪ ዜና ፳፱ ፥ ፩ - ፴፮ ።

የአካዝ ልጅ ሕዝቅያስ የሃያ አምስት ዓመት ጐልማሳ በነበረ ጊዜ ነገሠ ፤ አባቱም ዳዊት እንዳደረገው ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ቅን ነገርን አደረገ ። በነገሠም በመጀመሪያው ወር የእግዚአብሔርን ቤት ደጆች ከፈተ ፥ አሳደሳቸውም ። ካህናቱንና ሌዋውያንንም ሰብስቦ ፥ «ተቀደሱ ፥ የአባቶቻችሁንም አምላክ የእግዚአብሔርን ቤት ቀድሱ ፤ ርኵስንም ነገር ሁሉ ከመቅደሱ አስወግዱ» አላቸው ። ሌዋውያንም ተነሥተው ርኵስን ነገር ሁሉ እያወጡ የእግዚአብሔርን ቤት ቀደሱ ፤ ወደ ሕዝቅያስም ገብተው ነገሩት።

ሕዝቅያስም ማልዶ ተነሣ ፥ የከተማዪቱንም አለቆች ሰብስቦ ስለ መንግሥቱና ስለ መቅደሱ ስለ ሕዝቡም የሚቃጠልና የኃጢአት መሥዋዕቶች እንዲደረግ አዘዘ።

ካህናቱም የሚቃጠለውን መሥዋዕት ማቅረብ በጀመሩ ጊዜ ሌዋውያን የዳዊትን የዜማ መሣሪያ እየመቱ የእግዚአብሔርን መዝሙር መዘመር ጀመሩ ፥ መለከተኞቹም ነፉ ። ንጉሡና ከእርሱም ጋር የነበሩ ሁሉ አጐነበሱ ፥ ሰገዱም ።

በዚያን ጊዜም ጉባዔው መሥዋዕቱንና የምስጋናውን መሥዋዕት አመጡ ፤ ልቡም የፈቀደ ሁሉ የሚቃጠለውን መሥዋዕት አመጣ ። እንዲሁም የእግዚአብሔር ቤት አገልግሎት ተዘጋጀ ። ሕዝቅያስና ሕዝቡም ሁሉ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ስላዘጋጀው ነገር ደስ አላቸው ፤ ይህም ነገር በድንገት ተደረገ ።

፪ ፡ ሕዝቅያስ የፋሲካን በዓል አከበረ ።

፪ ዜና ፴ ፡ ፩ - ፳፯ ።

ንጉሡና አለቆቹ የኢየሩሳሌምም ጉባዔ ሁሉ ፋሲካን እንዲያከብሩ ተማከሩ ። ይሁን እንጂ በመጀመሪያው ወር እንዲያከብሩት ገና ስላልተዘጋጁ በሁለተኛው ወር ለማክበር እንዲመጡ ከቤርሳቤህ ጀምሮ እስከ ዳን ድረስ ለእስራኤል ሁሉ አዋጅ እንዲነገር ወሰኑ ። እንደ ንጉሡም ትእዛዝ መልእክተኞቹ እንዲህ የሚለውን ደብዳቤ ይዘው ወደ እስራኤልና ወደ ይሁዳ ሁሉ ሄዱ ፡-

«የእስራኤል ልጆች ሆይ ፡ እግዚአብሔር ከአሦር ነገሥታት እጅ ወዳመለጠ ቅሬታችሁ እንዲመለስ ፡ ወደ አብርሃምና ወደ ይስሐቅ ወደ እስራኤልም አምላክ ተመለሱ ፤ አባቶቻችሁም እንደ ሆኑ አንገተ ደንዳና አትሁኑ ፤ እጃችሁንም ለእግዚአብሔር ስጡ ፡ አምልኩትም ። እርሱም ቸርና መሐሪ ነውና ወደ እርሱ ብትመለሱ ፊቱን ከእናንተ አያዞርምና ወንድሞቻችሁ በማረኩአቸው ፊት ምሕረትን ያገኛሉ ፡ ወደዚችም ምድር ይመለሳሉ ።»

መልእክተኞቹም ከከተማ ወደ ከተማ በኤፍሬምና በምናሴ አገር እስከ ዛብሎን ድረስ ሄዱ ፤ የአገሩ ሰዎች ግን በንቀት ሳቁባቸው ፡ አፌዙባቸውም ። ነገር ግን ከአሴርና ከምናሴ ከዛብሎንም አንዳንዶች ሰውነታቸውን አዋረዱ ፡ ወደ ኢየሩሳሌምም መጡ ፤ ከይሁዳ ሰዎችም ጋር ፋሲካንና የቂጣውን በዓል አከበሩ ። ጉባዔውም ሁሉ እንደገና በዓል እንዲያደርጉ ተማከሩ ፤ በደስታም እንደገና ሰባት ቀን በዓል አደረጉ ። ከሰሎሞን ዘመን ጀምሮ እንደ ዚህ ያለ በዓል በኢየሩሳሌም አልተደረገም ነበር ። ካህናቱና ሌዋውያንም ተነሥተው ሕዝቡን ባረኩ ፤ ጸሎታቸውም ወደ ቅዱሱ መኖሪያው ወደ ሰማይ ዐረገ ።

፫ ፡ ሕዝቅያስ የጣዖታትን አምልኮ አስወገደ ።

፪ ዜና ፴፩ ፡ ፩ ፡ ፪ ነገ. ፲፰ ፡ ፬ ።

ይህም ሁሉ በተፈጸመ ጊዜ ለፋሲካ ተሰብስበው የነበሩ ሁሉ ወደ ይሁዳ ከተሞች ወጥተው ሁሉን [illegible]መው እስኪያጠፉአቸው ድረስ ሐውልቶቹን ሰባበሩ ፡ የማምለኪያ ዐፀዶችንም ቈረጡ ፡ በይሁዳና በብንያምም ደግሞም በኤፍሬምና በምናሴ የነበሩትን የኮረብታ መስገጃዎችንና መሠዊያዎችን አፈራረሱ ። ሕዝቡም ሁሉ ወደ የርስታቸውና ወደከተማቸው ተመለሱ ።

ሕዝቅያስም ፡ ሐውልቶቹንና መስገጃዎቹን ባስወገደ ጊዜ ፡ እስከዚህ ዘመን ድረስ የእስራኤል ልጆች ያጥኑት የነበረውን ሙሴ የሠራውን የነሐሱን እባብ ሰባበረ ፤ ስሙንም ነሑሽታን ብሎ ጠራው ፤ ነሑሽታን ማለት ነሐስ ቍራጭ ማለት ነው ።

፬ ፡ ሕዝቅያስ አሥራት እንዲሰጥ አሳሰበ ።

፪ ዜና ፴፩፡፪ - ፳፩ ፡ ፪ ነገ. ፲፰ ፡ ፭ - ፯ ።

ሕዝቅያስም በእግዚአብሔር ቤት ለአገልግሎት እንዲጸኑ ለካህናቱና ለሌዋውያን ፈንታቸውን ይሰጡ ዘንድ ሕዝቡን አዘዘ ። ሕዝቡም የእህሉንና የወይኑን ጠጅ ፡ የዘይቱንና የማሩንም ፡ የእርሻውንም ፍሬ ሁሉ በኵራት ሰጡ ፤ የሁሉንም አሥራት በብዛት አቀረቡ ። ለካህናቱና ለሌዋውያንም ፈንታቸውን እንዲሰጡ በስማቸው የተጻፉ ሰዎች ተመደቡ።

ሕዝቅያስም በእግዚአብሔር ፊት መልካምንና ቅን ነገርን አደረገ ፤ ከእርሱ በኋላና ከእርሱም በፊት ከነበሩት ከይሁዳ ነገሥታት ሁሉ እርሱን የሚመስል አልነበረም ። እግዚአብሔርም ከእርሱ ጋር ነበረ ፡ የሚሄድበትም መንገድ ተከናወነለት ፤ በአሦርም ንጉሥ ላይ ዐመፀ ፡ አልገበረለትምም ።

www.ethiopianorthodox.org

፭ ፡ የሰማርያ መንግሥት መውደቅ ።

፪ ነገ. ፲፰ ፡ ፩ ፡ ፱ - ፲፪ ፡ ፲፯ ፡ ፩ - ፳፬ ።

ሕዝቅያስ መልእክተኞቹን ወደ እስራኤል የላከው ፡ የኤላ ልጅ ሆሴዕ ፡ ንጉሥ ፋቁሔን ገድሎ በፈንታው በሰማርያ በነገሠ በሦስተኛው ዓመት ነበረ ። ከዚህ በፊት ፡ በፋቁሔ ዘመነ መንግሥት ጊዜ ፡ የአሦር ንጉሥ ግማሹን የእስራኤልን መንግሥት ፡ ገሊላንና ገለዓድን ይዞ ሕዝቦችን ማርኮ እስራኤልን አስገብሮ ነበር ። ቢሆንም እንኳ ንጉሥ ሆሴዕና ሕዝቡ የሕዝቅያስን መልእክት ንቀው ወደ እግዚአብሔር አምላካቸው እንዲመለሱ የተሰጣቸውን ይህን ምቹ ጊዜ አሳለፉ ፤ በሕዝቅያስም መልእክተኞች ላይ ሳቁ ። ከአራት ዓመትም በኋላ የአሦር ንጉሥ ወደ ሰማርያ ወጣ ፤ ሦስት ዓመትም ከከበባት በኋላ ያዛት ፤ እስራኤልንም ወደ አሦር አፈለሰ ፡ በዚያም አኖራቸው ። የራሱም ግዛት ከሆኑ ከተሞች ሰዎችን አስነሥቶ በእስራኤል ልጆች ፈንታ በሰማርያና በሌሎች የእስራኤል ከተሞች አስቀመጠ ።

*   *   *

ሕዝቅያስ . . . . ስለ እግዚአብሔር ቤት አገልግሎት በጀመረው ሥራ ሁሉ ፡ በሕጉና በትእዛዙም ፡ አምላኩን ለመፈለግ በፍጹም ልቡ አደረገው ፡ ተከናወነለትም ።

፪ ዜና ፴፩ ፡ ፳ ፡ ፳፩ ።

ምስጉን ነው በክፉዎች ምክር ያልሄደ ፡
በኃጢአተኞችም መንገድ ያልቆመ ፡
በዋዘኞችም ወንበር ያልተቀመጠ ።
ነገር ግን በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይለዋል ፡
ሕጉንም በቀንና በሌሊት ያስባል ።
እርሱም በውኃ ፈሳሾች ዳር እንደ ተተከለች ፡
ፍሬዋን በየጊዜዋ እንደምትሰጥ ፡
ቅጠልዋም እንደማይረግፍ ዛፍ ይሆናል ፡
የሚሠራውም ሁሉ ይከናወንለታል ።

መዝ. ፩ ፡ ፩ - ፫ ።

*   *   *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ሕዝቅያስ በኢየሩሳሌም ምንና ምን መልካም ነገሮችን አደረገ ?
፪ ፤ ምንስ ብሎ ወደ እስራኤል ሁሉ ላከ ?
፫ ፤ የእስራኤል (የሰማርያ) መንግሥት በማን እጅ ወደቀ ?

ጸሎት ፡ እግዚአብሔርን ለመፈለግ ልቡን የሚያቀናውን ሁሉ ቸሩ እግዚአብሔር ይቅር ይበለው ።

፪ ዜና ፴ ፡ ፲፱ ።

ምዕራፍ ፲፰ ።

የሰናክሬም ዛቻና ውድቀት ።

፪ ነገ. ፲፰ ፡ ፲፫ - ፲፱ ፡ ፴፯ ።

፩ ፡ የሰናክሬም ዛቻ ።

፪ ነገ. ፲፰ ፡ ፲፫ - ፴፯ ፡ ፪ ዜና ፴፪ ፡ ፩ - ፲፱ ፡ ኢሳ. ፴፮ ፡ ፩ - ፳፪ ።

ሕዝቅያስ በነገሠ በአሥራ አራተኛው ዓመት የአሦር ንጉሥ ሰናክሬም ወደ ይሁዳ ወጥቶ የተመሸጉትን ከተሞች ሁሉ ከወሰደ በኋላ ኢየሩሳሌምን ሊወጋ ፊቱን አቀና ። በዚያን ጊዜም ሕዝቅያስ የከተማዩቱን ቅጥር አጠነከረ ፡ ብዙ መሣሪያና ጋሻም አሠራ ። የጦር አለቆቹንም ሰብስቦ ፡ «ጽኑ ፡ አይዙአችሁ ፡ ከእኛ ጋር ያለው ከእርሱ ጋር ካለው ይበልጣልና አትፍሩ ። ከእርሱ ጋር የሥጋ ክንድ ነው ፡ ከእኛ ጋር ያለው ግን የሚዋጋልን አምላካችን እግዚአብሔር ነው» ብሎ አጽናናቸው ።

የአሦርም ንጉሥ ፡ ራፋስቂስን ከሌሎቹ ሹማምንት ጋር ወደ ሕዝቅያስ ላከ ። ወጥተውም ከቅጥር ውጭ ባለው በአጣቢው እርሻ መንገድ ባለችው በላይኛዩቱ ኵሬ መስኖ አጠገብ ቆሙ ፡ ንጉሡንም ጠሩ ። የንጉሡ ቤት አዛዥ ኤልያቄም ከሁለት ሌሎች ሹማምንት ጋር ወደ እነርሱ ወጣ ፤ ከኢየሩሳሌምም ሰዎች ብዙዎቹ በቅጥር ላይ ተሰብስበው ይመለከቱ ነበር ።

ራፋስቂስም ፡ «ታላቁ የአሦር ንጉሥ ለሕዝቅያስ እንዲህ ይላል ፡- ያመፅኸብኝ በማን ተማምነህ ነው ? እነሆ ፡ በግብፅ ብትታመን ፡ ግብፅ የተቀጠቀጠ የሸምበቆ በትር የሚመስል ነውና ሰው ቢመረኰዘው ተሰብሮ እጁ ገብቶ ያቈስለዋል እንጂ አይረዳውም ። እናንተም ፡- በአምላካችን እንታመናለን ብትሉኝ ፡ ሕዝቅያስ የኮረብታ መስገጃዎቹንና መሠዊያዎቹን ያስፈረሰ ይህ አይደለምን ? አሁንም በውኑ ያለ እግዚአብሔር ትእዛዝ ይህን ሥፍራ እንዳጠፋ ወጥቻለሁን ? እግዚአብሔር ፡- ወደዚህ አገር ወጥተህ አጥፋው አለኝ» አላቸው ።

ኤልያቄምም ራፋስቂስን ፡ «እባክህ በሶርያ ቋንቋ እንጂ በቅጥር ላይ ባለው ሕዝብ ጆሮ በአይሁድ ቋንቋ አትናገረን» አለው ። ራፋስቂስ ግን ፡ «ጌታዬ ይህን ቃል እንድናገር ወደ አንተና ወደ ጌታህ ልኮኛልን ? በረኀብና በጥም ከእነርሱ ጋር እንድትሞቱ በቅጥር ላይ ወደ ተቀመጡት ሰዎች አይደለምን ? » ብሎ ፡ በታላቅ ድምፅ በአይሁድ ቋንቋ እየጮኸ ፡ «የታላቁን የአሦር ንጉሥ ቃልን ስሙ ፡ ከእኔ ጋር ብትታረቁ ፡ በሕይወት ትኖራላችሁ እንጂ አትሞቱም ። ሕዝቅያስም ፡- እግዚአብሔር ያድነናል ብሎ ቢያታልላችሁ አትስሙት ። በውኑ የአሕዛብ አማልክት አገሮቻቸውን ከአሦር ንጉሥ እጅ አድነዋቸዋልን ? ሰማርያንስ ከእጁ አድነዋታልን ? ታዲያ ፡ እግዚአብሔር ኢየሩሳሌምን ከእጁ የሚያድን ይመስላችኋልን ?» አላቸው ።

ሕዝቡም ዝም አሉ ፤ ንጉሡ እንዳይመልሱለት አገዞ ነበርና ። ኤልያቄምና ከእርሱ ጋር የወጡትም ልብሳቸውን ቀድደው ወደ ሕዝቅያስ መጡ ፡ የራፋስቂስንም ቃል ነገሩት ።

፪ ፡ የኢሳይያስ የተስፋ ቃል ።

፪ ነገ. ፲፱ ፡ ፩ - ፯ ፤ ኢሳ. ፴፯ ፡ ፩ - ፯ ።

ሕዝቅያስም ልብሱን ቀደደ ፡ ማቅም ለበሰ ፡ ወደ እግዚአብሔርም ቤት ገባ ። ኤልያቄምንና ሳምናስን ፡ የካህናቱንም ሽማግሌዎች ወደ ነቢዩ ኢሳይያስ ላካቸው ። እነርሱም ለኢሳይያስ ፡ «ሕዝቅያስ ፡- በሕያው አምላክ ላይ ይገዳደር ዘንድ ጌታው የአሦር ንጉሥ የላከውን የራፋስቂስን ቃል ሁሉ ምናልባት አምላክህ እግዚአብሔር ሰምቶ ይገሥጸው እንደ ሆነ ፡ ለቀረው ቅሬታ ጸልይ ይላል» አሉት ።

ኢሳይያስም ፡ «ለጌታችሁ ፡- እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- የአሦር ንጉሥ ባሪያዎች ስለ ሰደቡኝ ፡ ስለ ሰማኸው ቃል አትፍራ ። እነሆ ፡ በላዩ መንፈስን እሰዳለሁ ፡ ወሬንም ይሰማል ፡ ወደ አገሩም ይመለሳል ፤ በዚያም በሰይፍ እንዲወድቅ አደርገዋለሁ በሉት» አላቸው ።

፫ ፡ የሕዝቅያስ ጸሎት መልስ ።

፪ ነገ. ፲፱ ፡ ፰ - ፴፯ ፡ ኢሳ. ፴፯ ፡ ፰ - ፴፰ ፡ ፪ ዜና ፴፪ ፡ ፳ - ፳፫ ።

የአሦር ንጉሥም ፡ የኢትዮጵያ ንጉሥ ቲርሐቅ ሊወጋው እንደ መጣ የሚል ወሬ በሰማ ጊዜ ፡ የዛቻን ደብዳቤ አስይዞ መልእክተኞችን ወደ ሕዝቅያስ ላከ ። እነርሱም መጥተው ፡ «ኢየሩሳሌም በአሦር ንጉሥ እጅ አትሰጥም ብሎ የምትታመንበት አምላክህ አያታልልህ ። እነሆ ፡ የአሦር ነገሥታት በምድር ሁሉ ላይ ያደረጉትን ሰምተሃል ፡ አንተስ ትድናለህን ? » ብለው ደብዳቤውን ሰጡት ።

ሕዝቅያስም ደብዳቤውን ተቀብሎ አነበበው ፡ ወደ እግዚአብሔርም ቤት ወጥቶ በእግዚአብሔር ፊት ዘረጋው ። ሕዝቅያስም ፡ «በኪሩቤል ላይ የምትቀመጥ የእስራኤል አምላክ አቤቱ ፡ አንተ ብቻህን የምድር ነገሥታት ሁሉ አምላክ ነህ ፤ ሰማይንና ምድርን ፈጥረሃል ። አቤቱ በእውነት የአሦር ነገሥታት አሕዛብንና ምድራቸውን አፍርሰዋል ፡ አማልክታቸውንም በእሳት ላይ ጥለዋል ፤ ከእንጨትና ከድንጋይ የሆኑ የሰው እጅ ሥራ ነበሩ እንጂ አማልክት አልነበሩምና አጥፍተዋቸዋል። አንተ ግን አቤቱ ፡ አንተ ብቻ እግዚአብሔር አምላክ እንደ ሆንህ የምድር መንግሥታት ሁሉ ያውቁ ዘንድ ከእጁ እንድታድነን እለምንሃለሁ» ብሎ ጸለየ ።

ኢሳይያስም እንዲህ ብሎ ወደ ሕዝቅያስ ላከ ፡ «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- እኔ የለመንኸውን ሰምቻለሁ ። እግዚአብሔር በሰናክሬም ላይ የተናገረው ቃል ይህ ነው ፡- ድንግሊቱ የጽዮን ልጅ በንቀት ስቃብሃለች ። የተገዳደርኸው ፡ የሰደብኸ

www.ethiopianorthodox.org

ውስ ማንን ነው ? ዓይንህንም ወደ ላይ ያነ ሣኸው በማን ላይ ነው ? በእስራኤል ቅዱስ ላይ ነው ። አንተም ፦ በሰረገላዬ ብዛት ወደ ተራሮች ከፍታ ወጥቻለሁ ፤ የግብፅ ንም ወንዞች ሁሉ በእግሬ ጫማ አደርቃ ለሁ ብለህ በእግዚአብሔር ላይ ተገዳደ ርህ ።

«እኔ እግዚአብሔር ጥንቱን እንደ ሠራ ሁት ፤ ቀድሞውንም እንዳደረግሁት አልሰ ማህምን ? አሁንም የተመሸጉትን ከተሞች እንድታፈርስ አደረግሁህ ። ስለዚህም የሚ ኖሩባቸው ሰዎች ደንግጠው ታውከዋል ፤ ሳይሸት ዋግ እንደ መታው እህልም ሆነ ዋል ። እኔ ግን መቀመጫህንና መውጫ ህን መግቢያህንም ፤ በእኔም ላይ የተቈጣ ኸውን ቍጣ ዐውቃለሁ ። ቍጣህና ትዕቢ ትህ ወደ ጆሮዬ ደርሶአልና ስለዚህ ስናጋ ዬን በአፍንጫህ ፤ ልጓሜንም በከንፈርህ አደርጋለሁ ፤ በመጣህበትም መንገድ እመ ልስሃለሁ ።»

ኢሳይያስም ደግሞ ፡ «እግዚአብሔር ስለ አሦር ንጉሥ እንዲህ ይላል ፦ ወደዚች ከተማ አይመጣም፤ ፍላጻንም አይወረው ርባትም ። ስለ እኔም ፡ ስለ ባሪያዬም ስለ ዳዊት ይህችን ከተማ አድናት ዘንድ እጋር ዳታለሁ» አለ ።

በዚያችም ሌሊት የእግዚአብሔር መል አክ ወጣ ፡ ከአሦራውያንም ሠፈር መቶ ሰማንያ አምስት ሺህ ገደለ ። በማለዳም እነሆ እነዚህ ሁሉ በድኖች ነበሩ ። ሰናክ ሬምም ተነሥቶ ወደ ነነዌ ተመለሰ ። በአ ምላኩም ቤት ሲሰግድ ከልጆቹ ሁለቱ በሰ ይፍ ገደሉት ። ልጁም አስራዶን በፈን ታው ነገሠ ።

* * *

አንተ የተጠቃውን ሕዝብ ታድናለህ ፡
የትዕቢተኞችን ዓይን ግን ታዋርዳለህ ።

መዝ. ፲፯ (፲፰) ፡ ፳፯ ።

በአንቺ ላይ የተሠራ መሣሪያ ሁሉ አይከናወንም ፡ በፍር ድም በሚነሣብሽ ምላስ ሁሉ ትፈርጂበታለሽ ። የእግዚ አብሔር ባሪያዎች ርስት ይህ ነው ፡ ጽድቃቸውም ከእኔ ዘንድ ነው ፡ ይላል እግዚአብሔር ። ኢሳ ፶፬ ፡ ፲፯ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ የአሦር ንጉሥ ሰናክሬም የኢየሩሳሌምን ሰዎች ለማስፈራራት ምን አለ ?
፪ ፤ ነቢዩ ኢሳይያስስ ስለዚህ ዛቻ ለሕዝቅያስ ምን መልስ ሰጠ ?
፫ ፤ ከሰናክሬም ደብዳቤን በተቀበለ ጊዜ ሕዝቅያስ ምን አደረገ ?
፬ ፤ የአሦር ሠራዊት በምን ጠፋ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ አንተ አምላኬ ነህ ፡ ከፍ ከፍ አደርግሃ
ለሁ ፡
ሰምተኸኛልና ፡
መድኃኒትም ሆነኸኛልና አመሰግንሃለሁ ።

መዝ. ፻፲፯ (፻፲፰) ፡ ፳፰ ።

የሕዝቅያስ መፈወስና የምናሴ ክፋት ።

፪ ነገ. ፳ ፡ ፳፩ ፤ ፪ ዜና ፴፪ ፡ ፴፫ ፤ ኢሳ. ፴፰ ፡ ፴፱ ።

፩ ፡ የሕዝቅያስ መታመምና መዳን ።

፪ ነገ. ፳ ፡ ፩ - ፲፩ ፤ ኢሳ. ፴፰ ፡ ፩ - ፳፪ ።

ሰናክሬም በመጣበት ወራት ሕዝቅያስ ታመመ ። ነቢዩ ኢሳይያስም ወደ እርሱ መጥቶ ፤ «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፦ ትሞታለህ እንጂ በሕይወት አትኖርምና ቤትህን አስተካክል» አለው ። ሕዝቅያ ስም ኢሳይያስ ከሄደ በኋላ ፊቱን ወደ ግድ ግዳው መልሶ እጅግ እያለቀሰ ፤ «አቤቱ ፤ በፊትህ በእውነትና በፍጹም ልብ እንደ ሄድሁ ታስብ ዘንድ እለምንሃለሁ» ብሎ ጸለየ ።

እግዚአብሔርም ኢሳይያስን ፤ «ተመል ሰህ ለሕዝቤ አለቃ ለሕዝቅያስ ፦ የአባ ትህ የዳዊት አምላክ ፦ ጸሎትህን ሰምቻ ለሁ ፤ እፈውስህማለሁ ፤ በሦስተኛውም ቀን ወደ እግዚአብሔር ቤት ትወጣለህ ። በዕድሜህም ላይ አሥራ አምስት ዓመት እጨምርልሃለሁ ይልሃል በለው» አለው ።

ሕዝቅያስም ኢሳይያስን ፤ «እግዚአብ ሔር እንዲፈውሰኝ ምልክቱ ምንድር ነው ? » አለው ። ኢሳይያስም ፤ «አካዝ ያሠራው ሰዓትን የሚያሳየው የጥላ ምል ክት አሥር ደረጃ ወደ ፊት እንዲሄድ ወይም ወደ ኋላ እንዲመለስ ትወዳለህን ?» አለ ። ሕዝቅያስም ፤ «አሥር ደረጃ ወደ ኋላ ይመለስ» አለው ። ነቢዩም ኢሳይያስ ወደእግዚአብሔር ጮኸ ፤ ጥላውም አሥር ደረጃ ወደ ኋላ ተመለሰ ። ሕዝቅያስም ተፈውሶ እግዚአብሔርን አመሰገነ ።

፪ ፡ ሕዝቅያስና የባቢሎን ንጉሥ ።

፪ ነገ. ፳ ፤ ፲፪ — ፳፩ ፤ ፪ ዜና ፴፪ ፤ ፳፬ — ፴፫ ፤ ኢሳ. ፴፱ ፤ ፩ - ፰ ።

የባቢሎን ንጉሥ ለሕዝቅያስ ስለ ተደረ ገው የጥላ ምልክት ሰምቶ እንዲጠይቁት በመልእክተኞች እጅ ደብዳቤና እጅ መንሻ ላከለት ። ሕዝቅያስም ደስ አለው ፤ በቤቱና በግዛቱም ያለውን ፤ እግዚአብ ሔር የሰጠውን ሀብት ሁሉ አሳያቸው ። ይህን ያደረገው ግን በኵራት ስለ ነበረ ፤ ኢሳይያስ ፤ «የሠራዊትን ጌታ የእግዚአብ ሔርን ቃል ስማ ፤ እነሆ በቤትህ ያለው ሁሉ ወደ ባቢሎን የሚፈልስበት ወራት ይመጣል ፤ ከአንተም ቤት ከሚወለዱ ልጆ ችህ ወደ ባቢሎን ይማረካሉ» አለው ።

ይህም ከሆነ በኋላ ሕዝቅያስ ምናሴን ወለደ ፤ ሕዝቅያስ በሞተ ጊዜም ምናሴ ፤ የአሥራ ሁለት ዓመት ልጅ ሆኖ መንገሥ ጀመረ ።

www.ethiopianorthodox.org

፫ ፡ የምናሴ ክፋት ።

፪ ነገ. ፳፩ ፡ ፩-፳፮ ፡ ፪ ዜና ፴፫ ፡ ፩-፳፫ ።

ምናሴም አባቱ ያፈረሳቸውን የኮረብታ መስገጃዎችን መልሶ ሠራ ፡ የእስራኤልም ንጉሥ አክዓብ እንዳደረገው ለበኣል ሠዋ ፡ በእግዚአብሔርም ቤት ለፀሐይ ፡ ለጨረቃና ለከዋክብት መሠዊያዎችን ሠራ ። ልጁንም የሚቃጠል መሥዋዕት አደረገው ፤ ጠንቋዮችንም ሰበሰበ ። ከአሕዛብም ይልቅ ክፉ እንዲሠሩ ሕዝቡን አሳተ። እጅግም ብዙ ንጹሕ ደም አፈሰሰ ።

እግዚአብሔርም እንዲህ ብሎ በነቢያት ተናገረ ፤ «እነሆ ፡ የሰማርያን ገመድ የአክዓብንም ቤት ቱንቢ በኢየሩሳሌም ላይ እዘረጋለሁ ፤ ሰውም ወጭቱን እንደሚወለውል ኢየሩሳሌምን ወልውዬ እገለብጣታለሁ» አለ ።

እግዚአብሔርም የአሦርን ንጉሥ ሠራዊት በኢየሩሳሌም ላይ አመጣ ፡ ምናሴንም አሥረው ወደ ባቢሎን ወሰዱት ። በተጨነቀም ጊዜ እግዚአብሔር ፊት ሰውነቱን እጅግ አዋርዶ ጸለየ ። እግዚአብሔርም ሰማው ፡ ወደ ኢየሩሳሌምም መለሰው ። ምናሴም ጣዖቱን አርቆ ለእግዚአብሔር ሠዋ ። ሕዝቡንም እግዚአብሔርን ብቻ እንዲያመልኩ አዘዘ ። እንዲሁም ምናሴ ንስሐ ገባ ፡ ይቅርም ተባለ ፡ ነገር ግን ስላደረገው ክፋት የተነገረበት የፍርድ ቃል በልጅ ልጆቹ በሦስተኛው ትውልድ ዘመን ከመፈጸም አልቀረም ። የምናሴ ልጅ አሞጽም እጅግ ክፉ ነበረ ፤ አባቱም ሰውነቱን እንዳዋረደ በእግዚአብሔር ፊት ሰውነቱን አላዋረደም ።

(፪ ነገ. ፳፫፡፳፯ ፡ ፳፯ ፡ ፳፬ ፡ ፫ ፡ ፬ ።)

* * *

ልጄ ሆይ ፡ የእግዚአብሔርን ተግሣጽ አትናቅ ፡
በገሠጸህም ጊዜ አትመረር ።
እግዚአብሔር የወደደውን ይገሥጸልና ፡
አባት የሚወደውን ልጁን እንደሚገሥጽ ።

ምሳ. ፫ ፡ ፲፩ ፡ ፲፪ ።

ማቅለጫ ለብር ፡ ከውርም ለወርቅ ነው ፡
እግዚአብሔር ግን ልብን ይፈትናል ።

ምሳ. ፲፯ ፡ ፫ ፤ (፪ ዜና ፴፪ ፡ ፴፩ ።)

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ሕዝቅያስ በታመመ ጊዜ ኢሳይያስ ምን አለው ?
፪ ፡ በጸለየስ ጊዜ እግዚአብሔር ምን መልስ ሰጠው ?
፫ ፡ ምናሴ ምንና ምን በማድረግ እግዚአብሔርን አስቈጣ ?

ጸሎት ፡ ጌታ ሆይ ፡ አንተ ነፍሴን ከጥፋት ጕድጓድ አዳንሃት ፤
ኃጢአቴንም ሁሉ ወደ ኋላህ ጣልህ ። . . .
ስለዚህ በዕድሜያችን ዘመን ሁሉ በእግዚአብሔር ቤት
ቅኔዎችን አውታር ባለው ዕቃ እንዘምራለን።

ኢሳ. ፴፰ ፡ ፲፯ ፡ ፳ ።

ምዕራፍ ፲፯ ።

ኤርምያስና መልካሙ ንጉሥ ኢዮስያስ ።

ኤር. ፩ ፡ ፪ ነገ. ፳፪ ፡ ፳፫ ።

፩ ፡ የኤርምያስ መጠራት ።

፪ ነገ. ፳፪ ፡ ፩ ፡ ፪ ፡ ኤር. ፩ ፡ ፩-፲፱ ።

የንጉሥ አሞጽ ልጅ ኢዮስያስ መንገሥ በጀመረ ጊዜ የስምንት ዓመት ልጅ ነበረ ፡ በኢየሩሳሌምም ሠላሳ አንድ ዓመት ነገሠ ። በአባቱም በዳዊት መንገድ ሁሉ ሄዶ በእግዚአብሔር ፊት ቅን ነገርን አደረገ ።

በኢዮስያስ ዘመነ መንግሥት በአሥራ ሦስተኛው ዓመት በዓናቶት ከነበሩ ካህናት ለአንዱ ኤርምያስ ለተባለው የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ሲል መጣ ፡ «በሆድ ሳልሠራህ ዐውቄሃለሁ ፤ ከማኅፀንም ሳትወጣ ቀድሼሃለሁ ፤ ለሕዝቦችም ነቢይ አድርጌሃለሁ ።» ኤርምያስም ፤ «ወዮ ጌታ እግዚአብሔር ፤ እነሆ ብላቴና ነኝና እናገር ዘንድ አላውቅም» አለ ። እግዚአብሔር ግን ፤ «ወደምሰድህ ሁሉ ትሄዳለህና ፤ የማዝዝህንም ሁሉ ትናገራለህና ፤ ብላቴና ነኝ አትበል ። እኔ ከአንተ ጋር ነኝና ከፊታቸው አትፍራ» አለው ።

እግዚአብሔርም እጁን ዘርግቶ አፉን ዳሰሰና ፤ «እነሆ ቃሌን በአፍህ ውስጥ አኑሬአለሁ ፡ እነሆ ትነቅልና ታፈርስ ዘንድ ፤ ታጠፋና ትገለብጥ ዘንድ ፤ ትሠራና ትተክል ዘንድ በሕዝቦችና በመንግሥታት ላይ ዛሬ አድርጌሃለሁ» አለው ።

ደግሞም የለውዝ በትር አሳየው ። ለውዝ ወራቱ ሲደርስ በቶሎ የሚያብብ ዛፍ ስለ ሆነ በዕብራይስጥ «ነቂ» ተብሎ ይጠራል ። እግዚአብሔርም ኤርምያስን ፤ «ምን ታያለህ ?» አለው ። እርሱም ፤ «የለውዝ በትር አያለሁ» አለ ። እግዚአብሔርም ፤ «እፈጽመው ዘንድ በቃሌ እተጋለሁና መልካም አይተሃል» ብሎ ፤ ወራቱ ሲደርስ በኤርምያስ የሚናገረውን ትንቢት ሳይዘገይ እንደሚፈጽም ተስፋ ሰጠው ።

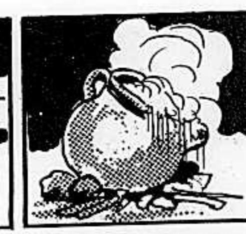

ሁለተኛም ጊዜ የእግዚአብሔር ቃል ፤ «ምን ታያለህ ? » ሲል ጠየቀው ። ኤርምያ

www.ethiopianorthodox.org

ስም ፤ «የሚፈላ ትልቅ ድስት አያለሁ ፤ ፊቱም ከሰሜን ወገን ነው» አለ ። እግዚአብሔርም ፤ «ከሰሜን ወገን ክፉ ነገር ይመጣል ። በሰሜን ያሉትን መንግሥታት እጠራለሁ ፤ እነርሱም በኢየሩሳሌም ላይ ይመጣሉ ። አንተ ግን ወገብህን ታጠቅ ፤ ተነሥም ፤ ያዘዝሁህንም ሁሉ ንገራቸው ፤ በፊታቸው እንዳላስፈራህ አትፍራቸው ። እነሆ በይሁዳ ነገሥታትና በአለቆቹ ፤ በካህናቱና በሕዝቡ ላይ እንደ ተመሸገ ከተማ፤ እንደ ብረትም ዓምድ ፤ እንደ ነሐስም ቅጥር ዛሬ አድርጌሃለሁ ። ከአንተ ጋር ይዋጋሉ ፤ ነገር ግን እኔ ከአንተ ጋር ነኝና ድል አይነሡህም ይላል እግዚአብሔር» አለው ።

፪ ፡ የሕግ መጽሐፍ መገኘት ።

፪ ነገ. ፳፪ ፡ ፫ - ፳ ፤ ፪ ዜና ፴፬ ፡ ፰ - ፳፰ ።

ከምናሴ ክፋትና ከሕዝቡ ቸልተኝነት የተነሣ የእግዚአብሔር የሕግ መጽሐፍ ተረስቶ በተናደው ቤተ መቅደስ ውስጥ ይቀመጥ ነበር ። ኤርምያስ በተጠራ በአምስተኛው ዓመት ንጉሥ ኢዮስያስ ጸሐፊውን ሳፋንን ፤ «ወደ ካህናት አለቃ ወደ ኬልቅያስ ሂደህ ፦ ወደ እግዚአብሔር ቤት የገባው ገንዘብ ፤ ማለት ከሕዝቡ የተሰበሰበው ገንዘብ ይደመርና የተናደውን የእግዚአብሔርን ቤት ለሚጠግኑት ሠራተኞች ይከፈል ብለህ ንገረው» አለው ።

ኬልቅያስም እንደ ንጉሡ ቃል አደረገ ፤ ወደ እግዚአብሔርም ቤት የቀረበውን ገንዘብ ባወጡ ጊዜ ካህኑ ኬልቅያስ በሙሴ እጅ የተሰጠውን የእግዚአብሔርን የሕግ መጽሐፍ አገኘ ፤ ለጸሐፊው ለሳፋንም ሰጠው ፤ ሳፋንም መጽሐፉን ወደ ንጉሡ አመጣና አነበበለት ።

ንጉሡም የሕጉን ቃል በሰማ ጊዜ ልብሱን ቀድዶ ኬልቅያስንና ሳፋንን ፤ «አባቶቻችን በዚህ መጽሐፍ የተጻፈውን ቃል ስላልፈጸሙ በላያችን የነደደው የእግዚአብሔር ቍጣ እጅግ ነውና ሂዳችሁ ለእኔና ለሕዝቤ እግዚአብሔርን ጠይቁልን» ብሎ ላካቸው ።

እነርሱም ወደ ነቢይት ሕልዳና ሂደው ከእርስዋ ጋር ተነጋገሩ ። እርስዋም ፤ «የእስራኤል አምላክ እንዲህ ይላል ፦ እነሆ በይሁዳ ንጉሥ ፊት ፀተነበበው መጽሐፍ የተጻፉትን ቃላት ሁሉ ፤ ማለት ክፉ ነገርን ፤ በዚህ ሥፍራ ላይ አመጣለሁ ። በእጃቸው ሥራ ሊያስቈጡኝ ትተውኛልና ፤ ለሌሎችም አማልክት ዐጥነዋልና ቍጣዬ በዚህ ሥፍራ ላይ ይነድዳል ፤ አይጠፋምም ። እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ለላካችሁ ለይሁዳ ንጉሥ እንዲህ በሉት ፦ ልብህ ገር ሆኖአልና ቃሌን በሰማህም ጊዜ በፊቴ ራስህን አዋርደህ አልቅሰሃልና እኔ ደግሞ ሰምቼሃለሁ ይላል እግዚአብሔር ። እነሆ በዚህ ሥፍራ ላይ የማመጣውን ክፉ ነገር ሁሉ ዓይኖችህ አያዩም» አለች ። የተላኩትም ተመልሰው ይህን ቃል ለንጉሡ ነገሩት ።

፫ ፡ ኢዮስያስ ያደረገው ቃል ኪዳን ።

፪ ነገ. ፳፫ ፡ ፩ - ፳፭ ፤ ፪ ዜና ፴፬ ፡ ፳፱ - ፴፭ ፡ ፲፱ ።

ንጉሡም የሕዝቡን ሽማግሌዎች ሰብስቦ ከሕዝቡ ሁሉ ጋር ወደ እግዚአብሔር ቤት ወጣ ። ንጉሡም የተገኘውን የቃል ኪዳን መጽሐፍ አነበበላቸው ። ንጉሡም እግዚአብሔርን ተከትሎ እንዲሄድ ፤ በዚሁም መጽሐፍ የተጻፈውን ቃል እንዲያጸና በእግዚአብሔር ፊት ቃል ኪዳን አደረገ ፤ ሕዝቡም ሁሉ ቃል ኪዳን ገቡ ።

ኢዮስያስም ለበኣልና ለፀሐይ ለጨረቃና ለከዋክብትም የተሠሩትን ዕቃዎች ሁሉ ከእግዚአብሔር መቅደስ አወጣ ። በኢየሩሳሌምም ዙሪያ በነበሩ በጣዖታት መስገጃዎች የነበሩትን የጣዖታት ካህናትን አስወገደ ፤ መስገጃዎቻቸውንም አረከሰ ። ከዚህም በኋላ በአገሩ ሁሉ እየዞረ በሰማርያ ከተሞች የእስራኤል ነገሥታት የሠሩትን መስገጃዎች አስወገደ ። ለናባጥ ልጅ ለኢዮርብዓምም እንደ ተነገረው የትንቢት ቃል ፤ ለጥጃ ምስሉ የተሠራውን የቤቴልን መሠዊያ አፈረሰ ፤ የሰዎቹንም አጥንቶች በላዩ በማቃጠል አረከሰው ።

(፩ ነገ. ፲፫ ፡ ፩ ፡ ፪ ።)

ኢዮስያስም ካህኑ ኬልቅያስ ባገኘው መጽሐፍ የተጻፈውን ቃል ሊያጸና ፤ መናፍስት ጠሪዎችንና ጠንቋዮችንም ሁሉ አስወገደ ። እንደ ሙሴም ሕግ ሁሉ በፍጹም ልቡ ፤ በፍጹምም ነፍሱ ፤ በፍጹምም ኃይሉ ወደ እግዚአብሔር የተመለሰ እንደ እርሱ ያለ ንጉሥ አልተነሣም ።

፬ ፡ የኢዮስያስ ሞት ።

፪ ነገ. ፳፫ ፡ ፳፰ - ፴ ፤ ፪ ዜና ፴፭ ፡ ፳ - ፳፯ ።

ከዚህም ሁሉ በኋላ የግብፅ ንጉሥ ፈርዖን ኒካው ወደ ኤፍራጥስ ወንዝ ወደ ዘመቻ ሲሄድ በእስራኤል ምድር አለፈ ። ኢዮስያስም ወጣበት ፤ ፈርዖንም ፤ «የይሁዳ ንጉሥ ሆይ ፤ ወደ ሌላ እንጂ ወደ አንተ አልመጣሁም» ብሎ እንዲመለስ መከረው ። ኢዮስያስ ግን ኒካው የነገረውን ከእግዚአብሔር የመጣውን ቃል አልሰማም ፤ ሊዋጋውም ወደ መጊዶ ሸለቆ መጣ ። ቀስተኞችም ወግተው ገደሉት ፤ ባሪያዎቹም ወደ ኢየሩሳሌም አምጥተው በአባቶቹ መቃብር ቀበሩት ። ሕዝቡም ሁሉ አለቀሱለት ፤ ነቢዩ ኤርምያስም የልቅሶ ግጥም ገጠመለት ። ሕዝቡም የኢዮስያስን ልጅ ኢዮአክስን በኢየሩሳሌም አነገሡ ።

* * *

ወደምሰድህ ሁሉ ትሄዳለህና ፤ የማዝዝህንም ሁሉ ትናገራለህና ፤ ብላቴና ነኝ አትበል ። እኔ አድንህ ዘንድ ከአንተ ጋር ነኝና ከፊታቸው አትፍራ ይላል እግዚአብሔር ።

ኤር. ፩ ፡ ፯ ፡ ፰ ።

ወደዚህ ወደ ትሑት ፤ መንፈሱም ወደ ተሰበረ ፤ በቃሌም ወደሚንቀጠቀጥ ሰው እመለከታለሁ ይላል እግዚአብሔር ።

ኢሳ. ፷፮ ፡ ፪ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ኤርምያስ ነቢይ እንዲሆን የተጠራው በማን ዘመነ መንግሥት ነው ?

፪ ፤ «እኔ ብላቴና ነኝ» ብሎ በፈራ ጊዜ ምን ተስፋ ተሰጠው ?

፫ ፤ እስራኤል የእግዚአብሔርን ሕግ ረስተው ቸል እንዳሉት በምን ታየ ?

፬ ፤ ኢዮስያስ የእግዚአብሔርን የሕግ መጽሐፍ በሰማ ጊዜ ምን አደረገ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፤ በባሪያህ ላይ ፊትህን አብራ ፤
ሥርዓትህንም አስተምረኝ ።
ሕግህን አልጠበቅሁምና
የውኃ ፈሳሽ ከዓይኖቼ ፈሰሰ ።

መዝ. ፻፲፰ (፻፲፱) ፡ ፻፴፭ ፡ ፻፴፮ ።

www.ethiopianorthodox.org

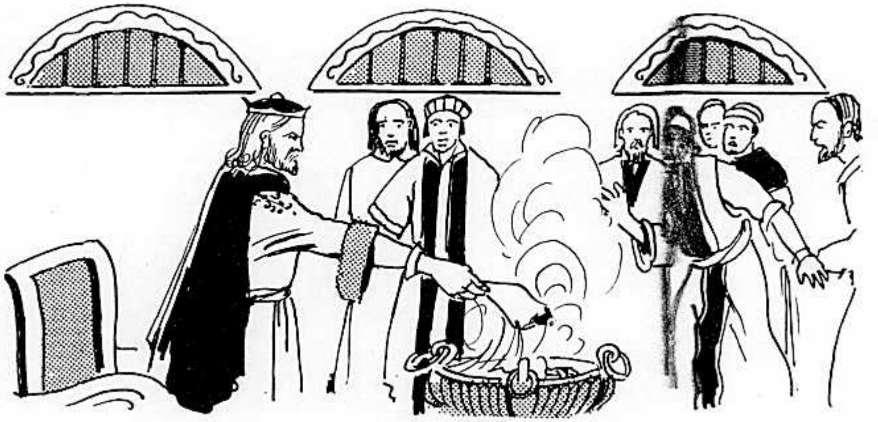

ምዕራፍ ፲፰ ።

ኤርምያስና ክፉው ንጉሥ ኢዮአቄም ።

ከ፪ ነገ. ፳፫ ፡ ፳፬ ፡ ኤር. ፴፮ ።

፩ ፡ ኢዮአቄም ለባቢሎን ተገዢ ሆነ ።
፪ ነገ. ፳፫ ፡ ፴፩ - ፳፬ ፡ ፬ ፡ ፪ ዜና ፴፮ ፡ ፩ - ፯ ።

የኢዮስያስ ልጅ ኢዮአክስ ፡ ወይም ሰሎም ፡ በኢየሩሳሌም ሦስት ወር ከነገሠ በኋላ ፈርዖን ኒካው አሥሮ ወደ ግብፅ ወሰደው ፡ ወንድሙን ኤልያቄምንም በፈንታው አንግሦ ስሙን ኢዮአቄም አለው ። ኢዮአቄምም አሥራ አንድ ዓመት በኢየሩሳሌም ነገሠ ፤ በእግዚአብሔርም ፊት እጅግ ክፉ አደረገ ።

በዚህም ጊዜ ጨካኝ የሆነች የአሦር መንግሥት ደክማ በከለዳውያን ኃይል ወደቀች ። በታላቂቱ ከተማ በባቢሎን የሚገኘው የከለዳውያን ንጉሥ ናቡከደነፆርም ፡ ከኤፍራጥስ እስከ ግብፅ ድረስ ለፈርዖን ኒካው በነበሩት መንግሥታት ሁሉ ላይ ሆነ ። አስቀድሞ ለግብፅ ንጉሥ ይገዛ የነበረውም የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአቄም ለባቢሎን ንጉሥ ተገዢ ሆነ ። ባመፀበት ጊዜ ግን የባቢሎን ንጉሥ በእርሱ ላይ መጥቶ አያሌውን የእግዚአብሔርን ቤት ዕቃ ወደ ባቢሎን ወሰደ ።

፪ ፡ ኤርምያስ ለሕዝቡ ማስጠንቀቂያን ሰጠ ።
ኤር. ፳፭ ፡ ፩ - ፲፩ ፡ ፲፬ ፡ ፲፫ - ፲፮ ፡ ፯ ፡ ፩ - ፲፭ ።

በዚህም ጊዜ ኤርምያስ ለሕዝቡ ፡ «ከኢዮስያስ ከአሥራ ሦስተኛው ዓመት ጀምሮ በእነዚህ በሃያ ሦስት ዓመት ፡ ማለዳ ማለዳ ተነሥቼ የመጣልኝ የእግዚአብሔርን ቃል ተናገርኋችሁ ። እርሱም ፡- ከክፉ መንገዳችሁ ተመለሱ ፡ በተሰጣችሁም ምድር ተቀመጡ አለ ። እናንተ ግን አልሰማችሁምና እነሆ ለባቢሎን ንጉሥ ሰባ ዓመት ትገዛላችሁ» አላቸው ።

ኤርምያስ እንዲህ ብሎ ሕዝቡን ሲያስጠነቅቅ ግን ሐሰተኞች ነቢያት ፡- አይዞአችሁ ፤ ይህ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነውና ሰይፍን አታዩም እያሉ ሕዝቡን በሐሰተኛ ተስፋ ያታልሉአቸው ነበር ። ስለዚህ ኤርምያስ በእግዚአብሔር ቤት በር ቆሞ ፡ «እግዚአብሔርን ልታመልኩ በእነዚህ በሮች የምትገቡ ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል ስሙ ። እነሆ ትሰርቃላችሁ ፡ ትገድላላችሁ ፡ ታመነዝራላችሁ ፡ በሐሰትም ትምላላችሁ ፡ ለበአልም ታጥናላችሁ ፡ መጥታችሁም በፊቴ ቆማችሁ ፡- ይህን አስጸያፊ የሆነ ነገርን ሁሉ አላደረግንም አላችሁ ። እንግዲያስ ይህ ስሜ የተጠራበት ቤት በዓይናችሁ የሌቦች ዋሻ ሆኖአልን ? መንገዳችሁንና ሥራችሁን አሳምሩ ! ብታሳምሩ በዚህ ሥፍራ አሳድራችኋለሁ ። ሥራችሁን ባታሳምሩ ግን ይህን የምትታመኑበት ቤቴን አጠፋለሁ» ሲል በብርቱ አስጠነቀቃቸው ።

፫ ፡ ኤርምያስ ለሕዝቡ ምልክት ሆነ ።
ኤር. ፲፮ ፡ ፩ - ፲፫ ።

እግዚአብሔርም ኤርምያስን ፡ «በዚህ ሥፍራ የተወለዱ ልጆች ፡ የወለዱአቸውም እናቶችና አባቶች በሰይፍና በረኀብ ይሞታሉ ፡ አይቀበሩምም ፡ በመሬትም ላይ እንደ ጕድፍ ይሆናሉና አንተ ሚስት አታግባ ፡ ልጆች አይሁኑልህ» ብሎ ፡ ሳያገባ በመኖር ለሕዝቡ ምልክት እንዲሆን አደረገው ።

እንዲሁም ደግሞ ፡ «ታለቅስና ታዝን ዘንድ ወደ ልቅሶ ቤት አትሂድ ። ታላላቆችና ታናናሾች በዚች ምድር ይሞታሉ ፡ ሰዎችም አያለቅሱላቸውም ፡ ራስንም አይላጩላቸውም ፡ ለማጽናናትም የእዝንን እንጀራ አይቈርሱላቸውም ። ትበላና ትጠጣም ዘንድ ወደ ግብዣ ቤት አትግባ ። በዓይናችሁ ፊት የእልልታን ድምፅና የደስታን ድምፅ ፡ የወንድ ሙሽራን ድምፅና የሴት ሙሽራን ድምፅ ከዚህ ሥፍራ አስቀራለሁ» አለው ።

፬ ፡ ኤርምያስ በምሳሌ ማስጠንቀቂያ ተናገረ ።
ኤር. ፲፱ ፡ ፩ - ፳ ፡ ፮ ።

እግዚአብሔርም ኤርምያስን ፡ «ገምቦን ግዛ ፤ ከሕዝብና ከካህናት ሽማግሌዎችም ከአንተ ጋር ወስደህ የገል በር* በተባለው የከተማ መግቢያ አጠገብ ወዳለው ሸለቆ ውጣ ፡ በዚያም ስላደረጉት ክፋትና ስለሚመጣባቸው ፍርድ የምነግርህን ቃል ተናግረህ ፡ ከአንተ ጋር በሚሄዱ ሰዎች ፊት ገምቦውን ትሰባብራለህ» አለው ።

ኤርምያስም እንዲሁ አደረገ ፡ ገምቦውንም በሰባበረው ጊዜ ፡ «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- የሸክላ ሠሪ ዕቃ እንደሚሰባበር እንዲሁ ይህን ሕዝብና ይህችን ከተማ እሰብራለሁ» አለ ። ከዚያም ሥፍራ በተመለሰ ጊዜ በእግዚአብሔር ቤት አደባባይ ቆሞ ፡ «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- ቃሌን አልሰማችሁምና በዚች ከተማ ላይ የተናገርሁባትን ክፉ ነገር አመጣለሁ» አለ ።

ጳስኮር የተባለው የእግዚአብሔር ቤት አለቃ ኤርምያስን መታው ፡ የብንያም በተባለውም በእግዚአብሔር ቤት በር ባለው በእግር ግንድ አሠረው ፡ በዚያም አሳደረው ። በነጋውም ጳስኮር ከግንድ ውስጥ ሲያወጣው ኤርምያስ ፡ «እግዚአብሔር ስምህን «በዙሪያው ሁሉ ፍርሃት» ይለዋል እንጂ ጳስኮር ብሎ አይጠራውም። እርሱም ለራስህና ለወዳጆችህ ሁሉ ፍርሃት ያደርግሃል ፡ አንተና በሐሰት ትንቢት የተናገርህላቸው ወዳጆችህም ሁሉ ወደ ባቢሎን ትማረካላችሁ» አለው ።

፭ ፡ ኢዮአቄም የኤርምያስን መጽሐፍ አቃጠለ ።
ኤር. ፴፮ ፡ ፩ - ፴፪ ።

በንጉሥ ኢዮአቄም በአራተኛው ዓመት እግዚአብሔር ኤርምያስን ፡ «ጥንድ ክርታስ ውሰድ ፡ የነገርሁህንም ቃል ሁሉ ጻፍበት ፡ ምናልባት ሕዝቡ ቃሌን ሰምተው ከክፉ መንገዳቸው ይመለሱ ይሆናል» አለው ።

ኤርምያስም የኔርያን ልጅ ባሮክን ጠራ ፡ ባሮክም እግዚአብሔር የተናገረ

www.ethiopianorthodox.org

ውን ቃል ከኤርምያስ አፍ እየሰማ ጻፈ ። ኤርምያስም ባሮክን ፤ «እኔ ተግገፎአለሁ ፤ አንተ ግን ሂድ ፤ የጻፍኸውንም ቃል በጾም ቀን በእግዚአብሔር ቤት በሕዝቡ ጆሮ አንብብ» አለው ።

ባሮክም ሄደ ፤ በእግዚአብሔርም ቤት የእግዚአብሔርን ቃል አነበበ ። ከሰሙትም አንዱ ሄዶ ለአገሩ አለቆች የሰማውን ቃል ነገራቸው ። አለቆቹም ባሮክን አስጠርተው ፤ «እስኪ ተቀመጥና አንብብልን» አሉት ። ቃሉንም በሰሙ ጊዜ ፈሩ ፤ ባሮክንም ፤ «አንተና ኤርምያስ ሂዱ ፤ ተሸሸጉም ፤ ወዴትም እንደ ሆናችሁ ማንም አይወቅ» አሉ ። ክርታሱንም በአንድ ጓዳ አስቀምጠው ወደ ንጉሡ ገቡ ፤ ቃሉንም ሁሉ ነገሩት ።

ንጉሡም ኢዮአቄም ልኮ ክርታሱን አስመጣ ፤ እንዲነበብለትም አዘዘ ። ወራቱም ክረምት ነበረና ከንጉሡ ፊት እሳት የሚነድበት ምድጃ ነበረ ። ከክርታሱም ሦስት ወይም አራት ዓ[illegible] ከተነበበለት በኋላ ንጉሡ ክርታሱ[illegible]ካራ ቈራርጦ ፤ ፈጽሞም እስኪቃጠ[illegible]ድረስ በምድጃ ውስጥ ወዳለው እሳት [illegible] ። ባሮክንና ኤርምያስንም የሚይዙ[illegible]ን ሰዎች ላከ ፤ እግዚአብሔር ግን ሠ[illegible]ቸው ።

እግዚአብሔ[illegible]ርምያስን ፤ «ዳግመኛ ሌላ ክርታስን [illegible]ሰድ ፤ የቀድሞውንም ቃል ሁሉ ጻ[illegible] ። ለኢዮአቄምም :- አንተ :- የባቢ[illegible] ንጉሥ ይህችን አገር ያፈርሳታል ብ[illegible]ምን ጻፍህበት ? በማለት ክርታሱን [illegible]ጥለሃል ። ስለዚህም እግዚአብሔር :- [illegible] ዙፋን ላይ ተቀ ማጭ አይኖርለ[illegible] የተናገርሁባቸውንም ክፉ ነገር [illegible] በይሁዳ ሰዎች ላይ አመጣለሁ ይላል[illegible]ው» አለው ።

ኤርምያስም [illegible] ክርታስን ወስዶ ለባሮክ ሰጠው ፤ እ[illegible]ም የቀድሞውን ቃል ሁሉ ጻፈበት ፤ [illegible]ም እንደ ቀድሞው ያለ ቃል ብዙ ቃ[illegible]መረበት ።

* * *

በውኑ ቆንጆ ጌጥዋን ወይስ ሙሽራ ዝርግፍ ጌ[illegible]ን ትረሳለችን ? ሕዝቤ ግን የማይቈጠር ወራት ረስቶ[illegible] ።
[illegible]፪ ፡ ፴፪ ።

ቃሌ ያለበት ቃሌን በእውነት ይናገር ። [illegible] ፡ ፳፰ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ በኤርምያስ ዘመን ይሁዳ ለየትኛው ንጉሥ ተገዢ [illegible] ?
፪ ፡ ኤርምያስስ ስለዚህ ንጉሥ ምን ተናገረ ?
፫ ፡ ሐሰተኞች ነቢያት ለሕዝብ ምን ይሉ ነበር ?
፬ ፡ ኤርምያስ ለሕዝቡ ምልክት የሆነው ምንን ባለማድ[illegible] ነው ?
፭ ፡ ኢዮአቄም የኤርምያስን ክርታስ ያቃጠለው በምን [illegible]ክንያት ነበረ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ በአንተ ላይ ኃጢአት ሠርተ[illegible]ና ኃጢአታችን ይመሰክርብናል ፡ ነገር ግን [illegible] ስምህ ብለህ አድርግ ፡ አትተወን ። ከኤር.[illegible] ፡ ፯ - ፱ ።

www.ethiopianorthodox.org

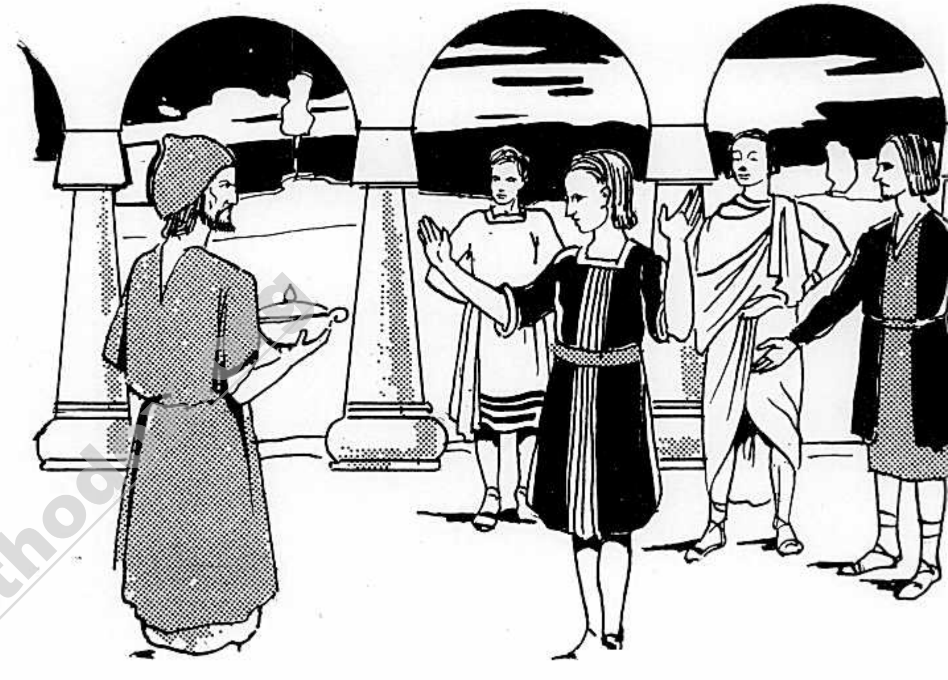

ምዕራፍ ፲፱ ።

ዳንኤልና ባልንጀሮቹ በባቢሎን ቤተ መንግሥት ።

ዳን. ፩ - ፫ ።

፩ ፡ የዳንኤልና የባልንጀሮቹ መጽናት ።

ዳን. ፩ ፡ ፩ - ፳፩ ።

ንጉሥ ኢዮአቄም በነገሠ በሦስተኛው ዓመት ናቡከደነፆር አያሌውን የእግዚአብሔርን ቤት ዕቃ ወደ ባቢሎን በወሰደ ጊዜ ፤ አስፋኔዝ የተባለውን የጃንደረቦቹን አለቃ ፤ «ከይሁዳ ነገሥታትና ከመሳፍንቱ ዘር መልከ መልካሞችንና አስተዋይ የሆኑ ብላቴኖችን መርጠህ ወደ ባቢሎን ውሰድ ፤ በዚያም የከለዳውያንን ትምህርትና ቋንቋ አስተምራቸው» ብሎ አዘዘው ። አስፋኔዝም ከመረጣቸው ብላቴኖች [illegible] ከል ዳንኤልና አናንያ ሚሳኤልና አዛ[illegible] የተባሉትን ወሰደ ፤ በከለዳውያንም [illegible] ራር ዳንኤልን ብልጣሶር ፡ አናንያ[illegible] ሲድራቅ ፡ ሚሳኤልንም ሚሳቅ ፡ አዛ[illegible] ንም አብደናጎ ብሎ ሰየማቸው ። ናቡከ[illegible] ፆርም ፤ እነዚህ ብላቴኖች እርሱ ራሱ ከ[illegible] መገበው ምግብና መጠጥ በየዕለቱ እ[illegible] መገቡ የከለዳውያንን ትምህርት ተምረ[illegible] ከሦስት ዓመት በኋላ በፊቱ እንዲቆ[illegible] ወሰነ ።

ለንጉሡ የሚሰናዳው መብል ግን ለጣዖት ከሚቀርበው ነበርና ከዚያ በመመገብ እንዳይረክስ ዳንኤል አልበላም ብሎ አሳቡን ቈረጠ ። ወደ አስፋኔዝም ቀርቦ ፤ «ጥራጥሬን እንጂ ከዚህ እንድንበላ የግድ አትበለን» ሲል ለመነ ። አስፋኔዝም ፤ «መብሉንና መጠጡን ያዘዘላችሁን ንጉሡን እፈራለሁ ፤ ከሌሎች ብላቴኖች ይልቅ ከስታችሁ ቢያይ እንድሞት ይፈርድብኝ ይሆናል» አለው ። ዳንኤል ግን ፤ በእነርሱ ላይ አስፋኔዝ የሾመላቸውን ሜልዳርን ፤ «ለእኛ ለባሪያዎችህ እስከ አሥር ቀን ድረስ ጥራጥሬና ውኃ ይሰጠን፤ ከዚያም በኋላ የእኛን ፊትና ከንጉሡ መብል የሚበሉትን ብላቴኖች ፊት ተመልከት ፤ እንዳየኸውም ሁሉ ታደርጋለህ» አለው ።

ሜልዳርም እንደ ለመኑት አደረገ ፤ ከአሥር ቀንም በኋላ ከንጉሡ መብል ከበሉ ብላቴኖች ይልቅ ፊታቸው አምሮ ሥጋቸውም ወፍሮ ታየ ። ሜልዳርም የንጉሡን መብልና መጠጥ አስቀርቶ ጥራጥሬንና ውኃን ሰጣቸው ።

ለእነዚህ ብላቴኖችም እግዚአብሔር ማስተዋልን ሰጣቸው ። ወደ ንጉሡም ገብተው ሲጠየቁ በግዛቱ ከነበሩት ጠቢባን ሁሉ ይልቅ አሥር እጅ የበለጡ ሆነው ተገኙ ።

፪ ፡ የናቡከደነፆር ሕልምና ትርጓሜው ።

ዳን. ፪ ፤ ፩ - ፵፱ ።

ናቡከደነፆር ሕልም አለመ ፤ እንቅልፍ እስኪሸሸውም ድረስ ታወከ ። ንጉሡም የሕልም ተርጓሚዎቹንና አስማተኞቹን አስጠርቶ ፤ «ሕልም አልሜአለሁ ፤ ነገሩ ግን ከእኔ ተሠውሮአል ። ሕልሙንና ፍቺውን ባታስታውቁኝ ትቈራረጣላችሁ ፤ ቤቶቻችሁም የጕድፍ መጣያ ይደረጋሉ» አላቸው ። እነርሱም ፤ «የንጉሡን ነገር የሚያሳይ በምድር ላይ የለም ፤ መኖሪያቸው ከሰው ጋር ካልሆነ ከአማልክት በቀር ማንም ሊያሳየው አይችልም» አሉ ። ንጉሡም ተቈጥቶ የባቢሎንን ጠቢባን ሁሉ እንዲያጠፉ የዘበኞቹን አለቃ አርዮክን አዘዘ ። እንዲሁ ጠቢባንን ለመግደል ሲጀምር ዳንኤልንና ባልንጀሮቹንም እንዲገደሉ ፈለጋቸው ።

የዚያን ጊዜም ዳንኤል አርዮክን ፤ «የንጉሡ ትእዛዝ ስለምን ቸኰለ ? » አለው ። አርዮክም ነገሩን ሁሉ አስታወቀው ። ዳንኤልም ፍቺውን እንዲነግር ጊዜ ይሰጠው ዘንድ ንጉሡን ለመነ።

በዚያም ጊዜ ወደ ቤቱ ተመልሶ ነገሩን ለባልንጀሮቹ አስታወቀ ፤ ተባብረውም ከሰማይ አምላክ ስለዚህ ምሥጢር ምሕረትን ለመኑ ። በዚያም ሌሊት በራእይ ምሥጢሩ ለዳንኤል ተገለጠለት ፤ ዳንኤልም የሰማይን አምላክ አመሰገነ ። ወደ አርዮክም ገብቶ ፤ «የባቢሎንን ጠቢባን ሳታጠፉ ወደ ንጉሡ አስገባኝ» አለው ።

አርዮክም ዳንኤልን ፈጥኖ አስገባው ። ንጉሡም ፤ «ያየሁትን ሕልምና ፍቺውን ልታስታውቀኝ ትችላለህን ? » አለው ። ዳንኤልም መልሶ እንዲህ አለ ፤ «ምሥጢርን የሚገልጥ አምላክ በሰማይ አለ ፤ በኋለኛው ዘመን የሚሆነውንም ለንጉሡ ለናቡከደነፆር አስታውቆታል ። ምሥጢሩ ለእኔ መገለጡ ግን ፤ አንተ ንጉሥ ሆይ የልብህን አሳብ እንድታውቅ ነው እንጂ ከሌሎች ሰዎች ይልቅ በጥበብ ስለ በለጥሁ አይደለም ።

«አንተ ንጉሥ ሆይ ፤ ታላቅ ምስል አየህ ፤ መልኩም ግሩም ነበረ ። የዚህም ምስል ራስ ጥሩ ወርቅ ፤ ደረቱና ክንዶቹም ብር ፤ ሆዱና ወገቡም ነሐስ ፤ ጭኖቹም ብረት ፤ እግሮቹም እኩሉ ብረት እኩሉም ሸክላ ነበሩ ። እጅም ሳይነካው ድንጋይ ከተራራው ተፈንቅሎ የምስሉን እግሮች ሲመታና ሲፈጭ አየህ ። የዚያን ጊዜም ብረቱና ሸክላው ፤ ነሐሱና ብሩ ወርቁም በአንድነት ተፈጩ ፤ በመከርም ጊዜ በአውድማ ላይ እንዳለ እብቅ ሆነ ፤ ነፋስም ወሰደው ፤ ቦታውም አልታወቀም ። ምስሉንም የመታው ድንጋይ ታላቅ ተራራ ሆነ ፤ ምድርንም ሞላ ።

«ሕልሙ ይህ ነው ፤ አሁንም ፍቺውን ለንጉሡ እንናገራለን ። አንተ ንጉሥ ሆይ ፤ የሰማይ አምላክ መንግሥትንና ክብርን የሰጠህ የነገሥታት ንጉሥ ፤ የወርቁ ራስ አንተ ነህ ። ከአንተም በኋላ ከአንተ የሚያንስ ሌላ መንግሥት ይነሣል ፤ ከዚያም በኋላ ሌላ ሦስተኛ የነሐስ መንግሥት ይነሣል ። አራተኛውም መንግሥት ሁሉን እንደሚቀጠቅጥ ብረት ይበረታል ። እግሮቹና ጣቶቹም እኩሉ ሸክላ እኩሉም ብረት ሆኖ እንዳየህ ፤ እንዲሁ የተከፋፈለ መንግሥት ይሆናል ፤ እኩሉ ብርቱ እኩሉም ደካማ ይሆናል ። በእነዚያም ነገሥታት ዘመን የሰማይ አምላክ ለዘላለም የማትፈርስ መንግሥትን ያስነሣል ፤ እነዚያንም መንግሥታት ሁሉ ትፈጫቸዋለች ፤ እርስዋም ለዘላለም ትቆማለች ። ሕልሙም እውነተኛ ፍቺውም የታመነ ነው ።»

የዚያን ጊዜም ናቡከደነፆር ለዳንኤል ሰግዶ ፤ «ይህን ምሥጢር መግለጥ ተችሎሃልና በእውነት አምላካችሁ የአማልክት አምላክ ፤ የነገሥታትም ጌታ ፤ ምሥጢርንም ገላጭ ነው» ብሎ በባቢሎን አውራጃ ሁሉ ላይ ዳንኤልን ሾመው ፤ በባቢሎንም ጠቢባን ላይ ዋነኛ አለቃ አደረገው ። ዳንኤልም ንጉሡን ለመነ ፤ ንጉሡም ሲድራቅንና ሚሳቅን አብደናጎንም በባቢሎን አውራጃ ሥራ ላይ ሾማቸው ፤ ዳንኤል ግን በንጉሡ በር ነበረ ።

፫ ፡ የእቶን እሳት ።

ዳን. ፫ ፡ ፩ - ፴ ።

ናቡከደነፆር ረጅምና ታላቅ የሆነ የወርቅ
ምስል አሠራ ፤ ዱራ በሚባል ሜዳም አቆ
መው ። ምስሉንም ለማስመረቅ ታላላቆ
ችን ሁሉ ጠራ ፤ ከያሉበትም ተሰብስበው
በምስሉ ፊት ቆሙ ። አዋጅ ነጋሪውም እየ
ጮኸ ፤ «ወገኖችና ሕዝቦች ሆይ ፤ የመለከ
ትንና የእንቢልታን ፤ የመሰንቆንና የክራ
ርን ፤ የበገናንና የዋሽንትን ፤ የዘፈንንም
ሁሉ ድምፅ በሰማችሁ ጊዜ ተደፍታችሁ
ንጉሡ ላቆመው ምስል ስገዱ ። ተደፍቶም
የማይሰግድ በሚነድ እሳት እቶን ውስጥ
ይጣላል» አለ ። ስለዚህ ልዩ ልዩ የሆነውን
የሙዚቃ ድምፅ በሰሙ ጊዜ ከየወገኑ የተሰ
በሰቡት ሁሉ ለወርቁ ምስል ሰገዱ ።

በዚያን ጊዜም ከለዳውያን ወደ ንጉሡ
ቀርበው ፤ «ንጉሥ ሆይ ፤ ሺህ ዓመት
ንገሥ ። በባቢሎን አውራጃ ሥራ ላይ የሾ
ምሃቸው ሲድራቅ ፤ ሚሳቅና አብደናጎም
የሚባሉ አይሁድ ፤ ለወርቁ ምስል አይሰ
ግዱም» አሉት ።

ናቡከደነፆርም በታላቅ ቍጣ ሲድራ
ቅን ፤ ሚሳቅንና አብደናጎንም አስጠርቶ ፤
«ሲድራቅና ሚሳቅ አብደናጎም ሆይ ፤ ላቆ
ምሁት ምስል አለመስገዳችሁ እውነት
ነውን ? አሁንም ተደፍታችሁ ብትሰግዱ
መልካም ነው ፤ ባትሰግዱ ግን በሚነደው
እሳት እቶን ውስጥ ትጣላላችሁ ፤ ከእጄስ
የሚያድናችሁ አምላክ ማን ነው ? » አላ
ቸው ።

ሲድራቅ ፤ ሚሳቅና አብደናጎም ፤ «ናቡ
ከደነፆር ሆይ ፤ የምናመልከው አምላካችን
ከሚነደው ከእሳት እቶን ሊያድነን ይች
ላል ፤ ከእጅህም ያድነናል ! ነገር ግን
ንጉሥ ሆይ ፤ እርሱ ባያድነን ፤ አማልክት
ህን እንደማናመልክ ፤ ላቆምኸውም
ምስል እንደማንሰግድለት ዕወቅ» አሉት ።

www.ethiopianorthodox.org

ናቡከደነፆርም በቍጣ ተሞላ ፡ የእቶኑም እሳት ሰባት እጥፍ ሆኖ እንዲነድ ካደረገ በኋላ ፡ ሲድራቅንና ሚሳቅን አብደናጎንም አሥረው ወደ እቶኑ እሳት እንዲጥሉአቸው ኃያላኑን አዘዘ ። ነገር ግን ሦስቱ ሰዎች በእቶኑ እሳት ውስጥ ሲጣሉ ፡ የእሳቱ ወላፈን የጣሉአቸውን ኃያላን በላቸው ።

የዚያን ጊዜም ናቡከደነፆር ተደነቀ ፡ ተነሥቶም አማካሪዎቹን ፡ «ሦስት ሰዎች አሥረን በእሳት ውስጥ ጥለን አልነበረምን ? እነሆ ፡ እኔ የተፈቱ ፡ በእሳቱም መካከል የሚመላለሱ አራት ሰዎች አያለሁ ፡ ምንም አላቈሰላቸውም ፡ የአራተኛውም መልክ የአማልክትን ልጅ ይመስላል» አለ ። ቀረብ ብሎም ፡ «እናንተ የልዑል አምላክ ባሪያዎች ፡ ሲድራቅ ፡ ሚሳቅና አብደናጎም ኑ ውጡ» አላቸው ። ወጡም ፡ ንጉሡና አማካሪዎቹም እሳቱ በእነዚያ ሰዎች አካል ላይ ኃይል እንዳልነበረው ፡ የራሳቸውም ጠጉር እንዳልተቃጠለ ፡ ልብሳቸውም እንዳልተለወጠ ፡ የቃጠሎም ሽታ እንደሌለባቸው አዩ ።

ናቡከደነፆርም ፡ «መልአኩን የላከ ፡ ከአምላካቸውም በቀር ማንንም አምላክ እንዳያመልኩ ሰውነታቸውን አሳልፈው የሰጡትን ፡ በእርሱ የታመኑትን ባሪያዎቹን ያዳነ ፡ የሲድራቅ የሚሳቅና የአብደናጎ አምላክ ይባረክ ። እኔም ፡ እንደዚህ የሚያድን ሌላ አምላክ የለምና በሲድራቅና በሚሳቅ በአብደናጎም አምላክ ላይ የስድብን ነገር የሚናገሩ ወገንና ሕዝብ ይቈራረጣሉ ፡ ቤቶቻቸውም የጕድፍ መጣያ ይደረጋሉ ብዬ አዝዣለሁ» አለ ። ሲድራቅንና ሚሳቅን አብደናጎንም በባቢሎን አውራጃ ውስጥ ከፍ ከፍ አደረጋቸው ።

*   *   *

፩ ፡ ፳ ።

ዳንኤል . . . . እንዳይረክስ በልቡ አሰበ ።

የሰማይ አምላክ ለዘላለም የማይፈርስ መንግሥት ያስነሣል ፡ . . . ለዘላለምም ትቆማለች ። ፪ ፡ ፵፬ ።

የምናመልከው አምላካችን ከሚነድደው ከእሳቱ እቶን ያድነን ዘንድ ይችላል ፡ ከእጅህም ያድነናል ንጉሥ ሆይ! ነገር ግን . . . . . እርሱ ባያድነን ፡ አማልክትህን እንደማናመልክ . . . . ዕወቅ ። ዳን. ፫፲፯ ፡ ፲፰ ።

*   *   *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ዳንኤል እግዚአብሔርን እንዳከበረ በምን ታየ ?
፪ ፡ እስከ ዘላለም የሚጸና መንግሥት የማን ነው ?
፫ ፡ የዳንኤል ባልንጀሮች ለምስሉ ባለመስገዳቸው ለቀረባቸው ንጉሥ ምን መልስ ሰጡ ?

ጸሎት ፡ ጥበብና ኃይል ለእርሱ ነውና የእግዚአብሔር ስም ከዘላለም እስከ ዘላለም ይባረክ ።
ዳን. ፪ ፡ ፳ ።

ምዕራፍ ፳ ።

የኤርምያስ መታሠርና የኢየሩሳሌም ውድቀት ።

ከ፪ ነገ. ፳፬ ፡ ፳፭ ፡ ከኤር. ፳፱ ፡ ፴፰ - ፵፬።

፩ ፡ የዮአኪን ወደ ባቢሎን መማረክ ።

፪ ነገ. ፳፬ ፡ ፮ - ፲፯ ፡ ፪ ዜና ፴፮ ፡ ፱ ፡ ፲ ፡ ፩ ዜና ፫ ፡ ፲፯ ፡ ፲፰ ፡ ኤር. ፳፪ ፡ ፳፬ - ፴ ።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአቄም ከሞተ በኋላ ልጁ ዮአኪን ፡ ወይም ኢኮንያን ፡ የአሥራ ስምንት ዓመት ጕልማሳ በሆነ ጊዜ በኢየሩሳሌም መንገሥ ጀመረ ፡ በእግዚአብሔርም ፊት ክፉ አደረገ ። እግዚአብሔርም በኤርምያስ ፡- ኢኮንያን የቀኝ እጄ ማኅተም ቢሆን ኖሮ እንኳ ፡ ከዚያ ነቅዬ ለባቢሎን ንጉሥ እጅ እሰጥሃለሁ እንዳለ ፡ ሦስት ወር ከነገሠ በኋላ ናቡከደነፆር መጥቶ እርሱንና እናቱን ሚስቶቹንም ፡ አለቆቹንና ኃያላኑን ፡ ብልህ ሠራተኞችንም ሁሉ ፡ አሥር ሺህ ምርኮኞችን ወደ ባቢሎን ወሰደ ። ዮአኪን ፡ ምርኮኛ ሆኖ ምንም ሰባት ልጆች ቢወልድ ፡ አንድ ስንኳ በዳዊት ዙፋን ላይ አልተቀመጠምና ነቢዩ ኤርምያስ ፡ «ምድር ሆይ ፡ ምድር ሆይ ፡ ምድር ሆይ ፡ የእግዚአብሔርን ቃል ስሚ ፡ ከዚህ ሰው ዘር በዳዊት ዙፋን ላይ የሚ
መጥ እንግዲህ አይገኝምና ፡- መካን ፡ በ
መኑም የማይከናወን ሰው ብላችሁ ጻፉ
ሲል ትንቢት ተናገረ ።

በይሁዳም ከቀሩት አብዛኞቹ ድሆ
ነበሩ ። ናቡከደነፆርም የዮአኪንን አጎ
በፈንታው አነገሠ ፡ ስሙንም ሴዴቅያ
አለው ።

፪ ፡ ኤርምያስ ወደ ምርኮኞች የላከው
ደብዳቤ ።

ኤር. ፳፱ ፡ ፩ - ፲፴

ኤርምያስም ፡ ከንጉሥ ዮአኪን ጋር ተማ
ከው በባቢሎን ለሚገኙት ምርኮኞች እ
ዲህ የሚል ደብዳቤን ጻፈላቸው ፡ «የእ
ራኤል አምላክ እግዚአብሔር እንዲህ ይ
ችኋል ፡- ባላችሁበት በባቢሎን ምድ
ቤት ሠርታችሁ ተቀመጡ ፡ ተጋቡ ፡ ል
ችንም ውለዱ ፡ ልጆቻችሁንም አጋቡ
እነርሱም ልጆችን ይውለዱ ። የእርስ
ሰላም ፡ ሰላም ይሆንላችኋልና ምርኮኛ

www.ethiopianorthodox.org

ሆናችሁ ለምትኖሩባት ከተማ ለባቢሎን ሰላምን ፈልጉ ፤ ስለ እርስዋም ጸልዩ ። ሰባው ዓመት በባቢሎን በተፈጸመ ጊዜ እጐበኛችኋለሁ ፡ ወደ ኢየሩሳሌምም እመልሳችኋለሁ ። ለእናንተ የማስባትን አሳብ እኔ ዐውቃለሁ ፡ ፍጻሜና ተስፋ እሰጣችሁ ዘንድ የሰላም አሳብ ነው እንጂ የክፉ ነገር አይደለም ። »

፫ ፡ የሴዴቅያስ ማመፅ ። ፪ ነገ. ፳፬ ፡ ፲፰ - ፳ ፡ ፪ ዜና ፴፮ ፡ ፲፩ - ፲፮ ፡ ኤር. ፳፩ ፡ ፩ - ፲ ፡ ፴፯ ፡ ፫ - ፲ ።

ንጉሥ ሴዴቅያስ በኢየሩሳሌም አሥራ አንድ ዓመት ነገሠ ፡ በእግዚአብሔርም ፊት ክፉ አደረገ ። ላነገሠውም ለባቢሎን ንጉሥ ለናቡከደነፆር እንዲገዛ በእግዚአብሔር አስምሎት የነበረውን መሐላ ባለመፈጸም ዐመፀበት ፡ እንደሚረዳውም ተስፋ አድርጎ ወደ ግብፅ ንጉሥ ዞረ ። ከጊዜ ወደ ጊዜ ችግር ሲበረታበትም ወደ ኤርምያስ ልኮ ፡ «የባቢሎን ንጉሥ ይወጋናልና ስለ እኛ እባክህ ፡ እግዚአብሔርን ጠይቅ» ወይም ፡ «ጸልይልኝ» ይለው ነበር ። ኤርምያስም ፡ «እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡ ኢየሩሳሌም ለባቢሎን ንጉሥ እጅ ትሰጣለች ፡ በእሳትም ያቃጥላታል ። እነሆ ፡ በፊታችሁ የሕይወትን መንገድና የሞትን መንገድ አድርጌአለሁ ። በከተማዪቱ ውስጥ የሚዘገይ ይሞታል ፡ ወጥቶ ወደ ከበቡአችሁ ወደ ከለዳውያን የሚገባ ግን በሕይወት ይኖራል ። እነሆ ፡ ሊረዳችሁ የወጣው የፈርዖን ሠራዊት ወደ ግብፅ ይመለሳል ። ከለዳውያን በእርግጥ ከእኛ ዘንድ ይሄዳሉ ብላችሁ ራሳችሁን አታታልሉ» ብሎ ይመልስለት ነበር ። ነገር ግን ሴዴቅያስ ሆነ ወይም የአገሩ ሕዝብ ፡ በኤርምያስ የተነገረውን የእግዚአብሔርን ቃል አልሰሙም ፡ ለባቢሎንም ንጉሥ እጃቸውን አልሰጡም ።

፬ ፡ አቤሜሌክ ኤርምያስን ታደገው ።

ኤር. ፴፰ ፡ ፩ - ፲፫ ፡ ፴፱ ፡ ፲፭ - ፲፰ ።

የይሁዳ አለቆችም ንጉሡን ሴዴቅያስን ፡ «ከተማዪቱ ለባቢሎን ንጉሥ እጅ ትሰጣለች የሚል ቃል በመናገራቸው የሕዝቡ ሁሉ እጅ ያደክማሉና ኤርምያስ እንዲገደል እንለምንሃለን ለዚህ ሕዝብ ክፉትን እንጂ ሰላምን አይመኝለትምና» አሉት ። ንጉሡም ፡ «በእጃችሁ ነው» ቢል ፡ አለቆቹ ወስደው በንጉሥ ቤት አደባባይ ወደ ነበረው ጕድጓድ ውስጥ በገመድ አወረዱት ፡ ጕድጓዱም ጭቃ እንጂ ውኃ አልነበረበትም ። ኤርምያስም ወደ ጭቃው ውስጥ ገባ ።

በንጉሡም ቤት የነበረ አቤሜሌክ የሚሉት ኢትዮጵያዊ ኤርምያስን በጕድጓድ ውስጥ እንደ ጣሉት ሰማ ። አቤሜሌክም ንጉሡን ሴዴቅያስን፡ «ንጉሥ ሆይ ፡ እነዚህ ሰዎች ነቢዩ ኤርምያስን በጕድጓድ ውስጥ በመጣላቸው ክፉ አድርገዋል፤ በረኀብም ይሞታል አለው ። ንጉሡም አቤሜሌክን ፡ «ከአንተ ጋር ሠላሳ ሰዎች ወስደህ ነቢዩን ኤርምያስን ሳይሞት ከጕድጓድ አውጣው» ብሎ አዘዘው ።

አቤሜሌክም ሰዎችን ይዞ ሄደ ፡ አሮጌ ጨርቅና እላቂ ልብስም ወስዶ ኤርምያስ ወደሚገኝበት ጕድጓድ ውስጥ በገመድ አወረደ ። ኤርምያስንም ፡ «ይህን አሮጌ ጨርቅና እላቂ ልብስ በብብትህ ከገመድ በታች አድርግ» አለው ። ኤርምያስም እንዲሁ አደረገ ። አቤሜሌክና ሰዎቹም በገመድ ጐትተው ከጕድጓዱ አወጡት ፤ ኤርምያስም በግዞት ቤት አደባባይ ተቀመጠ።

እግዚአብሔርም ኤርምያስን ፡ «ለኢትዮጵያዊው ለአቤሜሌክ ፡- በእኔ ታምነሃልና ኢየሩሳሌም በምትወድቅበት ቀን አድንሃለሁ ፡ በምትፈራቸውም ሰዎች እጅ አልሰጥህም ይላል እግዚአብሔር በለው» አለው ።

www.ethiopianorthodox.org

፭ ፡ የኢየሩሳሌም ውድቀት ።

፪ ነገ. ፳፭ ፡ ፩ - ፳፮ ፡ ፪ ዜና ፴፮ ፡ ፲፯ - ፳፩ ፡
ኤር. ፴፱ ፡ ፩ - ፲፬ ፡ ፵ ፡ ፩ - ፮ ፡ ፶፪ ፡ ፩ - ፶፬ ፡ ፴ ።

በሴዴቅያስ በአሥራ አንደኛው ዓመት የባቢሎን ጦር ሠራዊት ፡ በረኀብና በቸነፈር በፍርሃትም የተጨነቀችውን ከተማ ኢየሩሳሌምን ያዙ ፤ ገቡባትም ። ሴዴቅያስም ከሰልፈኞቹ ጋር ከከተማ አምልጦ ኰበለለ ፡ የጠላት ሠራዊትም ተከትሎ በኢያሪኮ ሜዳ አገኘው ፡ ይዞም ወደ ናቡከደነፆር አደረሰው ። ናቡከደነፆርም የሴዴቅያስን ልጆች በአባታቸው ፊት ካስገደላቸው በኋላ የሴዴቅያስን ዓይኖች አስወጣ ። በሰንሰለትም አሥረው ወደ ባቢሎን ወሰዱት ። ከለዳውያንም የእግዚአብሔርን ቤትና በኢየሩሳሌም የሚገኙትን ቤቶች ሁሉ አቃጠሉ ፡ ቅጥርዋንም አፈረሱ ። ወይን ተካዮችና አራሾች እንዲሆኑ ካስቀራቸው ከአገሩ ድኆችም በቀር የቀረውን ሕዝብ ወደ ባቢሎን አፈለሱ ።

ኤርምያስም ወደ ባቢሎን ከሚሄድ ይልቅ በይሁዳ ከቀሩት ሕዝብ መካከል ሊቀመጥ ወደደ ። እነርሱ ግን ፡- ወደ ግብፅ እንሸሽ ብለው ፡ በኤርምያስ ልሳን ፡- አትሂዱ የሚለውን የእግዚአብሔርን ማስጠንቀቂያ ሳይሰሙ ኤርምያስን ይዘው ወደ ግብፅ ሄዱ ። በዚያም ደግሞ የኤርምያስን ቃል ሳይቀበሉ በእልከኝነት ጸንተው ለሌሎች አማልክትና የሰማይ ንግሥት ለሚሉአትም እያጠኑ ከማምለካቸው አልተመለሱም ። እግዚአብሔርም የግብፅን ንጉሥ በናቡከደነፆር እጅ ሰጠ ፡ በግብፅም የነበሩ አይሁድ በሰይፍና በረኀብ ተመቱ ።

* * *

ለእናንተ የማስባትን አሳብ እኔ ዐውቃለሁ ፡ ፍጻሜና ተስፋ እሰጣችሁ ዘንድ የሰላም አሳብ ነው እንጂ የክፉ ነገር አይደለም ። . . . እናንተ ትሹኛላችሁ ፡ በፍጹም ልባችሁም ከሻችሁኝ ታገኙኛላችሁ . . . ይላል እግዚአብሔር። ኤር. ፳፱ ፡ ፲፩ ፡ ፲፫ ።

የሰው ልብ ከሁሉ ይልቅ ተንኰለኛ እጅግም ክፉ ነው ፡ ማንስ ያውቀዋል ? እኔ እግዚአብሔር ለሰው ሁሉ እንደ መንገዱ ፡ እንደ ሥራው ፍሬ እሰጥ ዘንድ ልብን እመረምራለሁ ፡ ኵላሊትንም እፈትናለሁ ። ኤር. ፲፯ ፡ ፱ ፡ ፲ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ከንጉሥ ዮአኪን ጋር የተማረኩት እስከ ስንት ዓመት ድረስ በባቢሎን እንደሚቈዩ ተነገራቸው ?

፪ ፡ ንጉሥ ሴዴቅያስና የኢየሩሳሌም ነዋሪዎች እንዲድኑ ወይም እንዳይድኑ ምን ምርጫ ተሰጣቸው ?

፫ ፡ ነቢዩን ኤርምያስን ከሞት ያዳነው ማን ነበረ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ወደ አንተ መልሰን ፡ እኛም እንመለሳለን ፡
ዘመናችንን እንደ ቀድሞ አድስ ።
ሰቆ. ኤር. ፭ ፡ ፳፩ ።

ምዕራፍ ፳፩ ።

ለዕንባቆም ጥያቄ የተሰጠው መልስ ።

ትንቢተ ዕንባቆም ።

፩ ፡ የዕንባቆም ጥያቄ ።

ዕንባ. ፩ ፡ ፩ - ፲፯ ።

ኤርምያስ ለይሁዳ ሕዝብ የእግዚአብሔርን ቃል በሚነግርበት ጊዜ ዕንባቆም የተባለው ነቢይ ደግሞ ከሕዝቡ ግፍና ክፋት የተነሣ በልቡ ይቸገር ነበር ። የኢየሩሳሌም ሕዝብ እርስ በርሳቸው ይበዳደሉ እንደ ነበር ፤ ኃጢአተኛ ጻድቁን እንደሚበድል ፤ ቅን ፍርድም እንደማይፈርድለትም አይቶ በብዙ ወደ እግዚአብሔር ይጮኽ ነበር ። እግዚአብሔርም ዝም የሚለው መስሎት ፤ «አቤቱ ፤ እኔ ስጮኽ የማትሰማው እስከ መቼ ነው ? ስለ ግፍም ወደ አንተ እጮኻለሁ ፤ አንተም አታድንም » ብሎ ፤ ሕግ ላልቶ ሳለ እግዚአብሔር ሕጉን ወደ ማክበር ሕዝቡን ስለ ምን አይመልስም ? ለጻድቁስ ስለ ምን አይፈርድለትም? የሚለው ክርክሩን ገለጠ ።

እግዚአብሔርም መልሶ ፤ የነቢዩን ጸሎት ቸል ሳይለው የሚሠራውን ሥራ ምን እንደ ሆነ በነገረው ጊዜ ግን ዕንባቆም ከበሬት ይልቅ ተ[illegible] ። ስለምን ፤ እግዚአብሔር ፡- ኃያላ[illegible] ጨካኞች የሆኑትን የከለዳውያንን [illegible]ራዊት ለተግሣጽ በሕዝቤ ላይ አመ[illegible]ዋለሁ ! እነርሱም ከነብር ይልቅ በሚ[illegible]ት ፈረሶች ላይ ተቀምጠው ከሩቅ ይ[illegible] ፤ ምርኮኞችንም እንደ አሸዋ ይሰ[illegible] ! ብሎ ስለ ገለጠለት ነው ።

ዕንባቆም ደን[illegible] ፤ «አቤቱ የተቀደስህ አምላክ ሆይ ፤ [illegible]ኖችህ ክፉ እንዳያዩ ንጹሐን ናቸው ፤ [illegible]ግነትንም እንድትመለከት አትችል[illegible] ። ኃጢአተኛው ከእርሱ ይልቅ ጻድ[illegible] የሆነውን ሕዝብህን ሲውጠው ስለ ም[illegible]ም ትላለህ ?» ብሎ ፤ ለዚህ ለሁለተኛ [illegible]ክሩ መልስን ለመነ ።

፪ ፡ የእግዚአብሔ[illegible] መልስ ።

ዕንባ. ፪ ፡ ፩ - ፳ ።

ዕንባቆም ፤ «በ[illegible]ባበቂያዬ ላይ እቆማለሁ ፤ ስለ ክ[illegible]ሬም የሚመልሰውን ዐውቅ ዘንድ እመለከታለሁ» አለ ። እግዚአብሔርም መልሶ ፤ ኵሩና አታላይ የሆነ የከለዳውያን ሕዝብ ሌሎችን ከበዘበዛቸው በኋላ የራሱ ተራ ሲደርስበት የሚበዘበዝ መሆኑን ገለጠለት ። እግዚአብሔርም የሚያደርገውን ሁሉ በተወሰነው ጊዜ ይፈጽማል ። ስለዚህ «ጻድቅ በእምነቱ በሕይወት ይኖራል ። . . . . ውኃ ባሕርን እንደሚከድን ምድር የእግዚአብሔርን ክብር በማወቅ የሚሞላበት ጊዜ ይመጣል ። እግዚአብሔር በተቀደሰ መቅደሱ አለ ፤ ምድርም ሁሉ በፊቱ ዝም ትበል ።»

እግዚአብሔር ይህን መልስ ለዕንባቆም በራእይ አሳይቶ ፤ «እንባቢው ይፈጥን ዘንድ ራእዩን ጻፍ ፤ በጽላትም ላይ ግለጠው» ብሎ ፤ ራእዩን በጊዜው የሚፈጸም መሆኑን አረጋግጦ ፤ «ቢዘገይም በእርግጥ ይመጣልና ታገሥው ፤ እርሱ አይዘገይም» አለው ።

፫ ፡ የዕንባቆም መዝሙር ።

ዕንባ. ፫ ፡ ፩ - ፲፱ ።

ዕንባቆም ፤ ጻድቅ በእምነቱ በሕይወት ይኖራል እንደሚለው ቃል በእምነቱ ጸና ። በእግዚአብሔር በመታመን መከራከሩን ትቶ ፤ «አቤቱ ፤ በዓመታት መካከል ሥራህን ፈጽም ፤ በዓመታት መካከል ትታወቅ ፤ በመዓት ጊዜ ምሕረትን አስብ» ብሎ ጸለየ ። በጸሎቱ መዝሙር መጨረሻም ደግሞ እምነቱን ገልጦ ፤

« ምንም እንኳ በለስ ባታፈራ ፤
በወይንም ሐረግ ፍሬ ባይገኝ ፤
የወይራ ሥራ ቢጎድል ፤
እርሾችም መብልን ባይሰጡ ፤
በጎች ከበረቱ ቢጠፉ ፤
ላሞችም በጋጡ ውስጥ ባይገኙ ፤
እኔ ግን በእግዚአብሔር ደስ ይለኛል ፤
በመድኃኒቴ አምላክ ሐሤት አደርጋለሁ ።
ጌታ እግዚአብሔር ኃይሌ ነው ፤
እግሮቼን እንደ ዋላ እግሮች ያደርጋል ፤
በከፍታዎችም ላይ ያስሄደኛል» አለ ።

* * *

ጻድቅ በእምነቱ በሕይወት ይኖራል ።

ዕንባ. ፪ ፡ ፬ ።

ውኃ ባሕርን እንደሚከድን ምድር የእግዚአብሔርን ክብር በማወቅ ትሞላለች ። ዕንባ. ፪ ፡ ፲፬ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ዕንባቆም በምን ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋር ተከራከረ ?
፪ ፡ ለክርክሩስ ምን መልስ ተሰጠው ?
፫ ፡ ትንቢተ ዕንባቆምን ስናነብ እኛም ደግሞ በዘመናችን በእግዚአብሔር እንድንታመን እንዴት ይረዳናል ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ በዓመታት መካከል ሥራህን ፈጽም ፡
በዓመታት መካከል ትታወቅ ፡
በመዓት ጊዜ ምሕረትን አስብ ።

ዕንባ. ፫ ፡ ፪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፳፱ ።

የምርኮኞች ነቢይ ሕዝቅኤል ።

፩ ፡ የሕዝቅኤል መጠራት ።

ሕዝ. ፩ ፡ ፩ - ፫ ፡ ፳፯ ፡ ፲ ፡ ፳ - ፳፪ ።

ከንጉሥ ዮአኪን ጋር ወደ ባቢሎን ከተማረኩት ሰዎች መካከል ሕዝቅኤል የተባለ አንድ ወጣት ካህን ነበረ ። በተማረከም በአምስተኛ ዓመቱ ኢየሩሳሌም ገና ቆማ ሳለች ፡ የእግዚአብሔር ቃል ወደ እርሱ መጣ ። እነሆም ፡ በከለዳውያን አገር በኮቦር ወንዝ አጠገብ ሳለ ሰማያት ተከፈቱ ፡ ራእይንም አየ ።

እነሆም ፡ ከሰሜን በኩል ዐውሎ ነፋስና ታላቅ ደመና የሚበርቅም እሳት መጣ ፡ በዙሪያውም ፀዳል ነበረ ። ከመካከልም እያንዳንዱ አራት ፊት ክንፍ የነበሩአቸው አራት የኪሩቤል አምሳያ ፡ የሚያስደንቅ ሰረገላ መሳይ መንኰራኵርን አጅበው እየበረሩ ወዲህ ወዲያ ሲሄዱም ሳሉ የክንፎቻቸው ድምፅ እንደ ብዙ ውኃ ድምፅ ነበረ ። ከራሳቸውም በላይ ጠፈር ነበረ ፡ ከጠፈሩም በላይ የዙፋን አምሳያ ነበረ ፡ በዙፋኑም አምሳያ ላይ ፡ ከሚብለጨለጭ የወርቅና የእሳት ምስያ የተነሣ በግልጽ ለሰው ዓይን የማይታይ ፡ እንደ ሰው መልክ አምሳያ ነበረ ፡ በዙሪያውም ያለው ፀዳል ቀስተ ደመናን ይመስል ነበረ ።

ሕዝቅኤልም ይህን የእግዚአብሔርን ክብር ምሳሌ መልክ ባየ ጊዜ በግምባሩ ተደፋ ፤ የሚናገርንም ድምፅ ሰማ ። ድምፁም ፡ «የሰው ልጅ ሆይ ፡ በእግርህ ቁም እናገርሃለሁ» አለው ። በዚያን ጊዜም መንፈስ ገብቶበት በእግሩ አቆመው ። እግዚአብሔርም ፡ «የሰው ልጅ ሆይ ፡ በእኔ ላይ ዓምፀው ወደ ተማረኩ ወገኖችህ ፡ ወደ እስራኤል ቤት እልክሃለሁ ፤ አንተም ፡- ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል በላቸው ። እነርሱ ዓመፀኛ ቤት ናቸውና ቢሰሙ ወይም ባይሰሙ ቃሌን ትነግራቸዋለህ ፡ አትፍራቸውም» አለው ።

ከሰባትም ቀን በኋላ እግዚአብሔር እንዲህ አለው ፤ «የሰው ልጅ ሆይ ፡ ለእስራኤል ቤት ጠባቂ አድርጌሃለሁ ፤ ስለዚህ ቃሌን ሰምተህ አስጠንቅቃቸው ። እኔ ኃጢአተኛውን ፡- በእርግጥ ትሞታለህ ባልሁት ጊዜ ፡ አንተ ከክፉ መንገዱ እንዲመለስ ባታስጠነቅቀው ፡ ያ ኃጢአተኛ በኃጢአቱ ይሞታል ፤ ደሙን ግን ከእጅህ እፈልጋለሁ ። ነገር ግን አንተ ኃጢአተኛውን ብታስጠነቅቅ እርሱም ከክፉ መንገዱ ባይመለስ ፡ በኃጢአቱ ይሞታል ፤ አንተ ግን ነፍስህን አድነሃል ።»

እግዚአብሔር ፡ «ወደ ቤትህ ግባ ። በተናገርሁህ ጊዜ አፍህን እከፍታለሁ እንጂ ያለዚያ ዲዳ ትሆናለህ ። እነርሱ ዓመፀኛ ቤት ናቸውና አንተ ፡- ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- የሚሰማ ይስማ ፡ የማይሰማም አይስማ ትላቸዋለህ» አለው ።

ከዚህም ጊዜ ጀምሮ እስከ ሰባት ዓመት ከመንፈቅ ድረስ ፡ ኢየሩሳሌም ይወድቃል የሚለውን የፍርድ ቃል በልዩ ልዩ ምሳሌና ምልክት ከሚናገርባቸው ጊዜአት በስተቀር ፡ ሕዝቅኤል ዲዳ ሆኖ በመቅረቱ ለማይሰማ ፡ ቃሉን ለማይቀበል ሕዝብ ምልክት ሆነ ።

፪ ፡ ሕዝቅኤል ስለ ኢየሩሳሌም ውድቀት ተነበየ ።

፪ ነገ. ፳፭ ፡ ፩ ፡ ሕዝ. ፳፬ ፡ ፩ - ፳፯ ፡ ፴፫ ፡ ፳፩ ፡ ፳፪ ።

ሕዝቅኤልም እስከ አምስት ዓመት ከመንፈቅ ድረስ በኢየሩሳሌም ላይ ስለሚመጣ ፍርድ በብዙ ምሳሌ ከተናገረና ካሳየ በኋላ፡ «የሰው ልጅ ሆይ ፡ ዛሬ የባቢሎን ንጉሥ ወደ ኢየሩሳሌም ቀረበ» ብሎ ፡ ከተማዪቱ ተከብባ የምትቃጠልበት ጊዜ እንደ ቀረበ እግዚአብሔር ገለጠለት ። በዚህም ጊዜ ፡ ኢየሩሳሌምን በእሳት ላይ በተጣደ በነሐስ ምንቸት አስመስሎ ለምርኮኞቹ እንዲናገር ነቢዩን አዘዘ ።

ሕዝቅኤልም ፡ «ምንቸቲቱን ጣድ ! ቍራጭ ቍራጩና አጥንቶቹም በውስጥዋ ይቀቀሉ ! » ብሎ የኢየሩሳሌምን ሁናቴ አስታወቀ ። ቀጥሎም ፡ ምንቸቲቱ በዝገት የረከሰችና ዝገትዋም የማይለቅ ስለ ሆነ ቍራጭ ቍራጭዋን እንዲያወጡና እስክትቀልጥ ድረስም ባዶዋን በፍም ላይ እንደምትጣድ በመናገር ፡ ከርኵሰትዋ የተነሣ በኢየሩሳሌም ውስጥ ያሉት ሕዝብ እንደሚበተኑ ፡ ሕንፃዎችዋና ቅጥሮችዋም እንደሚቃጠሉ በምሳሌ አስረዳቸው ።

ሕዝቅኤል ፡ ምንም በዚህ ምሳሌ ቢናገር የሚሰሙት ምርኮኞች ኢየሩሳሌም እንደማትወድቅ ፡ በቅርብ ጊዜም እነርሱ ወደዚያ ተመልሰው በዚያ ካሉት ልጆቻቸው ጋር እንደሚገናኙ በማመን ጸኑ ። እግዚአብሔርም ፤ ሕዝቅኤልን ራሱን ምልክት እንዲሆንላቸው አድርጎ እንዲህ አለው ፤ «የሰው ልጅ ሆይ ፡ እነሆ የዓይንህ አምሮት የሆነች ሚስትህን በመቅሠፍት እወስድብሃለሁ ፤ አንተም ፡- ዋይ ! አትበል ፡ አታልቅስም ፡ እንባህንም አታፍስስ ። መጠምጠሚያህንም በራስህ ላይ አድርግ ፡ ጫማህንም በእግርህ አጥልቅ ፡ ከንፈሮችህንም አትሸፍን ፡ ለእዝንም የሆ

www.ethiopianorthodox.org

ነውን የሰዎችን እንጀራ አትብላ ።»

ሕዝቅኤልም በማለዳ ለሕዝቡ ተናገረ ፤ ወደ ማታም ሚስቱ ሞተች ። በነጋውም እንደ ታዘዘ አደረገ ፤ ከቶም አላለቀሰም ። ሕዝቡም ተደነቁ ፤ አለማልቀሱም እነርሱ የሚማሩበት ምልክት መሆኑን አስተውለው ፤ «ይህ የምታደርገው ነገር ለእኛ ምን እንደ ሆነ አትነግረንምን ?» አሉት ። እርሱም ፡ «ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- እነሆ የኃይላችሁ ትምክሕት ፤ የዓይናችሁ አምሮት ፤ የነፍሳችሁም ምኞት የሆነችውን በኢየሩሳሌም ያለች መቅደሴን አረክሳለሁ ፤ በዚያም የቀሩት ልጆቻችሁ በሰይፍ ይወድቃሉ ። ይህም በሆነባችሁ ጊዜ እኔ ጌታ እግዚአብሔር እንደ ሆንሁ ታውቃላችሁ ። ሕዝቅኤል እንዳደረገም እናንተ ደግሞ ታደርጋላችሁ ፤ ዋይም አትሉም አታለቅሱምም» አላቸው ።

እግዚአብሔርም ሕዝቅኤልን ፡ «የሰው ልጅ ሆይ ፤ የዓይናቸውን አምሮት ኢየሩሳሌምን ፤ ልጆቻቸውንም ከእነርሱ በምወስድበት ቀን አንድ ሰው አምልጦ ነገሩን ሊያሰማህ ከዚያ ይነሣል ። እርሱም መጥቶ ፡- ኢየሩሳሌም ወድቃለች ብሎ በሚያወራልህ ጊዜ ፤ በዚያ ቀን አፍህ ይከፈታል ፤ ከዚያ ወዲያም ዲዳ አትሆንም ፤ ምልክትም ትሆናቸዋለህ ፤ እኔም እግዚአብሔር እንደ ሆንሁ ያውቃሉ» አለው ።

ለኢየሩሳሌም ውድቀት ምልክት የሆነችው የሕዝቅኤል ሚስት ከሞተች ከሦስት ዓመት በኋላ በአንድ ምሽት እግዚአብሔር የሕዝቅኤልን አፍ ከፈተ ፤ በነጋውም ከኢየሩሳሌም ያመለጠ ሰው መጥቶ ፡ «ከተማዪቱ ተመታች» አለው ። ሕዝቅኤልም ከዚያ በኋላ ዲዳ አልሆነም ፤ ምርኮኞችም በእውነት ነቢይ መሆኑን ተረድተው እግዚአብሔርን ማክበር እንደሚገባቸው አስተዋሉ ። ከዚህ ወዲህም ሕዝቅኤል የተስፋ ቃልን ሰማ ፤ እግዚአብሔር ሕዝቡን ከምርኮ መልሶ ኢየሩሳሌምን እንደገና እንደሚያ[illegible] በትንቢት መናገር ጀመረ ።

፫ ፡ ሕዝቅኤል ስለ እስራኤል መመለስ ተነበየ ።

ሕዝ. ፩ - ፲፬ ፡ ፴፯ ፡ ፲፯ - ፳፰ ።

የእግዚአብሔርም እጅ በሕዝቅኤል ላይ ነበረች ፤ በመንፈሱም አውጥቶ አጥንቶች በሞሉባት ሸለቆ አኖረው ። እነሆም ፤ አጥንቶቹ እጅግ ብዙ ነበሩ ፤ እጅግም ደርቀው ነበር ። እግዚአብሔርም ፡ «የሰው ልጅ ሆይ ፤ እነዚህ አጥንቶች በሕይወት ይኖራሉን ?» አለው ። እርሱም ፤ «ጌታዬ ሆይ ፤ አንተ ታውቃለህ» አለው ። እግዚአብሔርም ፤ «በእነዚህ አጥንቶች ላይ ፡- እናንተ የደረቃችሁ አጥንቶች ሆይ ፤ እግዚአብሔር እንዲህ ይላችኋል ፡- እነሆ ፤ ትንፋሽ አገባባችኋለሁ በሕይወትም ትኖራላችሁ። ጅማትም እሰጣችኋለሁ ሥጋንም አወጣባችኋለሁ በእናንተም ላይ ቁርበትን እዘረጋለሁ በሕይወትም ትኖራላችሁ ፤ እኔም እግዚአብሔር እንደ ሆንሁ ታውቃላችሁ ብለህ ትንቢት ተናገር» አለው ።

ሕዝቅኤልም ትንቢት ተናገረ ፤ ሲናገርም ድምፅ ሆነ ፤ እነሆም ፤ መናወጥ ሆነ ፤ አጥንቶቹም ተገጣጠሙ ። እነሆም ፤ ጅማት ሆነላቸው፤ ሥጋም ወጣ ፤ ቁርበትም በላያቸው ተዘረጋ ፤ ትንፋሽ ግን አልነበረባቸውም ።

እግዚአብሔርም ፤ «የሰው ልጅ ሆይ ፤ ለነፋስ ትንቢት ተናገር ፤ ለነፋስም ፡- ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- ነፋስ ሆይ፤ ከአራቱ ነፋሳት [illegible] ና ፤ እነዚህ የተገደሉት በሕይወት እንዲኖሩ እፍ በልባቸው ብለህ ትንቢት ተናገር» አለው ። ሕዝቅኤልም ትንቢት ተናገረ ፤ ትንፋሽም ገባባቸው ሕያዋንም ሆኑ ፤ እጅግም ታላቅ ሠራዊት ሆነው በእግራቸው ቆሙ ።

እግዚአብሔርም ሕዝቅኤልን ፤ «የሰው ልጅ ሆይ ፤ እነዚህ አጥንቶች የእስራኤል ቤት ናቸው ። እነርሱም ፡- አጥንቶቻችን ደርቀዋል ፤ ተስፋችንም ጠፍቶአል ብለዋልና እንዲህ በላቸው ፡- ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡- ሕዝቤ ሆይ ፤ መቃብራችሁን ከፍቼ አወጣችኋለሁ ፤ ወደ እስራኤል ምድርም አገባችኋለሁ ፤ እኔም እግዚአብሔር እንደ ሆንሁ ታውቃላችሁ» አለው ።

የእግዚአብሔርም ቃል ወደ ሕዝቅኤል እንዲህ ሲል መጣ ፤ «የሰው ልጅ ሆይ ፤ የእስራኤል ቤት በምድራቸው በተቀመጡ ጊዜ በመንገዳቸውና በሥራቸው አረከሱአት ፤ ወደ አሕዛብም በተንኋቸው ። ወደ አሕዛብም በመጡ ጊዜ በመካከላቸው ቅዱስ ስሜን አረከሱ ። እኔ ግን ስላረከሱት ስለ ቅዱስ ስሜ ስል ራራሁላቸው ። ስለ ዚህ እንዲህ በላቸው ፡- ስለ ቅዱስ ስሜ ነው እንጂ ስለ እናንተ የምሠራ አይደለሁም ይላል እግዚአብሔር ። ከአሕዛብም መካከል አወጣችኋለሁ ፤ ወደ ገዛ ምድራችሁም አመጣችኋለሁ ። ጥሩ ውኃንም እረጭባችኋለሁ ፤ ከርኵሰታችሁም ሁሉ ከጣዖቶቻችሁም ሁሉ አጠራችኋለሁ ። አዲስም ልብ እሰጣችኋለሁ ፤ አዲስም መንፈስ በውስጣችሁ አኖራለሁ ፤ የድንጋዩንም ልብ ከሥጋችሁ አወጣለሁ ፤ የሥጋንም ልብ እሰጣችኋለሁ ። መንፈሴንም በውስጣችሁ አኖራለሁ ፤ በትእዛዜም አስሄዳችኋለሁ ፤ ፍርዴንም ትጠብቃላችሁ ታደርጉትማላችሁ ፤ ሕዝብም ትሆኑኛላችሁ ፤ እኔም አምላክ እሆናችኋለሁ ።»

ሕዝቅኤል ራሱ የተነበየውን የእስራኤልን መመለስ ያየ ወይም ያላየ ቢሆንም በተማረከበት አገር ሞተ እንጂ ወደ ኢየሩሳሌም አልተመለሰም ። ነገር ግን ለእስራኤል ቤት ታማኝ ጠባቂ ሆኖ ወደ ኢየሩሳሌም የሚመለስ ቅሬታ እንዳይታጣ እያሳሰበ ያዘጋጅ ነበር ።

* * *

የሰው ልጅ ሆይ ፡ ለእስራኤል ቤት ጠባቂ አድርጌሃለሁ፡
ስለዚህ የአፌን ቃል ስማ ፡ ከእኔም አስጠንቅቃቸው ።

ሕዝ. ፫ ፡ ፲፯ ።

አዲስ ልብ እሰጣችኋለሁ አዲስም መንፈስ በውስጣችሁ
አኖራለሁ ፡ የድንጋዩንም ልብ ከሥጋችሁ አወጣለሁ ፡
የሥጋንም ልብ እሰጣችኋለሁ ። መንፈሴንም በውስጣ
ችሁ አኖራለሁ ፡ በትእዛዜም አስሄዳችኋለሁ ።

ሕዝ. ፴፮ ፡ ፳፮ ፡ ፳፯ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ሕዝቅኤል ነቢይ እንዲሆን የተጠራው ለማን ነበረ ? በየትኛውስ አገር ነበረ ?

፪ ፡ ሕዝቅኤል ለምርኮኞች ኢየሩሳሌም እንደምትወድቅ ምልክት የሆናቸው ምን ባለማድረጉ ነበረ ?

፫ ፡ ስለ እስራኤል መመለስ ምን ራእይ አየ ?

ጸሎት ፡ አምላካችንና መድኃኒታችን ሆይ ፡ እርዳን ፡
ስለ ስምህ ክብር ፡ አቤቱ ፡ ታደገን ፡
ስለ ስምህም ኃጢአታችንን አስተሥርይልን ።

መዝ. ፸፰ (፸፱) ፡ ፱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፳፫ ።

ኢዮብ የትዕግሥትን ምሥጢር ተማረ ።

፩ ፡ የኢዮብ መፈተን ።

ሕዝ. ፲፬ ፡ ፲፬ ፡ ኢዮብ ፩ ፡ ፩ - ፪ ፡ ፲፫ ።

የኢዮብ ስም ከኖኅና ከዳንኤል ስም ጋር በትንቢተ ሕዝቅኤል በመጠቀሱ ፡ ኢዮብ ከዚያ ከምርኮ ዘመን በፊት እንደ ኖረ ይታወቃል ። እርሱ ፡ እግዚአብሔርን ሲያገለግል በደረሰበት መከራ ሁሉ እንዲጸና በመማሩ ፡ እንደነኤርምያስና እንደነሕዝቅኤል ብዙን መከራ መታገሥ ለተገባቸውና ለሚገባቸው ሁሉ የሚያጽናና ምሳሌ ሆኖአል ።

በምሥራቅ ካሉ ሰዎች ሁሉ ይልቅ ታላቅ የሆነ ኢዮብ የሚባል ሰው ፡ ዖፅ በሚባል አገር ይኖር ነበር ። ለእርሱም ሰባት ወንዶችና ሦስት ሴቶች ልጆች ነበሩት ፤ በጎቹና ግመሎቹ በሬዎቹና አህዮቹም እጅግ ብዙ ነበሩ ።

ከዕለታት አንድ ቀን የአምላክ ልጆች በእግዚአብሔር ፊት ለመቆም መጡ ፤ ሰይጣንም ደግሞ በመካከላቸው መጣ ። እግዚአብሔርም ሰይጣንን ፡ «ከወዴት መጣህ ?» አለው ። ሰይጣንም ፡ «ምድርን ሁሉ ዞርሁአት» ብሎ መለሰ ። እግዚአብሔርም ሰይጣንን ፡ «በውኑ ባሪያዬን ኢዮብን ተመለከትኸውን ? በምድር ላይ እንደ እርሱ ፍጹምና ቅን ፡ እግዚአብሔርንም የሚፈራ ፡ ከክፉትም የራቀ ሰው የለም» አለው ። ሰይጣንም ፡ «በውኑ ኢዮብ እግዚአብሔርን የሚፈራ በከንቱ ነውን ? እርሱንና ቤቱን በዙሪያውም ያሉትን ሁሉ አላጠርህለትምን ? የእጁንም ሥራ ባርከህ

ለታል ፡ ከብቱም በዝቶአል ። ነገር ግን እጅህን ዘርግተህ ያለውን ሁሉ ብትዳብስ ይሰድብሃል» ብሎ መለሰለት ። እግዚአብሔርም ሰይጣንን፡ «እነሆ ለእርሱ ያለው ሁሉ በእጅህ ነው፤ ነገር ግን በእርሱ ላይ እጅህን አትዘርጋ» አለው ።

አንድ ቀንም ድንገት መልእክተኛ ወደ ኢዮብ መጥቶ ፡ «በሬዎች እርሻ ያርሱ ፡ በአጠገባቸውም አህዮች ይሰማሩ ነበር ፤ የሳባም ሰዎች አደጋ ጣሉ ፡ ወሰዱአቸውም ፡ ብላቴኖቹንም ሁሉ ገደሉአቸው ፤ እኔም ብቻዬን አመለጥሁ» አለው ።

ሌላውም መጥቶ ፡ «የእግዚአብሔር እሳት ከሰማይ ወረደች ፡ በጎቹንና ጠባቂዎቹንም በላች፤ እኔም ብቻዬን አመለጥሁ» አለው ።

ሌላውም መጥቶ ፡ «ከለዳውያን በግመሎች ላይ አደጋ ጣሉ ፡ ወሰዱአቸውም ፡ ብላቴናዎቹንም ገደሉ ፤ እኔም ብቻዬን አመለጥሁ» አለው ።

ሌላውም ለ[illegible] ብሎ ፡ «ወንዶችና ሴቶች ልጆችህ በታላቅ ወንድማቸው ቤት ይበሉና ይጠጡ ነበር ፡ እነሆም ዐውሎ ነፋስ መጥቶ ቤቱን መታው ፤ ቤቱም ወደ

ቀባቸው ፡ ሞቱም ፤ እኔም ብቻዬን አመለጥሁ» አለው ።

ኢዮብም ተነሣ መጐናጸፊያውንም ቀደደ ፡ ራሱንም ተላጨ ፡ በምድርም ተደፍቶ ፡ «ራቁቴን ከእናቴ ማኅፀን ወጥቻለሁ ፡ ራቁቴንም ወደዚያ እመለሳለሁ ፤ እግዚአብሔር ሰጠ ፡ እግዚአብሔርም ነሣ ፤ የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን» አለ ። በዚህ ሁሉ ኢዮብ አልበደለም ፡ ለእግዚአብሔርም ስንፍናን አልሰጠም ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ሰይጣንን ፡ «በውኑ ባሪያዬን ኢዮብን ተመለከትኸውን ? በከንቱ እንዳጠፋው ምንም ብታንቀሳቅሰኝ እስከ አሁን ፍጹምነቱን ይዞአል» አለው ። ሰይጣንም መልሶ ፡ «ቁርበት ስለ ቁርበት ነው ፤ ሰው ያለውን ሁሉ ስለ ሕይወቱ ይሰጣል ። ነገር ግን አሁን እጅህን ዘርግተህ አጥንቱንና ሥጋውን ብትዳብስ ይሰድብሃል» አለው ። እግዚአብሔርም ሰይጣንን ፡ «ሕይወቱን ተው እንጂ እነሆ በእጅህ ነው» አለው ።

ሰይጣንም ኢዮብን ከእግሩ ጫማ ጀምሮ እስከ አናቱ ድረስ በክፉ ቍስል መታው ። ሥጋውንም የሚፍቅበት ገል ወስዶ በአመድ ላይ ተቀመጠ ። ሚስቱም ፡ «እስከ አሁን ፍጹምነትህን ይዘሃልን ? እግዚአብሔርን ስደብና ሙት» አለችው ። እርሱ ግን ፡ «አንቺ ከሰነፎች ሴቶች እንደ አንዲቱ ተናገርሽ ፤ ከእግዚአብሔር እጅ መልካሙን ተቀበልን ፡ ክፉ ነገርንስ አንቀበልምን ? » አላት ። በዚህ ሁሉ ኢዮብ በከንፈሩ አልበደለም ።

ሦስት ወዳጆቹም የደረሰበትን ሁሉ ሰምተው ሊያዝኑለትና ሊያጽናኑት መጡ። እነርሱም ቴማናዊው ኤልፋዝ ፡ ሹሐዊው በልዳዶስ ፡ ነዕማታዊው ሶፋር ነበሩ። ከሩቅም ሆነው ባዩት ጊዜ አላወቁትም ፡

ድምፃቸውንም አሰምተው አለቀሱ ፤ እያ
ዳንዳቸውም መጐናጸፊያቸውን ቀደዱ
በየራሳቸውም ላይ ትቢያ ነስንሰው ሰባ
ቀንና ሰባት ሌሊት ከእርሱ ጋር በምድ
ላይ ተቀመጡ ። ሕመሙም ስለ በዛበ
አንዳቸውስ እንኳ አላናገሩትም ።

፪ ፡ የኢዮብና የወዳጆቹ ክርክር ።

ኢዮብ ፫ ፡ ፩ - ፴፯ ፡ ፳፬

ከዚያም በኋላ ኢዮብ ፡ ምነው ባልተወ
ድሁ እያለ ሲጨነቅ ፡-

« በመከራ ላሉት ብርሃን ፡
ነፍሳቸው መራራ ለሆንችባቸው ፡
ሕይወት ስለ ምን ተሰጠ ? » (፫ ፡ ፳ ፡ ፳፪

አለ ። ኤልፋዝ ግን ፡-

« እባክህ አስብ ፡ ንጹሕ ሆኖ የጠፋ ማን ነው ?
ከልበ ቅንስ የተደመሰሰ ማን ነው ?
እኔ እንዳየሁ ፡ ኃጢአትን የሚያርሱ ፡
መከራንም የሚዘሩ ይህንኑ ያጭዳሉ »
(፬ ፡ ፯ ፡ ፰

ብሎ ፡ በኢዮብ ላይ የደረሰ መከራ ሁ
በኃጢአት ጠንቅ መሆኑን ተናገረ ። በል
ዶስና ሶፋርም በየተራ እየተናገሩ ወቀ
አበዙበት ። ኢዮብ ግን ኃጢአተኛ መ
ኑን ሳይክድ ፡ ስለ ደረሰበት መከራ እር
የማያስተውለው ሌላ ምክንያት እንዳ
በት ዐውቆ ፡-

« በእውነት እንዲህ እንደ ሆነ ዐወቅሁ ፡
ሰውስ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ መሆን እ
ዴት ይችላል ? . . .
እንድመልስለት ፡ አብረን ወደ ፍርድ እን
ዘንድ ፡
እርሱ እንደ እኔ ሰው አይደለም ።
እጁን በሁለታችን ላይ የሚያኖር ዳኛ
በመካከላችን ምነው በተገኘ ! »
(፱ ፡ ፪ ፡ ፴፪ ፡ ፴፫

አለ ። ወዳጆቹም በመደጋገም እየተናገ
በስውር ኃጢአተኛ በመሆኑ ከመክሰ
ቸው አላቋረጡም ። ኢዮብም ተበሳጭቶ

«እንደዚህ ያለ ዓይነት ነገር እጅግ ሰማሁ ፡
እናንተ ሁላችሁ የምታደክሙ አጽናኞች
ናችሁ ። (፲፮ ፡ ፪ ።)

www.ethiopianorthodox.org

ነፍሴን የምትነዘንዙ፤
በቃልስ የምታደቅቁኝ እስከ መቼ ነው? . . .
እነሆ ፤ ስለ ተደረገብኝ ግፍ ብጮኽ ማንም አይ
መልስልኝም ፤
አሰምቼም ብጠራ ፍርድ የለኝም ። (፲፱ ፥ ፯ ፥ ፯ ።)
አማካሪዎቼ ሁሉ ተጸየፉኝ ፤
እኔም የምወድዳቸው በላዬ ተገለበጡ ።
አጥንቴ ከቁርበቴና ከሥጋዬ ጋር ተጣበቀ ፤
ድድ ብቻ ቀርቶልኝ አመለጥሁ ።
እናንተ ወዳጆቼ ሆይ ፤ ማሩኝ ፤
የእግዚአብሔር እጅ መትታኛለችና ማሩኝ ። . . .
ምነው አሁን ቃሌ ቢጻፍ !
ምነው በመጽሐፍ ውስጥ ቢታተም ! . . .
እኔን የሚቤዠኝ ግን ሕያው እንደ ሆነ ፤
በመጨረሻም ዘመን በምድር ላይ እንዲቆም ፤
ይህ ቁርበቴም ከጠፋ በኋላ ፤
በዚያን ጊዜ ከሥጋዬ ተለይቼ እግዚአብሔርን
እንዳይ ዐውቃለሁ» (፲፱ ፥ ፲፱ - ፳፯ ።)

ሲል በእግዚአብሔር መተማመኑን እንዳ ልተወ መሰከረ ። ነገር ግን ኢዮብ እግዚአ ብሔርን ሊሞግት እየፈለገ ፡-

«እርሱን ወዴት እንደማገኘው ምነው ባወቅሁ !
ወደ ተቀመጠበትስ ሥፍራ ምነው በደረስሁ !
በፊቱ ሙግቴን አዘጋጅ ነበር ፤
አፌንም በማስረጃ እሞላው ነበር ። (፳፫ ፥ ፫ ፥ ፬ ።)
የሚያዳምጠኝ ምነው በኖረልኝ ! . . . .
ከባላጋራዬ የተጻፈው የክስ ጽሑፍ ምነው በተገ
ኘልኝ ! » (፴፩ ፥ ፴፭ ።)

አለ ።

ሦስት ባልንጀሮቹም ለኢዮብ ከመመለስ ዝም ሲሉ ኤሊሁ የተባለ አንድ ወጣት ሰው ፤ ከእግዚአብሔር ይልቅ ራሱን ጻድቅ ያደረገ መስሎት ፤ ኢዮብንና ፤ የሚገባ መልስ ያላገኙለትን ሦስት ባልንጀሮቹን ተቈጣ ። ኤሊሁም ፡-

«ኢዮብ እስከ ፍጻሜ ድረስ ምነው በተፈተነ ኖሮ !
እርሱ እንደ ክፉዎች መልሶአልና ፤
በኃጢአቱም ላይ ዓመፅን ጨምሮአልና ፤ . . .
ቃልንም በእግዚአብሔር ላይ ያበዛልና »
(፴፬ ፥ ፴፮ ፥ ፴፯ ።)

ብሎ ኢዮብን ሲገሥጽ ፤ ስለ እግዚአብ ሔር ታላቅነትና ጽድቅ ፤ ተግሣጹም ለሰው ትምህርትና ጥቅም እንደሆነ እያስ ረዳ በረጅሙ ተናገረ ።

፫ ፤ የእግዚአብሔር መገለጥ ።

ኢዮብ ፴፰ ፥ ፩ - ፵፪ ፥ ፮ ።

ሰዎች የንግግራቸውን ከንቱነት ካሳዩ በኋላ እግዚአብሔር በዐውሎ ነፋስ ሆኖ ለኢዮብ ፡-

« ያለ ዕውቀት በነገር ቃል
ምክርን የሚያጨልም ይህ ማነው ?
እንግዲህ እንደ ጐልማሳ ወገብህን ታጠቅ ፤
እጠይቅሃለሁ ፤ አንተም ተናገረኝ ።
ምድርን በመሠረትሁ ጊዜ አንተ ወዴት ነበርህ ?
ታስተውል እንደ ሆነ ተናገር ።
(፴፰ ፥ ፬ - ፭ ።)
በውኑ ከተወለድህ ጀምሮ ማለዳን አዝዘሃልን ?
ለወገግታም ሥፍራውን አስታውቀኸዋልን ?
(ቍ. ፲፪ ፥ ፲፫ ።)
የብርሃን መኖሪያ መንገድ የት ነው ?
የጨለማውስ ቦታው የት አለ ? (ቍ. ፲፱ ፥ ፳ ።)
በውኑ ለዝናብ አባት አለውን ?
ወይስ የጠልን ነጠብጣብ የወለደ ማን ነው ? . . .
መብረቆች ሄደው እነሆ እዚህ አለን ይሉህ
ዘንድ
ልትልካቸው ትችላለህን ?
በውስጡስ ጥበብን ያኖረ ፤
ለሰውስ ልብ ማስተዋልን የሰጠ ማን ነው ?
(ቍ. ፳፰ ፥ ፴፭ ፥ ፴፯ ።)
በውኑ የሚከራከረው ሁሉን ከሚችል አምላክ
ጋር ይከራከራልን ?
ከእግዚአብሔር ጋር የሚዋቀስ እርሱ ይመልስ
ለት » (ም. ፵ ፥ ፪)

ብሎ ፤ የሰው ልጆች የሚቸገሩባቸውን ምሥጢሮች የሚያውቅ ፈጣሪ መሆኑን አስረዳ ። ኢዮብም ፤ ሁሉን ቻይ የሆነ እግ ዚአብሔር የሚያደርገውን ካወቀ ይበቃ ኛል በሚል አሳብ ከብስጭቱ ዐርፎ ፡-

«ሁሉን ታደርግ ዘንድ ቻይ እንደ ሆንህ ፤
አሳብህም ይከለከል ዘንድ ከቶ እንደማይቻል
ዐወቅሁ ። . . . .
እኔ የማላስተውለውን . . . ተናገሬአለሁ ። . . .
መስማትንስ በጆሮ መስማት ሰምቼ ነበር ፤
አሁን ግን ዓይኔ አየችህ ፤

ስለዚህ ራሴን እንቃለሁ ፤
በአፈርና በአመድ ላይ ተቀምጬ እጸጸታለሁ »
(፵፪ ፥ ፩ - ፮ ።)

ሲል መለሰ ። ምንም ገና የመከራውን ምክ ንያት ባያስተውል በጠቢብ አምላኩ በመ ታመን ሊታገሥ በቃ ።

፬ ፤ የኢዮብ በረከት ።

ኢዮብ ፵፪ ፥ ፯ - ፲፯ ።

ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ኤልፋዝን ፤ «አንተና ባልንጀሮችህ እንደ ባሪያዬ እንደ ኢዮብ ቅንን ነገር ስለ እኔ አልተናገራችሁ ምና ቍጣዬ በእናንተ ላይ ነዶአል ። አሁ ንም የሚቃጠልን መሥዋዕት ስለ ራሳችሁ አሳርጉ ፤ ባሪያዬም ኢዮብ ስለ እናንተ ይጸልያል» አለው ። እነርሱም እግዚአብ ሔር እንዳዘዛቸው አደረጉ ፤ እግዚአብሔ ርም የኢዮብን ፊት ተቀበለ ።

ኢዮብም ስለ ወዳጆቹ በጸለየ ጊዜ እግዚ አብሔር የጠፋበትን ሀብት መለሰለት ፤ ከቀድሞውም ይልቅ እጥፍ አድርጎ ሰጠው ። ያውቁት የነበሩትም ሁሉ ወደ ኢዮብ መጥተው አጽናኑት ፤ እያንዳንዳቸ ውም ብርና የወርቅ ቀለበት ሰጡት ። ደግ ሞም ሰባት ወንዶችና ሦስት ሴቶች ልጆች ሆኑለት ። እንደ ኢዮብ ሴቶች ልጆችም የተዋቡ በአገሩ ሁሉ አልተገኙም ። ኢዮ ብም ልጆቹንና የልጅ ልጆቹን እስከ አራት ትውልድ ድረስ አየ ፤ ሸምግሎም ዕድሜም ጠግቦ ሞተ ።

* * *

እነሆ ፡ ቢገድለኝ ስንኳ እርሱን በትዕግሥት እጠባበቃ
ለሁ ። . . .
የምሄድበትን መንገድ ያውቃል ፡
ከፈተነኝም በኋላ እንደ ወርቅ እወጣለሁ ።
ኢዮብ ፲፫ ፥ ፲፭ ፤ ፳፫ ፥ ፲ ።

ወንድሞች ሆይ ፡ የመከራና የትዕግሥት ምሳሌ የሆኑትን በጌታ ስም የተናገሩትን ነቢያትን ተመልከቱ ። . . . . ኢዮብ እንደ ታገሠ ሰምታችኋል ፡ ጌታም እንደ ፈጸመ ለት አይታችኋል ፡ ጌታ እጅግ የሚምር የሚራራም ነውና ።
ያዕ. ፭ ፥ ፲ ፥ ፲፩ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ሰይጣን ኢዮብን ለማሠቃየት ለምን ተፈቀደለት ?
፪ ፤ የኢዮብ ወዳጆች የወቀሱት ፡ መከራው ከምን የመጣ መስሎአ
ቸው ነው ?
፫ ፤ ኢዮብን ከክርክሩ ያሳረፈው የማን ቃል ነው ?

ጸሎት ፤ እግዚአብሔር ሰጠ ፡ እግዚአብሔርም ነሣ ፡
የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን ።
ኢዮብ ፩ ፥ ፳፩ ።

www.ethiopianorthodox.org

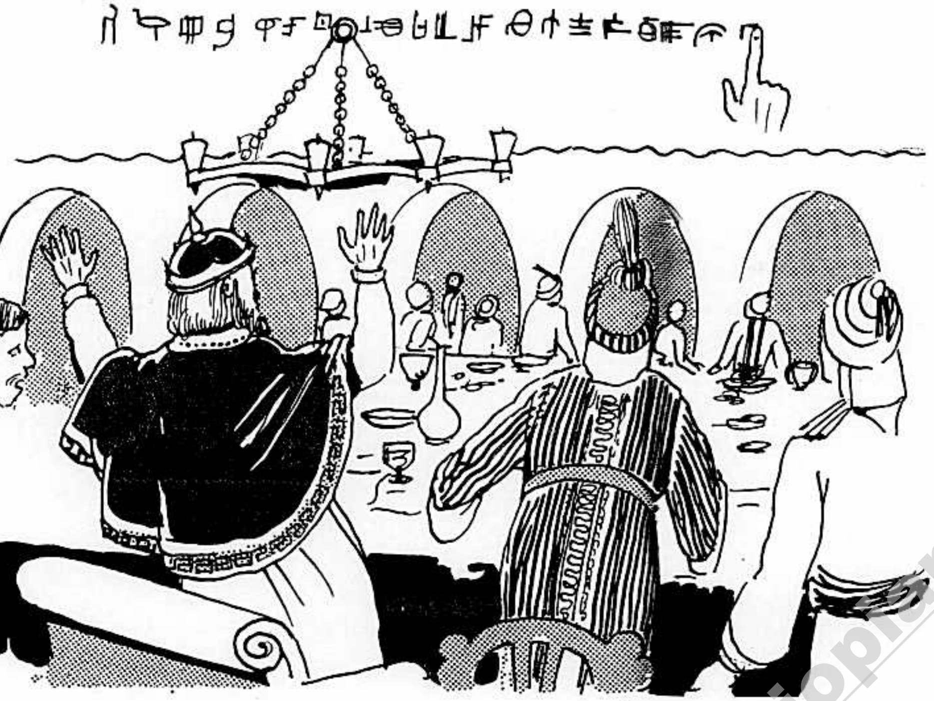

ምዕራፍ ፳፬ ።

ዳንኤልና የባቢሎን ነገሥታት ።

ዳን. ፬ ፡ ፭ ።

፩ ፡ የናቡከደነፆር ምስክርነት ።

ዳን. ፬ ፡ ፩ - ፴፯ ።

ታላቁ ንጉሥ ናቡከደነፆር በዳንኤልና በባልንጀሮቹ አምላክ ኃይል ተደንቆ አፋዊ ክብርን መስጠት ብቻ ሳይሆን ፡ ከልቡ እንዲያከብረው እግዚአብሔር ያስተማረው ለመሆኑ እርሱ ራሱ እንዲህ ብሎ መሰከረ ፡-

«ከንጉሡ ከናቡከደነፆር በምድር ሁሉ ላላችሁ ሕዝቦች ሰላም ይብዛላችሁ ። ልዑል አምላክ በፊቴ ያደረገውን ድንቅ ላሳያችሁ ወድጃለሁ ። ድንቁ እንዴት ጽኑ ነው ! መንግሥቱም የዘላለም ነው ።

«እኔ ናቡከደነፆር በቤቴ ደስ ብሎኝ ነበር ። ሕልምም አለምሁ ፤ ታወክሁም ። የቅዱሳንም አማልክት መንፈስ ያለበት ዳንኤል በፊቴ ገባ ፤ እንዲህም አልሁት ፡- የራሴ ራእይ በአልጋዬ ላይ ይህ ነበረ ፤ እነሆ ፡ በምድር መካከል እጅግ ረጅምና ትልቅ ዛፍ አየሁ ፤ በረታም ፡ ቁመቱም እስከ ሰማይ ድረስ ፡ መልኩም እስከ ምድር ዳርቻ ድረስ ታየ ። ቅጠሉም የተዋበ ፡ ፍሬውም ብዙ ነበረ ፤ ከጥላውም በታች የምድር አራዊት ፡ በቅርንጫፎቹም ውስጥ የሰማይ ወፎች ያርፉ ነበር ፡ ሥጋ ለባሹም ሁሉ ከእርሱ ይበላ ነበር ።

«እነሆም ፡ አንድ ቅዱስ ጠባቂ ከሰማይ ሲወርድ አየሁ ፤ እየጮኸም ፡- ዛፉን ቍረጡ ፡ ቅርንጫፎቹንም ጨፍጭፉ ፡ ቅጠሉቹንም አራግፉ ፡ ፍሬውንም በትኑ ፤ አራዊቱም ወፎቹም ከእርሱ ይሽሹ ። ነገር ግን ጉቶውን ተዉት ፡ በመስክም ውስጥ በብረትና በነሐስ ማሠሪያ ታሥሮ ይቈይ ፤ በሰማይም ጠል ይረስርስ ፤ ዕድል ፈንታውም በምድር ሣር ውስጥ ከአራዊት ጋር ይሁን ። ልቡም ከሰው ልብ ይለወጥ ፡ የአውሬም ልብ ይሰጠው ፤ ሰባት ዘመናትም ይለፉበት ። ልዑሉ በሰዎች መንግሥት ላይ እንደሚሠለጥን ፡ ለወደደውም እንደ ሚሰጠው ሕያዋን ያውቁ ዘንድ ይህ ነገር የጠባቂዎች ትእዛዝ ፡ ይህም ፍርድ የቅዱሳን ቃል ነው አለ ።»

በዚያን ጊዜም ዳንኤል አንድ ሰዓት ያህል አሰበ ፤ ልቡም ታወከ ። ንጉሡም ፡ «ሕልሙና ፍቺው አያስቸግርህ» አለው ። ዳንኤልም መልሶ እንዲህ አለ ፤ «ጌታዬ ሆይ ፡ ሕልሙ ለሚጠሉህ ፡ ፍቺውም ለጠላቶችህ ይሁን ። ይህም ያየኸው ዛፍ ፡ ንጉሥ ሆይ ፡ እርሱ ታላቅና ብርቱ የሆንህ አንተ ነህ ፤ ታላቅነትህ እስከ ሰማይ ግዛትህም እስከ ምድር ዳርቻ ድረስ ነው ። ንጉሡም ከሰማይ የወረደውንና ዛፉን ቍረጡ ያለውን ቅዱስ ጠባቂ ማየቱ ፤ ንጉሥ ሆይ ፡ ፍቺው ይህ ነው ፤ በጌታዬ በንጉሥ ላይ

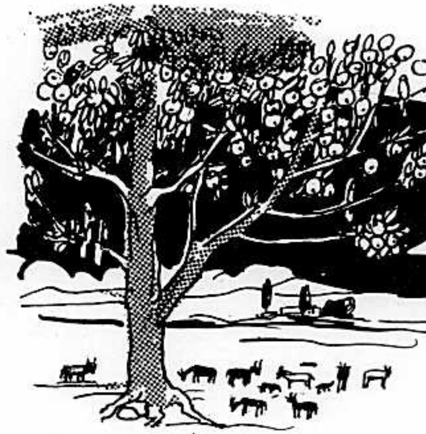

የወረደው የልዑል ትእዛዝ ነው ፤ ልዑለ
በሰዎች መንግሥት ላይ እንደሚሠለጥ
ለሚወደውም እንደሚሰጠው እስከታው
ድረስ ከሰዎች ተለይተህ ትሰደዳለህ
እስከ ሰባት ዘመናትም ድረስ መኖሪ
ከምድር አራዊት ጋር ይሆናል ፡ እ
በሬም ሣር ትበላለህ ። የዛፉንም ጉቶ ይ
ዉት ዘንድ ማዘዙ ፡ ሥልጣን ከሰማ
እንደ ሆነ ካወቅህ በኋላ መንግሥትህ ይ
ይልሃል ። ንጉሥ ሆይ ፡ ስለዚህ ምናልባ
የደኅንነትህ ዘመን ይረዝም እንደ ሆ
ምክሬ ደስ ያሰኝህ ፤ ኃጢአትህን በጽድ
በደልህንም ለድኆች በመመጽወት
ቀር ።»

ይህ ሁሉ በንጉሡ በናቡከደነፆር ላ
ደረሰ ። ከአሥራ ሁለት ወር በኋላ በባ
ሎን ቤተ መንግሥት ሰገነት ላይ ሲመ
ለስ ፡ «ይህች እኔ በኃይሌ ብርታት ለግ
ማዬ ክብር የመንግሥት መኖሪያ እንድ
ሆን ያሠራኋት ታላቂቱ ባቢሎን አይደ
ችምን ? » ብሎ ተናገረ ። ቃሉም ገና በ
ጉሡ አፍ ሳለ ድምፅ ከሰማይ ፡ «መን
ሥት ከአንተ አለፈች ፤ ልዑሉም በሰዎ
መንግሥት ላይ እንደሚሠለጥን ፡ ለሚ
ደውም እንደሚሰጠው እስከታውቅ ድረ

www.ethiopianorthodox.org

ከሰዎች ተለይተህ ትሰደዳለህ» አለው ። በዚያም ሰዓት ነገሩ በናቡከደነፆር ላይ ደረሰ ፤ ጠጉሩም እንደ ንስር ፣ ጥፍሩም እንደ አሞራዎች እስኪረዝም ድረስ ከሰዎች ተለይቶ ተሰደደ ፣ እንደ በሬም ሣር በላ ፣ አካሉም በሰማይ ጠል ራሰ ።

«ዘመኑም ከተፈጸመ በኋላ እኔ ናቡከደነፆር ዓይኔን ወደ ሰማይ አነሣሁ ፣ አእምሮዬም ተመለሰልኝ ፤ ልዑሉንም ባረክሁ ፣ ለዘላለምም የሚኖረውን አመሰገንሁ ፣ አከበርሁትም ፣ ግዛቱ የዘላለም ግዛት ነውና ፣ መንግሥቱም ለልጅ ልጅ ነውና ። በሰማይም ሠራዊት በምድርም ላይ በሚኖሩ መካከል እንደ ፈቃዱ ያደርጋል ፤ እጁንም የሚከለክላት የለም ። በዚያን ጊዜም ለመንግሥቴ ክብር ግርማዬና ውበቴ ወደ እኔ ተመለሰ ፤ መኳንንቶቼም ፈለጉኝ ፣ በመንግሥቴም ውስጥ ጸናሁ ፣ ብዙም ክብር ተጨመረልኝ ።

«አሁንም እኔ ናቡከደነፆር የሰማይን ንጉሥ አመሰግናለሁ ፣ ታላቅም አደርገዋለሁ ፣ አከብረውማለሁ ። ሥራው ሁሉ እውነት ፣ መንገዱም ፍርድ ነውና ፣ በትዕቢትም የሚሄዱትን ሊያዋርድ ይችላል ።»

፲ ፤ በግድግዳው ላይ የተጻፈው ቃል ።

ዳን. ፭ ፡ ፩ - ፴፩ ።

የባቢሎን ንጉሥ ብልጣሶር ለሺህ መኳንንቶቹ ትልቅ ግብዣ አደረገ ፤ ከፊታቸውም ሆኖ የወይን ጠጅ እየጠጣ ፣ «አባቴ ናቡከደነፆር በኢየሩሳሌም ከነበረው መቅደስ ያመጣቸውን የወርቁንና የብሩን ዕቃዎች አምጡ» ብሎ አዘዘ ። ባሪያዎቹም ከእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ የመጡትን ዕቃዎች አመጡ ፤ ንጉሡና መኳንንቶቹም ፣ ሚስቶቹና ቁባቶቹም ጠጡባቸው ። እየጠጡም ከወርቅና ከብር ከነሐስና ከብረት ከእንጨትና ከድንጋይ የተሠሩትን አማልክት አመሰገኑ ።

በዚያም ሰዓት በንጉሡ ቤት ውስጥ መቅረዙ ብርሃን የሚሰጥበት በተለሰነው ግድግዳ ላይ የሰው እጅ ጣቶች ወጥተው ሲጽፉ ታዩ ። ንጉሡም የሚጽፉትን ጣቶች ተመለከተ ፣ ፊቱም ተለወጠበት ፣ ጉልበቶቹም ተብረከረኩ ፤ የባቢሎንንም ጠቢባን አስጠርቶ ፣ «ይህን ጽሕፈት ያነበበ ፍቺውንም የነገረኝ ሐምራዊ ግምጃ ይለብሳል ፣ የወርቅም ማርዳ በአንገቱ ዙሪያ ይሆንለታል ፣ በመንግሥትም ላይ ሦስተኛ ገዥ ይሆናል» ብሎ ተናገረ ። ይሁን እንጂ ጽሕፈቱን አንብቦ የሚያስታውቅ በባቢሎን ጠቢባን መካከል አልተገኘም ።

ንግሥቲቱም ነገሩን ሰምታ ወደ ግብዣ ቤት ገባች ፤ ንጉሥንም ፣ «ንጉሥ ሆይ ፣ አሳብህ አያስቸግርህ ፣ ፊትህም አይለወጥ ። የቅዱሳን አማልክት መንፈስ ያለበት ፣ ዳንኤል የሚባል ሰው በመንግሥትህ አለ ፤ መልካም መንፈስና ማስተዋል ስለ ተገኘበት አባትህ ናቡከደነፆር አከበረው ። አሁንም ዳንኤል ይጠራ ፤ እርሱም ፍቺውን ይናገራል» አለች ።

ዳንኤልም ተጠርቶ ገባ ፤ ንጉሡም ፣ «ይህን ጽሕፈት ብታነብ ፍቺውንም ብታስታውቀኝ ሐምራዊ ግምጃ ትለብሳለህ ፣ የወርቅም ማርዳ በአንገትህ ዙሪያ ይሆንልሃል ፣ አንተም በመንግሥት ላይ ሦስተኛ ገዥ ትሆናለህ» አለው ።

ዳንኤልም መልሶ ፣ «ስጦታህ ለአንተ ይሁን ፣ በረከትህንም ለሌላ ስጥ ፤ ነገር ግን ጽሕፈቱን ለንጉሡ አነባለሁ ፣ ፍቺውንም አስታውቃለሁ ። ንጉሥ ሆይ ፣ ልዑሉ አምላክ ለአባትህ ለናቡከደነፆር መንግሥትንና ታላቅነትን ሰጠው ። ልቡ ግን በታበየ ፣ በኵራትም ያደርግ ዘንድ መንፈሱ በጠነከረ ጊዜ ከዙፋኑ ተዋረደ ፣ ክብሩም ተለየው ። ልዑል አምላክም በሰዎች መንግሥት ላይ እንደሚሠለጥን ፣ የሚወደውንም እንደሚሾምበት እስኪያውቅ ድረስ መኖሪያው ከምድር አራዊት ጋር ሆነ ። ብልጣሶር ሆይ ፣ አንተ ልጁ ስትሆን ይህን ሁሉ እያወቅህ በሰማይ ጌታ ላይ ኰራህ እንጂ ልብህን አላዋረድህም ። የመቅደሱንም ዕቃዎች በፊትህ አመጡ ፣ እናንተም ጠጣችሁባቸው ፤ ከብርና ከወርቅ ከእንጨትም የተሠሩትን የማያዩትንም የማይሰሙትንም የማያውቁትንም አማልክት አመሰገንህ ፤ ትንፋሽህንና መንገድህን ሁሉ በእጁ የያዘውን አምላክ ግን አላከበርኸውም ። ስለዚህም እነዚህ የእጅ ጣቶች ከእርሱ ዘንድ ተልከዋል ፤ የጻፉትም ጽሕፈት ፦ ማኔ ፣ ቴቄል ፣ ፋሬስ ይላል ። የነገሩም ፍቺ ይህ ነው ፣ ማኔ ማለት ፣ እግዚአብሔር መንግሥትህን ቈጠረው ፣ ፈጸመውም ማለት ነው ። ቴቄል ማለት ፣ በሚዛን ተመዘንህ ፣ ቀልለህም ተገኘህ ማለት ነው ። ፋሬስ ማለትም ፣ መንግሥትህ ተከፈለ ፣ ለሜዶንና ለፋርስ ሰዎችም ተሰጠ ማለት ነው ።»

ያን ጊዜም ብልጣሶር ለዳንኤል ሐምራዊ ግምጃ እንዲያለብሱት ፣ የወርቅ ማርዳም በአንገቱ ዙሪያ እንዲያደርጉለት አዘዘ ። በመንግሥትም ላይ ሦስተኛ ገዥ እንዲሆን አዋጅ አስነገረ ። በዚያ ሌሊትም ሜዶናዊው ዳርዮስ መንግሥቱን ወሰደ ፤ የከለዳውያንም ንጉሥ ብልጣሶር ተገድሎ ሞተ ።

* * *

የእግዚአብሔር ሥራ ሁሉ እውነት ፣ መንገዱም ፍርድ ነውና ፣ በትዕቢትም የሚሄዱትን ያዋርድ ዘንድ ይችላል ።

ዳን. ፬ ፡ ፴፯ ።

በሚዛን ተመዘንህ ፣ ቀልለህም ተገኘህ ።

ዳን. ፭ ፡ ፳፯ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ዳንኤል ለናቡከደነፆር ሕልሙን ከተረጐመለት በኋላ ምን ማስጠንቀቂያ ሰጠው ?

፪ ፡ ናቡከደነፆር አእምሮው በተመለሰለት ጊዜ ምን አለ ?

፫ ፡ ብልጣሶር እግዚአብሔርን አለማክበሩን በምን አሳየ ?

፬ ፡ በግድግዳው ላይ የታየው የጽሕፈቱ ትርጓሜ ምን ነበረ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፣ አንተ አምላኬ ነህ ፣ ድንቅን ነገር የዱሮ ምክርን በታማኝነትና በእውነት አድርገሃልና ከፍ ከፍ አደርግሃለሁ ፣ ስምህንም አመሰግናለሁ ።

ኢሳ. ፳፭ ፡ ፩ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፳፰ ።

የዳንኤል ጸሎትና የቂሮስ አዋጅ ።

ዳን. ፮ ፡ ፱ ፤ ዕዝ. ፩ ።

፩ ፤ ዳንኤል በአንበሶች ጕድጓድ ።

ዳን. ፮ ፡ ፩ - ፳፰ ።

ዳርዮስም እጅግ ሰፊ በሆነች በሜዶንና በፋርስ መንግሥቱ ላይ መቶ ሃያ መሳፍንትን ሾመ ። ንጉሡም በእነዚህ መሳፍንት ላይ ሆነው የሚቈጣጠሩ ሦስት አለቆችን ለመሾም ወደደ ። በዳንኤልም መልካም መንፈስ ስላገኘበት ከሦስቱ ምርጦች አንደኛ አድርጎ ሾመው ።

በዚያን ጊዜም አለቆችና መሳፍንት የሆኑ በዳንኤል ቀንተው ሰበብ ይፈልጉበት ነበር ። እርሱ ግን የታመነ ሰው ነበረና ስሕተትና በደል አልተገኘበትም ። የሚከሱበትንም ነገር ባጡበት ጊዜ ፤ «ከአምላኩ ሕግ በቀር ሌላ ሰበብ አናገኝበትም» አሉ ።

እንዲህ ከተመካከሩበትም በኋላ ወደ ንጉሡ ገብተው ፤ «ንጉሥ ዳርዮስ ሆይ ፤ ሺህ ዓመት ንገሥ ። የመንግሥቱ አለቆችና መሳፍንቶች ሁሉ ፦ እስከ ሠላሳ ቀን ድረስ ከአንተ በቀር ማንም ከአምላክ ወይም ከሰው ልመናን ቢለምን በአንበሶች ጕድጓድ ውስጥ ይጣል የሚል ሕግ እንዲወጣ ተስማማን ፤ አሁንም ንጉሥ ሆይ ፤ እንደማይለወጠው እንደ ሜዶንና እንደ ፋርስ ሕግ እንዲሆን ትእዛዙን አጽና» አሉት ። ንጉሡም ተንኰላቸውን ሳይለይ ፤ ዳንኤልም በምክራቸው ያልገባበት መሆኑን ልብ ሳያደርግ ትእዛዙን ጻፈ ።

ዳንኤልም ጽሕፈቱ እንደ ተጻፈ ባወቀ ጊዜ ወደ ቤቱ ገባ ፤ የእልፍኙም መስኮቶች በኢየሩሳሌም አንጻር በኩል ክፍት ነበሩ ፤ ቀድሞም ያደርግ እንደ ነበረ በየዕለቱ ሦስት ጊዜ በጕልበቱ ተንበርክኮ በአምላኩ ፊት ጸለየ ፤ አመሰገነም ። የሸመቁበት ሰዎችም ሲጸልይ አገኙት ። ወደ ንጉሡም ገብተው ፤ «ንጉሥ ሆይ ፤ ከአንተ በቀር እስከ ሠላሳ ቀን ድረስ ከአምላክ ወይም ከሰው የሚለምን ሰው ሁሉ በአንበሶች ጕድጓድ ይጣል የሚል ትእዛዝ አልጻፍህምን ?» አሉት ። ንጉሡም ፤ «ነገሩ እንደማይለወጠው እንደ ሜዶንና እንደ ፋርስ ሕግ እውነት ነው» አላቸው ። እነርሱም ፤ «ንጉሥ ሆይ ፤ ከይሁዳ ምርኮኞች የሆነው ዳንኤል በየዕለቱ ሦስት ጊዜ ይለምናል እንጂ አንተንና የጻፍኸውን ትእዛዝ አልተቀበለም» አሉት ። ንጉሡም ይህን ቃል በሰማ ጊዜ በጣም አዘነ ፤ ዳንኤልንም ሊያድነው ፀሐይ እስኪገባ ድረስ ደከመ ። በዚያን ጊዜም እነዚያ ሰዎች ፤ «ንጉሥ ሆይ ፤ ንጉሡ ያጸናው ትእዛዝ እንደማይለወጥ የሜዶንና የፋርስ ሕግ እንደ ሆነ ዕወቅ» አሉት ።

ያን ጊዜም ንጉሡ አዘዘ ፤ ዳንኤልንም አምጥተው በአንበሶች ጕድጓድ ውስጥ ጣሉት ። ንጉሡም ዳንኤልን ፤ «ሁልጊዜ የምታመልከው አምላክህ እርሱ ያድንህ » አለው ። ድንጋይም አምጥተው በጕድጓዱ አፍ ላይ ገጠሙበት ። ንጉሡም ወደ ቤቱ ሄደ ፤ ሳይበላም አደረ ፤ እንቅልፉም ከእርሱ ራቀ ።

በነጋውም ንጉሡ ማልዶ ተነሣ ፤ ፈጥኖም ወደ አንበሶች ጕድጓድ ሄደ ። በቀረበም ጊዜ በኀዘን ቃል ፤ «የሕያው አምላክ ባሪያ ዳንኤል ሆይ ፤ ሁልጊዜ የምታመልከው አምላክህ ከአንበሶች ሊያድንህ ችሎአልን ? » አለው ። ዳንኤልም መልሶ ፤ «ንጉሥ ሆይ ፤ ሺህ ዓመት ንገሥ ። በፊቱ ቅንነት ተገኝቶብኛልና በአንተም ፊት ደግሞ ንጉሥ ሆይ አልበደልሁምና አምላኬ መልአኩን ልኮ የአንበሶችን አፍ ዘጋ ፤ እነርሱም አልጐዱኝም» አለው ። ያን ጊዜም ንጉሡ እጅግ ደስ አለው ፤ ዳንኤልንም ከጕድጓዱ እንዲያወጡት አዘዘ ። አወጡትም ፤ አንዳችም ጕዳት አልተገኘበትም ።

ንጉሡም የዳንኤል ከሳሾች እንዲመጠ
አዘዘ ፤ አመጡአቸውም ። እነርሱንና ል
ቻቸውንም ሚስቶቻቸውንም በአንበሶች
ጕድጓድ ጣሉአቸው ። አንበሶችም ወዲ
ውኑ ይዘው ሰባበሩአቸው ።

፪ ፤ የዳንኤል ጸሎት ።

ዳን. ፱ ፡ ፩ - ፳፯

ነቢዩ ዳንኤል ፤ በኢየሩሳሌም ትይዩ የእል
ፍኙን መስኮቶች ከፍቶ የጸለየው ፤ በወ
ኖቹ መመለስና በኢየሩሳሌም መታደስ የ
ግዚአብሔር ስም እንዲከብር በመናፈ
ነበረ ። እርሱ ከአንበሶች በዳነበት በዚያ
ዓመት የነቢዩን የኤርምያስን መጽሐ
ሲያነብ ፦ ሰባው ዓመት በባቢሎን በተ
ጸመ ጊዜ ወደ ኢየሩሳሌም እመልሳች
ለሁ የሚለውን የእግዚአብሔርን የተስ
ቃል አገኘ ። ዓመታትንም በመቍጠ
የዚህ የተስፋ ቃል ዘመን እንደ ቀረበ አ
ተዋለ ።

ዳንኤል ይህን ሲያስተውልና ሲረዳ እ
ጾመና እየጸለየ ፤ «ጌታ ሆይ ፤ በአንተ ላ
ኃጢአት ስለ ሠራን ለእኛ የፊት ሐፍረ
ነው ። በእርሱ ላይ ምንም እንኳ ያመፅ
ብንሆን ፤ ለጌታ ለአምላካችን ምሕረት
ይቅርታ ገንዘቡ ነው ። አሁንም አቤቱ
በፈረሰው መቅደስህ ላይ ስለ አንተ ስት
ፊትህን አብራ ፤ ስምህ በከተማህና በሕ
ብህ ላይ ተጠርቶአልና ስለ ራስህ አት
ግይ» አለ ።

ዳንኤልም ገና እየተናዘዘ ሲለምን ገብ
ኤል ወደ እርሱ መጣ ። ዳስሶም ፤ «ዳ
ኤል ሆይ ፤ ጥበብንና ማስተዋልን ልሰጥ
መጥቻለሁ ፤ አንተ እጅግ የተወደድ
ነህና በልመናህ መጀመሪያ ላይ ትእዛ
ወጥቶአል» ብሎ ፤ ኢየሩሳሌም ተጠግ
እንደሚሠራ ፤ ጊዜውም ሲደርስ በደል
የሚያስተሠርይ ፤ የዘላለምን ጽድቅ የሚ
ገባ መሢሕ እንደሚመጣ ነገረው ።

www.ethiopianorthodox.org

፫ ፡ የቂሮስ አዋጅ ። ኢሳ. ፵፬ ፡ ፳፬ - ፵፭ ፡ ፮ ፡ ዕዝራ ፩ ፡ ፩ - ፬ ፡ ዳን. ፲፪ ፡ ፫ ፡ ፲፫ ።

ከዚህም በኋላ የፋርስ ንጉሥ ቂሮስ ተነሥቶ ለናቡከደነፆር በነበረው ግዛት ሁሉ ላይ ነገሠ ። በነቢዩ ኢሳይያስ ስለ እርሱ እንደ ተጻፈ ፡ ቂሮስ ምንም እግዚአብሔርን ባያውቅ ፡ ኢየሩሳሌምን ፦ ትታነጺያለሽ ፡ ቤተ መቅደስም ይመሠረታል ብሎ አዋጅ በመናገር የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዲፈጽም የተመረጠ ሰው ነበረ። እርሱም እንዲህ ብሎ አዋጅ አስነገረ ፦ የፋርስ ንጉሥ ቂሮስ እንዲህ ይላል ፦ የሰማይ አምላክ እግዚአብሔር የምድርን መንግሥት ሁሉ ሰጥቶኛል ፤ በኢየሩሳሌምም ቤት እንድሠራለት አዝዞኛል ፤ ከሕዝቡም ሁሉ ማንም ቢሆን ወደ ኢየሩሳሌም ይውጣ ፡ ለእስራኤል አምላክ ለእግዚአብሔርም በቤቱ ሥራ ፤ በማናቸውም ሥፍራ ለሚገኙም የአገሩ ሰዎች በብርና በወርቅ በዕቃዎችና እንስሳም ይርዱት ፤ ይህም በኢየሩሳሌም ላለው ለእግዚአብሔር ቤት በፈቃዳቸው ከሚያቀርቡት ሌላ ይሁን ።

ዳንኤል ለንጉሡ መልስ የወጣውን ይህን አዋጅ በደስታ እንዲሰማ እንጂ እርሱ ራሱ ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመለስ የእግዚአብሔር ፈቃድ አልሆነለትም ። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ፡ «አንተ ታርፋለህ ፡ በቀኑም መጨረሻ በዕጣ ክፍልህ ትቆማለህ» ብሎ፡ እንደ ሰማይ ፀዳል እንደ ከዋክብትም ለዘላለም ከሚደምቁ ጋር ዕጣ ክፍል እንዳለው በማረጋገጥ የበለጠ ተስፋ ሰጠው።

* * *

በእኔ ተማምኖአልና አስጥለዋለሁ ፡
ስሜንም ዐውቆአልና እጋርደዋለሁ ። . .
አድነዋለሁ አከብረውማለሁ ።

መዝ. ፺ (፺፩) ፡ ፲፬ ፡ ፲፭።

እግዚአብሔር ፡ እፈጽመው ዘንድ በቃሌ እተጋለሁ . . . አለ ።

ኤር. ፩ ፡ ፲፪ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ዳንኤል በተሰጠው በመንግሥት ሥራው የታመነ መሆኑ በምን ይታወቃል ? እግዚአብሔርን በማምለክ ታማኝ መሆኑ በምን ይታያል ?

፪ ፡ ከአንበሶች በዳነበት ዓመት ዳንኤል ከእግዚአብሔር የለመነው ዋና ልመና ምን ነበረ ?

፫ ፡ ንጉሥ ቂሮስ ምን የሚል አዋጅ አወጀ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ በፊትህ የምንለምን ስለ ብዙ ምሕረትህ ነው እንጂ ስለ ጽድቃችን አይደለምና . . . አቤቱ፡ ይቅር በል ፤ አቤቱ ፡ አድምጥና አድርግ ።

ዳን. ፱ ፡ ፲፰ ፡ ፲፱ ።

ምዕራፍ ፳፮ ።

የቤተ መቅደስ ዳግመኛ መሠራት ።

ከዕዝራ ፡ ከሐጌ ፡ ከዘካ. ።

፩ ፡ የምርኮኞች መመለስ ።

ዕዝ. ፩ ፡ ፭ - ፪ ፡ ፸ ።

የቂሮስ አዋጅ እንደ ታወጀ ከይሁዳና ከብንያም አለቆች ከካህናቱና ከሌዋውያኑም እግዚአብሔር መንፈሳቸውን ያነሣሣው ሁሉ ተነሡ ። በናቡከደነፆር ዘመን ከእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ተዘርፈው በአማልክት ቤት የተቀመጡት ዕቃዎችም በቂሮስ ተቈጥረው ለይሁዳ መስፍን ተሰጡ ። እንዲሁ ከዐርባ ሁለት ሺህ በላይ የሚሆኑት ምርኮኞች ፡ በአዋጁ መሠረት የተቀበሉአቸውን ስጦታዎችና እንስሳትን ይዘው ከሎሌዎቻቸውና ከገረዶቻቸው ጋር ሲጓዙ ፦ አጽናኑ ፡ ሕዝቤን አጽናኑ ይላል አምላካችሁ ። ለኢየሩሳሌም ልብ ተናገሩ ፤ ኃጢአትዋም እንደ ተሠረየ ወደ እርስዋ ጮኹ ። . . . ከባቢሎን ውጡ ፤ በእልልታ ድምፅ ፡ እግዚአብሔር ባሪያውን ያዕቆብን ታድጎታል በሉ ። . . . እናንተ የእግዚአብሔር ዕቃ የምትሸከሙ ሆይ ፡ ንጹሐን ሁኑ የሚለውን የኢሳይያስን ቃል በማሰላሰል በረሀን ተሻግረው እስከ ኢየሩሳሌም የሚያስጕዘውን የአራቱን ወር ጕዳና በደስታ ፈጸሙ ። ወደ ኢየሩሳሌምም ሲደርሱ ብዙ ወርቅና ብርን ለእግዚአብሔር ቤት ሥራ አቅርበው በየከተሞቻቸው ተቀመጡ ።

(ኢሳ. ፵ ፡ ፩ ፡ ፪ ፡ ፵፰ ፡ ፳ ፡ ፶፪ ፡ ፲፩ ።)

፪ ፡ የእግዚአብሔር መቅደስ መመሥረት።

ዕዝ. ፫ ፡ ፩ - ፲፫ ።

እንደ ሙሴ ሕግ የዳስ በዓል የሚከበርበት የዓመቱ ሰባተኛ ወር በደረሰ ጊዜ ሕዝቡ አንድ ሆነው ወደ ኢየሩሳሌም ተሰበሰቡ ። መሪዎቻቸው የሆኑትም ፡ ማለት ታላቁ ካህን ኢያሱና የንጉሥ ዮአኪን የልጅ ልጅ ዘሩባቤል ፡ ወንድሞቻቸውም የእስራኤልን አምላክ መሠዊያ ሠሩ ፤ በጥዋትና በማታም የሚቃጠለውን መሥዋዕት ማቅረብ ጀመሩ ። ቀኑም ሲደርስ የዳስ በዓልን አከበሩ ። ለእግዚአብሔር ቤት ሥራ የሚሆንን የዝግባን ዛፍም ከሊባኖስ በባሕር በኩል በኢዮጴ ለማስመጣት ወደ ሲዶናና ወደ ጢሮስ ላኩ ።

አስፈላጊውም ዝግጅት ከተደረገ በኋላ ዘሩባቤልና ኢያሱ ፡ የተመለሱትም ምርኮኞች ሁሉ ሥራውን ጀመሩ ። አናጢዎቹም የእግዚአብሔርን መቅደስ ሲመሠርቱ ፡ እንደ ንጉሥ ዳዊት ሥርዓት ካህናቱ መለከቱን ፡ ሌዋውያኑም ጸናጽልን ይዘው ፡

www.ethiopianorthodox.org

«ቸር ነውና ፡ ለእስራኤልም ምሕረቱ ለዘላለም ነውና» እያሉ ያስተዛዝሉ ነበር ። የእግዚአብሔርም ቤት ስለ ተመሠረተ ሕዝቡ ሁሉ እያመሰገኑ በታላቅ ድምፅ እልል አሉ ። የፊተኛውን ቤተ መቅደስ የሚያውቁት ሽማግሌዎች ግን በታላቅ ድምፅ ያለቅሱ ነበር ። የደስታውንና የልቅሶንም ድምፅ መለየት የሚችል አልነበረም ፤ ድምፁም ከሩቅ ይሰማ ነበር ።

፫ ፡ የሳምራውያን መቃወም ።

ዕዝ. ፬ ፡ ፩-፭ ፡ ፳፬ ፡ ሐጌ ፩ ፡ ፪-፮ ።

ከብዙ ዘመን በፊት የአሦር ንጉሥ በማረካቸው በእስራኤል ሰዎች ምትክ በሰማርያ ከተሞች ያስቀመጣቸው የተለያዩ ነገድ ዘሮች* ፡ የእግዚአብሔር ቤት ሥራ መጀመሩን ሲሰሙ ወደ ይሁዳ አለቆች መጥተው፡ «የአሦር ንጉሥ ወደዚህ ካመጣን ጀምሮ ለአምላካችሁ እየሠዋን እንደ እናንተ እንፈልገዋለንና ከእናንተ ጋር እንሥራ» አሉ ። እነዚህ ሳምራውያን ግን እግዚአብሔርን የማምለክ ሁኔታቸው ፍጹም አልነበረም ። የሁሉ ፈጣሪ የሆነውን ሕያውን አምላክ ከገዛ አገራቸው እንዳመጡአቸው አማልክት ቈጥረው ተራ ክብርን ይሰጡት ነበር እንጂ እንደሚገባ እርሱን ብቻ ስለማያመልኩ የይሁዳ አለቆች ፡ «የአምላካችንን ቤት መሥራት ለእኛና ለእናንተ አይደለም ፤ ነገር ግን የፋርስ ንጉሥ ቂሮስ እንዳዘዘን እኛ ለብቻችን ለእግዚአብሔር ቤት እንሠራለን» ብለው መለሱላቸው ። ሳምራውያንም በመልሱ ቅር ተሰኝተው የእግዚአብሔር ቤት እንዳይሠራ እያስፈራሩ የይሁዳን ሰዎች እጅ ያደክሙ ጀመር ፤ ምክራቸውንም እንዲያፈርሱ መካሪዎችን ገዙባቸው ። የይሁዳም ሰዎች እንዲህ ባለው ተቃውሞ እጃቸው ስለ ዛለ ፡ «የእግዚአብሔር ቤት የሚሠራበት ዘመን ገና አልደረሰም» እያሉ ሥራውን አዘገዩ ።

እንዲሁ እስከ አሥራ ስድስት ዓመት ፤ ማለት እስከ ፋርስ ንጉሥ እስከ ዳርዮስ ሁለተኛ ዓመት ድረስ የእግዚአብሔር ቤት ሥራ ተጓጐለ ። እንዲህ ሆኖም ሳለ ምንም ኑሮአቸውን ለማሻሻል ቢጥሩ ፡ ያደረጉት ጥረት ሁሉ ፡ ደመወዙን በቀዳዳ ከረጢት እንደሚያደርግ ሰው ፡ ያለ ጥቅም ባከነ ።

፬ ፡ የነቢዩ ሐጌ ማበረታቻ ።

ሐጌ ፩ ፡ ፩-፪ ፡ ፱ ፡ ፫ ፡ ፳፫ ።

ከዚህ ብዙ መዘግየት በኋላ ሐጌ የተባለው ነቢይ ተነሥቶ ፡ «ይህ ሕዝብ ፦ ዘመኑ አልደረሰም ፤ የእግዚአብሔር ቤት የሚሠራበት ዘመን አልደረሰም ይላል ። በውኑ ይህ ቤት ፈርሶ ሳለ እናንተ ራሳችሁ በተሸለሙ ቤቶቻችሁ ለመኖር ጊዜው ነውን ? አድራጎታችሁን ልብ አድርጋችሁ አስቡ። ብዙ ዘራችሁ ፡ ጥቂትም አገባችሁ ፤ ብዙ ነገርንም ተስፋ አደረጋችሁ ፤ እነሆም ጥቂት ሆነ ፤ ወደ ቤትም ባገባችሁት ጊዜ እፍ አልሁበት ። ይህስ የሆነ ስለ ምንድር ነው ? እናንተ ሁሉ ወደየቤታችሁ እየሮጣችሁ የእኔ ቤት ፈርሶ ስለ ተቀመጠ ነው ። ስለዚህ በምድርና ምድርም በምታበቅለው ላይ ፡ እጅም በሚደክምበት ሁሉ ላይ ድርቅን ጠርቻለሁ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር» ብሎ ተናገረ ።

ይህንም ቃል በሰሙ ጊዜ ዘሩባቤልና ኢያሱ የቀሩትም ሕዝብ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ፈሩ ፤ ሳይዘገዩም የእግዚአብሔርን ቤት ለመሥራት ተነሡ ። ሐጌም ፡ «በርቱና ሥሩ ፤ እኔ ከእናንተ ጋር ነኝና ይላል እግዚአብሔር ። መንፈሴም በመካከላችሁ ይኖራልና አትፍሩ ። ከፊተኛውም ይልቅ የዚህ የሁለተኛው ቤት ክብር ይበልጣል ፤ በዚህም ሥፍራ ሰላምን እሰጣለሁ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር» አላቸው ።

በዚህም ጊዜ ደግሞ እግዚአብሔር በሐጌ በኩል ከዳዊት ቤት ለሆነው ለዘሩባቤል የሚያበረታታ ቃል ተናገረ ። እግዚአብሔር ፤ አያቱ ለሆነው ለምርኮኛው ንጉሥ ዮአኪን ፦ የቀኝ እጄ ማኅተም ብትሆን ኖሮ እንኳ እነቅልህ ነበር ብሎ በዘለፈበት አነጋገር ሳይሆን ፡ አሁን የልጅ ልጅ ለሆነ ለዘሩባቤል ፤ «ባሪያዬ ዘሩባቤል ሆይ እወስድሃለሁ ፡ እኔ መርጬሃለሁና እንደ ቀለበት ማተሚያ አደርግሃለሁ» አለው ። ይህም የተስፋ ቃል የተሰጠው ፡ ጊዜው ሲደርስ ክርስቶስ የዳዊት ቤት ከሆነ ከዘሩባቤል ዘር ስለሚወለድ ነው ።

፭ ፡ የነቢዩ ዘካርያስ ማበረታቻ ።

ዘካ. ፩ ፡ ፩ ፡ ፫ ፡ ፩-፬ ፡ ፣ ።

እግዚአብሔር በነቢዩ ሐጌ ቃል ሕዝቡን አነሣሥቶ የተቋረጠውን ሥራ እንዳስጀመረ ፡ እንዲሁ ሥራውን እንዲጨርሱት ሲያበረታታ በሌሊት ራእይ ዘካርያስ ለተባለው ነቢይ ፡ «ወደ ኢየሩሳሌም በምሕረት ተመልሻለሁ ፤ ቤቴ ይሠራባታል ። . . . እኔም በዙሪያዋ የእሳት ቅጥር እሆንላታለሁ ፤ በውስጥዋም ክብር እሆናለሁ ይላል እግዚአብሔር» ካለ በኋላ ፡ በተለይ ኢያሱንና ዘሩባቤልን የሚያጽናና መልእክት ሰጠው ። (ዘካ. ፩ ፡ ፲፮ ፡ ፪ ፡ ፭ ።)

በራእዩም ታላቁን ካህን ኢያሱን እድፋም ልብስ ለብሶ በእግዚአብሔር መልአክ ፊት ቆሞ አየ ፤ ሰይጣንም በስተቀኝ ቆሞ ይከስሰው ነበር ። መልአኩም ሰይጣንን ገሥጾ ለኢያሱ ፡ «እነሆ አበሳህን ከአንተ አርቄአለሁ ፡ ጥሩ ልብስም አለብስሃለሁ» ብሎ እድፋሙን ልብስ አውልቀው ንጹሕ ልብስን እንዲያለብሱት በፊቱ የቆሙትን አዘዘና ፡ «የሠራዊት ጌታ እንዲህ ይላል ፦ በመንገዴ ብትሄድ በቤቴ ላይ ትፈርዳለህ» አለው ። ከዚህም በኋላ ፍጹም የሆነ ታላቅ ካህን ፡ እርሱም ክርስቶስ ፡ ሕዝቡን ከኃጢአት ለማንጻት እንደሚመጣ ተስፋን ሰጥቶ ፡ «እነሆ እኔ ባሪያዬን ቍጥቋጥ አወጣለሁ ፤ የዚያችንም ምድር በደል በአንድ ቀን አስወግዳለሁ» አለው ።

እንዲሁ በተከታታይ ራእዩ ዘካርያስ ሁለንተናው ወርቅ የሆነ መቅረዝ አየ ፤ ዘይትም የተሞሉ ሰባት መብራቶች ነበሩበት ። ዘካርያስንም የሚያነጋግረው መልአክ ፡ «ለዘሩባቤል የተነገረው የእግዚአብሔር ቃል ይህ ነው ፦ በመንፈሴ እንጂ በኃይልና በብርታት አይደለም ፡ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ። ታላቅ ተራራ ሆይ ፡ አንተ ምንድር ነህ ? በዘሩባቤል ፊት ደልዳላ ሜዳ ትሆናለህ ፤ ሰዎችም ፦ ሞገስ ፡ ሞገስ ይሁንለት ብለው እየጮኹ እርሱ መደምደሚያውን ድንጋይ ያወጣል» ብሎ ተናገረ ። እግዚአብሔርም ዘካርያስን ፡ «የዘሩባቤል እጆች ይህን ቤት መሠረቱ ፡ የእርሱም እጆች ይፈጽሙታል ። የጥቂቱን ነገር ቀን የናቀ ማን ነው ?» አለው ።

፮ ፡ የእግዚአብሔር ቤት ሥራ ተፈጸመ ።

ዕዝ. ፭ ፡ ፩-፮ ፡ ፲፮ ።

ከኤፍራጥስ ወንዝ ወደ ደቡብ በነበሩ አገሮች ላይ በፋርስ ንጉሥ የተሾመ ተንትናይ የተባለው ገዥ ፡ የእግዚአብሔር ቤት እንደሚሠራ ሰማ ፡ ወደ ኢየሩሳሌምም መጥቶ ነገሩን ከመረመረ በኋላ ሥራውን ሳይከለክል ለፋርስ ንጉሥ ለዳርዮስ ደብዳቤን ጻፈ ፦

«ለንጉሥ ዳርዮስ ሙሉ ሰላም ይሁን ። ወደ ይሁዳ ወደ ታላቁም አምላክ ቤት እንደሄድን ንጉሡ ይወቅ ፤ እርሱም በትልቅ ድንጋይ ተሠራ ፤ ሥራውም በትጋት ይሠራል ። እነዚያንም ሽማግሌዎች ፦ ይህን ቤት ትሠሩ ዘንድ ያዘዛችሁ ማን ነው ?

www.ethiopianorthodox.org

ብለን ብንጠይቅ እነርሱ ፦ የሰማይና የም ድር አምላክ ባሪያዎች ነን ፤ ከብዙም ዘመን ጀምሮ ተሠርቶ የነበረውን ቤት እን ሠራለን ። አባቶቻችንም የሰማይን አም ላክ ካስቈጡ በኋላ የባቢሎን ንጉሥ ናቡከ ደነፆር ይህን ቤት አፈረሰ ። ንጉሥ ቂሮስ ግን በነገሠ በመጀመሪያ ዓመቱ ፤ ይህ የእ ግዚአብሔር ቤት እንዲሠራ አዘዘ ። አሁ ንም ንጉሡ ስለዚህ ነገር መርምሮ ፈቃ ዱን ይላክልን» አለ ።

ንጉሥ ዳርዮስም ደብዳቤውን ተቀብሎ ይህ ነገር ከቤተ መዛግብት እንዲመረመር አዘዘ ። ንጉሥ ቂሮስም ያወጀው አዋጅ በተገኘ ጊዜ እንዲህ የሚለውን መልስ ላከ ፦

«ከወንዝ ማዶ ላለኸው ገዥ ለተንት ናይ ፤ ይህን የእግዚአብሔርን ቤት እንዲ ሠሩ የአይሁድን አለቃና ሽማግሌዎች ተዉአቸው ። ከወንዝ ማዶም ከሚሰበሰ በው ግብር እንድትሰጡአቸው ይሁን ። ለሰማይ አምላክ መሥዋዕት እያቀረቡ ለን ጉሡና ለልጆቹ ዕድሜ እንዲጸልዩ ለመሥ ዋዕት የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ ዕለት ዕለት ስጡአቸው ። እኔ ዳርዮስ ይህን አዝዣ ለሁ ፤ በትጋትም ይፈጸም ።»

ተንትናይም ይህን ደብዳቤ በተቀበለ ጊዜ እንደ ንጉሡ ትእዛዝ ተግቶ አደረገ ። አይሁድም ፤ የንጉሡ ዳርዮስን ልብ ወደ እነርሱ በመመለስ ደስ ያሰኛቸውን አም ላክ እያመሰገኑ ሥራውን ቀጠሉ ። በዳር ዮስ መንግሥትም በስድስተኛው ዓመት ሥራውን ፈጸሙ ። ካህናቱና ሌዋውያኑም ሕዝቡም ይህን የእግዚአብሔርን ቤት በደ ስታ ቀደሱ ።

* * *

በርቱና ሥሩ ፡ . . . . እኔ ከእናንተ ጋር ነኝና ይላል የሠ ራዊት ጌታ እግዚአብሔር ። መንፈሴም በመካከላችሁ ይኖራልና አትፍሩ ።

ሐጌ ፪ ፡ ፬ ፡ ፭ ።

በመንፈሴ እንጂ በኃይልና በብርታት አይደለም ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ።

ዘካ. ፬ ፡ ፮ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ለተመለሱት ምርኮኞች መሪዎች የሆኑት እነማን ነበሩ ?
፪ ፡ ቤተ መቅደስን እንዳይሠሩ የተቃወሙአቸው እነማን ነበሩ ?
፫ ፡ ሥራውን እንዲፈጽሙ ያነሣሡአቸው ነቢያት እነማን ነበሩ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ መከራ ባሳየኸን ዘመን ፈንታ ፡
ክፉም ባየንባቸው ዘመኖች ፈንታ ደስ ይለናል ።
ባሪያዎችህንና ሥራህን እይ ፤
ልጆቻቸውንም ምራ ። መዝ. ፹፱ (፺) ፡ ፲፭ ፡ ፲፮ ።

* ም. ፲፬ መጨረሻ (ገጽ ፺፩) ከ፪ ነገ. ፲፯ ፡ ፳፬ - ፴፩ ጋር ይመልከቱ ።

www.ethiopianorthodox.org

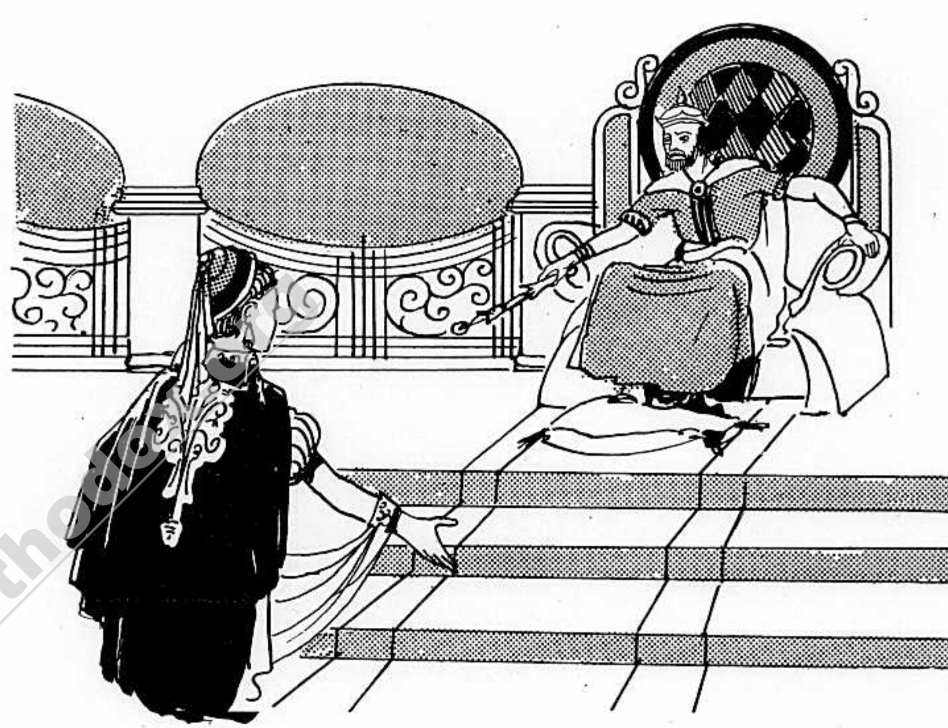

ምዕራፍ ፳፯ ።

የአስቴር ንግሥትነት ።

፩ ፤ አስቴር ንግሥት ሆነች ።

አስቴ. ፩ ፡ ፩ - ፪ ፡ ፳፫ ።

የፋርስ ንጉሥ አርጤክስስ ከህንድ ጀምሮ እስከ ኢትዮጵያ ድረስ በመቶ ሃያ ሰባት አገሮች ላይ ነገሠ ። በነገሠም በሦስተ ኛው ዓመት ሹማምንቱን ሰብስቦ የግርማ ዊነቱን ክብር ብዙ ቀን ካሳያቸው በኋላ በሱሳ ግንብ ሰባት ቀን ግብዣ አደረገ ። በሰባተኛውም ቀን ንጉሡ የወይን ጠጅ ጠጥቶ ደስ ባለው ጊዜ የንግሥቲቱ ውበት ለሁሉ እንዲታይ የሚያመጡለትን ሰዎች ላከ ። ንግሥቲቱ አስጢን ግን የንጉሡን ትእዛዝ እምቢ አለች ። ንጉሡም ተቈጥቶ ከቶ ወደ እርሱ ዳግም እንዳትገባ አዘዘ ።

የንጉሡም ብላቴኖች ፤ «መልከ መል ካም የሆኑ ደናግል ይፈለጉ ፤ ንጉሡንም ደስ የምታሰኝ ቆንጆ በአስጢን ሥፍራ ትንገሥ» አሉት ። ንጉሡም ነገሩ ደስ ስላ ሰኘው በቤተ መንግሥቱ ባለው በሴቶች ቤት መልከ መልካም የሆኑት ደናግል እን ዲሰበሰቡ ሹማምንትን አዘዘ ።

መርዶክዮስ የሚባል አይሁዳዊም በንጉሡ በር ይቀመጥ ነበር ። እርሱም ያሳደጋት የአጎቱ ልጅ አስቴር የተዋበች ነበረች ። እርስዋንም ፤ አይሁዳዊት መሆንዋን እንዳትነግር ካዘዛት በኋላ ፤ በንጉሡ ቤት ወዳለው ወደ ሴቶች ቤት ጠባቂ አደረሳት ። አስቴርም ወደ ንጉሡ የምትገባበት ተራዋ ደርሶ ገባች ። ንጉሡም ከደናግል ሁሉ ይልቅ ወደዳት ፤ በአስጢንም ፈንታ ንግሥት ሆነች ።

በዚያም ወራት ገበታና ታራ የተባሉ ሰዎች ንጉሡን ለመግደል እንደ ፈለጉ መርዶክዮስ ሰማና ለአስቴር ነገራት ፤ አስቴርም ለንጉሡ ነገረች ። ነገሩም ከተመረመረ በኋላ ገበታና ታራ ተሰቀሉ ፤ ይህም በንጉሡ ፊት በታሪክ መጽሐፍ ተጻፈ ።

፬ ፡ ሐማ አይሁድን ለማጥፋት አሰበ ።

አስቴ. ፫ ፡ ፩ - ፲፭ ፡ ፬ ፡ ፫ ።

አርጤክስስ አጋጋዊውን ሐማን አክብሮ ከአዛውንት ሁሉ በላይ ሾመው ፤ ሰው ሁሉ እንዲሰግድለትም አዘዘ ። መርዶክዮስ ግን አልሰገደለትም ። ሐማም ይህን ባየ ጊዜ መርዶክዮስን ብቻ ሳይሆን አይሁድን ሁሉ ሊያጠፋ ፈለገ ። አይሁድ የሚጠፉበትም ቀን እንዲመረጥ ፤ ፉር የተባለውን ዕጣ በየዕለቱ በፊቱ እንዲጥሉ አደረገ ።

ሐማም ንጉሡን ፤ «አንድ ሕዝብ በሕዝቦች መካከል ተበትኖአል ፤ ሕጋቸውም ከሕዝቦች ሁሉ ሕግ የተለየ ነው ። ንጉሡ ቢፈቅድ እንዲጠፉ ይጻፍ» አለ ። ንጉሡም ቀለበቱን አወለቀ ፤ ለአይሁድም ጠላት ለሐማ ሰጥቶ ፤ «ደስ የሚያሰኝህን አድርግባቸው» አለው ። ሐማም ከህንድ ጀምሮ እስከ ኢትዮጵያ ድረስ ወዳሉት አገሮች ሹማምንት እንደ ቋንቋቸው ፡- አዳር በተባለው በአሥራ ሁለተኛው ወር በአሥራ ሦስተኛ[illegible] አይሁድ ሁሉ ይገደሉ ፤ ምርኮአ[illegible] ይዘረፍ የሚለውን አዋጅ ላከ ። [illegible] ሐማም ሊጠጡ ተቀመጡ ፤ ከተማ[illegible]ሳ ግን ተደናገጠች ። አይሁድም አ[illegible] ጾሙ ፤ ብዙዎችም አመድ የተነሰ[illegible] ማቅ አነጠፉ ።

፭ ፡ አስቴር ወ[illegible]ገባች ።

[illegible]ቴ. ፬ ፡ ፩ - ፭ ፡ ፰ ።

አስቴርም መር[illegible]ግቀ ለብሶ እንዳለቀሰ ስትሰማ [illegible]ን እንዲያስታውቃት መልእክተኛ ላ[illegible] መርዶክዮስም የአዋጁን ጽሕፈት [illegible]ሰጥቶ ፡- ወደ ንጉሡ ገብተሽ ስለ ሕ[illegible] ለምኚ አላት ።

አስቴርም [illegible] ስትሰማ ፤ «ወንድ ወይም ሴት ቢ[illegible] ሳይጠራ ወደ ንጉሡ የሚገባ ሁሉ ፤ [illegible] የወርቁን ዘንግ ካልዘረጋለት በቀር [illegible]ት የሚል ሕግ መኖሩ የታወቀ ነው ። [illegible] ወደ ንጉሡ ለመግባት በእነዚህ [illegible] ቀናት አልተጠራሁም» ብላ መል[illegible]ተኛውን መለሰች ።

መርዶክዮስ[illegible]እክተኛውን መል[illegible] «በንጉሥ ቤት [illegible]ንሁ እድናለሁ ብለሽ አታስቢ ። በዚ[illegible] ቸል ብትዪ ዕረፍትና መዳን ለአይ[illegible] ከሌላ ሥፍራ ይሆንላቸዋል ፤ አንቺ[illegible]አባትሽ ቤት ግን ትጠፋላችሁ ። ደግሞ[illegible] መንግሥት የመጣሽው እንደዚህ [illegible]ው ጊዜ እንደ ሆነ ማን ያውቃል ? » አ[illegible] ።

አስቴርም ይ[illegible] በሰማች ጊዜ መልእክተኛውን ፤ «ለ[illegible]ዶክዮስ ፡- በሱሳ ያሉትን አይሁድ [illegible] ሰብስብ ፤ ለእኔም ሦስት ቀንና ሦ[illegible] ሌሊት ጹሙ ፤ እኔና ደንገጥሮቼ ደ[illegible] እንጾማለን ። ምንም እንኳ ያለ ሕግ [illegible]ሆን ወደ ንጉሡ እገባለሁ ፤ ብጠፋም እጠፋለሁ በለው» ብላ ላከችው ። መር[illegible]ክዮስም አስቴር እንዳዘዘችው አደረገ ።

www.ethiopianorthodox.org

በሦስተኛውም ቀን አስቴር ልብሰ መንግሥትዋን ለብሳ ወደ ንጉሡ ገባች ። ንጉሡም በዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ነበር ፤ በዓይኑም ሞገስ አገኘች ፤ በእጁም የነበረውን የወርቁን ዘንግ ዘረጋላት ። አስቴርም ቀርባ የዘንጉን ጫፍ ነካች ።

ንጉሡም ፤ «ንግሥት አስቴር ሆይ ፤ የምትለምኚኝ ምንድር ነው ? እስከ መንግሥቴ እኩሌታ ቢሆን እንኳ ይሰጥሻል» አላት ። አስቴርም ፤ «ንጉሡ ወዳዘጋጀሁለት ግብዣ ከሐማ ጋር ዛሬ ይምጣ» አለች ። ንጉሡና ሐማም ወደ ግብዣው መጡ ። ንጉሡም በግብዣው ላይ ሳለ አስቴርን ፤ «የምትለምኚኝ ምንድር ነው ? » አላት ። አስቴርም ፤ «ንጉሡና ሐማ ወደ ማዘጋጅላቸው ግብዣ ነገ ይምጡ ፤ እንደ ንጉሡም ነገር ነገ አደርጋለሁ» አለች ።

፮ ፤ እንቅልፍ ከንጉሡ ሸሸ ።

አስቴ. ፭ ፡ ፱ - ፮ ፡ ፲፬ ።

በዚያም ቀን ሐማ ደስ ብሎት ከቤተ መንግሥት ወጣ ። መርዶክዮስን በንጉሡ በር ተቀምጦ ባየ ጊዜ ግን ተቈጣ ። ወደ ቤቱም ገብቶ ለሚስቱና ለወዳጆቹ ፤ «ንግሥቲቱ ወዳዘጋጀችው ግብዣ ከንጉሡ ጋር የጋበዘችኝ እኔን ብቻ ነው ። ነገር ግን አይሁዳዊው መርዶክዮስ በንጉሡ በር ተቀምጦ ካየሁ ይህ ሁሉ ለእኔ ምንም አይጠቅምም» አለ ። እነርሱም ፤ «ቁመቱ አምሳ ክንድ የሆነ ግንድ ይዘጋጅ ፤ ነገም መርዶክዮስ እንዲሰቀልበት ለንጉሡ ተናገር» አሉት ። ነገራቸውም ደስ አሰኘው ፤ ግንዱንም አስቆመ ።

በዚያም ሌሊት እንቅልፍ ከንጉሡ ሸሸ ፤ የዘመኑንም ታሪክ መጽሐፍ አስመጥቶ በፊቱ እንዲነበብ አዘዘ ። ሲነበብም ገበታና ታራ የተባሉት ሰዎች ንጉሡን ለመግደል ሲፈልጉ መርዶክዮስ ንጉሡን እንዳስታወቀው ተጽፎ ተገኘ ። ንጉሡም ፤ «ለመርዶክዮስ ምን ክብር ተደረገለት ? » ብሎ ቢጠይቅ አገልጋዮቹ ፤ «ምንም አልተደረገለትም» አሉት ።

ሐማም ፤ ለንጉሡ ተናግሮ መርዶክዮስን ሊያሰቅል በዚያን ጊዜ መጣ ። ጉዳዩን ከመግለጡ በፊት ግን ፤ «ንጉሥ ሊያከብረው ለሚወደው ምን ይደረግለታል ? » ሲል ንጉሡ ጠየቀው ። ሐማም በልቡ ፤ ንጉሡ ከእኔ ይልቅ ማንን ሊያከብር ይወዳል ? ብሎ በማሰብ ፤ «ንጉሡ የለበሰው የክብር ልብስ ፤ ንጉሡም የሚቀመጥበት ፈረስ ይምጣለት ፤ የንጉሡም ዘውድ በራሱ ላይ ይደረግ ፤ ከንጉሡም አዛውንት በዋነኛው እጅ ያስረክቡት ፤ በፈረሱም ላይ አስቀምጠው በከተማዪቱ አደባባይ ያሳልፉት ፤ በፊቱም ፡- ንጉሡ ሊያከብረው ለሚወደው ሰው እንዲህ ይደረግለታል ተብሎ አዋጅ ይነገር» አለ ።

ንጉሡም ሐማን ፤ «ፍጠን ፤ እንደ ተናገርኸውም ለአይሁዳዊው ለመርዶክዮስ እንዲህ አድርግለት» አለው ። ሐማም የንጉሡን ልብስና ዘውድ ወስዶ መርዶክዮስን አለበሰ ፤ በንጉሡም ፈረስ አስቀመጠው ፤ በከተማዪቱ አደባባይም አሳለፈው ፤ በፊቱም ፡- ንጉሡ ሊያከብረው ለሚወደው ሰው እንዲህ ይደረግለታል ብሎ አዋጅ ነገረ ። ሐማም አዝኖና ራሱን ተከናንቦ ወደ ቤቱ ሄደ ፤ ያገኘውንም ሁሉ ለሚስቱና ለወዳጆቹ አጫወተ ። እነርሱም ፤ «በፊቱ መውደቅ የጀመርህለት መርዶክዮስ ከአይሁድ ወገን የሆነ እንደ ሆነ በፊቱ ፈጽሞ ትወድቃለህ እንጂ አታሸንፈውም» አሉት ። ሲናገሩትም ሳሉ ሰዎች መጥተው አስቴር ወዳዘጋጀችው ግብዣ እንዲሄድ አስቸኰሉት ።

፰ ፡ የሐማ አሳብ ተለወጠ ።

አስቴ. ፯ ፡ ፩ - ፲ ፡ ፫ ።

ንጉሡም በግብዣ ሳለ አስቴርን ፣ «ንግሥት አስቴር ሆይ ፣ የምትለምኚኝ ምንድር ነው ? » አላት ። አስቴርም መልሳ ፣ «ንጉሥ ሆይ ፣ ሕይወቴ በልመናዬ ፣ ሕዝቤም በመሻቴ ይሰጠኝ ፤ እኔና ሕዝቤ ለመጥፋት ተሸጠናልና» አለች ። ንጉሡም ፣ «ይህን እንዲያደርግ የደፈረ ማን ነው ? » አላት ። አስቴርም ፣ «ያ ጠላት ክፉው ሐማ ነው» አለች ። የንጉሡም ቊጣ በሐማ ላይ ገነፈለ ። ቊጣውን ከተመለከቱት አገልጋዮች አንዱም ፣ «ለንጉሡ በጎ የተናገረው መርዶክዮስ እንዲሰቀልበት የተዘጋጀን ግንድ ፣ እነሆ ሐማ በቤቱ አጠገብ አስተክሎአል» አለ። ንጉሡም ፣ «በእርሱ ላይ ሐማን ስቀሉ» አለ ። ሐማም ለመርዶክዮስ ባዘጋጀው ግንድ ላይ ተሰቀለ ።

ንጉሡም ከሐማ እጅ ያወለቀውን የራሱን ቀለበት ለመርዶክዮስ ሰጥቶ ስለ አይሁድ የወደደውን እንዲጽፍ ፈቀደለት ። በንጉሡ ስም [illegible] በሐማ የተነገረው አዋጅ ፣ እንደ [illegible] መንግሥት ሕግ ሁሉ የማይለወጥ [illegible]። ይሁን እንጂ መርዶክዮስ ፣ በአዳር [illegible] አሥራ ሦስተኛው ቀን በየሥፍራው የ[illegible]ሩት አይሁድ የሚነሡባቸውን ሁሉ [illegible]ሉ የሚል አዋጅ አስጽፎ በፈጣን [illegible]ች እጅ ከህንድ እስከ ኢትዮጵያ ድረ[illegible]ደ ።

አይሁድ የ[illegible]በት ፣ ፉር በተባለው ዕጣ የተመረጠ[illegible]ያ ቀን በደረሰ ጊዜም ፣ አይሁድ በጠላ[illegible]ቸው ላይ እንዲሠለጥኑ ነገሩ ተለወጠ ። አይሁድንም መፍራት በሁሉ ላይ ወደቀ ፤ የሚቃወማቸው አልነበረም ። አይሁድ[illegible] ከዚያ ጊዜ ጀምሮ በየዓመቱ ፣ እንደ ፉር ስም «የፉሪም ቀኖች» በተባሉ በአዳር [illegible] በአሥራ ሦስተኛውና በአሥራ አራተ[illegible] ቀኖች የመታሰቢያ በዓል እንዲያደር[illegible] ሥርዓት ተቀበሉ ።

* * *

በእውነት ለጻድቅ ፍሬ አለው ፤
በእውነት በምድር ላይ የሚፈርድ አምላክ አለ ።

መዝ. ፶፯ (፶፰) ፡ ፲፩ ።

ምሕረትን ለማያደርግ ምሕረት የሌለበት ፍርድ [illegible]ናል ።

ያዕ ፪ ፡ ፲፫ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ሐማ ምን የሚል አዋጅ አሳወጀ ?
፪ ፡ አስቴር ፡ «ብጠፋ እጠፋለሁ» ብላ ምን አደረገች ?
፫ ፡ እንቅልፍ ከንጉሡ በሸሸበት ሌሊት ንጉሡ ማንን [illegible]ብር አስቦ ነበር ?
፬ ፡ በሐማ ምትክ ማን ተሾመ ? ምንስ አዲስ አዋጅ [illegible]ጀ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ወዳጆችህ እንዲድኑ
በቀኝህ አድን ፡ አድምጠኝም ።

መዝ. ፶፱ (፷) ፡ ፲፪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፳፰ ።

ጸሐፊው ዕዝራ ።

፩ ፡ የፋርስ ንጉሥ ለዕዝራ የሰጠው ሥልጣን ።

ዕዝ. ፯ ፡ ፩ - ፳፰ ።

የእግዚአብሔር ቤት ሥራ ከተፈጸመ በኋላ ገና በባቢሎን ከሚኖሩ ምርኮኞች መካከል ዕዝራ የተባለ ካህን ይገኝ ነበር ። ዕዝራም እግዚአብሔር በሰጠው በሙሴ ሕግ ፈጣን ጸሐፊ ሆኖ የእግዚአብሔርን ሕግ እንዲፈልግና እንዲያደርግ ፣ እንዲያስተምርም ልቡን ያዘጋጀ ሰው ነበረ ።

የፋርስ ንጉሠ ነገሥት አርጤክስስ በነገሠ በሰባተኛው ዓመት ከኤፍራጥስ ወንዝ በስተደቡብ ላሉት ሕዝቦች ዳኞችንና ፈራጆችን እንዲያስነሣ ለዕዝራ ሥልጣንን ሰጠው ። የእግዚአብሔርም እጅ በዕዝራ ላይ ነበረችና የፈለገውን ሁሉ ንጉሡ አርጤክስስ ሊሰጠው ወደደ ፤ እንዲህም የሚል ደብዳቤ አስይዞ ወደ ኢየሩሳሌም ላከው ፦

«ከንጉሠ ነገሥት ከአርጤክስስ ፣ ለሰማይ አምላክ ሕግ ጸሐፊ ለካህኑ ለዕዝራ ሙሉ ሰላም ይሁን ፤ በመንግሥቴ ውስጥ ካሉ ከእስራኤል ሕዝብ ወደ ኢየሩሳሌም ሊሄድ የሚወድ ሁሉ ከአንተ ጋር ይሂድ ። ንጉሡም ሆነ ሌሎች በፈቃዳቸው ያቀረቡትን ብርና ወርቅ ወስደህ በአምላካችሁ ቤት መሠዊያ ላይ መሥዋዕቶችን አቅርብ ። በቀረውም ገንዘብ ለማድረግ ደስ የሚያሰኛችሁን ነገር እንደ አምላካችሁ ፈቃድ አድርጉ ። ከዚህም በላይ ለአምላክህ ቤት የሚያስፈልግህን ከንጉሡ ቤተ መዛግብት አውጣ ። አንተም ዕዝራ ፣ በእጅህ እንዳለው እንደ አምላክህ ጥበብ መጠን በወንዝ ማዶ ባሉ ሕዝብ ሁሉ የአምላክህን ሕግ በሚያውቁ ሁሉ ላይ እንዲፈርዱ ዳኞችንና ፈራጆችን አስነሣ ፤ የማያውቁትንም አስተምሩአቸው ።»

ዕዝራም ፣ እንደዚህ ያለውን ነገር በንጉሡ ልብ ያኖረውን አምላክ እግዚአብሔርን እያመሰገነ በረታ ። ወደ ኢየሩሳሌምም ለመሄድ ተዘጋጀ ።

፪ ፡ የዕዝራ ጕዞ ።

ዕዝ. ፰ ፡ ፩ - ፴፮ ።

ዕዝራ ከእርሱ ጋር የሚሄዱትን አንድ ሺህ አምስት መቶ የሚያህሉ ሰዎችን ወደ አኅዋ ወንዝ ሰበሰበ ። በዚያም ሲቈጥራቸው በአስተማሪነት የሚረዱ ሌዋውያንን ስላላገኘ ልኮ አስመጣ ። መልካም የሆነውም የአምላካቸው እጅ በላያቸው ሆኖ ሰራብያን የተባለው አስተዋይ ሌዋዊ ከሌሎች ጋር መጣለት ።

ይሁን እንጂ ኢየሩሳሌም ለመድረስ የሚያስጒዘው የአራት ወር መንገድ አደገኛና አስፈሪ ነበረ ። ዕዝራም ለንጉሡ ፣ «የአምላካችን እጅ በሚፈልጉት ሁሉ ላይ ለመልካም ነው» ብሎ ነበርና በመንገድ ካለው ጠላት የሚያድኑአቸውን ጭፍራዎችንና ፈረሰኞችን ከንጉሡ ለመለመን አፈረ ። ስለዚህ ዕዝራ ፣ በእግዚአብሔር ፊት ራሳቸውን አዋርደው ለእነርሱ ፣ ለልጆቻቸውና ለንብረታቸውም የቀናውን መንገድ እንዲለምኑ በአኅዋ ወንዝ አጠገብ ጾምን አወጀ ። እነርሱም እየጾሙ እግዚአብሔርን ለመኑ ፤ እርሱም ተለመናቸው ።

ከዚህም በኋላ ዕዝራ ብሩንና ወርቁን ፣ የብርንና የወርቅን የነሐስንም ዕቃዎች ሁሉ መዝኖ ፣ ለዚህ ጉዳይ ለለያቸው ካህናት ሰጥቶ ፣ «እናንተ ለእግዚአብሔር ተቀድሳችኋል ፣ ዕቃዎቹም ቅዱሳን ናቸው ፤ በእስራኤልም አለቆች ፊት በኢየሩሳሌም እስክትመዝኑት ድረስ ተግታችሁ ጠብቁ» አላቸው ።

እነርሱም ተነሥተው ተጓዙ ፤ የእግዚአብሔርም እጅ በላያቸው ነበረ ፣ በመንገድም ከሚሸምቁ ጠላት እጅ አዳናቸው ። ወደ ኢየሩሳሌም በደረሱ በአራተኛው ቀንም ብሩና ወርቁ ዕቃዎቹም በእግዚአብሔር ቤት በካህኑ በሜሪሞት እጅ ተመዘኑ ፤ ሁሉም በቍጥርና በሚዛን ተመዘነ ፤ የተመዘነውም ሁሉ በዚያን ጊዜ ተጻፈ. ዕዝራም ከኤፍራጥስ ወንዝ በስተደበብ ላሉት ለንጉሡ ሹማምንት የንጉሡን ትእዛዝ ሰጠ ፤ እነርሱም ለይሁዳ ሕዝብና ለእግዚአብሔር ቤት የሚያስፈልገውን እርዳታ አበረከቱ ።

* * *

ዕዝራ የእግዚአብሔርን ሕግ ይፈልግና ያደርግ፡. . . . ያስተምርም ዘንድ ልቡን አዘጋጅቶ ነበር ። ዕዝ. ፯ ፣ ፲ ።

የንጉሥ ልብ እንደ ውኃ ፈሳሾች በእግዚአብሔር እጅ ነው ፤
ወደ ወደደውም ያዘነብለዋል ። ምሳ. ፳፩ ፣ ፩ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ዕዝራ ምን ለማድረግ ልቡን አዘጋጀ ?
፪ ፡ የፋርስ ንጉሥ ምን እንዲያደርግ ላከው ?
፫ ፡ ዕዝራ ጉዞ ከመጀመሩ በፊት በምን ምክንያት ጾምን አወጀ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፣ ስለ ጠላቶቼ በጽድቅህ ምራኝ ፤
መንገዴንም በፊትህ አቅና ።
መዝ. ፭ ፣ ፰ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፳፱ ።

ገዢው ነህምያ ።

፩ ፡ የነህምያ ጸሎትና ጉዞ ።
ነህ. ፩ ፡ ፩ - ፪ ፡ ፲፩ ።

የሐካልያ ልጅ ነህምያ ለፋርስ ንጉሥ ለአርጤክስስ ጠጅ አሳላፊ ሆኖ በሱሳ ግንብ ነበረ ። አናኒ የተባለ ወንድሙና ሌሎች ሰዎች በአርጤክስስ ዘመነ መንግሥት በሃያኛው ዓመት ከይሁዳ ወደ ሱሳ መጡ ፤ ነህምያም ከምርኮ ስለ ተመለሱት አይሁድ ጠየቃቸው ። እነርሱም ፣ «በኢየሩሳሌም ያሉት ቅሬታዎች በታላቅ መከራና ስድብ አሉ ፤ የኢየሩሳሌምም ቅጥር ፈርሶአል ፣ በሮችዋም በእሳት ተቃጥለዋል» አሉት ።

ነህምያም ይህን በሰማ ጊዜ አለቀሰ ፣ አያሌ ቀንም በኀዘን ላይ ነበረ ፤ በሰማይም አምላክ ፊት እየጾመ እንዲህ ብሎ ጸለየ ፡-

«አቤቱ ፣ ታላቅና የተፈራህ የሰማይ አምላክ ሆይ ፣ በአንተ ላይ ያደረግነውን ኃጢአት እናዘዝልሃለሁ ፤ እኔና የአባቴም ቤት በድለናል ። አሁንም ፡- ሕጌን ብትተላለፉ በአሕዛብ መካከል እበትናችኋለሁ ፤ ወደ እኔ ብትመለሱ ግን ከዚያ እሰበስባችኋለሁ ብለህ ለባሪያህ ለሙሴ የተናገርኸውን ቃልህን እባክህ አስብ ። እነዚህም በታላቅ ኃይልህና በብርቱ እጅህ የተቤዥሃቸው ሕዝብህ ናቸው ። ጌታ ሆይ ፣ ዛሬ ለባሪያህ አከናውንለት ፣ በንጉሡም ፊት ምሕረትን ስጠው ።»

ነህምያም ይህን ከጸለየ በኋላ ወደ ንጉሡ ገባ ፤ እንደ ልማዱም የወይን ጠጅ አንሥቶ ሰጠው ። ነገር ግን ቀድሞ ያለ ኀዘን ይታይ የነበረ ፊቱ ኀዘንን ተሞልቶ ታየ ። ንጉሡም ፡ «ሳትታመም ፊትህ ለምን አዘነ ? ይህ የልብ ኀዘን ነው» አለው ። ነህምያም እጅግ ፈርቶ ፡ «ንጉሡ ሺህ ዓመት ይንገሥ ፡ የአባቶቼ መቃብር ያለባት ከተማ ተፈትታለችና ፊቴ ስለ ምን አያዝንም ? » አለው ። ንጉሡም ፡ «ምን ትለምነኛለህ ? » አለው ። ነህምያም ወደ ሰማይ አምላክ በልቡ ሲጸልይ ፡ «ንጉሥ ሆይ ፡ ደስ ቢያሰኝህ እንድሠራት ወደ ኢየሩሳሌም ስደደኝ» አለው ። ንጉሡም ፡ «መንገድህ እስከ መቼ ድረስ ይሆናል ? መቼስ ትመለሳለህ ? » ብሎ ሊሰድደው ደስ አለው ። ነህምያም የሚመለስበትን ዘመን በመወሰን ፡ «ንጉሡ ደስ ቢለው ፡ እስከ ይሁዳ እንዲያደርሱኝ በወንዝ ማዶ ላሉት ገዦች ደብዳቤ ይሰጠኝ ፤ ለማሠራውም ሥራ እንጨት እንዲሰጠኝ ለንጉሡ ዱር ጠባቂ ይጻፍልኝ» አለ ። በእርሱ ላይ መልካም እንደ ሆነችው እንደ አምላኩ እጅም የለመነውን ሁሉ ሰጠው።

ንጉሡም የሠራዊቱን አለቆችና ፈረሰኞች ከነህምያ ጋር ሰደደ ። የሳምራውያን ገዥም የሆነ ሖሮናዊው ሰንባላጥና ባሪያው አሞናዊ ጦብያ ለእስራኤል መልካም ነገር የሚፈልግ ሰው እንደ መጣ በሰሙ ጊዜ እጅግ ተበሳጩ ። ቢሆንም ከንጉሡ ስለ ተሰጠው ደብዳቤ ሊከለክሉት አልቻሉም ። ወደ ኢየሩሳሌምም በደኅና ገባ ።

፪ ፡ የኢየሩሳሌም ቅጥር መጀመር ።

ነህ. ፪ ፡ ፲፪ - ፬ ፡ ፯ ።

ነህምያ የኢየሩሳሌምን ቅጥር እንዲያሠራ እግዚአብሔር በልቡ ያኖረለት መሆኑን ለማንም ሳያስታውቅ ፡ በሌሊት አያሌ ሰዎችን ይዞ ከተማዪቱን እየዞረ የፈረሰውን ቅጥርና በእሳት የተቃጠሉ በሮችዋን ተመለከተ ። ከዚህም በኋላ ለሕዝቡ አለቆች ፡ «እንዴት ባለ ጕስቍልና እንዳለን ሁላችሁ ታያላችሁ ፤ ኢየሩሳሌም ፈርሳለች ፡ በሮችዋም በእሳት ተቃጥለዋል ። አሁንም ከእንግዲህ ወዲህ መሳለቂያ እንዳንሆን ተነሥተን ቅጥርዋን እንሥራ» ብሎ ፡ የአምላኩ መልካም እጅ በእርሱ ላይ መሆንዋንና ንጉሡ የነገረውን ቃል ተረከላቸው ።

እነርሱም ፡ «ተነሥተን እንሥራ» ብለው እጃቸውን ለበጎ ሥራ አበረቱ ። ሖሮናዊውም ሰንባላጥና ባሪያው አሞናዊ ጦቢያ ፡ ዓረባዊውም ጌሳም ይህንን ሰሙ ፤ በማቃለልም እየሳቁ ፡ «ይህ የምታደርጉት ምንድር ነው ? በውኑ በንጉሡ ላይ ልትሸፍቱ ታስባላችሁን ? » አሉ ። ነህምያም መልሶ ፡ «የሰማይ አምላክ ያከናውንልናል ፡ እኛም ባሪያዎቹ ተነሥተን እንሠራለን ፤ እናንተ ግን በኢየሩሳሌም እድል ፈንታና መብት መታሰቢያም የላችሁም» አላቸው ።

ታላቁ ካህን ኤልያሴብና ካህናት ወንድሞቹም ተነሥተው የበግ በር የተባለውን ሠሩ ፤ በአጠገባቸውም የኢያሪኮ ሰዎች ሠሩ ። እንዲሁም ብዙ ሌሎች ተነሡና በክፍል በክፍል ሆነው የኢየሩሳሌምን ቅጥር በሮችዋንም በትጋት እየሠሩ አገጣጠሙ ።

ሰንባላጥም ቅጥሩ እንደ ተሠራ በሰማ ጊዜ እጅግ ተቈጣ ፤ በወንድሞቹና በሰማርያ ሠራዊትም ፊት ፡ «እነዚህ ደካሞች አይሁድ የሚሠሩት ምንድር ነው ? የተቃጠለውንስ ድንጋይ ከፍርስራሹ መልሰው ያድኑታልን ? » አለ ። ጦቢያም ፡ «በሚሠሩት ቅጥር ላይ ቀበሮ ቢወጣበት

www.ethiopianorthodox.org

ያፈርሰዋል» አለ ። ነህምያም ይህን ሰምቶ ፡ «አምላካችን ሆይ ፡ ተንቀናልና ስማ ፤ ስድባቸውንም በራሳቸው ላይ መልስባቸው» ብሎ ጸለየ ። የይሁዳ ሕዝብም ልብ ለሥራው ስለ ጨከነ ቅጥሩ ሁሉ እስከ እኩሌታ ድረስ ተገጣጠመ ።

፫ ፡ የቅጥሩ መፈጸም ።

ነህ. ፬ ፡ ፯ - ፳፫ ፡ ፮ ፡ ፩ - ፲፱ ።

በዙሪያቸው የነበሩ የአይሁድ ጠላቶችም የፈረሰው ሊጠገን እንደ ተጀመረ በሰሙ ጊዜ ሊወጉአቸውና ሊያሸብሩአቸው በአንድነት ተማምለው ፡ «ወደ መካከላቸው መጥተን እስክንገድላቸው ድረስ አያዩም» በማለት ተስማሙ ። በአጠገባቸውም የተቀመጡት አይሁድ ወደ ነህምያ መጥተው ፡ «ከየሥፍራው ሁሉ ይመጡብናል» እያሉ አሥር ጊዜ ተናገሩ ። የይሁዳም ሰዎች ፡ «የተሸካሚዎች ኀይል ደከመ ፡ ፍርስራሹም ብዙ ነውና ቅጥሩን ልንሠራ አንችልም» አሉ ። ነህምያ ግን ሰይፋቸውንና ቀስታቸውን አስይዞ ሕዝቡን በየወገናቸው በማቆም ፡ «አትፍሩአቸው ፤ ታላቁንና የተፈራውን ጌታ አስቡ ፤ ስለ ወንድሞቻችሁና ስለ ቤተ ሰቦቻችሁም ተዋጉ» ብሎ አበረታታቸው ።

ጠላቶችም እግዚአብሔር ምክራቸውን ከንቱ እንዳደረገ አስተዋሉ ፤ የቅጥሩም ሠራተኞች ሁሉ ወደየሥራቸው ተመለሱ ። ከዚያም ቀን ጀምሮ እኩሌቶቹ ሲሠሩ እኩሌቶቹ ደግሞ ጋሻና ጦርን ይይዙ ነበር ፤ አንዳንዶቹም በአንድ እጃቸው የጦር መሣሪያን ይዘው በአንድ እጃቸው ይሠሩ ነበር ። እያንዳንዱም ሠራተኛ ሰይፉን ታጥቆ ይሠራ ነበር ። ነህምያም ፡ «ሥራው ታላቅና ሰፊ ነው ፤ እኛም በቅጥሩ ላይ ስለ ተበታተንን አንዱ ከሁለተኛው ርቆአል ፤ የቀንደ መለከቱን ድምፅ ወደምትሰሙበት ሥፍራ ወደ እኛ ተሰብሰቡ ፤ አምላካችንም ስለ እኛ ይዋጋል» አላቸው ።

ከማለዳ ወገግታም ጀምሮ ከዋክብት እስኪታዩ ድረስ እኩሌቶቹ ጋሻና ጦር ሲይዙ እኩሌቶቹ ቅጥሩን ይሠሩ ነበር ። በሌሊትም ከተማዪቱን ለመጠበቅ ነህምያና ከእርሱ ጋር የነበሩት ልብሳቸውን ሳያወልቁ ያድሩ ነበር ። አንድ ሠራተኛ ስንኳ ከከተማ አይወጣም ነበር ። እንደዚሁም በትጋት ሲሠሩ ጠላቶቻቸው በነህምያ ላይ እየተማከሩ በብዙ ብልሃት ሊያሰናክሉት ይሞክሩ ነበር ። ነህምያ ግን ሽንገላቸውን ሁሉ ለይቶ ፡ «አምላክ ሆይ ፡ እጄን አበርታ» ብሎ በመጸለይ ተቋቋማቸው ። ቅጥሩም በአምሳ ሁለት ቀን ውስጥ ተጨረሰ ፤ የሚቃወሙአቸውም ሁሉ ይህ ሥራ በእግዚአብሔር እንደ ተደረገ ሲረዱ ፈሩ ።

፬ ፡ የሕግ መጽሐፍ መነበብ ።

ነህ. ፰ ፡ ፩ - ፲፰ ፡ ዘሌዋ. ፳፫ ፡ ፴፬ ፡ ፵፬ ።

ቅጥሩ ከተፈጸመ ከጥቂት ቀን በኋላ በገባው በሰባተኛው ወር ፡ ዓመት በዓል በሆነው ከወሩ በአንደኛው ቀን ሕዝቡ ሁሉ የውኃ በር በተባለው በር ፊት ተሰበሰቡ ፤ እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠውን የሕጉንም መጽሐፍ ፡ ጸሐፊው ዕዝራ እንዲያመጣ ተናገሩት ። ዕዝራም ከፍ ብሎ በተሠራ የእንጨት መረባርብ ላይ ቆመ ፤ ሕዝቡም ሁሉ እያዩ መጽሐፉን ገለጠ ፤ በገለጠውም ጊዜ ሕዝቡ ሁሉ ቆሙ ። ዕዝራም ታላቁን አምላክ እግዚአብሔርን ባረከ ፤ ሕዝቡም ሁሉ ፡ «አሜን አሜን» እያሉ ሰገዱ ። ዕዝራም ከማለዳ ጀምሮ እስከ ቀትር ድረስ አነበበ ፤ ሕዝቡም ሁሉ ያዳምጡ ነበር ። ሌዋውያኑም ደግሞ በተራ በተራ አነበቡ ፤ ሕጉንም እንዲያስተውሉ ሕዝቡን ያስተምሩ ነበር ። እነርሱም የሚ

ነበበውን አስተውለው ያለቅሱ ጀመር ። ነህምያና ዕዝራም ሌዋውያንም ፡ «ዛሬ ለአ ምላካችን የተቀደሰ ቀን ነው ፡ አታል ቅሱ ። ሂዱ ፤ የሰባውንም ብሉ ፤ ጣፋጩ ንም ጠጡ ፤ ለእነዚያም ላልተዘጋጀላቸው እድል ፈንታቸውን ስደዱ ። የእግዚአብሔ ርም ደስታ ኃይላችሁ ነውና ዛሬ አትዘኑ» አላቸው ። ሕዝቡም ሁሉ የተነገራቸውን ቃል አስተውለው ነበርና ደስ ብሎአቸው ሊበሉና ሊጠጡ ሄዱ ። ከዚህም በኋላ ደግሞ በሙሴ ሕግ የታዘዘውን የዳስ በዓል እስከ ሰባት ቀን ድረስ በደስታ አከበሩ ።

፳ ፤ የሕዝቡ ቃል ኪዳን መግባት ።

ነህ. ፱ ፡ ፩ - ፲ ፡ ፴፱ ።

ሕዝቡም የሰሙትን የሕጉን ቃል እንዳል ፈጸሙ አስተውለው ፤ በዓሉ ካለፈ በኋላ ማቅ ለብሰው በላያቸውም ትቢያን ነስን ሰው ጾሙ ፤ በአንድነትም ተከማቹ ። በየ ሥፍራቸውም ቆመው ከሕጉ መጽሐፍ የቀን ሩብ አነበቡ ፤ በሦስቱ የቀን ሩብም ኃጢአታቸውን ተናዘዙ ፤ ለእግዚአብሔ ርም ሰገዱ ። በዚያም ቀን የእግዚአብሔ ርን ትእዛዝ ሁሉ እንዲያደርጉ በመሐላ ቃል ኪዳን ገቡ ።

፳፩ ፡ የቅጥሩ መቀደስ ።

ነህ. ፲፪ ፡ ፳፯ - ፵፫ ።

ከዚህም በኋላ የኢየሩሳሌምን ቅጥር በደስ ታና በምስጋና በመዝሙርም በጸናጽልም በበገናም በመሰንቆም ሊቀድሱ ካህናቱና ሌዋውያኑ መዘምራኑም ተሰበሰቡ ። ነህም ያም የይሁዳን አለቆች ወደ ቅጥሩ ላይ አውጥቶ የዳዊትን የዜማ መሣሪያ የያዙ ትን አመስጋኞች በሁለት ክፍሎ በተርታ አሰለፋቸው ። አንደኛውም ተርታ ወደ ቀኝ ሄደ ፤ ጸሐፊውም ዕዝራ በፊታቸው ነበረ ። ሁለተኛውም ተርታ ደግሞ ወደ ግራ ሄደ ፤ ነህምያም በስተኋላቸው ነበረ ። ሁለቱም ተርታዎች ወደ እግዚአብሔር ቤት ደርሰው ቆሙ ። እግዚአብሔርም በታላቅ ደስታ ደስ አሰኝቶአቸዋልና ትልቅ መሥዋዕትን አቀረቡ ። ሴቶቹና ልጆቹም ደግሞ ደስ አላቸው ፤ የኢየሩሳሌ ምም ደስታ ከሩቅ ተሰማ ።

* * *

አምላካቸውን የሚያውቁ ሕዝብ ይበረታሉ ፡ ያደርጋ ሉም ።

ዳን. ፲፩ ፡ ፴፪ ።

ለሰው ሳይሆን ለጌታ እንደምታደርጉ ፡ የምታደርጉትን ሁሉ በትጋት አድርጉት ።

ቈላ. ፫ ፡ ፳፫ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ነህምያ ስለ ኢየሩሳሌም መከራ በሰማ ጊዜ ከሁሉ አስቀድሞ ምን አደረገ ?

፪ ፡ እግዚአብሔር ምን በማድረግ የነህምያን መንገድ አቀናለት ?

፫ ፡ ጠላቶች በተነሡበት ጊዜ ነህምያ ምንና ምን አደረገ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ አምላክ ሆይ ፡ እጄን አበርታ ።

ነህ. ፮ ፡ ፱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴ ።

በሚልክያስ የተሰጠ ተስፋ ።

የብር አንጥረኛ እሳቱን ሲያናፋ ፤ ሚል. ፫ ፡ ፫ ።

፩ ፤ ሰው ከእርግማን በታች ሆነ ።

እግዚአብሔር ፡ ከባቢሎን ምርኮ እስኪመ ልሳቸው ድረስ ሕዝቡን እየታገሠ የማራ ቸው በምን ምክንያት ነበረ ? ምንም ቢበ ድሉት በየትውልዱ ሁሉ ነቢያትን ለምን ያስነሣላቸው ነበር ? አስተማማኝ በሆነ ፍቅር ስለ ወደዳቸው አይደለምን ? እንደ ዚሁም በነህምያ ዘመን ደግሞ ወደ ንስሐ የሚጠራቸው ፡ የስሙ ትርጓሜ «መልእክ ተኛዬ» የተሰኘ ፡ ሚልክያስ የተባለውን ነቢይ አስነሣላቸው ።

ሚልክያስም ፡ «ወድጃችኋለሁ ይላል እግዚአብሔር» አላቸው ። እነርሱ ግን ውለታውን ሁሉ ረስተው ፡ «በምን ወደድ ኸን ? » እያሉ ነቀፉት ። እንደገናም ፡ «እና ንተ ስሜን የምታቃልሉ ካህናት ሆይ» ሲላቸው ፡ «ስምህን ያቃለልን በምንድር ነው ? » ብለው ፡ ለታላቁ ንጉሥ ለእግዚአ ብሔር ዕውርና አንካሳ የሆኑትን ጠቦቶች እየሠዉ ፡- ይህ ድካም ነው በማለት ጢቅ እስኪሉበት ድረስ ስሙን ማቃለላቸውን አልተናዘዙም ። ሰዎችን ከኃጢአት እንዲ መልሱ የተመደቡ ካህናትም የሰዎች መሰ ናክል ሆነው ነበር ። (ሚል. ፩ ፡ ፩ - ፪ ፡ ፱ ።)

ከዚህም በላይ ደግሞ ከካህናትና ከሕ ዝብ ብዙዎች ፤ የቃል ኪዳን ሚስቶቻቸ ውን እየፈቱ ፡ እግዚአብሔርን ከማያውቁ አሕዛብ መካከል ሴቶች ያገቡና በአረመኔ ነት የሚያድጉትን ልጆች ከእነዚህ ሴቶች ይወልዱ ነበር ። ብዙዎቹም ደግሞ መተተ ኞችና በሐሰት የሚምሉ ፤ ድኆችንም የሚበድሉ ነበሩ ። (ሚል. ፪ ፡ ፲ - ፲፯ ፤ ፫ ፡ ፭ ።)

እግዚአብሔር ግን በሚልክያስ ተና ግሮ ፡ «ወደ እኔ ተመለሱ ፡ እኔም ወደ እና ንተ እመለሳለሁ» ሲላቸው ፡ «የምንመለ ሰው በምንድር ነው ? » ብለው ራሳቸውን ያጸድቁ ነበር እንጂ የእግዚአብሔርን ፈንታ የሆነውን አሥራትን ስንኳ ለራሳ ቸው በማስቀረታቸው አላፈሩም ። በኃጢ አታቸው ጠንቅ ችግር ቢደርስባቸው ደግሞ ራሳቸውን በማጽደቅ ፡ «እግዚአብ ሔርን ማገልገል ከንቱ ነው ፤ የፍርድ አም ላክስ ወዴት ነው ? » እያሉ እግዚአብሔ ርን ያታክቱ ነበር ። እንግዲህ ፡ «በሕግ መጽሐፍ የተጻፉትን ሁሉ የማያደርግ የተረገመ ነው» ተብሎ በሙሴ ከተነገረ ከ፰፻ ዓመት በኋላ እንዲህ ባለ ድፍረት የሚያምፁ ሰዎች የተረገሙ አይደሉምን ? እግዚአብሔር በሚልክያስ አንደበት ፡ «በእርግማን እርጉሞች ናችሁ» አላቸው ። (ሚል. ፫ ፡ ፯ - ፲፩ ።)

ነገር ግን ፡ በፍቅር ልጆቹ የሚሆኑትን ቅዱስ ሕዝብ እንዲኖረው ፡ ዓለም ሳይፈ ጠር ከፈቀደው ፈቃዱ ከቶ አይመለስምና እግዚአብሔር ፡ ምድርን በእርግማን እንዳ ልመታ በማለት ወደ ንስሐ የሚመልስ ነቢይ ፡ እርሱም በኤልያስ መንፈስና ኃይል የሚመጣውን መጥምቁ ዮሐንስን ለመላክ ተስፋ ሰጠ ። (ሚል. ፬ ፡ ፬ - ፮ ፤ ማቴ. ፲፯ ፡ ፲ - ፲፫ ፤ ሉቃ. ፩ ፡ ፲፯ ።)

፪ ፡ ከእርግማን የሚያድን የእግዚአብሔር ጸጋ በክርስቶስ ተገለጠ ።

ሚል. ፫ ፡ ፩-፮ ፡ ፲፯-፲፰ ፡ ቲቶ ፪ ፡ ፲፩-፲፬ ።

«የፍርድ አምላክ ወዴት ነው ? » ለሚሉ ሰዎች ሚልክያስ ፡ «እነሆ መልእክተኛዬን እልካለሁ ፡ መንገድንም በፊቴ ያስተካክላል ፤ እናንተም የምትፈልጉት ጌታ በድንገት ወደ መቅደሱ ይመጣል . . . . ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ። ነገር ግን እርሱ እንደ አንጥረኛ እሳትና እንደ አጣቢ ሳሙና ነውና የሚመጣበትን ቀን መታገሥ የሚችል ማን ነው ? እርሱስ በተገለጠ ጊዜ የሚቆም ማን ነው ? » ብሎ፡ የሚመጣው ጌታ ፡ በኃጢአት በሚኖሩት ላይ የሚፈርድ ፡ ወደ እርሱ የሚመለሱትንም የሚያነጻ ቅዱስ የፍርድ አምላክ እንደሆነ አሳሰባቸው ። እርሱ ፡ ገንዘቡ የሆነውን ብር በእሳት እያቀለጠ ሲያጠራው እንደሚቀመጥ አንጥረኛ ሆኖ ፡ ለራሱ ገንዘቡ የሚሆነውን ሕዝብ የሚያነጻ ነው ። «እነርሱም የእኔ ገንዘብ ይሆናሉ ፤ ሰውም የሚያገለግለውን [illegible] እንደሚምር ፡ እንዲሁ እምራቸዋ[illegible] አለ ።

ከሚልክያስ [illegible]ዓመት ያህል ቈየት ብሎ ፡ ሰውን [illegible] የእግዚአብሔር ጸጋ በክርስቶስ [illegible]ጣት ተገለጠ ። እርሱም በእስራኤል [illegible] መጥቶ ፡ ከዓለም ሕዝቦች ሁሉ ፡ የ[illegible]ኑበትን ከኃጢአትና ከእርግማን [illegible]ድን ፡ መልካሙን ለማድረግ የሚ[illegible]ንም ሕዝብ ለራሱ እንዲያነጻ ስለ [illegible]ፍሱን ሰጠ ። እግዚአብሔር ፡ ነውር የሌ[illegible]ው በፍቅር ልጆቹ የሚሆኑት ሕዝብ [illegible]ኖረው ለማድረግ የፈቀደው ፈቃድ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ እጅ ተከና[illegible]።

([illegible] ፩ ፡ ፬ ፡ ፭ ፡ ኢሳ. ፶፫ ፡ ፲ ።)

እኛም በእንደ[illegible]ያለ ታላቅ ጸጋ ከዳንን ፡ ጌታችን አስ[illegible] ስለ ወደደን እንወደውምን ? እርሱ[illegible] «ብትወዱኝ ትእዛዜን ጠብቁ» ብሎ[illegible] ፡ መርምረን እንድንታዘዝ እርሱ [illegible]ረው ትምህርት በሚከተሉት ምዕ[illegible] ተጽፎአል ።

([illegible] ፩ ፡ ፲፱ ፡ ዮሐ. ፲፬ ፡ ፲፭ ።)

* * *

ሕግ በሙሴ ተሰጥቶ ነበር ፡ ጸጋና እውነት ግን በኢየሱስ ክርስቶስ ሆነ ። ዮሐ ፩ ፡ ፲፯ ።

ዓለም ሳይፈጠር ፡ በፊቱ ቅዱሳንና ነውር የሌለን በፍቅር እንሆን ዘንድ በክርስቶስ መረጠን ። ኤፌ. ፩ ፡ ፬ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ «ሚልክያስ» ማለት ምን ማለት ነው ?
፪ ፡ ሚልክያስ ፡ እርጉሞች ናችሁ ያላቸው በምን ምክን[illegible] ነው ?
፫ ፡ ሚልክያስ ጌታችንን በምን ምሳሌ መሰለው ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ንጹሕ ልብን ፍጠርልኝ ፡
የቀናውንም መንፈስ በውስጤ አድስ ።
መዝ. ፶ (፶፩) ፡ ፲ ።

www.ethiopianorthodox.org

ከሐዲስ ኪዳን

ምዕራፍ ፴፩ ።

የተራራ ስብከት ።

ሰምተህ የምትረሳ ነህን ፡ ወይም የምትፈጽም ?

ማቴ. ፭ - ፯ ።

፩ ፡ የደቀ መዛሙርት ሁኔታ ።

ማቴ. ፭ ፡ ፩ - ፲፪ ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በገሊላ እየዞረ ፡ «መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ» እያለ ሊሰብክና ድውያንን ሊፈውስ በጀመረ ጊዜ ከቅርብና ከሩቅ የሚኖሩት ወደ እርሱ መጡ ። የሕዝቡንም ብዛት ባየ ጊዜ ወደ ተራራ ወጥቶ ተቀመጠ ፡ ወደ እርሱ የተሰበሰቡትንም ደቀ መዛሙርቱ ማስተማር ጀመረ ። ከሁሉም አስቀድሞ ስለ ደቀ መዛሙርቱ ሁኔታ እንዲህ ብሎ ተናገረ ፡-

« በመንፈስ ድኆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው ፡ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና ።
የሚያዝኑ ብፁዓን ናቸው ፡ መጽናናትን ያገኛሉና ።
የዋሆች ብፁዓን ናቸው ፡ ምድርን ይወርሳሉና ።
ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ ብፁዓን ናቸው ፡ ይጠግባሉና ።
የሚምሩ ብፁዓን ናቸው ፡ ይማራሉና ።
ልበ ንጹሖች ብፁዓን ናቸው ፡ እግዚአብሔርን ያዩታልና ።
የሚያስታርቁ ብፁዓን ናቸው ፡ የእግዚአብሔር ልጆች ይባላሉና ።
ስለ ጽድቅ የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው ፡ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና ።
ሲነቅፉአችሁና ሲያሳድዱአችሁ በእኔም ምክንያት ክፉውን ሁሉ በውሸት ሲናገሩባችሁ ብፁዓን ናችሁ ። ዋጋችሁ በሰማያት ታላቅ ነውና ደስ ይበላችሁ ፡ ሐሤትም አድርጉ ፡ ከእናንተ በፊት የነበሩትን ነቢያትን እንዲሁ አሳድደዋቸዋልና ። »

፪ ፡ ደቀ መዛሙርት በዓለም ዘንድ ።

ማቴ. ፭ ፡ ፲፫ - ፲፮ ።

በምሳሌም ተናግሮ ፡ ደቀ መዛሙርቱ ከዓለም ሰዎች ልዩ ሆነው በዓለም ውስጥ እንዴት መሆን እንደሚገባቸው እንዲህ ሲል ተናገረ ፡-

«እናንተ የምድር ጨው ናችሁ ፡ ጨው አልጫ ቢሆን ግን በምን ይጣፍጣል ? እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ ፡ መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ ።»

፫ ፡ የሕግ መፈጸም ።

ማቴ. ፭ ፡ ፲፯ - ፵፰ ።

የአይሁድ ጸሐፊዎችና ፈሪሳውያን የእግዚአብሔርን ሕግ በትክክል ሳይተረጕሙት በብዙ ነገር ይተላለፉት ፡ ሕዝቡንም እንዲተላለፉ ያስተምሩ ነበር ። ኢየሱስም ፡ እርሱ ራሱ ሕግን ነቢያትንም የፈጸመ ፡ እውነተኛ የሕግ መፈጸም ምን እንደሆነ እንዲህ ብሎ ተናገረ ፡-

«ለቀደሙት ፡- አትግደል እንደ ተባለ ሰምታችኋል ፡ እኔ ግን እላችኋለሁ ፡ በወንድሙ ላይ የሚቈጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል ።

«አታመንዝር እንደ ተባለ ሰምታችኋል ፡ እኔ ግን እላችኋለሁ ፡ ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኘትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝሮአል ።

«ሚስቱን የሚፈታት ሁሉ የፍችዋን ጽሕፈት ይስጣት ተባለ ። እኔ ግን እላችኋለሁ ፡ ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ አመንዝራ ያደርጋታል ፡ የተፈታችውንም የሚያገባ ሁሉ ያመነዝራል ።

«ደግሞ ለቀደሙት ፡- በውሸት አትማሉ እንደ ተባለ ሰምታችኋል ። እኔ ግን እላችኋለሁ ፡ ከቶ አትማሉ ፡ ነገር ግን ቃላችሁ አዎን አዎን ወይም አይደለም አይደለም ይሁን ፡ ከእነዚህም የወጣ ከክፉው ነው ።

«ዓይን ስለ ዓይን ፡ ጥርስም ስለ ጥርስ እንደ ተባለ ሰምታችኋል ። እኔ ግን እላችኋለሁ ፡ ክፉውን አትቃወሙ ፡ ዳሩ ግን ቀኝ ጉንጭህን በጥፊ ለሚመታህ ሁሉ ሁለተኛውን ደግሞ አዙርለት ።

«ባልንጀራህን ውደድ እንደ ተባለ ሰምታችኋል ። እኔ ግን እላችኋለሁ ፡ ጠላቶቻችሁን ውደዱ ። በሰማያት ያለ አባታችሁ በክፉዎችና በበጎዎች ላይ ፀሐይን ያወጣልና ፡ በጻድቃንም በኃጢአተኞችም ላይ ዝናቡን ያዘንባልና ። የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደ ሆነ እናንተ ፍጹማን ሁኑ ።

፬ ፡ ግብዝነት የሌለበት አምልኮ ።

ማቴ. ፮ ፡ ፩ - ፲፰ ።

«ምጽዋት ስታደርግ ግብዞች እንደሚያደርጉ በፊትህ መለከት አታስነፋ ። በስውር እንዲሆን ቀኝህ የምትሠራውን ግራህ አትወቅ ።

«ስትጸልዩም እንደ ግብዞች አትሁኑ ፡ ለሰው እንዲታዩ ይወዳሉና ። አንተ ግን ስትጸልይ ወደ እልፍኝህ ግባ ፡ በስውር ላለው አባትህ ጸልይ ።

«ስትጾሙም እንደ ግብዞች አትጠውልጉ ፡ በስውር ላለው አባትህ እንጂ እንደ ጾመኛ ለሰዎች እንዳትታይ ራስህን ተቀባ፡ ፊትህንም ታጠብ ። በስውር የሚያይ አባትህ በግልጥ ይከፍልሃል ።

፭ ፡ የገንዘብ ፍቅር የሌለበት አገልግሎት ።

ማቴ. ፮ ፡ ፲፱ - ፴፬ ።

«ብልና ዝገት በሚያጠፉት ፡ ሌቦችም ቈፍረው በሚሰርቁት ዘንድ ለእናንተ በምድር ላይ መዝገብ አትሰብስቡ ፡ ነገር ግን ብልም ዝገትም በማያጠፉት ሌቦችም ቈፍረው በማይሰርቁት ዘንድ ለእናንተ

www.ethiopianorthodox.org

በሰማይ መዝገብ ሰብስቡ ፤ መዝገብህ ባለበት ልብህ ደግሞ በዚያ ይሆናልና ።

«ለሁለት ጌቶች መገዛት የሚቻለው ማንም የለም ፤ ወይም አንዱን ይጠላል ሁለተኛውንም ይወዳል ፡ ወይም ወደ አንዱ ይጠጋል ሁለተኛውንም ይንቃል ፤ ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ መገዛት አትችሉም ።

፮ ፡ መጨነቅ የሌለበት ኑሮ ።

ማቴ. ፮ ፡ ፳፭ - ፴፬ ።

«ወደ ሰማይ ወፎች ተመልከቱ ፤ አይዘሩም አያጭዱምም በጎተራም አይከቱም ፤ የሰማዩ አባታችሁም ይመግባቸዋል ፤ እናንተ ከእነርሱ እጅግ አትበልጡምን ?

«የሜዳ አበቦች እንዴት እንዲያድጉ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ ፤ አይደክሙም አይፈትሉምም ፡ ነገር ግን እላችኋለሁ ፡ ሰሎሞንስ እንኳ በክብሩ ሁሉ ከእነዚህ እንደ አንዱ አልለበሰም ። እግዚአብሔር ግን ዛሬ ያለውን ነገም ወደ እቶን የሚጣለውን የሜዳን ሣር እንዲህ የሚያለብሰው ከሆነ ፡ እናንተ እምነት የጎደላችሁ ፡ እናንተንማ ይልቁን እንዴት ? እንግዲህ ፡ ምን እንበላለን ? ምንስ እንጠጣለን ? ምንስ እንለብሳለን ? ብላችሁ አትጨነቁ ፤ ይህ ሁሉ እንዲያስፈልጋችሁ የሰማዩ አባታችሁ ያውቃልና ። ነገር ግን አስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥት ጽድቁንም ፈልጉ ፡ ይህም ሁሉ ይጨመርላችኋል ።

፯ ፤ ለራስ ማድላት የሌለበት ኑሮ ።

ማቴ. ፯ ፡ ፩ - ፲፪ ።

«እንዳይፈረድባችሁ አትፍረዱ ። ወንድምህን ፡- ከዓይንህ ጉድፍ ላውጣ ፍቀድልኝ እንዴት ትለዋለህ ? እነሆም በዓይንህ ምሰሶ አለ ። አንተ ግብዝ ፡ አስቀድመህ ከዓይንህ ም[illegible]ን አውጣ ፡ ከዚያም በኋላ ከወን[illegible]ዓይን ጉድፉን እንድታወጣ አጥርተ[illegible]ያለህ ።

«ሰዎች ሊ[illegible]ጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናንተ[illegible]ሞ እንዲሁ አድርጉላቸው ፤ ሕግ[illegible]ያትም ይህ ነውና ።»

፰ ፡ ሦስት የ[illegible]ንቀቂያ ምሳሌዎች ።

ማቴ. ፯ ፡ ፲፫ - ፳፱ ።

ኢየሱስም [illegible] መስማትና መታዘዝ ወደ ሕይወ[illegible]ያደርስ ነውና ጠቢባን ሆነን ሕይወ[illegible]ንድንመርጥ እንጂ እንዳንጠፋ በሚ[illegible] በሦስት ምሳሌዎች ስብከቱን [illegible]

ሀ) ሁለት መ[illegible] «በጠበበው ደጅ ግቡ ፤ ወደ ጥ[illegible]ሚወስደው ደጅ ሰፊ ፡ መንገዱም ት[illegible] ነውና ፡ ወደ እርሱም የሚገቡ ብዙ[illegible]ናቸው ። ወደ ሕይወት የሚወስደው [illegible] የጠበበ ፡ መንገዱም የቀጠነ ነውና ፡ [illegible]ሚያገኙትም ጥቂቶች ናቸው ።

ለ) ሁለት ዛፍ ። [illegible]በግ ለምድ ለብሰው ከሚመጡባችሁ [illegible]ስጣቸው ግን ነጣቂዎች ተኵላዎች [illegible] ከሐሰተኞች ነቢያት ተጠንቀቁ ። [illegible]አቸው ታውቋቸዋላችሁ ። ከእሾህ [illegible] ፡ ከኵርንችትስ በለስ ይለቀማልን ? [illegible] መልካም ዛፍ ሁሉ መልካም ፍሬ [illegible]ል ፡ ክፉም ዛፍ ክፉ ፍሬ ያደርጋል ፡ [illegible]ልካም ፍሬ የማያደርግ ዛፍ ሁሉ ይቈረ[illegible] ወደ እሳትም ይጣላል ።

«በሰማያት [illegible]ውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ እንጂ ፡ ጌታ ሆይ ፡ ጌታ ሆይ ፡ የሚለኝ ሁሉ መንግሥተ ሰማያት የሚገባ አይደለም ። በ[illegible] ቀን ብዙዎች ፡- ጌታ ሆይ ፡ ጌታ ሆይ ፡ በስምህ ትንቢት አልተናገርንምን ፡ በስምህስ አጋንንትን አላወጣንምን ፡ በስምህ[illegible] ብዙ ተአምራት አላደረ

ግንምን ? ይሉኛል ። የዚያን ጊዜም ፡- ከቶ አላወቅኋችሁም ፡ እናንተ ዐመፀኞች ፡ ከእኔ ራቁ ብዬ እመሰክርባቸዋለሁ ።

ሐ) ሁለት ቤት ። «ስለዚህ ይህን ቃሌን ሰምቶ የሚያደርገው ሁሉ ቤቱን በዓለት ላይ የሠራ ልባም ሰውን ይመስላል ። ዝናብም ወረደ ፡ ጐርፍም መጣ ፡ ነፋስም ነፈሰ ፡ ያንም ቤት ገፋው ፤ በዓለት ላይም ስለ ተመሠረተ አልወደቀም ።

«ይህን ቃሌን ሰምቶ የማያደርገው ሰው ሁሉ ግን ፡ ቤቱን በአሸዋ ላይ የሠራ ሰነፍ ሰውን ይመስላል ። ዝናብም ወረደ ፡ ጐርፍም መጣ ፡ ነፋስም ነፈሰ ፡ ያንም ቤት መታው ፡ ወደቀም ፡ አወዳደቁም ታላቅ ሆነ ።»

ኢየሱስም ይህን ነገር በጨረሰ ጊዜ ሰሚዎቹ በትምህርቱ ተገረሙ ፤ ጸሐፊ ዎች እንደ ተባሉት እንደ አይሁድ መምህ ራን ሳይሆን እንደ ባለ ሥልጣን ያስተም ራቸው ነበርና ።

* * *

ሰዎች ሊያደርጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላቸው ፡ ሕግም ነቢያትም ይህ ነውና ።

ማቴ. ፯ ፡ ፲፪ ።

በሰማያት ያለውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ እንጂ ፡ ጌታ ሆይ ፡ ጌታ ሆይ ፡ የሚለኝ ሁሉ መንግሥተ ሰማያት የሚገባ አይደለም ።

ማቴ. ፯ ፡ ፳፩ ።

ነጻ የሚያወጣውን ፍጹሙን ሕግ ተመልክቶ የሚጸናበት፡ ሥራንም የሚሠራ እንጂ ሰምቶ የሚረሳ ያልሆነው ፡ በሥራው የተባረከ ይሆናል ።

ያዕ. ፩ ፡ ፳፭ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ የተራራ ስብከት በተለይ ለእነማን ተነገረ ?
፪ ፡ ከሁሉ አስቀድመን መፈለግ የሚገባን ምንድር ነው ?
፫ ፡ ኢየሱስ ስብከቱን የጨረሰው በምን ምሳሌ ነው ? ከዚህስ ምሳሌ ምን እንማራለን ?

ጸሎት ፡ በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ ፡ . . . . .
ፈቃድህ በሰማይ እንደ ሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን ፤ አሜን ።

ማቴ. ፮ ፡ ፱ ፡ ፲ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴፪ ።

ከሰይጣን ባርነት ነጻ ወጥተሃልን ?

ከሉቃ. ፲፩ ፡ ከዮሐ. ፭ ፡ ከዮሐ. ፰ ።

፩ ፡ ኃያል ከኃያል መላቁን የሚያሳይ ምሳሌ ።

ማቴ. ፲፪ ፡ ፳፪ - ፴፪ ፡
ሉቃ. ፲፩ ፡ ፲፬ - ፳፫ ፡ ማር. ፫ ፡ ፳፪ - ፴ ።

ኢየሱስ በገሊላ ሳለ ጋኔን ያደረበትን ዕውር ዲዳም የሆነውን ወደ እርሱ አመጡ፤ ጋኔኑም ከወጣ በኋላ ሰውየው ተናገረ ፡ አየም ። ሕዝቡም ተገርመው ፡ «እንጃ ይህ ሰው የዳዊት ልጅ ይሆንን ? » አሉ ። ፈሪሳውያን ግን ፡ «ይህ በብዔል ዜቡል በአጋንንት አለቃ ካልሆነ በቀር አጋንንትን አያወጣም» አሉ ።

ኢየሱስ ግን መልሶ ፡ «እርስ በርስዋ የምትለያይ መንግሥት ሁሉ ትጠፋለች ፡ እርስ በርሱ የሚለያይ ከተማም ሁሉ ወይም ቤት አይቆምም ። በብዔል ዜቡል ኃይል አጋንንትን አውጥተሃል ብላችሁኛል ፡ ሰይጣን ግን እርስ በርሱ ከተለያየ መንግሥቱ እንዴት ትቆማለች ? እኔ ግን በእግዚአብሔር መንፈስ አጋንንትን የማወጣ ከሆንሁ ፡ እንግዲህ የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ እናንተ ደርሳለች ።

«ኃይለኛ ሰው ጋሻና ጦር ይዞ የራሱን ግቢ ቢጠብቅ ፡ ያለው ገንዘብ በሰላም ይሆናል ፡ ከእርሱ ይልቅ የሚበረታ መጥቶ ሲያሸንፈው ግን ፡ ታምኖበት የነበረውን ጋሻና ጦር ይወስድበታል ምርኮውንም ያካፍላል» በማለት ፡ ሰይጣንን አሸንፎ የማረካቸውን ነፃ ለማውጣት እንደ መጣ ተናገረ ።

፪ ፡ የመፃጉዕ (የሽባ) መፈወስ ።

ዮሐ. ፭ ፡ ፩ - ፲፰ ፡ ፳፪ ፡ ፳፫ ፡ ፴፱ ፡ ፵ ።

ኢየሱስ በአንድ ሰንበት በኢየሩሳሌም ሳለ ቤተ ሳይዳ በምትባል መጠመቂያ በኩል አለፈ ። በዚያችም መጠመቂያ አጠገብ በነበሩ አምስት መመላለሻዎች ብዙ በሽተኞች ተኝተው ፦ አንዳንድ ጊዜ ውኃው ሲንቀሳቀስ በመጀመሪያ የገባ ጤናማ ይሆናል እያሉ ይጠባበቁ ነበር ።

በዚያም ከሠላሳ ስምንት ዓመት ጀምሮ የታመመ ሰው ነበረ ፡ ኢየሱስም ፡ «ልትድን ትወዳለህን ? » አለው ። እርሱም ፡ «ጌታ ሆይ ፡ ውኃው በተናወጠ ጊዜ የሚረዳኝ ሰው ስለሌለኝ ሌላው ቀድሞኝ ይወርዳል» አለ ። ኢየሱስም ፡ «ተነሣና አልጋህን ተሸክመህ ሂድ» አለው ። ወዲያውም ሰውየው ዳነ ፡ አልጋውንም ተሸክሞ ሄደ ።

ሲሄድም ያዩት አይሁድ ፡ «ሰንበት ነው ፤ አልጋህንም ልትሸከም አልተፈቀደልህም» አሉት ። እርሱ ግን ፡ «ያዳነኝ ያ ሰው ፡ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ አለኝ» ብሎ መለሰላቸው ። እነርሱም ፡ «እንዲህ ያለህ ሰው ማን ነው ? » ብለው ቢጠይቁት ግን ሰውየው ፡ «እርሱ ማን እንደሆነ አላውቅም» አላቸው ።

ከዚህም በኋላ ኢየሱስ በመቅደስ አገ
ውና ፡ «እነሆ ድነሃል ፤ ከዚህ የሚብስ ን
ዳይደርስብህ ወደ ፊት ኃጢአት አትሥራ
አለው ። ሰውየውም ሄዶ ያዳነው ኢየሱ
እንደ ሆነ ለአይሁድ ነገረ ። እነርሱም
በሰንበት ይህን ስላደረገ ኢየሱስን ሊገድ
ፈለጉ ። ኢየሱስ ግን ፡ «አባቴ እስከ ዛ
ይሠራል እኔም ደግሞ እሠራለሁ» አ
ቸው ። እነርሱም ፡ ሰንበትን ሽሮአል በ
ለት ብቻ ሳይሆን ራሱን ከእግዚአብሔ
ጋር አስተካክሎ ፦ እግዚአብሔር አባ
ነው ስላለ ሊገድሉት ከፊት ይልቅ ይ
ልጉ ነበር ።

ኢየሱስም ስለ አብና ስለ ወልድ ሥ
ተናግሮ ሲመልስላቸው ፡ «ወልድን የሚ
ክብር የላከውን አብን አያከብርም ። . .
እናንተ በመጻሕፍት የዘላለም ሕይወ
እንዳላችሁ ይመስላችኋልና እነርሱን ትመ
ረምራላችሁ ፤ እነርሱም ስለ እኔ የሚመ
ክሩ ናቸው ፤ ነገር ግን ሕይወት እንዲሆን
ችሁ ወደ እኔ ልትመጡ አትወዱም» አ
ቸው ።

፫ ፤ በምንዝርነት የተያዘች ሴት ።

ዮሐ. ፰ ፡ ፩ - ፲፩

አንድ ቀን ኢየሱስ በማለዳ ወደ ቤተ መ
ደስ ሲደርስ ሕዝቡ ሁሉ ወደ እርሱ መጡ
በዚያም ተቀምጦ ያስተምራቸው ነበር
ጸሐፊዎችና ፈሪሳውያንም የሚከሱበት
ምክንያት ለማግኘት ፈልገው አንዲት
ሴት ወደ እርሱ አመጡ ፤ በመካከል
ካቆሙአት በኋላ ፡ «መምህር ሆይ ፡ ይህ
ሴት ስታመነዝር ተገኝታ ተያዘች ። እን
ዚች ያለችውም እንድትወገር ሙሴ በሕ
አዘዘን ፡ አንተስ ስለ እርስዋ ምን ት
ለህ ? » አሉት ። ኢየሱስ ግን ጐንበስ ብ
በጣቱ በምድር ላይ ጻፈ ። መላልሰው

www.ethiopianorthodox.org

በጠየቁት ጊዜ ቀና ብሎ ፡ «ከእናንተ ኃጢአት የሌለበት አስቀድሞ በድንጋይ ይውገራት» አላቸው ። ደግሞም ወደ ምድር አጐንብሶ ጻፈ ። እነርሱም ይህን በሰሙ ጊዜ ሕሊናቸው ወቀሳቸው ፤ ከሽማግሌዎችም ጀምረው እስከ ኋለኞች አንድ በአንድ ወጡ ።

ኢየሱስም ቀና ብሎ ከሴቲቱ በቀር ማንንም ባላየ ጊዜ ፡ «አንቺ ሴት ፡ የፈረደብሽ የለምን? አላት ። እርስዋም ፡ «ጌታ ሆይ ፡ አንድ ስንኳ» አለች ። ኢየሱስም ፡ «እኔም አልፈርድብሽም ፡ ሂጂ ከአሁንም ጀምሮ ደግመሽ ኃጢአት አትሥሪ» አላት ።

*   *   *

ኢየሱስ በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት እንዲሽር ፤ ይኸውም ዲያብሎስ ነው ፤ በሕይወታቸውም ሁሉ ስለ ሞት ፍርሃት በባርነት ይታሠሩ የነበሩትን ሁሉ ነጻ እንዲያወጣ በሥጋና በደም ተካፈለ ። ዕብ. ፪ ፡ ፲፬ ፡ ፲፭ ።

ኢየሱስ አለ ፡- እውነት እውነት እላችኋለሁ ፡ ኃጢአት የሚያደርግ ሁሉ የኃጢአት ባሪያ ነው ። ባሪያም ለዘላለም በቤት አይኖርም ፤ ልጁ ለዘላለም ይኖራል ። እንግዲህ ልጁ አርነት ቢያወጣችሁ በእውነት አርነት ትወጣላችሁ ። ዮሐ. ፰ ፡ ፴፬ - ፴፮ ።

*   *   *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ኢየሱስ ጋኔንን ባወጣ ጊዜ ፈሪሳውያን ምን [illegible]ጡበት ? ምንስ መልስ ሰጣቸው ?

፪ ፡ አይሁድ ኢየሱስን ሊገድሉት የፈለጉበት ሁለቱ ምክንያቶች ምንድር ናቸው ?

፫ ፡ የሴቲቱ ከሳሾች አንድ በአንድ የወጡት ስለ ምንድር ነው ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ አንተ ብቻህን ታላቅ አምላክ ነህ ። . . .
ምሕረትህ በእኔ ላይ ታላቅ ናት ፤
ነፍሴንም ከታችኛዪቱ ሲኦል አድነሃታልና ።
መዝ. ፹፭ (፹፮) ፡ ፲ ፡ ፲፫ ።

ምዕራፍ ፴፫ ።

የእግዚአብሔር መንግሥት በምን ትመሰላለች ?

ማቴ. ፲፫ ።

፩ ፡ የዘሪ ምሳሌ ። ማቴ. ፲፫ ፡ ፩ - ፳፫ ፡ ማር. ፬ ፡ ፩ - ፳ ፡ ሉቃ. ፰ ፡ ፬ - ፲፭ ።

ከዕለታት አንድ ቀን ኢየሱስ ወደ ገሊላ ባሕር ዳር ወጣ ፤ ብዙ ሰዎችም በተሰበሰቡ ጊዜ በጀልባ ተቀምጦ ስለ መንግሥተ ሰማያት ሊያስተምራቸው ጀመረ ። የሚሰሙት ሕዝብ ፡ እንደ ዳዊት ፡ ክብር ያለውን ምድራዊ መንግሥት የሚያቆምላቸውን መሲሕ ይጠባበቁ ነበር እንጂ የእግዚአብሔር መንግሥት መንፈሳዊ እንደ ሆነች ፡ የሚገቡባትም በልባቸው ቃሉን ተቀብለው መልካም ፍሬ የሚያፈሩ እንደ ሆኑ አላስተዋሉምና እንዲህ ብሎ በምሳሌ ተናገራቸው ፡-

«እነሆ ዘሪ ሊዘራ ወጣ ። ሲዘራም አንዳንድ በመንገድ ዳር ወደቀ ፤ ወፎችም መጥተው በሉት ። ሌላውም ብዙ መሬት በሌለበት በጭንጫ ላይ ወደቀ ፤ ጥልቅ መሬትም ስላልነበረው ወዲያው በቀለ ፡ ፀሐይ በወጣ ጊዜ ግን ጠወለገ ፡ ሥርም ስላልነበረው ደረቀ ። ሌላውም በእሾህ መካከል ወደቀ ፤ እሾህም ወጣና አነቀው ። ሌላውም በመልካም መሬት ወደቀ ፤ አንዱም መቶ ፡ አንዱም ስልሳ ፡ አንዱም ሠላሳ ፍሬ ሰጠ ። የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ ። »

ደቀ መዛሙርቱም ቀርበው ፡ «ስለ ምን በምሳሌ ትነግራቸዋለህ ? » አሉት ። ኢየሱስም መልሶ ሁለት ዓይነት ሰሚዎች እንዳሉ አሳሰባቸው ። ለሚቀበሉትና ደቀ መዛሙርት ለሆኑት የመንግሥተ ሰማያት ምሥጢር ይገለጣል ። ነገር ግን ደግሞ ልባቸው የደነደነ ከኃጢአታቸው ሊድኑ የማይመለሱ እንዳሉ ከትንቢተ ኢሳይያስ በመጥቀስ አሳስቦ ፡ «እያዩ ስለማያዩ እየሰሙም ስለማይሰሙ ስለማያስተውሉም በምሳሌ እነግራቸዋለሁ ። ነገር ግን የእናንተ ዓይኖች ስለሚያዩ ጆሮቻችሁም ስለሚሰሙ ብፁዓን ናቸው ። እንግዲህ እናንተ የዘሪውን ምሳሌ ስሙ» ብሎ እንዲህ አላቸው ፡-

«ዘሩ የእግዚአብሔር ቃል ነው ። በመንገድ ዳርም ያሉት የሚሰሙ ናቸው ፤ ከዚህ በኋላም ዲያብሎስ ይመጣል አምነውም እንዳይድኑ ቃሉን ከልባቸው ይወስዳል ። በዓለት ላይም ያሉት ፡ ሲሰሙ ቃሉን በደስታ የሚቀበሉ ናቸው ፤ እነርሱም ለጊዜው ብቻ ያምናሉ እንጂ በፈተና ጊዜ የሚከዱ ሥር የሌላቸው ናቸው ። በእሾህ መካከልም የወደቀ እነዚህ የሚሰሙት ናቸው ፤ የዚህም ዓለም አሳብና የባለጠግነት ማታለል የሌላውም ነገር ምኞት ገብተው ቃሉን ያንቃሉ ፡ ሙሉ ፍሬም አያፈሩም ። በመልካም መሬት ላይም የወደቀ እነርሱ በመልካምና በበጎ ልብ ቃሉን ሰምተው የሚጠብቁት በመጽናትም ፍሬ የሚያፈሩ ናቸው ። »

www.ethiopianorthodox.org

፪ ፡ የእንክርዳድ ምሳሌ ።

ማቴ. ፲፫ ፡ ፳፬ - ፴ ፡ ፴፮ - ፵፫ ።

ኢየሱስም እንደገና በምሳሌ እንዲህ ብሎ ተናገረ ፤ «መንግሥተ ሰማያት በእርሻው መልካም ዘርን የዘራ ሰውን ትመስላለች ። ሰዎቹ ሲተኙ ግን ጠላቱ መጣና በስንዴው መካከል እንክርዳድን ዘርቶ ሄደ ። ስንዴውም በበቀለና ባፈራ ጊዜ እንክርዳዱ ደግሞ ያን ጊዜ ታየ ። የባለቤቱም አገልጋዮች ቀርበው ፡ «ጌታ ሆይ ፡ መልካም ዘርን በእርሻህ ዘርተህ አልነበርህምን ? እንክርዳዱስ ከወዴት መጣ ? » አሉ ። እርሱም ፡ «ጠላት ይህን አደረገ» አላቸው ። እነርሱም ፡ «እንግዲህ ሄደን ብንነቅለው ትወዳለህን ? » አሉት ። እርሱ ግን ፡ «አይሆንም ፤ እንክርዳዱን ስትነቅሉ ስንዴውን ከእርሱ ጋር ትነቅሉ ይሆናልና ተዉአቸው ፤ እስከ መከርም ጊዜ አብረው ይደጉ፤ በመከር ጊዜም አጫጆችን ፡ «እንክርዳዱን አስቀድማችሁ ሰብስቡ በእሳትም ለማቃጠል በየነዶው እሠሩ ፡ ስንዴውን ግን በጎተራዬ ክተቱ እላለሁ» አለ ።

ደቀ መዛሙርቱም የዚህን ምሳሌ ትርጓሜ ለማወቅ በጠየቁት ጊዜ ኢየሱስ እንዲህ አላቸው ፤ «መልካምን ዘር የዘራው የሰው ልጅ ነው ፤ እርሻውም ዓለም ነው ፤ መልካሙም ዘር የመንግሥት ልጆች ናቸው ፤ እንክርዳዱም የክፉው ልጆች ናቸው ፤ የዘራውም ጠላት ዲያብሎስ ነው፤ መከሩም የዓለም መጨረሻ ነው ፡ አጫጆቹም መላእክት ናቸው ። እንግዲህ እንክርዳድ ተሰብስቦ በእሳት እንደሚቃጠል ፡ በዓለም መጨረሻ እንዲሁ ይሆናል ። የሰው ልጅ መላእክቱን ይልካል ፡ ከመንግሥቱም ዕንቅፋትን ሁሉ ዓመፃንም የሚያደርጉትን ይሰበስባሉ ፡ ወደ እቶን እሳትም ይጥሉአቸዋል ፤ በዚያም ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል ። በዚያን ጊዜ ጻድቃን በአባታቸው መንግሥት እንደ ፀሐይ ይበራሉ ። የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ ። »

፫ ፡ የሰናፍጭ ቅንጣትና የእርሾ ምሳሌዎች ። ማቴ. ፲፫ ፡ ፴፩ - ፴፫ ፡ ማር. ፬ ፡ ፴ - ፴፪ ፡ ሉቃ. ፲፫ ፡ ፲፰ - ፳፩ ።

የእግዚአብሔር መንግሥት በዓለም ሕዝቦች መካከል እየተስፋፋ እንደሚሄድ ፡ በሰዎችም ልብ ውስጥ በኃይል እንደሚሠራ በሚከተሉት ሁለት ምሳሌዎች እንዲህ ብሎ ተናገረ ፦

«መንግሥተ ሰማያት ሰው ወስዶ በእርሻው የዘራትን የሰናፍጭ ቅንጣት ትመስላለች ። እርስዋም ከዘር ሁሉ ታንሳለች ፡ ባደገች ጊዜ ግን ከቡቃያዎች ትበልጣለች ፤ የሰማይ ወፎችም በጥላዋ ሊሠፍሩ እስኪችሉ ድረስ ታላላቅ ቅርንጫፎችን ታደርጋለች ።

«መንግሥተ ሰማያት ፡ ሁሉ እስኪቦካ ድረስ ሴት ወስዳ በሦስት መስፈሪያ ዱቄት የሸሸገችውን እርሾ ትመስላለች ። »

፬ ፡ የተሠወረ መዝገብና ዋጋዋ የበዛ ዕንቍ ምሳሌዎች ።

ማቴ. ፲፫ ፡ ፵፬ - ፵፮ ።

የእግዚአብሔር መንግሥት ከመጠን በላይ ተወዳጅነት ያለውና እርሱን ለማግኘት የሚችልም ቊርጠኛ ፍላጎት ያለው ሰው መሆኑን ሲያሳይ እንዲህ ሲል ተናገረ ፦

«ደግሞ መንግሥተ ሰማያት በእርሻ ውስጥ የተሠወረ መዝገብን ትመስላለች ። ሰውም አግኝቶ ደበቀው ፡ ከደስታውም የተነሣ ሄዶ ያለውን ሁሉ ሸጠና ያን እርሻ ገዛ ።

«ደግሞ መንግሥተ ሰማያት የከበረ ዕንቍን የሚፈልግ ነጋዴን ትመስላለች ፤

www.ethiopianorthodox.org

ዋጋዋም እጅግ የበዛ አንዲት ዕንቊ ባገኘ ጊዜ ሄዶ ያለውን ሁሉ ሸጠና ገዛት ።»

፫ ፡ የመረብ ምሳሌ ።

ማቴ. ፲፫ ፡ ፵፯ - ፶ ።

«ደግሞ መንግሥተ ሰማያት ወደ ባሕር የተጣለች ከሁሉም ዓይነት ዓሣ የሰበሰበች መረብን ትመስላለች ። በሞላችም ጊዜ ወደ ወደብ አወጡአት ፤ ተቀምጠውም መልካሙን ለቅመው በዕቃዎች ውስጥ አከማቹ፤ ክፉውን ግን ወደ ውጭ ጣሉት ። በዓለም መጨረሻ እንዲሁ ይሆናል ፤ መላእክት መጥተው ኃጢአተኞችን ከጻድቃን መካከል ይለዩአቸዋል ፤ ወደ እቶን እሳትም ይጥሉአቸዋል ፤ በዚያም ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል ።»

*　　*　　*

በመልካም መሬት ላይ የወደቀ እነርሱ በመልካምና በበጎ ልብ ቃሉን ሰምተው የሚጠብቁት በመጽናትም ፍሬ የሚያፈሩ ናቸው ።

ሉቃ. ፰ ፡ ፲፭ ።

ነፍሳችሁን ማዳን የሚችለውን በውስጣችሁም የተተከለውን ቃል በየዋህነት ተቀበሉ ።

ያዕ. ፩ ፡ ፳፩ ።

አስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥት ጽድቁንም ፈልጉ ።

ማቴ. ፮ ፡ ፴፫ ።

*　　*　　*

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ በዘሪ ምሳሌ ዘሩ ምን ማለት ነው ? በስንትስ ዓይነት መሬት ወደቀ ?

፪ ፡ እንክርዳድ የምን ምሳሌ ነው ? በመጨረሻውስ ምን ሆነ ?

፫ ፡ የከበረ ዕንቊን ያገኘው ነጋዴ ምን አደረገ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ በበጎ ሥራ ሁሉ ፍሬ እያፈራን ... ከደስታ ጋር በሁሉ ለመጽናትና ለመታገሥ እንደ ክብርህ ጕልበት መጠን በኃይል ሁሉ እንድንበረታ እንለምንሃለን ፡ አሜን ።

ከቈላ. ፩ ፡ ፱ - ፲፪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴፩ ።

በእግዚአብሔር ዘንድ ባለ ጠጋ ነህን ?

ከሉቃ. ፲፪ ፡ ፲፫ ፡ ፳፩ ።

፩ ፡ የሰነፉ ባለ ጠጋ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፪ ፡ ፩ ፡ ፲፫ - ፳፩ ።

የሕዝብ ብዛት እርስ በርሳቸው እስኪረጋገጡ ድረስ ተሰብስበው ሳሉ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን ሊያስተምር ጀመር ። ሲናገርም ሳለ ከሕዝቡ አንድ ሰው ፡ «መምህር ሆይ ፡ ርስቱን ከእኔ ጋር እንዲካፈል ለወንድሜ ንገረው» አለው ። እርሱም ፡ «አንተ ሰው ፡ ፈራጅና አካፋይ በላያችሁ እንድሆን ማን ሾመኝ ? » አለው ። ለሁሉም ፡

«የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ ፡ ከመጐምጀትም ተጠበቁ» ብሎ እንዲህ የሚል ምሳሌ መሰለ ፡-

«አንድ ባለ ጠጋ ሰው እርሻ እጅግ ፍሬያማ ሆነችለት ። እርሱም ፡ «ፍሬዬን የማከማችበትን ሥፍራ አጥቻለሁና ምን ላድርግ ? » ብሎ ሲያስብ ፡ «እንዲህ አደርጋለሁ ፡ ጐተራዬን አፍርሼ ሌላ የሚበልጥ እሠራለሁ ፡ በዚያም ፍሬዬንና በረከቴን ሁሉ አከማቻለሁ ። ነፍሴንም ፡- አንቺ ነፍሴ ፡ ለብዙ ዘመን የሚቀር ብዙ በረከት አለሽ ፡ ዕረፊ ፡ ብዪ ፡ ጠጪ ፡ ደስ ይበልሽ እላታለሁ» አለ ። እግዚአብሔር ግን ፡ «አንተ ሰነፍ ፡ በዚች ሌሊት ነፍስህን ከአንተ ሊወስዱአት ይፈልጓታል ፡ ይህስ የሰበሰብኸው ለማን ይሆናል ? » አለው ። ለራሱ ገንዘብን የሚያከማች በእግዚአብሔር ዘንድም ባለ ጠጋ ያልሆነ እንዲህ ነው ። »

፪ ፡ ባለ ጠጋው ጐበዝ ። ማቴ. ፲፱ ፡ ፲፮ - ፴ ፡ ማር. ፲ ፡ ፲፯ - ፴፩ ፡ ሉቃ. ፲፰ ፡ ፲፰ - ፴ ።

አንድ ጊዜም ኢየሱስ በመንገድ ሲወጣ አለቅነት ያለው አንድ ጐበዝ ወደ እርሱ ሮጦ ተንበረከከለትና ፡ «መምህር ሆይ ፡ የዘላለምን ሕይወት እንዳገኝ ምን መልካም ነገር ላድርግ ? » አለው ። እርሱም ፡ «ስለ መልካም ነገር ለምን ትጠይቀኛለህ ? መልካም የሆነ አንድ ነው ፤ ወደ ሕይወት መግባት ብትወድ ግን ትእዛዛትን ጠብቅ» አለው ። ጐበዙም ፡ «የትኞችን ? » አለው ። ኢየሱስም ፡ «አትግደል ፡ አታመንዝር ፡ አትስረቅ ፡ በሐሰት አትመስክር ፡ አባትህንና እናትህን አክብር ፡ ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ» አለው ። ጐበዙም ፡ «ይህንማ ሁሉ ከሕፃንነቴ ጀምሬ ጠብቄአለሁ ፡ ደግሞስ የሚጐድለኝ ምንድር ነው ? » አለው ። ኢየሱስም ወደ እርሱ ተመልክቶ ወደደውና ፡ «አንድ ነገር ጐደለህ ፤ ያለህን ሸጠህ ለድኆች ስጥ ፤ በሰማይም መዝገብ ታገኛለህ ፡ መጥተህም ተከተለኝ» አለው ። ነገር ግን ስለዚህ ነገር ፊቱ ጠቈረ ፡ ብዙ ንብረትም ነበረውና እያዘነ ሄደ ።

ኢየሱስም ለደቀ መዛሙርቱ ፡ «ባለ ጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢገባ ይቀላል » አለ ። እነርሱም ያለ መጠን ተገረሙና እርስ በርሳቸው ፡ «እንግዲያማ ማን ሊድን ይችላል ? » ተባባሉ ። ኢየሱስም ፡ «ይህ በሰው ዘንድ አይቻልም ፤ በእግዚአብሔር ዘንድ ግን ሁሉ ይቻላል» አላቸው ። ጴጥሮስም ፡ «እነሆ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ» ይለው ጀመር ። ኢየሱስም መልሶ ፡ «እውነት እላችኋለሁ ፡ ስለ እኔና ስለ ወንጌል ቤትን ወይም ወንድሞችን ወይም እኅቶችን ወይም አባትን ወይም እናትን ወይም ሚስትን ወይም ልጆችን ወይም እርሻን የተወ ፥ አሁን በዚህ ዘመን ከስደት ጋር ቤቶችን ወንድሞችንም እኅቶችንም እናቶችንም ልጆችንም እርሻንም መቶ እጥፍ ፡ በሚመጣውም ዓለም የዘላለም ሕይወትን የማይቀበል ማንም የለም ። ግን ብዙ ፊተኞች ኋለኞች ፡ ኋለኞችም ፊተኞች ይሆናሉ» አለ ።

፫ ፡ የአንዲት ድኃ ስጦታ ። ማር. ፲፪ ፡ ፵፩ - ፵፬ ፡ ሉቃ. ፳፩ ፡ ፩ - ፬ ።

ኢየሱስም በቤተ መቅደስ ከገንዘብ ሣጥን ፊት ለፊት ተቀምጦ ሕዝቡ በሣጥኑ ውስጥ ገንዘብ እንዴት እንዲጥሉ ያይ ነበር ። ብዙ ባለ ጠጎችም ብዙ ይጥሉ ነበር ፤ አንዲትም ድኃ መበለት መጥታ አንድ ሳንቲም የሚያህሉ ሁለት ነሐስ ጣለች ። ደቀ መዛሙርቱንም ጠርቶ ፡ «እውነት እላችኋለሁ ፡ በሙዳየ ምጽዋቱ ውስጥ ከጣሉት ሁሉ ይልቅ ይህች ድኃ መበለት አብልጣ ጣለች ። ሁሉ ከትርፋቸው ጥለዋልና ፤ ይህች ግን ከጕድለትዋ የነበራትን ሁሉ ትዳርዋን ሁሉ ጣለች» አላቸው ።

* * *

የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ ፡ ከመጐምጀትም ሁሉ ተጠበቁ ። ሉቃ. ፲፪ ፡ ፲፭ ።

ባለ ጠጎች ሊሆኑ የሚፈልጉ በጥፋት . . . ይወድቃሉ ። ገንዘብን መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና ፡ አንዳንዶችም ይህን ሲመኙ ፡ ከሃይማኖት ተሳስተው በብዙ ሥቃይ ራሳቸውን ወጉ ። ፩ ጢሞ. ፮ ፡ ፱ ፡ ፲ ።

ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ መገዛት አትችሉም ። ማቴ. ፮ ፡ ፳፬ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ «አንቺ ነፍሴ ደስ ይበልሽ» ለሚል ባለ ጠጋ እግዚአብሔር ምን አለ ?
፪ ፡ ያ አለቅነት ያለው ጐበዝ ለምን አዘነ ?
፫ ፡ ኢየሱስ ስለ ድኃዪቱ መበለት ምን አለ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ከንቱ ነገርን እንዳያዩ ዓይኖቼን መልስ፡
በመንገድህ ሕያው አድርገኝ ። . . . .
ከአእላፋት ወርቅና ብር ይልቅ
የአፍህ ሕግ ይሻለኛል ።
መዝ. ፻፲፰ (፻፲፱) ፡ ፴፯ ፡ ፸፪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴፫ ።

ለሌሎች ርኅሩኅ ነህን ?

ከሉቃ. ፲ ፡ ከማቴ. ፲፰ ።

፩ ፡ የርኅሩኅ ሳምራዊ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲ ፡ ፳፭ - ፴፯ ።

አንድ ሕግ ዐዋቂ ኢየሱስን ሊፈትነው ተነሥቶ ፡ «መምህር ሆይ ፡ የዘላለም ሕይወትን እንድወርስ ምን ላድርግ ? » አለው። እርሱም ፡ «በሕግ የተጻፈው ምንድር ነው ? » አለው ። እርሱም መልሶ ፡ «ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህም በፍጹም ኃይልህም በፍጹም አሳብህም ውደድ ፡ ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ» አለው ። ኢየሱስም ፡ «እውነት መለስህ ፤ ይህን አድርግ በሕይወትም ትኖራለህ » አለው ።

እርሱ ግን ራሱን ሊያጸድቅ ወድዶ ፡ «ባልንጀራዬስ ማን ነው ? » ሲል ክርክሩን ተከታተለ ። ለዚህ ጥያቄ የተለመደ የአይሁድ መልስ ፡ አይሁዳዊ ለሆነ ሰው እንጂ ለሌላ ባልንጀራ አትሁን የሚል መሆኑን ኢየሱስ ዐውቆ እንዲህ ብሎ መለሰ ፡-

«አንድ ሰው ከኢየሩሳሌም ወደ ኢያሪኮ ሲወርድ ወንበዴዎች አገኙትና ገፈፉት ፡ ደብድበውም አቈሰሉት ፡ በሕይወትና በሞት መካከልም ትተውት ሄዱ ። አንድ ካህንም በዚያ መንገድ ወረደ ፡ ሲያየውም ገለል ብሎ አለፈ ። እንዲሁም ደግሞ አንድ ሌዋዊ ወደዚያ ሥፍራ መጣና አይቶት ገለል ብሎ አለፈ ። አንድ ሳምራዊ ግን ሲሄድ ወደ እርሱ መጣ ፤ አይቶትም አዘነለት ፡ ቀርቦም ዘይትና የወይን ጠጅ በቍስሎቹ ላይ አፍስሶ አሠረለት ፡ በራሱ አህያም ላይ አስቀምጦ ወደ መንገደኞች ማደሪያ ወሰደው ፡ ጠበቀውም ። በማግሥቱም ገንዘብ አውጥቶ ለባለቤቱ ሰጠና ፡ «ጠብቀው ፡ ከዚህም በላይ የምትከስረውን ሁሉ እኔ ስመለስ እከፍልሃለሁ» አለው ። እንግዲህ በወንበዴዎች እጅ ለወደቀው ከእነዚህ ከሦስቱ ባልንጀራ የሆነው ማንኛው ይመስልሃል ? »

ሕግ ዐዋቂውም ፡ ሳምራዊው በማለት የሚጠላውን ስም ሊጠቅሰው ባይወድ እንኳ ፡ «ምሕረት ያደረገለት ነው» ሲል መለሰ ። ኢየሱስም ፡ «ሂድ ፡ አንተም እንዲሁ አድርግ» አለው ።

፪ ፡ ይቅርታን ያላሳየው አገልጋይ ምሳሌ ።

ማቴ. ፲፰ ፡ ፳፩ - ፴፭ ።

ኢየሱስም ወንድም ከወንድም ጋር ስለ መታረቅ ደቀ መዛሙርቱን ሲያስተምር ሳለ ጴጥሮስ ፡ «ጌታ ሆይ ፡ ወንድሜ ቢበድለኝ ስንት ጊዜ ይቅር ልበለው ? እስከ ሰባት ጊዜ ነውን ?» አለው ። ኢየሱስም ፡ «እስከ ሰባ ጊዜ ሰባት እንጂ እስከ ሰባት ጊዜ አልልህም » ብሎ የሚከተለውን ምሳሌ ተናገረ ፡-

«መንግሥተ ሰማያት አገልጋዮቹን ሊቈጣጠር የፈለገ ንጉሥን ትመስላለች ። መቈጣጠርም በጀመረ ጊዜ ፡ እልፍ መክሊት * ዕዳ ያለበትን አመጡ ። የሚከፍለውም ቢያጣ ፡ እርሱና ሚስቱ ልጆቹም ያለውም ሁሉ እንዲሸጥና ዕዳው እንዲከፈል ጌታው አዘዘ ። ስለዚህ አገልጋዩ ወድቆ ሰገደለትና ፡ «ጌታ ሆይ ታገሠኝ ፡ ሁሉንም እከፍልሃለሁ» አለው ። የዚያም አገልጋይ ጌታ አዘነለትና ለቀቀው ፡ ዕዳውንም ተወለት ።

www.ethiopianorthodox.org

«ነገር ግን ያ አገልጋይ ወጥቶ ከባልንጀሮቹ ከአገልጋዮቹ መቶ ዲናር* ዕዳ ያለበትን አንዱን አገኘና ፡ «ዕዳህን ክፈለኝ» ብሎ ያዘና አነቀው ። ስለዚህ ባልንጀራው አገልጋይ ወድቆ ፡ «ታገሠኝ ፡ ሁሉንም እከፍልሃለሁ» ብሎ ለመነው ። እርሱም አልወደደም ፡ ግን ሄዶ ዕዳውን እስኪከፍል ድረስ በወኅኒ አኖረው ።

«ባልንጀሮቹ የሆኑ አገልጋዮችም ያደረገውን አይተው አዘኑ ፡ መጥተውም የሆነውን ለጌታቸው ገለጡ ። ከዚያ ወዲያም ንጉሡ ጠርቶ ፡ «አንተ ክፉ አገልጋይ ፡ ስለ ለመንኸኝ ያንን ዕዳ ሁሉ ተውሁልህ ፡ እኔ እንደ ማርሁህ ባልንጀራህን ልትምር አይገባህምን ? » ሲል ተቈጣው ፤ ዕዳውንም ሁሉ እስኪከፍል ድረስ ለሚያሠቃዩት አሳልፎ ሰጠው ። ከእናንተ እያንዳንዱ ወንድሙን ከልቡ ይቅር ካላለ ፡ እንዲሁ ደግሞ የሰማዩ አባቴ ያደርግባችኋል ። »

* * *

ወንድሙ የሚያስፈልገውን ሲያጣ አይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን ፡ የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ እንዴት ይኖራል ?

፩ዮሐ. ፫ ፡ ፲፯ ።

እርስ በርሳችሁ ቸሮችና ርኅሩኆች ሁኑ ፡ እግዚአብሔርም ደግሞ በክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ ይቅር ተባባሉ ።

ኤፌ. ፬ ፡ ፴፪ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ኢየሱስን ሊፈትነው የተነሣ የሕግ ዐዋቂ ባገኘው መልስ ደስ ብሎት የሄደ ይመስልሃልን ?

፪ ፡ ወገናችንን ብቻ መውደድ ይበቃልን ?

፫ ፡ የበደሉንን እስከ ስንት ጊዜ ይቅር ማለት ይገባናል ?

ጸሎት ፡ በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ ፡ . . . የበደሉንን ይቅር እንደምንል በደላችንን ይቅር በለን ፡ አሜን ።

ማቴ. ፮ ፡ ፱ ፡ ፲፪ ።

* የመክሊት ዋጋ በጣም ከፍ ያለ ነበረ ። እልፍ መክሊት ማለት በሚልዮን የሚቈጠር ብር ግምት ያለው ትልቅ ዕዳ ማለት ነው ።

* ዲናር ፶ ሣንቲም ብቻ የሚያህል ነበረና የመቶ ዲናር ዕዳ ከእልፍ መክሊት ዕዳ ጋር ፈጽሞ የማይመጣጠን ቀላል ዕዳ ነበረ ።

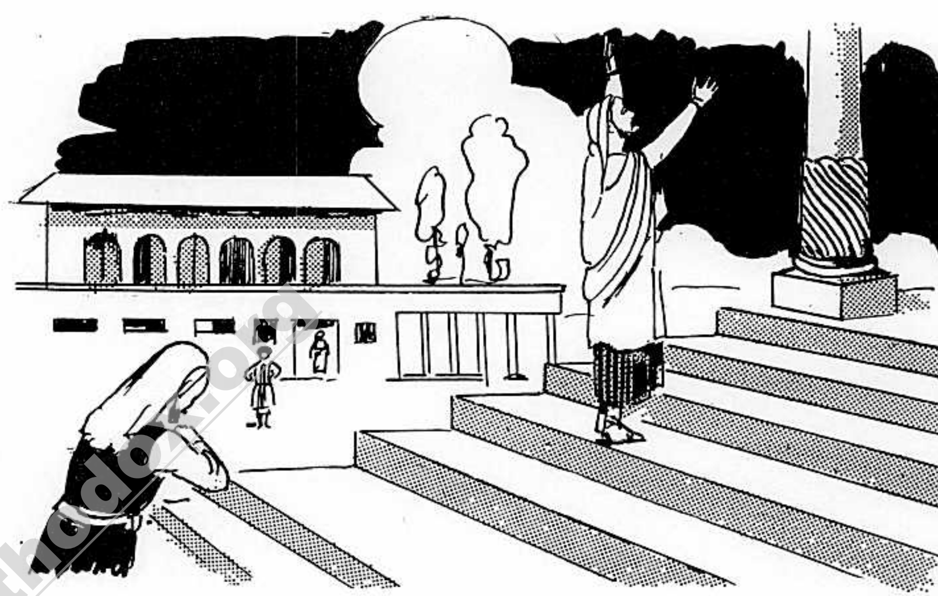

ምዕራፍ ፴፮ ።

የሚድን ማን ነው ?

ከሉቃ. ፲፰ ፡ ፲፫ ።

፩ ፡ የፈሪሳዊውና የቀራጩ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፰ ፡ ፱ - ፲፬ ።

ኢየሱስ ፡ ጻድቃን እንደ ሆኑ በራሳቸው ለሚታመኑና ሌሎቹን ለሚንቁ ይህን ምሳሌ ነገራቸው ፡

«ሁለት ሰዎች ሊጸልዩ ወደ መቅደስ ወጡ ፡ አንዱ ፈሪሳዊ ሁለተኛውም ቀራጭ ። ፈሪሳዊውም ቆሞ በልቡ ይህን ሲጸልይ ፡ «እግዚአብሔር ሆይ ፡ እንደ ሌላ ሰው ሁሉ ፡ ቀማኞችና ዓመፀኞች ፡ አመንዝሮችም ፡ ወይም እንደዚህ ቀራጭ ስላልሆንሁ አመሰግንሃለሁ ፡ በየሳምንቱ ሁለት ጊዜ እጾማለሁ ፡ ከማገኘውም ሁሉ አሥራት አወጣለሁ» አለ ። ቀራጩ ግን በሩቅ ቆሞ ዓይኖቹን ወደ ሰማይ ሊያነሣ እንኳ አልወደደም ፡ ነገር ግን ፡ «አምላክ ሆይ እኔን ኃጢአተኛውን ማረኝ» እያለ ደ[…]
ቱን ይደቃ ነበር ። እላችኋለሁ ፡ ከዚ[…]
ይልቅ ይህ ጻድቅ ሆኖ ወደ ቤቱ ተመለሰ ፡
ራሱን ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ይዋረዳልና
ራሱን የሚያዋርድ ግን ከፍ ይላል ።»

፪ ፡ የመከኑ በለስ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፫ ፡ ፩ - ፱ ።

የይሁዳ ገዥ ጲላጦስ ፡ መሥዋዕትን የሚ[…]
ሠዉ አንዳንድ የገሊላ ሰዎችን አስገድለ[…]
ነበርና ሰዎች መጥተው የሆነውን ግድ[…]
ለኢየሱስ አወሩለት ። እርሱም መልሶ
«እነዚህ የገሊላ ሰዎች ይህ ስለ ደረሰ[…]
ቸው ከገሊላ ሰዎች ሁሉ ይልቅ ኃጢአ[…]

www.ethiopianorthodox.org
www.ethiopianorthodox.org

ኞች የሆኑ ይመስሉአችኋልን ? እላችኋለሁ ፡ አይደለም ፤ ነገር ግን ንስሐ ባትገቡ ሁላችሁ እንዲሁ ትጠፋላችሁ ። ወይስ በሰሊሆም ግንብ ወድቆ የገደላቸው እነ ዚያ አሥራ ስምንት ሰዎች በኢየሩሳሌም ከሚኖሩት ሁሉ ይልቅ በደለኞች ይመስሉ አችኋልን ? አይደለም ፡ እላችኋለሁ ፤ ነገር ግን ንስሐ ባትገቡ ሁላችሁ እንደዚሁ ትጠፋላችሁ» አላቸው ። ጊዜም ሳለ ንስሐ እንድንገባ እንጂ እንዳንጠፋ ይህን ምሳሌ ጨመረ ፦

«ለአንድ ሰው በወይኑ አትክልት የተተ ከለች በለስ ነበረችው ፡ ፍሬም ሊፈልግ ባት ሲመጣ ምንም አላገኘባትም ። የአት ክልት ሠራተኛውንም ፡ «እነሆ ፡ ከዚች በለስ ፍሬ ልፈልግ ሦስት ዓመት እየመ ጣሁ ምንም አላገኘሁም ፡ ቍረጣት ፡ ስለ ምን ደግሞ መሬቱን ታጐሳቍላለች ? » አለው ። እርሱም መልሶ ፡ «ጌታ ሆይ ፡

ዙሪያዋን እስክኰተኵትላትና ፋንድያ እስ ካፈስላት ድረስ[illegible]ች ዓመት ተዋት ። ወደ ፊትም ብታፈራ ደኅና ነው ፤ ያለዚያ ግን ትቈርጣታለህ» አለው ።

* * *

ኃጢአቴን ለአንተ አስታወቅሁ ፡
በደሌንም አልሸፈንሁም ፡
ለእግዚአብሐር መተላለፌን እነግራለሁ አልሁ ፡
አንተም የልቤን ኃጢአት ተውህልኝ ።

መዝ. ፴፩ (፴፪)፡ ፭ ።

እንግዲህ ለንስሐ የሚገባ ፍሬ አድርጉ ፡ ..... አሁንስ ምሳር በዛፎች ሥር ተቀምጦአል ፡ እንግዲህ መልካም ፍሬ የማያደርግ ዛፍ ሁሉ ይቈረጣል ወደ እሳትም ይጣ ላል ።

ማቴ. ፫ ፡ ፰ ፡ ፲ ።

ንስሐ ባትገቡ ሁላችሁ እንዲሁ ትጠፋላችሁ ።

ሉቃ. ፲፫ ፡ ፫ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ፈሪሳዊው ስለ ራሱ ምን አሰበ ?
፪ ፡ ቀራጩ ስለ ራሱ ምን ዐወቀ ?
፫ ፡ ምሕረትን አግኝቶ የጸደቀ የትኛው ነው ?
፬ ፡ እንዳንጠፋ ምን ማድረግ ያስፈልገናል ?

ጸሎት ፡ አምላክ ሆይ ፡ እኔን ኃጢአተኛውን ማረኝ ።

ሉቃ. ፲፰ ፡ ፲፫ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴፯ ።

የእግዚአብሔርን ጥሪ ቸል ብለሃልን ?

ሉቃ. ፲፬ ።

፩ ፡ የእራት ግብዣ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፬ ፡ ፩ ፡ ፯ - ፳፬ ።

ኢየሱስ በሰንበት ወደ አንድ ፈሪሳዊ ቤት እንጀራ ሊበላ ተጠራ ። ከገባም በኋላ የታ ደሙት የከበሬታን ሥፍራ እንደ መረጡ ተመልክቶ ፡ «ራሱን ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ይዋረዳል » ብሎ አስጠነቀቃቸው ። እንደዚሁም ለጠራው ፈሪሳዊ ሲናገር ፡ ባለ ጠጎች የሆኑ ወዳጆቹን ሳይሆን ድኆ ችንና ችግረኞችን እንዲጋብዝ አሳስቦ ፡ «እነርሱ የሚመልሱልህ የላቸውምና ብፁዕ ትሆናለህ ፤ በጻድቃን ትንሣኤ ይመ ለስልሃልና» አለው ።

ከተቀመጡትም አንዱ ይህን ሰምቶ ፡ «በእግዚአብሔር መንግሥት እንጀራ የሚ በላ ብፁዕ ነው» አለው ። ኢየሱስ ግን ፡ ሰሚዎቹ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ብፅዕና የምንገባ እኛ ነን እያሉ ሌሎችን የሚንቁ መሆናቸውን ዐውቆ ፡ ብርቱ ማስ ጠንቀቂያ ያለበትን ምሳሌ እንዲህ ብሎ መሰለ ፦

«አንድ ሰው ታላቅ የእራት ግብዣ አድ ርጎ ብዙዎችን ጠራ ፤ በእራትም ሰዓት የታ ደሙትን ፦ አሁን ተዘጋጅቶአልና ኑ እን ዲላቸው አገልጋዩን ላከ ። ሁላቸውም ምክ ንያትን ይሰጡ ጀመር ። የፊተኛውም ፡ «መሬት ገዝቼአለሁ ፡ ወጥቼም ላየው ግድ ያስፈልገኛል ፤ ይቅር እንድትለኝ እለ ምንሃለሁ» አለው ። ሌላውም ፡ «አምስት ጥማድ በሬዎች ገዝቼአለሁ ፡ ልፈትናቸ ውም እሄዳለሁ ፤ ይቅር እንድትለኝ እለም ንሃለሁ» አለው ። ሌላውም ፡ «ሚስት አግ ብቼአለሁ ስለዚህም ልመጣ አልችልም» አለው ። አገልጋዩም ደርሶ ይህን ለጌታው ነገረው ። በዚያን ጊዜም ባለቤቱ ተቈጥቶ አገልጋዩን ፡ «ወደ ከተማ ጎዳናና ወደ ስላች መንገድ ፈጥነህ ውጣ ፤ ድኆችንና ጕንድሾችን አንካሶችንና ዕውሮችንም

ወደዚህ አግባ» አለው ። አገልጋዩም ፡ «ጌታ ሆይ ፡ እንዳዘዝኸኝ ተደርጎአል ፡ ገናም ሥፍራ አለ» አለው ። ጌታው ፡ «ቤቱ እንዲሞላ ወደ መንገድና ወደ ቅጥር ጥግ ወጥተህ እንዲገቡ ግድ በላቸው ። እላ ችኋለሁና ፡ ከታደሙት ከእነዚያ ሰዎች አንድ ስንኳ እራቴን አይቀምስም » አለው ።

፪ ፡ የግንበኛና የጦረኛ ንጉሥ ምሳሌዎች ።

ሉቃ. ፲፬ ፡ ፳፭ - ፴፭ ።

በመንገድም በወጣ ጊዜ ብዙ ሕዝብ ተከተ ሉት ፤ ዘወር ብሎም ፤ ማንም ወደ እርሱ የሚመጣ ቢኖር ወላጆቹን ቤተ ሰዎቹንም የራሱንም ሕይወት ስንኳ ሳይቀር ባይጠላ ደቀ መዝሙሩ ሊሆን እንደማይችል በም ሳሌ እንዲህ ብሎ ነገራቸው ፦

«ከእናንተ ግንብ ሊሠራ የሚወድ ፡ ለመደምደሚያየሚበቃ ያለው እንደ ሆነ አስቀድሞ ተቀምጦ የሚፈጅበትን የማያ ስብ ማን ነው! እንዲህ ሳያደርግ መሠረ ቱን ቢመሠርት፡ ሊደመድመውም ቢያቅ ተው ፡ ያዩት ሁሉ ፦ ይህ ሰው ሊሠራ ጀምሮ ሊደመድመው አቃተው» ብለው ሊዘብቱበት ይጀምራሉ ።

«ወይም ፡ ሌላውን ንጉሥ በጦርነት ሊጋጠም የሚሄድ ፡ ከሁለት እልፍ ጋር የሚመጣበትን በአንድ እልፍ ሊገናኝ የሚችል እንደ ሆነ አስቀድሞ ተቀምጦ የማያስብ ንጉሥ ማን ነው ? የማይሣካለት ቢመስለው ግን፡ ሌላው ገና ሩቅ ሳለ መል እክተኞችን ልኮ ዕርቅ ይለምነዋል ። እን ደዚሁም ማንም ከእናንተ ያለውን ሁሉ የማይተው ደቀ መዝሙሬ ሊሆን አይች ልም ። »

* * *

እኛ እንዲህ ያለውን ታላቅ መዳን ቸል ብንለው ፡ እን ዴት እናመልጣለን ?

ዕብ. ፪ ፡ ፫ ።

ሰው ዓለሙን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱንም ቢያጎድል ምን ይጠቅመዋል ? ወይስ ሰው ስለ ነፍሱ ቤዛ ምን ይሰ ጣል ?

ማቴ ፲፮ ፡ ፳፮ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ለግብዣው የታደሙት ለምን አልቀመሱትም ?
፪ ፡ ባለቤቱ ቤቱ እንዲሞላ ምንስ አዘዘ ?
፫ ፡ የግንብ ሠሪና የጦረኛ ንጉሥ ምሳሌዎች ፤ በማቴ.፳፪ ፡ ፴፭ ፡ ፴፮ የሚገኘውን የከበረ ዕንቍን ምሳሌ የሚያሳስቡን ምን በማስተማራ ቸው ነው ?

ጸሎት ፡ የክብር አባት ሆይ ፡ የልባችን ዓይኖች ሲበሩ የመጥራትህ ተስፋ ምን እንደ ሆነ ፡ በቅዱሳንም ዘንድ ያለው የርስት ክብር ባለ ጠግነት ምን እንደ ሆነ እንድናውቅ እንለምንሃለን ፡ አሜን ።

ከኤፌ. ፩ ፡ ፲፯ - ፲፱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴፰ ።

ወደ ሰማዩ አባትህ ተመልሰሃልን ?

ሉቃ. ፲፭ ።

፩ ፡ የጠፋው በግ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፭ ፡ ፩ - ፯ ።

ከዕለታት አንድ ቀን ከቀራጮችና ከኃጢ አተኞች ብዙዎች ወደ ኢየሱስ ቀርበው ቃሉን ያደምጡ ነበር ። የሚመለከቱ ፈሪሳ ውያንና ጸሐፊዎችም እርስ በርሳቸው አን ጐራጕረው በንቀት ሁኔታ ፤ «ይህስ ኃጢ አተኞችን ይቀበላል ፤ ከእነርሱም ጋር ይበ ላል» ይሉ ነበር ። ኢየሱስም አሳባቸውን ዐውቆ በምሳሌ እንዲህ አላቸው ፦

«ከእናንተ አንድ ሰው መቶ በጎች ቢኖ ሩት ፤ ከእነርሱም አንዱ በግ ቢጠፋ ፤ ዘጠና ዘጠኙን በበረሃ ትቶ ፤ የጠፋውን እስኪያገኘው ድረስ ሊፈልገው ይሄድ የለ

ምን ? ባገኘውም ጊዜ ደስ ብሎት በጫን ቃው ይሸከመዋል ። ወደ ቤትም በመጣ

ጊዜ ወዳጆቹንና ጐረቤቶቹን በአንድነት ጠርቶ ፤ «የጠፋውን በጌን አግኝቻለሁና ከእኔ ጋር ደስ ይበላችሁ» ይላቸዋል ። እላ ችኋለሁ ፤ እንዲሁ ንስሐ ከማያስፈልጋ ቸው ከዘጠና ዘጠኝ ጻድቃን ይልቅ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃጢአተኛ በሰማይ ደስታ ይሆናል ።

፪ ፡ የጠፋው ድሪም ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፭ ፡ ፰ - ፲ ።

«ወይስ አሥር ድሪም ያላት ከአሥሩም አንድ ቢጠፋባት ፤ እስከታገኘው ድረስ

አጥብቃ የማትፈልግ ሴት ማን ናት ? መብ ራትን አብርታ ቤትዋንም ጠርጋ ትፈል ገው የለምን ? ባገኘችውም ጊዜ ወዳጆችዋ ንና ጐረቤቶችዋን በአንድነት ጠርታ ፤ «የጠፋውን ድሪሜን አግኝቼዋለሁና ከእኔ ጋር ደስ ይበላችሁ» ትላቸዋለች ። እላችኋለሁ ፤ እንዲሁ ንስሐ በሚገባ በአ ንድ ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር መላእ ክት ፊት ደስታ ይሆናል ።

፫ ፡ የጠፋው ልጅ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፭ ፡ ፲፩ - ፴፪ ።

«አንድ ሰው ሁለት ልጆች ነበሩት ። ከእነ ርሱም ታናሹ አባቱን ፤ «አባቴ ሆይ ፤ ከገ ንዘብህ ድርሻዬን ክፍለህ ስጠኝ» አለው ። ገንዘቡንም ከፍሎ ድርሻውን ሰጠው ። ከጥቂት ቀንም በኋላ ታናሹ ልጅ ለእርሱ የሆነውን ሁሉ ሰብስቦ ወደ ሩቅ አገር ሄደ ፤ በዚያም እያባከነ ገንዘቡን በተነ ። ሁሉን ከጨረሰ በኋላ ግን በዚያች አገር ጽኑ ረኀብ ሆነ ፤ እርሱም ይጨነቅ ጀመር። ሄዶም ከዚያች አገር ሰዎች ከአንዱ ጋር ተዳበለ ፤ እርሱም እሪያ እንዲያሰማራ ወደ ሜዳ ሰደደው ። እሪያዎች ከሚበሉት ቃሞ ሊመገብ እስኪመኝ ድረስም ተራበ ፤ የሚሰጠውም አልነበረም ።

«ወደ ልቡም ተመልሶ ፤ «እንጀራ የሚ ተርፋቸው የአባቴ ሞያተኞች ስንት ናቸው ? እኔ ግን ከዚህ በረኀብ እጠፋለሁ። ተነሥቼም ወደ አባቴ ልሂድና ፦ አባቴ ሆይ ፤ በሰማይና በፊትህ በደልሁ ፤ ወደ ፊትም ልጅህ ልባል አይገባኝም ፤ ከሞያተ ኞችህ እንደ አንዱ አድርገኝ እለዋለሁ» አለ ። ተነሥቶም ወደ አባቱ መጣ ። እር ሱም ገና ሩቅ ሳለ አባቱ አየውና አዘነለት ፤ ሮጦም አንገቱን አቀፈውና ሳመው ። ልጁም ፤ «አባቴ ሆይ ፤ በሰማይና በፊትህ በደልሁ ፤ ወደ ፊትም ልጅህ ልባል አይገባ ኝም» አለው ። አባቱ ግን አገልጋዮቹን ፤ «ፈጥናችሁ ከሁሉ የተሻለ ልብስ አምጡና አልብሱት ፤ ለእጁ ቀለበት ለእግሩም ጫማ ስጡት ፤ የሰባውን ፊሪዳ አምጥታ ችሁ እረዱ ፤ እንብላም ደስም ይበለን ። ይህ ልጄ ሞቶ ነበርና ደግሞም ሕያው ሆኖአል ፤ ጠፍቶም ነበር ተገኝቶአልም» አለ ። ደስም ይላቸው ጀመር ።

«ታላቁ ልጅ ግን በእርሻ ነበረ ፤ መጥ ቶም ወደ ቤት በቀረበ ጊዜ የመሰንቆና የዘ

www.ethiopianorthodox.org

ፈን ድምፅ ሰማ ። ከብላቴናዎችም አንዱን ጠርቶ ፤ «ይህ ምንድር ነው ? » ብሎ ጠየቀ ። እርሱም ፤ «ወንድምህ መጥቶአ ልና በደኅና ስላገኘው አባትህ የሰባውን ፊሪዳ አረደለት» አለው ። ተቈጣም ፤ ሊገ ባም አልወደደም ። አባቱም ወጥቶ ለመ ነው ። እርሱ ግን መልሶ አባቱን ፤ «ይህን ያህል ዓመት እንደ ባሪያ ተገዝቼልሃለሁ ፤ ከትእዛዝህም ከቶ አልተላለፍሁም ፤ ለእ ኔም ከወዳጆቼ ጋር ደስ እንዲለኝ አንድ ጠቦት ስንኳ አልሰጠኸኝም ። ነገር ግ ይህ ልጅህ ገንዘብህን ከጋለሞቶች ጋ በልቶ በመጣ ጊዜ የሰባውን ፊሪዳ አረድ ለት» አለው ። አባቱ ግን ፤ «ልጄ ሆይ አንተ ሁልጊዜ ከእኔ ጋር ነህ ፤ ለእኔ የሆነ ሁሉ የአንተ ነው ፤ ዳሩ ግን ይህ ወ ድምህ ሞቶ ነበር ሕያው ሆኖአል ፤ ጠ ቶም ነበር ተገኝቶአልና ደስ ሊለን ፍ ሐም ልናደርግ ይገባናል» አለው ።

* * *

ንስሐ ስለሚገባ ስለ አንድ ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ደስታ ይሆናል ። ሉቃ. ፲፭ ፡ ፲ ።

ክፉ ሰው መንገዱን በደለኛም አሳቡን ይተው ፤ ወደ እግዚአብሔርም ይመለስ እርሱም ይምረዋል ፤ ይቅርታ ውም ብዙ ነውና ወደ አምላካችን ይመለስ ።

ኢሳ. ፶፭ ፡ ፯ ።

የእግዚአብሔር ልጆች ተብለን ልንጠራ አብ እንዴት ያለውን ፍቅር እንደ ሰጠን እዩ ። ፩ ዮሐ. ፫ ፡ ፩ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ የጠፋውን በግ የፈለገው እረኛ የማን ምሳሌ ነው ?
፪ ፡ በታላቁ ልጅ የተመሰሉት እነማን ናቸው ?
፫ ፡ በእነዚህ ምሳሌዎች ስለ እግዚአብሔር የምንማረው ምንድር ነው?

ጸሎት ፤ አቤቱ ፤ እንደ ጠፋ በግ ተቅበዘበዝሁ ፤
ትእዛዛትህን አልረሳሁምና ባሪያህን ፈልገው ።
መዝ. ፻፲፰ (፻፲፱) ፡ ፻፸፮ ።

ምዕራፍ ፴፱ ።

መዝገብን በሰማይ ትሰበስባለህን ?

ሉቃ. ፲፮ ።

፩ ፡ የዓመፀኛው አስተዳዳሪ ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፮ ፡ ፩ - ፲፫ ።

ኢየሱስ ፡ ደቀ መዛሙርቱን ሲያስተምር ፡ እነርሱ «የብርሃን ልጆች» ሲሆኑ ፡ «የዚህ ዓለም ልጆች» ከሆኑት አንድ ነገር በተለይ እንዲማሩ ሌላ ምሳሌ ነገራቸው ።

በዚህም ምሳሌ አንድ ዓመፀኛ አስተዳዳሪ ብዙ የማይገባውን ነገር ያደርጋልና ከፉን በማድረጉ ማስመንቀቂያ ሆነልን ። ነገር ግን እርሱ ለወደፊት ጊዜ በማዘጋጀቱ የልባምነት ምሳሌ ሆናልናልና ልንከተለው የሚገባን በዚህ እስተያየቱ ነው ።

ምሳሌውም እንዲህ ነው ፡ በገንዘቡ ሁሉ ላይ አስተዳዳሪን የሾመ አንድ ባለ ጠጋ ነበረ ። ሰዎችም ፡ «ይህ አስተዳዳሪ ገንዘብህን ይበትናል» ብለው ክስ አቀረቡ ። እርሱም አስተዳዳሪውን ጠርቶ ፡ «ይህ የምሰማብህ ምንድር ነው ? ወደ ፊት ለእኔ አስተዳዳሪ ልትሆን አትችልምና ሂሳብህን አስረክበኝ» አለው ።

አስተዳዳሪውም በልቡ ፡ «ጌታዬ ከሥራዬ ያስወጣኛልና ምን ላድርግ ? ለመቈፈር ኃይል የለኝም ፡ እንዳልለምንም አፍራለሁ ። ከአስተዳዳሪነቴ ብሻር በቤቶቻቸው እንዲቀበሉኝ የማደርገውን ዐውቃለሁ» አለ ። ለጌታው ባለ ዕዳዎች የሆኑትንም እያንዳንዳቸውን ጠርቶ ፡ «ለጌታዬ ምን ያህል ዕዳ አለብህ ? » እያለ ያለባቸውን የዕዳ ሂሳብ ቀነሰላቸው ። እነርሱም ደስ አላቸው ፤ ይህም አስተዳዳሪ ከሥራው ሲወጣ በቤቶቻቸው ተቀበሉት ። የአስተዳዳሪው ጌታም ይህን እንዳደረገ ሲሰማ ፡- እርሱ በልባምነት አደረገ ብሎ አመሰገነው ።

ኢየሱስም ፡ ያ ዓመፀኛ አስተዳዳሪ ፡ በቤቶቻቸው እንዲቀበሉት ወዳጆችን በማድረግ ለወደ ፊት የሕይወቱን ጊዜ እንዳዘጋጀ ፡ እንዲሁም የብርሃን ልጆች የሆኑት ደቀ መዛሙርት አሁን በዚህ ዓለም ሳሉ ፤ የዓመፃ ገንዘብ ሲያልቅ በዘላለም በሰማያዊ ቤቶች እንዲቀበሉአቸው በእርሱ ወዳጆችን ለራሳቸው እንዲያደርጉ አሳሰባቸው ።

ነገር ግን ታማኞች እንዲሆኑ አሳስቦ ፡ «ከሁሉ በሚያንስ የታመነ በብዙ ደግሞ የታመነ ነው ፤ ከሁሉ በሚያንስም የሚያምፅ በብዙ ደግሞ ዓመፀኛ ነው ። እንግዲያስ በዓመፃ ገንዘብ ካልታመናችሁ ፤ እውነተኛውን ገንዘብ ማን አደራ ይሰጣችኋል ? በሌላ ሰው ገንዘብም ካልታመና

ችሁ ፡ የእናንተን ማን ይሰጣችኋል ? ለእ
ዚአብሔርና ለገንዘብ መገዛት አትች
ሉም» አላቸው ።

፪ ፡ የባለ ጠጋውና የአልዓዛር ምሳሌ ።

ሉቃ. ፲፮ ፡ ፲፬ - ፴፩

ገንዘብንም የሚወዱ ፈሪሳውያን ይህ
በሰሙ ጊዜ ያፌዙበት ነበር ። ኢየሱስም
«ራሳችሁን በሰው ፊት የምታጸድቁ እ
ንተ ናችሁ ፡ ነገር ግን እግዚአብሔር ል
ችሁን ያውቃል ፤ በሰው ዘንድ የከበረ በ
ግዚአብሔር ፊት ርኵሰት ነውና» ብ
ከገሠፃቸው በኋላ ፡ በዘላለም ቤቶች የሚ
በሉትን ወዳጆች ከማጣቱ በላይ ወደ መ
ግሥተ ሰማያት ስላልገባው ፡ በገንዘ
የሚገባውን ስላላደረገው ባለ ጠጋ እንዲ
ብሎ ተረከላቸው ፡-

«እየመራረጠ መልካም መልካም የሆ
ልብሶችን የሚለብስ አንድ ባለ ጠጋ ነበረ
ዕለት ዕለትም እየተመቸው በደስታ ይኖ
ነበር ። አልዓዛርም* የሚባል አንድ ድ
በቍስል ተወርሶ በደጁ ተኝቶ ነበር
ከባለ ጠጋውም ማዕድ የሚወድቀው
ፍርፋሪ ሊመገብ ይመኝ ነበር ። ውሾ
እንኳ መጥተው ቍስሎቹን ይልሱ ነበር

«ድኃውም ሞተ ፡ መላእክትም ወ
አብርሃም እቅፍ ወሰዱት ። ባለ ጠ
ውም ደግሞ በጊዜው ሞተና ተቀበረ
በሲኦልም ሲሠቃይ ሳለ አሻቅቦ አብር
ምን ከሩቅ አየ ፤ አልዓዛርንም በእቅፉ
ከፍ ባለ ድምፅም ፡ «አብርሃም አባት ሆ
ማረኝ ፡ በዚህ ነበልባል እሠቃያለሁ
የጣቱን ጫፍ በውኃ ነክሮ ምላሴን እንዲ
በርድልኝ አልዓዛርን ስደድልኝ» አለ
አብርሃም ግን ፡ «ልጄ ሆይ ፡ አንተ በሕ
ወትህ ሳለህ መልካምን እንደ ተቀበል
አስብ ፡ አልዓዛርም እንዲሁ ክፉን ። አሁ
ግን እርሱ ይጽናናል አንተም ትሠቃ

www.ethiopianorthodox.org

ለሀ ። ከዚህም ሁሉ ጋር ከዚህ ወደ እናንተ ሊያልፉ የሚፈልጉ እንዳይችሉ ፡ ወዲያ ያሉ ደግሞ ወደ እኛ እንዳይሻገሩ በእኛና በእናንተ መካከል ታላቅ ገደል ተደርጎ አል» አለ ። እርሱም ፡ «እንኪያስ አባት ሆይ ፡ ወደ አባቴ ቤት እንድትሰደው እለ ምንሃለሁ ፡ አምስት ወንድሞች አሉኝና ፡ እነርሱ ደግሞ ወደዚህ ሥቃይ ሥፍራ እን ዳይመጡ ይመስክርላቸው» አለ ። አብር ሃም ግን ፡ «ሙሴና ነቢያት አሉአቸው ፡ እነርሱን ይስሙ» አለው ። እርሱም ፡ «አይደለም ፡ አብርሃም አባት ሆይ ፡ ነገር ግን ከሙታን አንዱ ቢሄድላቸው ንስሐ ይገባሉ» አለ ። አብርሃምም ፡ «ሙሴንና ነቢያትንም የማይሰሙ ከሆኑ ፡ ከሙታ ንም አንድ ቢነሣ እንኳ አያምኑም» አ ለው ።

*   *   *

እየደከማችሁ ድውዮችን ልትረዱና እርሱ ራሱ ፡- ከሚቀ በል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው እንዳለ የጌታን የኢየሱ ስን ቃል ልታስቡ ይገባችኋል ። የሐዋ. ፳ ፡ ፴፭ ።

ጊዜ ካገኘን ዘንድ ለሰው ሁሉ ፡ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተ ሰዎች መልካም እናድርግ ። ገላ. ፮ ፡ ፲ ።

*   *   *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ የዓመፀኛው አስተዳዳሪ ክፋት ማስጠንቀቂያ ሲሆንልን ከእርሱ የምንማረው ነገር ምንድር ነው ?

፪ ፡ ባለ ጠጋው ገንዘብን እንጂ እግዚአብሔርን እንዳልወደደ በምን አሳየ ?

፫ ፡ ሰው ንስሐ መግባት የሚገባው ምን ጊዜ ነው ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ በፍቅርህ ልጅ መንግሥት በቅዱሳን ርስት በብርሃን እንድንካፈል ስላበቃኸን እናመሰ ግንሃለን ። በበጎ ሥራ ሁሉ ፍሬ እያፈራን ለጌታ እንደሚገባ እንድንመላለስ እንለምንሃለን ፡ አሜን ። ከቆላ. ፩ ፡ ፱ - ፲፬ ።

* ኤልዓዛር ማለት እግዚአብሔር ረዳ ማለት ነው ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴ ።

ለዳግም ምጽአቱ ተዘጋጅተሃልን ?

ማቴ. ፳፬ ፡ ፳፫ ።

፩ ፡ ኢየሱስ እስኪመለስ ድረስ ስለሚሆ ነው ነገር ተናገረ ። ማቴ. ፳፬ ፡ ፩ - ፴፩ ፡ ማር. ፲፫ ፡ ፩ - ፳፯ ፡ ሉቃ. ፳፩ ፡ ፯ - ፳፰ ።

ከስቅለቱ ከጥቂት ቀን በፊት ኢየሱስ ለመጨረሻ ጊዜ ከቤተ መቅደስ ሲወጣ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ ፡ «መምህር ሆይ፡ እንዴት ያሉ ድንጋዮችና ሕንፃዎች እንደ ሆኑ እይ» አለው ። ኢየሱስም መልሶ ፡ «እውነት እላችኋለሁ ፡ ድንጋይ በድንጋይ ላይ ሳይፈርስ በዚህ አይቀርም» አላቸው ። በመቅደስም ትይዩ በደብረ ዘይት ተቀ ምጦ ሳለ ደቀ መዛሙርቱ ፡ «ንገረን ፡ ይህ መቼ ይሆናል ? የመምጣትህና የዓለም መጨረሻ ምልክቱስ ምንድር ነው ? » አሉት ። ኢየሱስም መልሶ ፡ ዳግም እስከ ሚመጣበት ጊዜ ድረስ ስለሚሆነው መከ ራና ስደት ሲነግራቸው ፡ አስፈላጊ ከሆነ ማስጠንቀቂያ ጋር የሚያበረታታቸውን ተስፋ እየጨመረ እንዲህ አለ ፡-

ስለ ሐሰተኞች ነቢያት ። «ብዙዎች ፡- እኔ ክርስቶስ ነኝ እያሉ በስሜ ይመጣሉና እን ዳትስቱ ተጠንቀቁ ። እነሆ በበረሀ ነው ፡ እነሆ በእልፍኝ ነው ቢሉአችሁ አትመኑ ፤ መብረቅ ከምሥራቅ ወጥቶ እስከ ምዕራብ እንደሚታይ ፡ የሰው ልጅ መምጣት እን ዲሁ ይሆናልና ።

ስለዚህ ዘመን መከራ ። «ጦርንም የጦርንም ወሬ በሰማችሁ ጊዜ አትደንግጡ ፤ ይህ ሊሆን ግድ ነውና ፡ ነገር ግን መጨረሻው ገና ነው ። ሕዝብ በሕዝብ ላይ ይነሣልና ፡ ረኀብም ቸነፈርም የምድርም መናወጥ በልዩ ልዩ ሥፍራ ይሆናል ፤ እነዚህም ሁሉ የምጥ ጣር መጀመሪያ ናቸው ።

ስለ ወንጌል ስብከት ። «እናንተ ግን ለራሳ ችሁ ተጠንቀቁ ፡ ስለ ስሜ ትሰደዳላችሁ የተጠላችሁም ትሆናላችሁ ። በዚያን ጊዜ ብዙዎች ይሰናከላሉ ፤ እርስ በርሳቸውም አሳልፈው ይሰጣጣሉ ፤ የብዙ ሰዎችም ፍቅር ትቀዘቅዛለች ። እስከ መጨረሻ የሚ ጸና ግን እርሱ ይድናል ። አስቀድሞም ወንጌል በዓለም ሁሉ ይሰበካል ፡ በዚያን ጊዜም መጨረሻው ይሆናል ።

ስለ ኢየሩሳሌም ጥፋት ። «ኢየሩሳሌም ግን በጭፍራ ተከባ ስታዩ ፡ የጥፋትን ርኵ ሰትም በተቀደሰችው ሥፍራ ቆሞ ስታዩ ፡ በዚያን ጊዜ በይሁዳ ያሉ ይሽሹ ፤ የተጻ ፈው ሁሉ እንዲፈጸም ይህ የበቀል ጊዜ ነውና ። የአሕዛብም ዘመን እስኪፈጸም ድረስ ኢየሩሳሌም በአሕዛብ የተረገጠች ትሆናለች ።

ስለ ዳግም ምጽአቱ ። «ከዚያም መከራ በኋላ በፀሐይና በጨረቃም በከዋክብትም ምልክት ይሆናል ፤ ሰዎችም ከፍርሃትና በዓለም የሚመጣበትን ከመጠበቅ የተነሣ ይደክማሉ ፤ የሰማያት ኃይላት ይናወጣ ሉና ። ይህም ሊሆን ሲጀምር ቤዛነታችሁ ቀርቦአልና አሻቅባችሁ ራሳችሁን አንሡ። በዚያን ጊዜም የሰው ልጅ በብዙ ኃይልና ክብር በደመና ሲመጣ ያዩታል ። መላእክ ቱንም ይልካል ለእርሱ የተመረጡትን ይሰበስባቸዋል ።»

፪ ፡ የአሥሩ ቈነጃጅት ምሳሌ ።

ማቴ. ፳፭ ፡ ፩ - ፲፫ ።

«በዚያን ጊዜ መንግሥተ ሰማያት መብራታቸውን ይዘው ሙሽራውን ሊቀበሉ የወጡ አሥር ቈነጃጅትን ትመስላለች ። ከእነርሱም አምስቱ ሰነፎች ፤ አምስቱም ልባሞች ነበሩ ። ሰነፎቹ መብራታቸውን ይዘው ዘይት አልያዙምና ፤ ልባሞቹ ግን በማሰሮአቸው ዘይት ይዘው ነበር ። ሙሽራውም በዘገየ ጊዜ ሁሉ እንቅልፍ እንቅልፍ አላቸውና ተኙ ። እኩለ ሌሊትም ሲሆን ፦ እነሆ ሙሽራው መጣ ፤ እንድትቀበሉት ውጡ የሚል ውካታ ሆነ ። በዚያን ጊዜ እነዚያ ቈነጃጅት ሁሉ ተነሡና መብራታቸውን አዘጋጁ ። ሰነፎቹም ልባሞቹን ፦ መብራታችን ሊጠፋብን ነው ፤ ከዘይታችሁ ስጡን አሉአቸው ። ልባሞቹ ግን መልሰው ፦ ምናልባት ለእኛና ለእናንተ ባይበቃስ ፤ ይልቅስ ወደሚሸጡት ሄዳችሁ ለራሳችሁ ግዙ አሉአቸው ። ሊገዙም በሄዱ ጊዜ ሙሽራው መጣ ፤ ተዘጋጅተው የነበሩትም ከእርሱ ጋር ወደ ሠርግ ገቡ ፤ ደጁም ተዘጋ ። በኋላም ደግሞ የቀሩቱ ቈነጃጅት መጡና ፦ ጌታ ሆይ ጌታ ሆይ ክፈትልን አሉ ። እርሱ ግን መልሶ ፦ እውነት እላችኋለሁ ፤ አላውቃችሁም አለ ። ቀኒቱንና ሰዓቲቱን አታውቁምና እንግዲህ ንቁ ።

፫ ፡ የመክሊት ምሳሌ ።

ማቴ. ፳፭ ፡ ፲፬ - ፴ ።

«መንግሥተ ሰማያትም ፤ ወደ ሌላ አገር የሚሄድ ሰው አገልጋዮቹን ጠርቶ ያለውን ገንዘብ እንደ ሰጣቸው እንዲሁ ይሆናል ። እርሱም ለእያንዳንዱ እንደ ዓቅሙ ፤ ለአንዱ አምስት መክሊት ለአንዱ ሁለት ለአንዱም አንድ ሰጠና ወደ ሌላ አገር ሄደ ። ከብዙ ዘመንም በኋላ ተመልሶ አገልጋዮቹን ተቈጣ[illegible] ። የፊተኛውም ፦ ጌታ ሆይ ፤ [illegible]ሽኝ አምስት መክሊት ነግጄ ሌላ አ[illegible] አተረፍሁበት አለው ። ጌታውም ፦ [illegible]ም አንተ በጎ ታማኝም አገልጋይ ፤ [illegible]ቱ ታምነሃል ፤ በብዙ እሾምሃለሁ [illegible]ደ ጌታህ ደስታ ግባ አለው ። እ[illegible]ም ሁለተኛው ፦ ጌታ ሆይ ፤ በሰጠ[illegible] ሁለት መክሊት ነግጄ ሌላ ሁለት አተረ[illegible] አለ ። ጌታውም እርሱን ደግ[illegible]ደ ፊተኛው አመሰገነው ። ሦስተ[illegible]ቃርቦ ፦ ጌታ ሆይ ፤ ጨካኝ ሰው [illegible] ዐወቅሁ ፤ ፈርቼም መክሊትህን [illegible]ት ፤ እነሆ መክሊትህ አለው ። ጌታ[illegible] መልሶ ፦ አንተ ክፉና ሃኬተኛ አገል[illegible] ፤ ጨካኝ መሆኔን ዐወቅህን ? ስለዚ[illegible]ሞኞቹ ከትርፉ ጋር እንድወስደው [illegible]ን ለለዋጮች አደራ ልትሰጠው በ[illegible] ነበር ብሎ በውጭ ወዳለው ጨለ[illegible]ዲያወጡት አዘዘ ።

፬ ፡ የበጎችና [illegible]ች ምሳሌ ።

ማቴ. ፳፭ ፡ ፴፩ - ፵፮ ።

«የሰው ልጅ በ[illegible] ከቅዱሳን መላእክቱ ጋር በሚመጣ[illegible] ጊዜ በክብሩ ዙፋን ይቀመጣል ። ሕ[illegible]ም ሁሉ በፊቱ ይሰበሰባሉ ፤ እረኛም [illegible]ቹን ከፍየሎች እንደሚለይ በጎችን [illegible] ፍየሎችንም በግራው ለይቶ ያቆማ[illegible] ።

«ንጉሡም [illegible] ያሉትን ፦ እናንተ የአባቴ ቡሩካን [illegible]ዓለም ከተፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ የተ[illegible]ጀላችሁን መንግሥት ውረሱ ። ተር[illegible]ብልታችሁኛልና ፤ ተጠምቼ አጠጥ[illegible]ሁኛልና ፤ እንግዳ ሆኜ ተቀብላችሁ[illegible] ፤ ታርዤ አልብሳችሁኛልና ፤ ታ[illegible] ጠይቃችሁኛልና ፤ ታሥሬ ወደ [illegible] መጥታችኋልና ይላቸዋል ። ጻድቃ[illegible] መልሰው ፦ ጌታ ሆይ ፤ ተርበህ ወይስ ተጠምተህ ወይስ እንግዳ

www.ethiopianorthodox.org

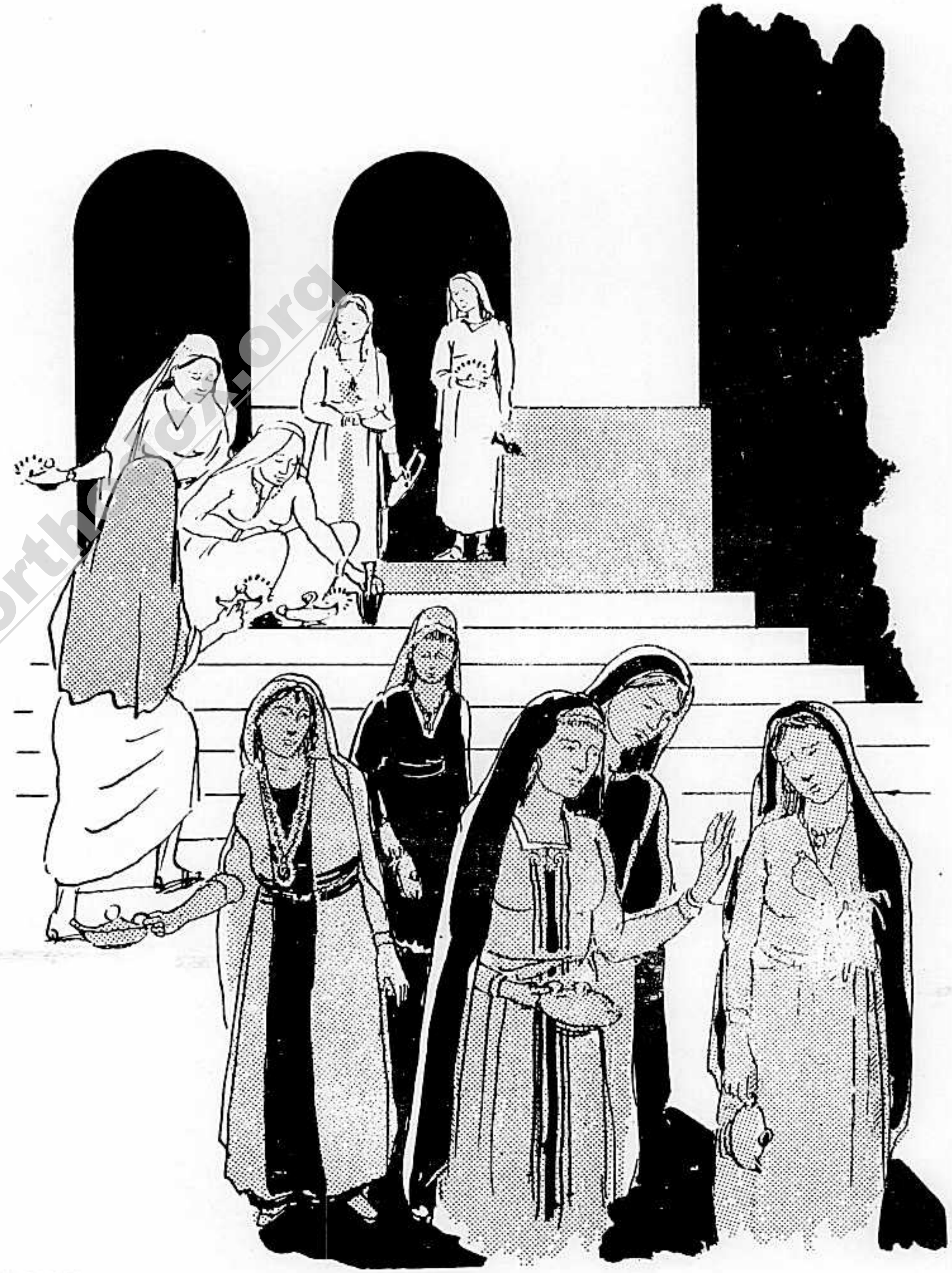

ሆነህ ወይስ ታርዘህ ወይስ ታመህ ወይስ ታሥረህ መቼ አይተን አገለገልንህ ? ይሉታል ። ንጉሡም ፦ እውነት እላችኋለሁ ፤ ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞቼ ለአንዱ እንኳ ስላደረጋችሁት ለእኔ አደረጋችሁት ይላቸዋል ።

«በዚያን ጊዜ በግራው ያሉትን ደግሞ ፦ እናንተ ርጉማን ፤ ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደ ተዘጋጀ ወደ ዘላለም እሳት ከእኔ ሂዱ። ተርቤ አላበላችሁኝምና ፤ ተጠምቼ አላጠጣችሁኝምና ፤ እንግዳ ሆኜ አልተቀበላችሁኝምና ፤ ታርዤ አላለበሳችሁኝምና ፤ ታምሜ ታ[illegible] አልጠየቃችሁኝምና ይላቸዋል ። [illegible]ሱም መልሰው ፦ ጌታ ሆይ ፤ ተርበህ [illegible] ተጠምተህ ወይስ እንግዳ ሆነህ [illegible] ታርዘህ ወይስ ታመህ ወይስ ታሥረህ መቼ አይተን አላገለገልንህም ? ይሉ[illegible]ያን ጊዜ ፦ እውነት እላችኋለሁ ፤ ከ[illegible]ከሚያንሱ ከእነዚህ ለአንዱ ስላላደረ[illegible]ት ለእኔ አላደረጋችሁትም ብሎ [illegible]ስላቸዋል ። እነዚያም ወደ ዘላለም [illegible] ጻድቃን ግን ወደ ዘላለም ሕይወት [illegible] ።»

* * *

ወገባችሁ የታጠቀ መብራታችሁም የበራ ይ[illegible] ፤ እናንተም ጌታቸው መጥቶ ደጁን ሲያንኳኳ ወዲ[illegible] እንዲከፍቱለት ከሠርግ እስኪመለስ ድረስ የሚጠብ[illegible] ሰዎችን ምሰሉ ።

ሉቃ. ፲፪ [illegible] ፴፮ ።

አሁንም ልጆቼ ሆይ ፤ በሚገለጥበት ጊዜ እም[illegible] እንዲሆንልን በመምጣቱም በእርሱ ፊት እንዳናፍ[illegible] በእርሱ ኑሩ ።

፩ [illegible] ፡ ፳፰ ።

* * *

ጥያቄ ፦ ፩ ፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በምን አኳኋን ይመጣል ?
፪ ፡ ተዘጋጅተን እንድንጠባበቀው በምን ምሳሌ አሳሰበን?
፫ ፡ በታማኝነት እንድናገለግለው በምን ምሳሌ አስተማረን?
፬ ፡ ጌታችን ፈራጅ ሆኖ ሲመጣ በምን ሁለት ዓይነት [illegible] ይፈርዳል ?

ጸሎት ፦ አቤቱ ፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከቅዱ[illegible] ሁሉ ጋር ሲመጣ ፤ በፊትህ በቅድስና ነቀፋ [illegible]ለበት አድርገህ ልባችንን እንድታጸና ፤ እርስ[illegible]ርሳችን ያለንን ለሁሉም የሚሆን ፍቅራችንን [illegible] ጨምርም ብለን እንለምንሃለን ፤ አሜን ።

፩ ተሰ. ፫ ፡ ፲፪ - ፲፫ ።

ምዕራፍ ፴፩ ።

እውነተኛ የወይን ግንድና ቅርንጫፎቹ ።

ዮሐ. ፲፭ ፡ ፲፮ ።

፩ ፡ ጌታችን ደቀ መዛሙርቱን ለፍሬ አዘጋጃቸው ።

ዮሐ. ፲፭ ፡ ፩ - ፲፯ ፤
መዝ. ፸፱ (፹) ፡ ፰ ፤ ኢሳ. ፭ ፡ ፩ - ፯ ።

በጥንት ዘመን እግዚአብሔር እስራኤልን ፤ እርሱ ራሱ በተከለው በወይን ምሳሌ መሰለው ። እስራኤል ግን ሆምጣጣ ፍሬን እንጂ መልካም ፍሬን አላፈራምና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፤ ፍሬያሞች ምስክሮች እንዲሆኑለት ደቀ መዛሙርቱን ሲያዘጋጃቸው ፤ እርሱ ራሱ በእውነተኛ የወይን ግንድ ፤ እነርሱም በቅርንጫፎቹ መስሎ እንዲህ አላቸው ፦

«እውነተኛ የወይን ግንድ እኔ ነኝ ፤ ገበሬውም አባቴ ነው ። ፍሬ የማያፈራውን በእኔ ያለውን ቅርንጫፍ ሁሉ ያስወግደዋል ፤ ፍሬ የሚያፈራውንም ሁሉ አብዝቶ እንዲያፈራ ያጠራዋል ። እናንተ ስለ ነገርኋችሁ ቃል አሁን ንጹሐን ናችሁ ፤ በእኔ ኑሩ ፤ እኔም በእናንተ ። ቅርንጫፍ በወይኑ ግንድ ባይኖር ከራሱ ፍሬ ሊያፈራ እንዳይቻለው ፤ እንዲሁ እናንተ ደግሞ በእኔ ባትኖሩ አትችሉም ። . . . በእኔ ብትኖሩ ቃሎቼም በእናንተ ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ ለምኑ ይሆንላችሁማል ። ብዙ ፍሬ ብታፈሩና ደቀ መዛሙርቴ ብትሆኑ በዚህ አባቴ ይከበራል ። አብ እንደ ወደደኝ እኔ ደግሞ ወደድኋችሁ ፤ በፍቅሬ ኑሩ ። እኔ የአባቴን ትእዛዝ እንደ ጠበቅሁ በፍቅሩም እንደም ኖር ፤ ትእዛዜን ብትጠብቁ በፍቅሬ ትኖራላችሁ ። ደስታዬም በእናንተ እንዲሆን ደስታችሁም እንዲፈጸም ይህን ነግሬአች ኋለሁ ። . . . እኔ መረጥኋችሁ እንጂ እ ንተ አልመረጣችሁኝም ፤ አብም በስ የምትለምኑትን ሁሉ እንዲሰጣችሁ ፤ ል ሄዱና ፍሬ ልታፈሩ ፍሬያችሁም ሊኖ ሾምኋችሁ ። እርስ በርሳችሁ እንድት ደዱ ይህን አዛችኋለሁ ። »

፪ ፡ በስደት እንዳይሰናከሉ አስጠነቀ ቸው ።

ዮሐ. ፲፭ ፡ ፲፰ - ፲፮ ፡ ፬ ፤ ሉቃ. ፳፩ ፡ ፲፪ - ፲

ኢየሱስም ፤ በሚደርስባቸው ስደት መከራ እንዲታገሡ እንጂ እንዳይሰናከ እንዲህ ብሎ አስጠነቀቃቸው ፦

«ዓለም ቢጠላችሁ ከእናንተ በፊ እኔን እንደ ጠላኝ ዕወቁ ። . . . ባሪያ ከ ታው አይበልጥም ብዬ የነገርኋችሁን ቃ አስቡ ። እኔን እንዳሳደዱኝ እናንተ ደግሞ ያሳድዱአችኋል ። . . . ዳሩ ግን እ ከአብ ዘንድ የምልክላችሁ አጽናኝ እ ሱም ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈ በመጣ ጊዜ ፤ እርሱ ስለ እኔ ይመሰክራል እናንተም ደግሞ ከመጀመሪያ ከእኔ ጋ ኖራችኋልና ትመሰክራላችሁ ።

«እንዳትሰናከሉ ይህን ተናግሬአች ለሁ ። ከምኵራባቸው ያወጡአችኋል ከዚህ በላይ ደግሞ የሚገድላችሁ ሁሉ እ ዚአብሔርን እንደሚያገለግል የሚመስል በት ጊዜ ይመጣል ። ይህንም የሚያደርገ ባችሁ አብንና እኔን ስላላወቁ ነው ። ነገ

www.ethiopianorthodox.org

ግን ጊዜው ሲደርስ እኔ እንደ ነገርኋችሁ እንድታስቡ ይህን ነግሬአችኋለሁ ። »

በሌላም ጊዜ ደግሞ ፡ «ስለ ስሜ . . . . ወደ ገገሮች ይወስዱአችኋል ፡ ይህም ለም ስክርነት ይሆንላችኋል ። ስለዚህ እንዴት እንድትመልሱ አስቀድማችሁ እንዳታ ስቡ በልባችሁ አኑሩት ፡ ወደረኞቻችሁ ሁሉ ሊቃወሙና ሊከራከሩ የማይችሉትን አፍና ጥበብ እሰጣችኋለሁና ። ወላጆችም ስንኳ ወንድሞችም ዘመዶችም ወዳጆችም አሳልፈው ይሰጡአችኋል ፡ ከእናንተም አንዳንዱን ይገድላሉ ፡ በሁሉም ስለ ስሜ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ ። ከራሳችሁም አንዲት ጠጉር ስንኳ አትጠፋም ፡ በመታ ገሣችሁም ነፍሳችሁን ታገኛላችሁ» አላ ቸው ።

ከጰንጠቆስጤ ቀን ጀምሮ ደቀ መዛሙ ርቱ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልተው የኢየ ሱስ ክርስቶስ ምስክሮች ሆነው የወንጌ ልን ቃል ለማስፋፋት እንደ ጀመሩ በ፩ኛና በ፪ኛ «የመጽሐፍ ቅዱስ መማሪያ» ከምዕ ራፍ ፴፮ እስከ ፴፱ ድረስ ተገልጾአል ። በሚቀጥሉት ምዕራፎችም ሐዋርያው ጳውሎስ ከአገር ወደ አገር እየተጓዘ ወደ ሮሜ እንደ ደረሰ ፡ በጻፋቸውም መልእክ ቶች የተከላቸውን አቢያተ ክርስቲያናት በሃይማኖት ያንጻቸው እንደ ነበር ገልጸ ናል ። እርሱ ፡ ከእውነተኛ የወይን ግንድ ቅርንጫፎች አንድ ሆኖ በክርስቶስ በመ ኖር ብቻ እንጂ ያለ እርሱ አንዳች ለማድ ረግ እንዳልቻለ ሳይረሳ ፡ «በጌታና በኃ ይሉ ችሎት የበረታችሁ ሁኑ» ብሎ ያሳስ ባቸው ነበር ፡ እስከ ዛሬ ድረስም እኛን ጭምር ያሳስበናል ።

* * *

ኢየሱስ አለ ፡- እኔ የወይን ግንድ ነኝ እናንተም ቅርንጫ ፎች ናችሁ ። ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉምና በእኔ የሚኖር እኔም በእርሱ ፡ እርሱ ብዙ ፍሬ ያፈራል ።

የሐ. ፲፭ ፡ ፭ ።

እኔ መረጥኋችሁ እንጂ እናንተ አልመረጣችሁኝም ፡ አብም በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ እንዲሰጣችሁ ፡ ልት ሄዱና ፍሬ ልታፈሩ ፍሬያችሁም ሊኖር ሾምኋችሁ ።

የሐ. ፲፭ ፡ ፲፮ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ ኢየሱስ ፡- እኔ የወይን ግንድ ነኝ ባለ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ የሆ ንን በምን መሰለን ?
፪ ፡ ፍሬን እንድናፈራ ምንስ ትእዛዝ ሰጠ ?
፫ ፡ ስለ ስሙ ስደት ሲደርስብን ምን ማሰብ ይገባናል ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ስም በእኛ ዘንድ ሊከብር እኛም በእርሱ ዘንድ ልንከብር ፡ ለመጥራትህ የምንበቃ አድርገህ እንድትቈጥረን እንለምንሃለን ፡ አሜን ። ከ፪ ተሰ. ፩ ፡ ፲፩ ፡ ፲፪ ።

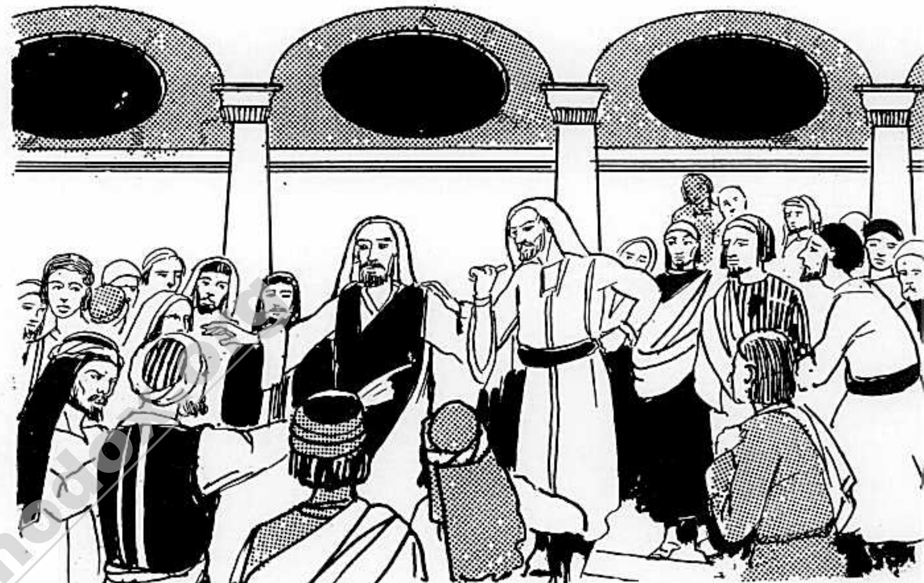

«እነሆ ወደ አሕዛብ ዘወር እንላለን» የሐዋ. ፲፫ ፡

ምዕራፍ ፵፪ ።

የሐዋርያው ጳውሎስ መጀመሪያ ጉዞ ።

የገላትያ አብያተ ክርስቲያናት አመሠራረት ።

የሐዋ. ፲፫ ፡ ፲፬ ።

፩ ፡ ከአንጾኪያ መነሣት ።

የሐዋ. ፲፫ ፡ ፩-፮ ፡ ፱ ፡ ፲፭ ።

አስቀድሞ አሳዳጅ ፈሪሳዊ የነበረ ሳውል ፡ ከበርናባስና ከሌሎች መምህራን ጋር በሶ ርያ ዋና ከተማ በአንጾኪያ በነበረችው ቤተ ክርስቲያን ያገለግል ነበር ። እነር ሱም አብረው ሲያመልኩና ሲጾሙ መን ፈስ ቅዱስ ፡ «በርናባስንና ሳውልን ለጠራ ኋቸው ሥራ ለዩልኝ» አለ ።

በተለይ ስለ ሳውል ፡- ይህ በአሕዛብና* በነገሥታትም በእስራኤልም ልጆች ፊት ስሜን እንዲሸከም ለእኔ የተመረጠ ዕቃ ነው ተብሎ ከተመሰከረለት ብዙ ዓመት አልፎአል ። አሁን ግን ፡ ራቅ ወዳሉት ሮች የጌታውን ስም እንዲሸከም ጊዜ ደርሶአልና ፡ ከጾሙ ከጸለዩም እጃቸ ንም ከጫኑ በኋላ ጓደኞቻቸው የሆኑ መ ህራን በርናባስንና ሳውልን አሰናበቱ ቸው ።

እንደዚሁም በመንፈስ ቅዱስ ተልከ ማርቆስ የተባለውን ዮሐንስን ይዘው ባሕር ዳር ወደ ሴሌውቅያ ወረዱ ፡ ያም በመርከብ ፡ የበርናባስ አገር ወደ ወደ ቆጵሮስ ደሴት ሄዱ ። ከስልማ እስከ ጳፉ ድረስ ደሴቲቱን ሁሉ ዞሩ ፡

www.ethiopianorthodox.org

፱ ፡ የቆጵሮስ አገረ ገዥና ጠንቋዩ ።

የሐዋ. ፲፫ ፡ ፯ - ፲፪ ።

በጳፉ አስተዋይ የሆነ ሮማዊ አገረ ገዥ ፡ ሰርግዮስ ጳውሎስ ፡ የእግዚአብሔርን ቃል ከእነርሱ ሊሰማ ፈልጎ አስጠራቸው ። በርያሱስ የሚሉት አንድ አይሁዳዊ ጠንቋይና ሐሰተኛ ነቢይ ግን ፡ በክርስቶስ እንዳያምን አገረ ገዡን ሊያጣምም ፈልጎ ተቃወማቸው ። ጳውሎስ የተባለው ሳውልም መንፈስ ቅዱስን ተሞልቶ ትኵር ብሎ በመመልከት ፡ «አንተ ተንኰል ሁሉ የሞላብህ ፡ የዲያብሎስ ልጅ ፡ የጽድቅም ሁሉ ጠላት ፡ የቀናውን የጌታን መንገድ ከማጣመም አታርፍምን ? አሁንም እነሆ ፡ የጌታ እጅ በአንተ ላይ ናት ፡ እስከ ጊዜውም ዕውር ትሆናለህ» አለው ። ያን ጊዜም ጨለማ ወደቀበት ፡ እየዞረም የሚመራውን ፈለገ ። አገረ ገዡም ከጌታ ትምህርት የተነሣ ተገርሞ አመነ ።

፲ ፡ ከቆጵሮስ ወደ ገላትያ መጓዙ ።

የሐዋ. ፲፫ ፡ ፲፫ ፡ ፲፬ ።

ጳውሎስም ፡ ወንጌል ወዳልደረሳቸው አገሮች እንዲሄድ መጠራቱን ዐውቆ ፡ ከጓደኞቹ ጋር ተነሣ ፡ ባሕርንም በመሻገር በጵንፍልያ ወደ ሆነች ወደብ ወደ ጴርጌን መጣ ። ነገር ግን ማርቆስ ከእነርሱ ተለይቶ ከዚያ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ ። ጳውሎስና በርናባስም አስቸጋሪ በሆነ ፡ ወንበዴዎች በሚሸምቁበት አቀበት በኩል ፡ አንጾኪያ ወደ ተባለች የጲስድያ ዋና ከተማ ተጓዙ ። ጲስድያና ሊቃኦንያ የተባሉት ተራራማዎች አገሮች ገላትያ በተባለው የሮሜ መንግሥት አውራጃ ውስጥ ይገኙ ነበር ።

፲፩ ፡ የአሕዛብ* ሰዎች ወንጌልን መቀበል ።

የሐዋ. ፲፫ ፡ ፲፬ - ፲፬ ፡ ፯ ።

ጳውሎስ ሲጓዝ በደረሰባቸው አገሮች ሁሉ ፡ ልዩ ልዩ ባሕልና ሃይማኖት ቋንቋም ያላቸው ሕዝቦች ምንም ቢኖሩ ፡ ሳይዘገይ ወንጌልን የሚሰብክበት መንገድ ተዘጋጅቶ ቈየው ፡ ምክንያቱም ፡ በሮሜ መንግሥት ሥር ሆነው ይተዳደሩ በነበሩ አገሮች ሁሉ ፡ የተማሩት ሰዎች የግሪክን ቋንቋ ዐወቁ ። ከዚህም በላይ ደግሞ ፡ በብዙ ከተማ ፡ ብዙዎች ሌሎች ሰዎች ከአይሁድ ጋር የሚሰበሰቡባቸው የአይሁድ ምኵራቦች ይገኙ ነበር ። በግሪክ ቋንቋ የተተረጐሙ የኦሪትና የነቢያት መጻሕፍትም በሰንበት በሰንበት በእነዚህ ምኵራቦች ይነበቡ ነበር ፡ ጳውሎስም ራሱ የጠርሴስ ሰው በመሆኑ ግሪክን የሚያውቅ አይሁዳዊ መምህር ስለ ነበረ ፡ በእነዚህ ምኵራቦች ለመስበክ የበቃ ሆኖ ተገኘ ።

እንዲሁ በጲስድያ ወዳለችው ወደ አንጾኪያ ከተማ እንደ ደረሰ በዋለው ሰንበት ከበርናባስ ጋር ወደ አይሁድ ምኵራብ ገብቶ ተቀመጠ ፡ በዚያም ከተሰበሰቡት አይሁድ ሌላ እግዚአብሔርን የሚፈሩ ከአሕዛብ ወገን የነበሩ ሰዎች እንደ ነበሩ አየ። ከኦሪትና ከነቢያት መጻሕፍትም ከተነበበ በኋላ የምኵራብ አለቆች ፡ እንግዶች የሆኑትን መምህራን አይተው ፡ «ወንድሞች ሆይ ፡ ሕዝብን የሚመክር ቃል እንዳላችሁ ተናገሩ» ብለው ላኩባቸው ። በዚህም ጊዜ ጳውሎስ ተነሥና በእጁ ጠቅሶ ፡ «የእስራኤል ሰዎችና እግዚአብሔርን የምትፈሩት ሆይ ፡ ስሙ » በማለት እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ መርጦ እንደ መራ ፡ ዳዊት የተባለውንም ንጉሥ እንደ ሰጣቸው ካሳሰበ በኋላ ፡ «ከዚህም ሰው ከዳዊት ዘር እግዚአብሔር እንደ ተስፋው ቃል ለእስራኤል መድኃኒትን እርሱም ኢየሱስን አመጣ» ብሎ ስብከቱን ጀመረ። ሁሉም ጸጥ ብለው ሲሰሙ ፡ ኢየሱስ ፡ በነቢያት መጻሕፍት ስለ እርሱ እንደ ተጻፈ ሞቶ እንደ ተነሣ ካስረዳቸው በኋላ ፡

«የዚህ የመዳን ቃል ለእናንተ ተላከ ። እንግዲህ ወንድሞች ሆይ ፡ በእርሱ በኩል የኃጢአት ሥርየት እንዲነገርላችሁ ፡ በሙሴም ሕግ ትጸድቁበት ዘንድ ከማይቻላችሁ ሁሉ ያመነ ሁሉ በእርሱ እንዲጸድቅ በእናንተ ዘንድ የታወቀ ይሁን» አለ ። ከአለማመንና የእግዚአብሔርን ቃል ከመናቅ በማስጠንቀቅ አበቃ ።

ከምኵራቡም በወጡ ጊዜ በሚመጣው ሰንበት እንደገና እንዲነግሩአቸው ሐዋርያትን ለመኑ ። ከአይሁድና ወደ ይሁዲነት ከገቡት ሰዎችም ብዙዎቹ ጳውሎስንና በርናባስን ተከተሉ ፡ እነርሱም በእግዚአብሔር ጸጋ ጸንተው እንዲኖሩ አስረዱአቸው ።

በሁለተኛውም ሰንበት ከጥቂቶች በቀር የከተማዪቱ ሰው ሁሉ ተሰበሰበ ። ያላመኑት አይሁድም የሕዝብን ብዛት ሲመለከቱ፥ በቅንዓት ተሞልተው እየተሳደቡ የጳውሎስን ቃል ተቃወሙ ። እርሱና በርናባስም ፡ «የእግዚአብሔር ቃል አስቀድሞ ለእናንተ እንዲነገር ያስፈልጋል ፡ ከገፋችሁትና የዘላለም ሕይወት እንዳይገባችሁ በራሳችሁ ከፈረዳችሁ ግን ፡ እነሆ ወደ አሕዛብ ዘወር እንላለን» አሉ ።

አሕዛቡም ደስ አላቸው ፡ ለዘላለም ሕይወትም የተዘጋጁ ሁሉ አመኑ ፡ የጌታም ቃል በዚያ አገር ሁሉ ተስፋፋ ። የተቃወሙአቸው አይሁድ ግን በሐዋርያት ላይ ስደትን አስነሡ ፡ ባለ ሥልጣኖቹም ታውከው ከአገራቸው አወጡአቸው ። ሐዋርያት ግን የኢየሱስን ቃል በማሰብ የእግራቸውን ትቢያ አራግፈው ወደ ኢቆንዮን ሄዱ ። በአንጾኪያ የነበሩት ደቀ መዛሙርትም ደስታና መንፈስ ቅዱስ ሞላባቸው ።

ወደ ኢቆንዮንም በገቡ ጊዜ ሐዋርያት በአንጾኪያ እንዳደረጉ ወደ ምኵራብ ገብተው ፡ ብዙዎች እስኪያምኑ ድረስ ተናገሩ ። ነገር ግን ተቃዋሚዎች ሊወግሩአቸው ባሰቡ ጊዜ ልስጥራንና ደርቤን የሚባሉት ከተሞች ወዳሉበት ወደ ሊቃኦንያ ሸሹ ፡ እየዞሩም ጣዖታትን በሚያመልኩ ሊቃኦናውያን መካከል ወንጌልን ሰበኩ ።

፲፪ ፡ በክብር ሆነ በውርደትም መጽናት ።

የሐዋ. ፲፬ ፡ ፰ - ፳ ።

በልስጥራንም ጳውሎስ ለሕዝቡ ሲሰብክ ሳለ ፡ ከቶ በእግሩ ተራምዶ የማያውቅ አንድ ሰው በዚያ ተቀምጦ ይሰማ ነበር ። ጳውሎስም ሲመለከተው እንዲድን እምነት እንዳለው አየና ፡ «ቀጥ ብለህ በእግርህ ቁም» አለው ። ብድግ ብሎም ቆመ ፡ ወዲያና ወዲህም ተመላለሰ ። ሕዝቡም በሊቃኦንያ ቋንቋ እየጮኹ ፡ «አማልክት፡ ሰዎችን መስለው ወደ እኛ ወርደዋል» አሉ ። በርናባስንም በዋናው በሚያመልኩት ስም ድያ አሉት ፡ በመናገር ዋና የነበረውን ጳውሎስንም ፡ ሄርሜን የተባለው የድያ መልእክተኛ አሉት ። ወዲያውም የድያ ካህን ኮርማዎችንና የአበባ አክሊሎችን አምጥቶ ከሕዝቡ ጋር በማበር ሊሠዋላቸው ወደደ ።

ሐዋርያት ግን ልብሳቸውን ቀደው ወደ ሕዝቡም መካከል ሮጡ ፡ እየጮኹም ፡ «እናንተ ሰዎች ይህን ስለ ምን ታደርጋላችሁ ? እኛ ደግሞ እንደ እናንተ ሰዎች ነን፤ ከዚህም ከንቱ ነገር የሁሉ ፈጣሪ ወደ ሆነው ወደ ሕያው እግዚአብሔር ዘወር እንድትሉ የምሥራችን እንሰብካለን ። እርሱም መልካም ሥራ እየሠራ ፡ ከሰማይ ዝናብን ፡ ፍሬ የሚሆንበትንም ወራት ሲሰጠን ፡ ልባችንንም በመብልና በደስታ ሲሞላው ራሱን ያለ ምስክር አልተወም» በማለት እንዳይሠዉላቸው በብርቱ ጥረት አስተዉ ።

www.ethiopianorthodox.org

ከአንጾኪያና ከኢቆንዮን የመጡ አይሁድ ግን ሕዝቡን አባብለው ጳውሎስን ወገሩ ፤ የሞተም መስሎአቸው ከከተማ ወደ ውጭ ጐተቱት ። ነገር ግን በደቀ መዛሙርት ተከብቦ ሳለ ከዚያ ተነሣ ፤ ወደ ከተማም ገባ ። በማግሥቱም ከበርናባስ ጋር ወደ ደርቤን ወጣ ። በዚያም ብዙዎች እስኪያምኑ ድረስ ወንጌልን ሰበኩ ።

፮ ፡ በየቤተ ክርስቲያን የሽማግሌዎች መሾም ።

የሐዋ. ፲፬ ፡ ፳፩ - ፳፰ ።

ከዚያም በኋላ ወደ ልስጥራንና ወደ ኢቆንዮን ወደ አንጾኪያም ተመልሰው በእያንዳንዱ ሥፍራ የሚገኙትን ደቀ መዛሙርት በማጽናናት ፤ «ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በብዙ መከራ እንድንገባ ያስፈልገናል» እያሉ በሃይማኖት ጸንተው እንዲኖሩ ይመክሩአቸው ነበር ። እየጾሙና እየጸለዩም በየቤተ ክርስቲያኑ ሽማግሌዎችን ከሾሙ በኋላ ላመኑበት ለጌታ አደራ ሰጥተዋቸው ሄዱ ።

ወደ ባሕር ዳርም ሲመለሱ በጴርጌን ቃሉን ሰበኩ ። ከዚያም አልፈው አጣልያ በሚባለው ወደብ መርከብን አግኝተው ፤ ስለ ፈጸሙት ሥራ ለእግዚአብሔር ጸጋ አደራ ወደ ተሰጡበት ወደ ሶርያ አንጾኪያ መጡ ። ደቀ መዛሙርቱንም ሰብስበው እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ስላደረገው ሁሉ ተናገሩ ።

* * *

እግዚአብሔር . . . በእኛ የማስታረቅ ቃል አኖረ ። . . . ከእግዚአብሔር ጋር ታረቁ ብለን ስለ ክርስቶስ እንለምናለን ።

፪ ቆሮ. ፭ ፡ ፲፱ ፡ ፳ ።

ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በብዙ መከራ እንገባ ዘንድ ያስፈልገናል ።

የሐዋ. ፲፬ ፡ ፳፩ ፡ ፳፪ ።

ለእግዚአብሔርና ያንጻችሁ ዘንድ በቅዱሳንም ሁሉ መካከል ርስትን ይሰጣችሁ ዘንድ ለሚችል ለጸጋው ቃል አደራ ሰጥቻችኋለሁ ።

የሐዋ. ፳ ፡ ፴፪ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ በርናባስንና ሳውልን ለይቶ እንዲላኩ ያዘዘ ማን ነው ?
፪ ፡ በጳፉ በክርስቶስ ያመነ ማን ነበረ ?
፫ ፡ አይሁድ ወንጌልን በተቃወሙ ጊዜ ሐዋርያት ምን አሉ ?
፬ ፡ የልስጥራን ሰዎች ሊሠውላቸው በወደዱ ጊዜ ሐዋርያት ምን አደረጉ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ የበጎነትንም ፈቃድ ሁሉ የእምነትንም ሥራ በኃይል ትፈጽምልን ዘንድ እንለምንሃለን ፤ አሜን ።

፪ኛ ተሰ. ፩ ፡ ፲፩ ፡ ፲፪ ።

* በመጽሐፍ ቅዱስ «አሕዛብ» የሚለው ቃል ፤ አይሁድ ያልሆኑት ሕዝቦች ሁሉ ማለት ነው ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፶፫ ።

የቤተ ክርስቲያን ጉባዔ ።

የግዝረት ወገን ስላስነሡት ክርክር የተሰጠው ውሳኔ ።

የሐዋ. ፲፭ ፡ ገላ. ።

፩ ፡ ክርክር በአንጾኪያ ።

የሐዋ. ፲፬ ፡ ፳፯ - ፲፭ ፡ ፫ ፡ ገላ. ፪ ፡ ፲፩ - ፳፩ ።

ጳውሎስና በርናባስ በአንጾኪያ ለሚገኙ ወንድሞች ፤ እግዚአብሔር ለአሕዛብ የሃይማኖትን በር እንደ ከፈተላቸውና ከገላትያ ሰዎች ብዙዎች እንዳመኑ በነገሩአቸው ጊዜ ፤ እነርሱ ራሳቸው ግሪኮች ነበሩና ደስ እያላቸው ሰሙ ። በዚያም ጊዜ ጴጥሮስ ወደ አንጾኪያ መጣና ፤ አስቀድሞ በኢዮጴ ሰገነት ላይ ሳለ ያየውን ራእይ ትዝ እያለው ከአሕዛብ ወገን ከነበሩት ወንድሞች ጋር በደስታ ይተባበርና ይበላ ነበር ።

እንደዚሁም በአንድነት ደስ ሲላቸው ፤ አንዳንዶች ከኢየሩሳሌምና ከይሁዳ መጥተው ፤ «እንደ ሙሴ ሥርዓት ካልተገረዛችሁ ልትድኑ አትችሉም» እያሉ ያስተምሩ ጀመር ። ጳውሎስና በርናባስ ተከራከሩአቸው ፤ ጴጥሮስ ግን የሰውን ፊት ፈርቶ ካልተገረዙት ወንድሞች ተለየ ። ሌሎችም ከተገረዙት ወገን ፤ በርናባስም ስንኳ ከጴጥሮስ ጋር በዚህ ግብዝነት እስኪሳቡ ድረስ ክርክሩ እየጸና ሄደ ። ጳውሎስ ግን የወንጌል እውነት ጸንቶ እንዲኖር ይህን ሐሰተኛ ትምህርት መቃወም እንደሚገባ በማስተዋል ፤ ጴጥሮስን በሁሉ ፊት ገሥጾ፤ «አንተ አይሁዳዊ ሳለህ አይሁድ ባልሆኑት ኑሮ ከኖርህ ፤ እነርሱ በአይሁድ ኑሮ እንዲኖሩ እንዴት ግድ አልሃቸው ? እኛ በፍጥረት አይሁድ የሆንን በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንጂ በሕግ ሥራ እንዳ[...] ደቅን ፤ እንደዚሁ ማንም በሕግ ሥራ [...] ደማይጸድቅ ዐውቀናል ። ሰው የሚጸ[...] ቀው በሕግ በኩል ከሆነ እንኪያስ ክ[...] ቶስ በከንቱ ሞተ ! » አለው ። ጴጥሮስ [...] የዚህን ነገር እውነተኛነት ራሱ ያውቅ [...] ርና ቅን ወደ ሆነው መንገድ ተመለሰ [...] እስከ ሽምግልናው ድረስም ጳውሎስ[...] አክብሮ እንደ ወደደው በጻፈው መል[...] ክት ራሱ መሰከረ ። (፪ ጴጥ. ፫ ፡ ፲፭ [...]

ስለዚህ ክርክር ጳውሎስና በርናባስ[...] እንዲሁም ሌሎች ወንድሞች ወደ ኢየሩ[...] ሌም እንዲወጡ ተደረገ ። እንዲሁ ከአን[...] ኪያ ተነሥተው ፤ በየሥፍራው ያገኙ[...] ቸው አብያተ ክርስቲያናት በመንገድ [...] ረዱአቸው በፊንቄና በሶርያ ሲያልፉ ፤ የ[...] ሕዛብን መመለስ በመተረክ ወንድሞች[...] ሁሉ ደስ አሰኙ ።

፪ ፡ የቤተ ክርስቲያን ጉባዔ በኢየሩሳሌም[...]

የሐዋ. ፲፭ ፡ ፬ - ፴፭ [...]

ወደ ኢየሩሳሌም በደረሱ ጊዜ ቤተ ክርስ[...] ያንና ሐዋርያት ሽማግሌዎችም ተቀበ[...]

አቸው ፤ እግዚአብሔርም በሄዱበት ሁሉ ከእነርሱ ጋር ያደረገውን አወሩ ። ከፈሪሳውያን ወገን ያመኑት አንዳንዶች ግን ፤ «ከአሕዛብ የሚመለሱትን እንድትገርዙአቸውና የሙሴን ሕግ እንዲጠብቁ ታዙአቸው ዘንድ ይገባል » አሉ ።

ሐዋርያትና ሽማግሌዎችም ስለዚህ ነገር ለመማከር ተሰበሰቡ ። ከብዙ ክርክርም በኋላ ጴጥሮስ ፤ «ወንድሞች ሆይ ፤ አሕዛብ በአፌ የወንጌልን ቃል ሰምተው እንዲያምኑ እግዚአብሔር ከእናንተ እኔን እንደ መረጠኝ ታውቃላችሁ ። ልብንም የሚያውቅ አምላክ ለእኛ ደግሞ እንደ ሰጠን ፤ መንፈስ ቅዱስን በመስጠት መሰከረላቸው ፤ ልባቸውንም በእምነት ሲያነጻ በእኛና በእነርሱ መካከል አንዳች አልለየም ። እንግዲህ አባቶቻችንና እኛ ልንሸከመው ያልቻልነውን የሕግ ቀንበር በደቀ መዛሙርት ጫንቃ ላይ በመጫን እግዚአብሔርን ስለ ምን ትፈታተናላችሁ ? ነገር ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ እንደ እነርሱ ደግሞ እንድንድን እናምናለን» አለ ።

ጉባዔውም ዝም አለ ። በርናባስና ጳውሎስም እግዚአብሔር በእጃቸው በአሕዛብ መካከል ያደረገውን ምልክትና ድንቅ ሁሉ ሲተርኩላቸው ዝም ብለው ይሰሙ ነበር ። ከዚህም በኋላ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን መሪ የሆነ ያዕቆብ* ፤ «ወንድሞች ሆይ ፤ እግዚአብሔር ለስሙ የሚሆን ወገን ከሕዝቦች ሁሉ ለመውሰድ እንደ ጐበኘ ከስምዖን ሰምተናል ። ከዚህም ጋር የነቢያት ቃል ይስማማል ። ስለዚህ ከአሕዛብ ወደ እግዚአብሔር የተመለሱትን እና ስቸግራቸው ። ነገር ግን ከጣዖት ርኵሰትና ከዝሙት ከታነቀም ከደምም እንዲርቁ እንጻፍላቸው» ብሎ የነገሩን ውሳኔ ሰጠ ።

ያን ጊዜም ጉባዔው ስለ ተወሰነው ሁሉ ምስክሮች የሚሆኑትን ከዋኖቻቸው ሁለት ፤ ይሁዳና ሲላስን ከመረጡ በኋላ እንዲህ የሚል ደብዳቤ ጻፉ ፦

«ሐዋርያትና ሽማግሌዎች ወንድሞችም በአንጾኪያና በሶርያ በኪልቅያም ለሚኖሩ ከአሕዛብ ወገን ለሆኑ ወንድሞች ሰላምታ ያቀርባሉ ። ያላዘዝናቸው ሰዎች ከእኛ ወጥተው ልትገረዙና ሕግን ልትጠብቁ ይገባችኋል ብለው ልባችሁን እያወኩ በቃል እንዳወጡአችሁ ስለ ሰማን ፤ ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስም ነፍሳቸውን ከሰጡት ከምንወዳቸው ከበርናባስና ከጳውሎስ ጋር የተመረጡትን ሰዎች ፤ ይሁዳና ሲላስን ፤ ወደ እናንተ እንድንልክ በአንድ ልብ ሆነን ፈቀድን ። ለጣዖት ከተሠዋ ከደምም ፤ ከታነቀም ፤ ከዝሙትም እንድትርቁ ፤ ከዚህ ከሚያስፈልገው በቀር ሌላ ሸክም እንዳንጭንባችሁ እኛና መንፈስ ቅዱስ ፈቅደናልና ፤ ጤና ይስጣችሁ ።

የተላኩትም ተሰናብተው ወደ አንጾኪያ ወረዱ ፤ ወንድሞችንም ሰብስበው ደብዳቤውን ሰጡአቸው ። ባነበቡትም ጊዜ ከምክሩ የተነሣ ደስ አላቸው ። ይሁዳና ሲላስም በብዙ ቃል መክረው አጸኑአቸው ።

፫ ፤ ወደ ገላትያ ሰዎች የተጻፈ መልእክት ።

ቤተ ክርስቲያን በጉባዔ ያደረገችው ውሳኔ ምንም ግልጽ ቢሆን ከግዝረት ወገን የነበሩት ሐሰተኞች ወንድሞች ጳውሎስን በደረሰበት እየተከታተሉ ፦ ጳውሎስ እውነተኛ ሐዋርያ አይደለምና አትስሙት ፤ ካልተገረዛችሁ የሙሴንም ሕግ ካልጠበቃችሁ አትድኑም እያሉ ከአሕዛብ በክርስቶስ ያመኑትን ሰዎች ያውኩአቸው ነበር ።

እንደዚሁ በገላትያ የነበሩት በዚህ ሐሰተኛ ማባበል እንደ ተታለሉ ጳውሎስ በሰማ ጊዜ ፤ ከእርሱ ጋር የነበሩትን ሰብስቦ ደብዳቤ ጻፈላቸው ። ሲጽፍም ፤ እርሱ የሰበከላቸው ወንጌል ከኢየሱስ ክርስቶስ እንጂ ከሰው እንዳልተሰጠ እያስረዳ ስለ ራሱ መጠራት ነገራቸው ።

(ገላ. ፩ ፡ ፩ - ፪ ፡ ፲ ።)

ብዙ ማስረጃና ምሳሌ እየጨመረ ፤ እግዚአብሔር ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን በመላክ የሚያምኑበትን ከሕግ እርግማን እንዳዳነ እንጂ ፤ ማንም ሕግን በመጠበቅ ራሱን እንደማያድን አስረዳ ። በልጁም በማመን የእግዚአብሔር ልጆች ለሆኑት ሁሉ መንፈስ ቅዱስ ተሰጥቶአቸዋልና ፤ በእርሱ እየተመሩ መልካም የሆነውን «የመንፈስን ፍሬ» እያፈሩ ፤ ክፉ የሆነውን «የሥጋ ሥራ» እንዳይሠሩ አሳሰበ ። «የመንፈስ ፍሬ ፍቅር ፤ ደስታ ፤ ሰላም ፤ ትዕግሥት ፤ ቸርነት ፤ በጎነት ፤ እምነት ፤ የውሃት ፤ ራስን መግዛት ነው» አለ ።

(ከገላ. ፫ ፡ ፬ ፡ ፭ ።)

በመጨረሻም ፤ «በክርስቶስ ኢየሱስ አዲስ ፍጥረት መሆን ይጠቅማል እንጂ መገረዝ ቢሆን ወይም አለመገረዝ አይጠቅምም ። በዚህም ሥርዓት በሚመላለሱ ሁሉ ላይ ሰላምና ምሕረት ይሁን» ብሎ መልእክቱን ላከ ። (ገላ. ፮ ፡ ፲፭ ፡ ፲፮ ።)

* * *

በክርስቶስ ኢየሱስ ሆኖ ፤ በፍቅር የሚሠራ እምነት እንጂ መገረዝ ቢሆን ወይም አለመገረዝ አይጠቅምም ።

ገላ. ፭ ፡ ፮ ።

ጽድቅ በሕግ በኩል ከሆነ እንኪያስ ክርስቶስ በከንቱ ሞተ ።

ገላ. ፪ ፡ ፳፩ ።

የመንፈስ ፍሬ ፍቅር ፤ ደስታ ፤ ሰላም ፤ ትዕግሥት ፤ ቸርነት ፤ በጎነት ፤ እምነት ፤ የውሃት ፤ ራስን መግዛት ነው።

ገላ. ፭ ፡ ፳፪ ፡ ፳፫ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ከይሁዳ ወደ አንጾኪያ የወረዱ አያሌ ሰዎች ምን በማለት ክርክርን አስነሡ ?

፪ ፤ ክርክሩስ እየጸና በሄደ ጊዜ ምን ተደረገ ?

፫ ፤ ጴጥሮስ በጉባዔው ሲናገር ምን ነገር አሳሰባቸው ?

፬ ፤ ጳውሎስ ወደ ገላትያ ሰዎች የጻፈላቸው በምን ምክንያት ነበረ ?

ጸሎት ፤ አቤቱ ፤ በአንድ ልብ ሆነን በአንድ አፍ እግዚአብሔርን እንድናከብር ፤ እንደ ክርስቶስ ኢየሱስ ፈቃድ እርስ በርሳችን በአንድ አሳብ መሆንን እንድትሰጠን እንለምንሃለን ፤ አሜን ።

ከሮሜ ፲፭ ፡ ፭ ፡ ፮ ።

* ማር. ፮ ፡ ፫ ፡ ፩ ቆሮ. ፲፭ ፡ ፯ ፡ የሐዋ. ፲፪ ፡ ፲፯ ፡ ገላ. ፩ ፡ ፲፱ ፡ ያዕ. ፩ ፡ ፩ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፵፩ ።

የሐዋርያው ጳውሎስ ሁለተኛ ጕዞ ።

የፊልጵስዩስ ቤተ ክርስቲያን አመሠራረት ።

የሐዋ. ፲፭ ፡ ፴፮ - ፲፮ ፡ ፵ ።

፩ ፡ የገላትያን አብያተ ክርስቲያናት ጕበኘ ።

የሐዋ. ፲፭ ፡ ፴፮ - ፲፮ ፡ ፫ ።

ጥቂት ቀን በአንጾኪያ ከቈዩ በኋላ ጳውሎስ በርናባስን ፡ «የጌታን ቃል ወደ ተናገርንባቸው ከተማዎች ተመልሰን ወንድሞችን እንጐብኛቸው» አለው ። በርናባስም ተስማምቶ ማርቆስን ከእነርሱ ጋር ለመውሰድ ወደደ ። ጳውሎስ ግን ፡ «ከእኛ ጋር ወደ ሥራ ከመምጣት የተለየን ስለ ሆነ አይሆንም» አለ ። በዚህም ነገር ካለመስማማታቸው የተነሣ ተለያዩ ፤ በርናባስም ማርቆስን ይዞ ወደ ቆጵሮስ ሄደ ፡ ጳውሎስ ግን ሲላስን መረጠ ። ወንድሞችም ለእግግዚአብሔር ጸጋ አደራ ከሰጡት በኋላ ተነሣ ፡ በሶርያና በኪልቅያ እየዞረ አብያተ ክርስቲያናትን ካጽናና በኋላ ተራሮችን ተሻግሮ ወደ ገላትያ ከተማዎች ወደ ደርቤንና ወደ ልስጥራን ደረሰ ።

በዚያም ፡ በልስጥራንና በኢቆንዮን የነበሩ ወንድሞች የመሰከሩለት ጢሞቴዎስ የተባለ አንድ ወጣት ደቀ መዝሙር ነበረ። እርሱም ከሕፃንነቱ ጀምሮ ኤውንቄና ሎይድ ከተባሉት አይሁዳውያን ከሆኑት እናቱና አያቱ ቅዱሳን መጻሕፍትን የተማረ ፡ እንደ እነርሱም ግብዝነት በሌለበት እምነት ከጳውሎስ የሰማውን የወንጌል ቃል የተቀበለ ነበረ ። ጳውሎስም ይህ ከእርሱ ጋር እንዲሄድ ወደደ ።

(፪ ጢሞ. ፩ ፡ ፭ ፤ ፫ ፡ ፲፭ ።)

፪ ፡ ከገላትያ ወደ መቄዶንያ ተመራ ።

የሐዋ. ፲፮ ፡ ፩ - ፲፪ ።

ከኢየሩሳሌም ጉባዔ የተላከውን ደብዳቤ በገላትያ ለተገኙት አብያተ ክርስቲያናት ሰጥተው ከጐበኙአቸው በኋላ ፡ በእድገታቸው እየተደሰቱ ወደ እስያ አውራጃ ለመሄድ ወደዱ ። መንፈስ ቅዱስም ቃሉን በዚያ እንዳይናገሩ ስለ ከለከላቸው ወደ ቢታንያ ለመሄድ ሞከሩ ። እንደገናም ስለ ከለከላቸው ፡ በባሕር ዳር ወዳለው ጢሮአዳ ወደ ተባለች ከተማ ወረዱ ። በዚያም ሳሉ ራእይ ለጳውሎስ በሌሊት ታየው ፡ በራእዩም አንድ የመቄዶንያ ሰው ቆሞ ፦ ወደ መቄዶንያ ተሻገርና እርዳን እያለ ሲለምነው አየ ። ወዲያውም ተነሡ ፡ በጢሮአዳ ካገኙት ሉቃስ* ከተባለ ግሪካዊ ባለመድኃኒት ጋርም በመርከብ ወደ መቄዶንያ ተሻግረው ፡ የወረዳ ዋና ከተማ ወደ ሆነች ወደ ፊልጵስዩስ ተጓዙ ።

www.ethiopianorthodox.org

፫ ፡ በፊልጵስዩስ ቤተ ክርስቲያንን ተከለ።

የሐዋ. ፲፮ ፡ ፲፫ - ፲፭ ።

በፊልጵስዩስ የአይሁድ ምኵራብ ምንም ባይገኝ ፡ ከከተማ በር ውጭ በወንዝ አጠገብ እግዚአብሔርን የሚፈሩ አንዳንዶች ሴቶች የሚሰበሰቡበት አንድ የጸሎት ሥፍራ ነበረ ። በሰንበት ቀንም ጳውሎስና ጓደኞቹ ወደዚያ የጸሎት ሥፍራ ወጡ ፡ በዚያም ተቀምጠው ለተሰበሰቡት ሴቶች ተናገሩ ። በእስያ ከነበረች ከተማ ከትያጥሮን የመጣች ቀይ ሐር የምትሸጥ ልድያ የተባለች ሴት በደስታ ሰማች ፤ ቃሉንም እንድትቀበል ጌታ ልብዋን ከፈተላት ። እርስዋና ቤተ ሰዎችዋም ከተጠመቁ በኋላ ጳውሎስንና ጓደኞቹን ፡ «በጌታ የማምን መሆኔን ከተረዳችሁልኝ ወደ ቤቴ ገብታችሁ ኑሩ» ብላ ለመነቻቸው ፡ አስገደደቻቸውም ። ሌሎችም ደግሞ ፡ ወንዶችና ሴቶች በክርስቶስ አምነው እንደ ተጨመሩ ፡ ከብዙ ጊዜ በኋላ ጳውሎስ በጻፈላቸው መልእክት እንዲህ ብሎ በመጻፉ ይታያል ፤ «ከፊተኛው ቀን እስከ ዛሬ ድረስ ወንጌልን በመስበክ አብራችሁ ስለ ሠራችሁ ፡ ባሰብኋችሁ ጊዜ ሁሉ አምላኬን አመሰግናለሁ ። በልቤም ትኖራላችሁ ፤ በክርስቶስ ኢየሱስ ፍቅር ሁላችሁን እንዴት እንደምናፍቃችሁ እግዚአብሔር ምስክሬ ነው ።»

(ፊልጵ. ፩ ፡ ፩ - ፰ ፤ ፬ ፡ ፩ - ፫ ።)

፬ ፤ ተገርፎ ታሠረ ።

የሐዋ. ፲፮ ፡ ፲፮ - ፵ ።

እንዲሁም በደስታ አብረው በወንጌል ሲሠሩ ሳሉ ወደ ጸሎት ሥፍራ በሚመላለሱበት ጊዜ ሁሉ የምዋርተኝነት መንፈስ

የነበረባት አንዲት ገረድ እየተከታተለች
«የመዳንን መንገድ የሚነግሩአችሁ
ዚህ ሰዎች የልዑል አምላክ ባሪያዎ
ናቸው» እያለች ትጮኽ ነበር ። ጳውሰ
ግን ተቸገረና ከዕለታት አንድ ቀን ዘ
ብሎ ርኵሱን መንፈስ ፡ «ከእርስዋ እ
ትወጣ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አዝሃለ
አለው ፤ በዚያም ሰዓት ወጣ ።

ነገር ግን እየጠነቈለች ብዙ ትርፍ ታ
ጣላቸው ስለ ነበረች ጌቶችዋ በመዳ
ተቈጡ ። ጳውሎስንና ሲላስንም ይዘ
በሹማምንት ፊት እያሳጡአቸው ለመ
ጀል ወደ ገበያ ጐትተው ፡ «እነዚህ ሰ
አይሁድ ሆነው ከተማችንን እጅግ ያና
ጣሉ ። ለእኛም ለሮማውያን ያልተፈ
ልንን ልማዶች ይናገራሉ» አሉ ። ሕ
ቡም አብረው ተነሡባቸው ፡ ገዢዎቹ
ልብሳቸውን ገፈው በበትር እንዲመ
ቸው አዘዙ ። በብዙ ከደበደቡአቸው
ላም ወደ ወኅኒ ጣሉአቸው ፤ የወኅኒው
ጠባቂ ተጠንቅቆ እንዲጠብቃቸው
ዙት ። እርሱም ወደ ውስጠኛው ወኅኒ
ቸው ፡ እግራቸውንም በግንድ አጣ
ጠረቃቸው ።

በመንፈቀ ሌሊት ግን ጳውሎስና ሲ
እየጸለዩ እግዚአብሔርን በዜማ ያ
ግኑ ነበር ፤ እሥረኞችም ያዳምጡአች
ነበር ። ድንገትም የወኅኒው መሠረት
ኪናወጥ ድረስ የምድር መንቀጥቀጥ ሆ
ደጆቹም ሁሉ ተከፈቱ ፡ የሁሉም እሥ
ተፈታ ።

የወኅኒውም ጠባቂ ከእንቅልፍ ነ
የወኅኒው ደጆች ተከፍተው ባየ ጊዜ እ
ረኞች ያመለጡ መስሎት ራሱን ለ
ደል ሰይፉን መዘዘ ። ጳውሎስ ግን ፡ «
ችን ከዚህ አለንና በራስህ ላይ ክፉ
አታድርግ» ብሎ ጮኸ ። ጠባቂው
መብራትን ለምኖ ገባ ፡ እየተንቀጠቀ

ከጳውሎስና ከሲላስ ፊት ተደፋ ፤ ወደ ውጭም አውጥቶ ፡ «ጌቶች ሆይ ፡ እንድድን ምን ማድረግ ይገባኛል ? » አላቸው ። እነርሱም ፡ «በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን አንተና ቤተ ሰዎችህም ትድናላችሁ» አሉት ። ለእርሱና በቤቱም ላሉት ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል ተናገሩ ። በዚያችም ሰዓት በሌሊት ወስዶ ቍስላቸውን አጠበላቸው ፤ ያን ጊዜውንም እርሱና ቤተ ሰዎቹም ሁሉ ተጠመቁ ። ወደ ቤቱም አውጥቶ ማዕድ አቀረበላቸው ፤ በእግዚአብሔርም ስላመነ ከቤተ ሰዎቹ ሁሉ ጋር ሐሤት አደረገ ።

በነጋም ጊዜ ሎሌዎቹ እንዲፈቱ አዘዙ ። ጳውሎስ ግን ፤ «የሮሜ ሰዎች* ስንሆን ያለ ፍርድ በሕዝብ ፊት ደብድበው በወኅኒ ጣሉን ፤ አሁንም በሥውር ይጥሉናልን ? አይሆንም» አለ ። ገዢዎቹ ፡ ሮማዊ ነኝ የሚባል መብት ያላቸው ሰዎች መሆናቸውን ባወቁ ጊዜ ደነገጡ ፤ መጥተውም ማለዱአቸው ፤ ከወኅኒውም አውጥተው ከከተማ እንዲወጡ ለመኑአቸው ። እነርሱም ወደ ልድያ ቤት ገቡ ፤ በዚያም የተሰበሰቡትን ወንድሞች አጽናኑአቸውና ሄዱ ።

* * *

ከክርስቶስ ፍቅር ማን ይለየናል ? መከራ ፡ ወይስ ጭንቀት ፡ ወይስ ስደት ፡ ወይስ ረኃብ ፡ ወይስ ራቁትነት ፡ ወይስ ፍርሃት ፡ ወይስ ሰይፍ ነውን ? . . . በዚህም ሁሉ በወደደን በእርሱ ከአሸናፊዎች እንበልጣለን ።

ሮሜ ፰ ፡ ፴፭ ፡ ፴፯ ።

በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን አንተና ቤተ ሰዎችህም ትድናላችሁ ።

የሐዋ. ፲፮ ፡ ፴፩ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ በሁለተኛ ጕዞው የጳውሎስ ጓደኞች እነማን ነበሩ ?
፪ ፡ ወደ መቄዶንያ እንዲሄዱ በምን ዐወቁ ?
፫ ፡ በፊልጵስዩስ መጀመሪያ ያመነች ማን ነበረች ?
፬ ፡ በሐዋርያት ላይ ምን ሐሰተኛ ክስ ደረሰ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ለክብርህ የሚሆን ከልጅህ ከኢየሱስ ክርስቶስ የሚገኝ የጽድቅ ፍሬ እንዲሞላብን ፡ ፍቅራችን በዕውቀትና በማስተዋል ሁሉ ከፊት ይልቅ እያደገ እንዲበዛ እንለምንሃለን ፡ አሜን ።

ከፊልጵ. ፩ ፡ ፱ - ፲፩ ።

* የሐዋርያት ሥራን የጻፈው ሉቃስ ስለ ሆነ ፡ «እነርሱ» የሚለው «እኛ» ወደሚለው ቃል ተለውጦ ሲገኝ ሉቃስ አብሮ እንዳለ ያስረዳል ።
* የሮሜ መንግሥት ፡ በሚገዛው አገር ላይ ለሚኖሩት ለአንዳንድ ሰዎች ፡ ሮማዊ ነኝ የመባል መብት ይሸልሙ ወይም ይሸጡ ነበር ። ይህ መብት ያላቸውም ፡ ሳይፈረድባቸው አይገረፉም ነበር ።

ምዕራፍ ፴፰ ።

ጳውሎስ በተሰሎንቄ ፡ በቤርያ ፡ በአቴናም ።

የሐዋ. ፲፯ ።

፩ ፡ በተሰሎንቄ ቤተ ክርስቲያንን ተከለ ።

የሐዋ. ፲፯ ፡ ፩ - ፲ ፡ ፩ ተሰ. ፩ ፡ ፩ - ፪ ፡ ፲፪ ።

ጳውሎስና ሲላስ ከፊልጵስዩስ ተነሥተው፡ የመቄዶንያ ዋና ከተማ ወደ ሆነችው ወደ ተሰሎንቄ ገቡ ። በዚያም ፡ ምንም እንኳ በፊልጵስዩስ ብዙ መከራ የተቀበሉ ቢሆኑም ፡ ከእግዚአብሔር በተሰጣቸው ድፍረት ወንጌልን መናገር አልፈሩምና ጳውሎስ እንደ ልማዱ በምኵራብ ገብቶ በየሰንበቱ ሊሰብክ ጀመረ ። እርሱም ከነቢያት መጻሕፍት በመጥቀስ ፡ ክርስቶስ መከራ መቀበል እንዳለበትና ከሙታን መነሣት እንደሚገባው እያስረዳ ፡ «ይህ እኔ የምሰብክላችሁ ኢየሱስ ፡ እርሱ ትንቢት የተነገረለት ክርስቶስ ነው» ሲል ፡ ከአይሁድ አንዳንዶች ፡ ከግሪክ ሰዎችም ብዙዎች አምነው ከእርሱና ከሲላስ ጋር ተባበሩ ። የወንጌልንም ቃል ከሰሙ አረማውያን ብዙዎች ከጣዖታት ወደ እግዚአብሔር ዘወር በማለት ፡ የልጁን የኢየሱስ ክርስቶስን የክብሩን መገለጥ እየተጠባበቁ በዙሪያቸው ላሉት ሁሉ መድኀኒትነቱን ያወሩ ጀመር ። ጳውሎስና ሲላስም በየዋህነት በመካከላቸው ሲኖሩ ፡ ለእያንዳንዱ ልጆቹ እንደሚያስብ አባት ሆነው ፡ ወደ መንግሥቱና ወደ ክብሩ ለጠራቸው ለእግዚአብሔር እንደሚገባ እንዲመላለሱ ይመክሩአቸው ነበር ። ይህንም ሁሉ ሲያደርጉ ፡ በአንዳቸው እንኳ እንዳይከብዱ እየተጠነቀቁ ሌሊቱን ጭምር በመትጋት በእጃቸው ሥራ የዕለት ምግባቸውን ያገኙ ነበር ። አንድ ሁለት ጊዜም የሚገባ እርዳታ በፊልጵስዩስ ከሚገኙ ወዳጆቹ ቢደርስ ፡ ጳውሎስ በጌታ ደስ እያለው በምስጋና ይህን የፍቅራቸውን ምልክት ተቀበለ ።

ያላመኑት አይሁድ ግን በዚህ የወንጌል መስፋፋት ቀንተው ከሥራ ፈቶች ክፉ ሰዎችን በማስነሣት ከተማዪቱን አወኩ ፤ ጳውሎስንና ሲላስን ወደ ሕዝብ ለማውጣት ፡ በእንግድነት ወደ ተቀበላቸው ኢያሶን ወደሚባለው ሰው ቤት ሄዱ ። ባላገኙ

www.ethiopianorthodox.org

አቸውም ጊዜ ኢያሶንንና አንዳንዶች ወንድሞችን ወደ ሹማምንቱ በመጐተት ፤ «እነዚህ ዓለምን ያወኩ ወደዚህ ደግሞ መጥተዋል ፤ ኢያሶንም ተቀብሎአቸዋል ፤ እነርሱም ሁሉ ፦ ኢየሱስ የሚሉት ሌላ ንጉሥ አለ እያሉ የቄሣርን ትእዛዝ ይቃወማሉ» ብለው ጮኹ ። ሹማምንቱም ስለ ታወኩ ኢያሶንንና ሌሎቹንም ዋስ አስጠርተው ለቀቁአቸው ። ይህም ሁሉ በሆነ ጊዜ ወንድሞች ጳውሎስንና ሲላስን ደብቀው በሌሊት ወደ ቤርያ ሰደዱአቸው ።

፪ ፡ በቤርያ ቤተ ክርስቲያንን ተከለ ።

የሐዋ. ፲፯ ፡ ፲ - ፲፭ ፡ ፩ ተሰ. ፪ ፡ ፲፯ - ፫ ፡ ፭ ።

እንደዚሁም ከተሰሎንቄ ደቀ መዛሙርቱ በድንገት በመነጠቃቸው ምንም ማዘናቸው ባይቀር ፤ ወደ ቤርያ ምኵራብ ገብተው ተናገሩ ። የቤርያም አይሁድ በተሰሎንቄ ከሚኖሩት ይልቅ ልበ ሰፊዎች ነበሩና ፤ ነገሩ እንደዚህ ይሆንን ? ብለው ዕለት ዕለት የነቢያትን መጻሕፍት በመመርመር የሰሙትን የወንጌል ቃል በሙሉ ፈቃድ ተቀበሉ ። አይሁድ ብቻ ሳይሆኑ ብዙዎች ግሪኮችም በክርስቶስ አመኑ ። የተሰሎንቄ አይሁድ ግን ጳውሎስን በቍጣ ወደዚያ ተከትለው ሕዝቡን አወኩ ። ይህም ሲሆን ወንድሞቹ ጳውሎስን እስከ ባሕር ዳር ድረስ ላኩት ። ሲላስና ጢሞቴዎስ ግን በቤርያ ቀሩ ።

ጳውሎስም ወደ ተሰሎንቄ ለመመለስ ምንም ቢመኝ ሊሳካለት አልተቻለምና የሸኙት ወንድሞች እስከ አቴና ድረስ በመርከብ አደረሱት ። ወደ ቤርያ እንዲመለሱ ሲያሰናብታቸው ፦ ጢሞቴዎስ ፤ በደረሰባቸው መከራ እንዲያጸናቸው ወደ ተሰሎንቄ ደቀ መዛሙርት ይሂድ ፤ ነገር ግን እንደሚቻል እርሱና ሲላስ በፍጥነት ወደ እኔ ይምጡ ብሎ ብቻውን በአቴና ቀረ ።

፫ ፡ በአቴና ለፈላስፎች መሰከረ ።

የሐዋ. ፲፯ ፡ ፲፯ - ፴፩ ።

በዚያን ዘመንም አቴና በፍልስፍናና በትምህርት ከሌሎች ሁሉ ይልቅ ዝነኛ ከተማ ነበረች ፤ ነገር ግን ምስሎታትና የጣዖታት መስገጃዎች በብዛት ይገኙባት ነበር ። ጳውሎስም እየዞረ ይህን የጣዖት ብዛት ሲመለከት አዘነ ፤ በመንፈሱም ተበሳጨ ። በሰንበትም ወደ አይሁድ ምኵራብ ገብቶ ተናገረ ፤ በየቀኑም ደግሞ በገበያ ከሚያገኛቸው ጋር የኢየሱስንና የትንሣኤውን ወንጌል ይነግራቸው ነበር ።

ነገር ግን በዚያን ዘመን ብዙ የአቴና ሰዎችና በዚያ የኖሩ እንግዶች አዲስ ነገርን ከመናገርና ከመስማት በቀር እውነቱን ለይተው ለማወቅ አይፈልጉም ነበር ። ስለዚህ ጳውሎስ ከሰሙት ፈላስፎች አንዳንዶች ፤ «ይህ ለፍላፊ ምን ሊናገር ይወዳል ? » ሲሉ ፤ ሌሎቹ ደግሞ ፤ «አዲሶች አማልክትን የሚያወራ ይመስላል» ይሉ ነበር ። ይዘውም ፤ «ይህ የምትናገረው አዲስ ትምህርት ምን እንደ ሆነ ለማወቅ እንፈቅዳለን» በማለት ፤ አርዮስፋጎስ ወደ ተባለ ፤ በትምህርት ነገር ውሳኔና ፍርድ ወደሚሰጥበት ጉባኤአቸው ወሰዱት ።

ጳውሎስም በመካከላቸው ቆሞ ፤ «የአቴና ሰዎች ሆይ ፤ እናንተ በሁሉ ነገር አማልክትን እጅግ እንደምትፈሩ እመለከታለሁ ። የምታመልኩትን እያየሁ ሳልፍ ፤ ለማይታወቅ አምላክ የሚል ጽሕፈት ያለበትን መሠዊያ ደግሞ አግኝቼአለሁ ። እንግዲህ ይህን ሳታውቁ የምታመልኩትን እነግራችኋለሁ» ብሎ ስለ እውነተኛው አምላክ ስለ እግዚአብሔር ገልጦ ንግግሩን ጀመረ ። ከዚያም በኋላ ፤ አልፎ አልፎ ከእነርሱ መጻሕፍት እየጠቀሰ ፤ እግዚአብሔር የሁሉ ፈጣሪ ፤ የሰማይና የምድር ጌታ ሲሆን ፤ እጅ በሠራው መቅደስ እንደ

www.ethiopianorthodox.org

ማይኖር አስረዳ ። እርሱም ሕይወትንና ሁሉን ለሁሉ የሚሰጥ ስለ ሆነ ፤ አንዳች እንደሚጐድለው ሆኖ በሰው እጅ የሚገለገል አይደለም ። የሰውንም ወገኖች ከአንድ የፈጠረ ፤ ዘመናትንና ለሚኖሩበት ሥፍራ ዳርቻ ወስኖ የመደበላቸው እርሱ ነው ። ከእያንዳንዳችንም የራቀ ሳይሆን ፤ ሰዎች ፈልገው እንዲያገኙት የሚወድ ሕያው አምላክ ስለ ሆነ ፤ በሰው ብልሃትና አሳብ የተቀረጸ ሐውልት እንደሚመስል ማሰብ አይገባንም ።

ጳውሎስም ይህን ሁሉ ካስረዳ በኋላ ፤ «እንግዲህ እግዚአብሔር ያለማወቅን ወራት አሳለፈ ፤ አሁን ግን በየቦታቸው ንስሐ እንዲገቡ ሰውን ሁሉ ያዛል ፤ ባዘ[...]ጀው ሰው እጅ በዓለም ሁሉ ላይ በጽድ[...] የሚፈርድበትን ቀን ቀጥሮአልና ፤ እር[...]ንም ከሙታን በማስነሣቱ ሁሉን አረጋ[...]ጦአል» ብሎ ንግግሩን ሲከተል ፤ በ[...]ታን ትንሣኤ ስላላመኑ ከሚሰሙት ፈላ[...]ፎች እኩሌቶቹ ሊያፌዙበት ጀመሩ ። እ[...]ሌቶቹ ግን ፤ «ስለዚህ ነገር ሁለተኛ እን[...]ማሃለን» አሉት ። ጳውሎስም እንዲ[...] ከመካከላቸው ወጣ ። ከአቴና ነዋሪዎ[...] አንዳንዶች ግን በክርስቶስ አመኑ ፤ ከእ[...]ርሱም ዲዮናስዮስ የተባለው የአርዮስ[...]ጎስ ፍርድ ቤት ፈራጅ ፤ ደማሪስ የሚሉ[...]ትም ሴት ነበሩ ።

* * *

አይሁድ ምልክትን ይለምናሉ የግሪክ ሰዎችም ጥበብን ይሻሉ ፡ እኛ ግን የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን ፡ ይህም ለአይሁድ ማሰናከያ ለአሕዛብም ሞኝነት ነው ፡ ለተጠሩት ግን ፡ አይሁድ ቢሆኑ የግሪክ ሰዎችም ቢሆኑ፡ የእግዚአብሔር ኃይልና የእግዚአብሔር ጥበብ የሆነው ክርስቶስ ነው ። ፩ ቆሮ. ፩ ፡ ፳፪ - ፳፬ ።

እግዚአብሔር . . . በየቦታቸው ንስሐ ይገቡ ዘንድ ሰውን ሁሉ ያዛል ፡ ቀን ቀጥሮአልና ፤ በዚያም ቀን ባዘጋጀው ሰው እጅ በዓለሙ ላይ በጽድቅ ሊፈርድ አለው ።

የሐዋ. ፲፯ ፡ ፴ ፡ ፴፩ ፡ (ዮሐ. ፭ ፡ ፳፪ ፡ ፳፫ ።)

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ በተሰሎንቄ ያላመኑት አይሁድ በሐዋርያት ላይ ምን ክስ አቀረቡባቸው ?
፪ ፡ የቤርያ ሰዎች ዕለት ዕለት ምን ይመረምሩ ነበር ?
፫ ፡ ጳውሎስ በአቴና መንፈሱ የተበሳጨበት ምን አይቶ ነው ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ለክርስቶስ ቀን ተዘጋጅተን ቅኖችና አለ ነውር እንድንሆን የሚሻለውን ነገር ፈትነን እንድንወድ ፡ ፍቅራችን በዕውቀትና በማስተዋል ሁሉ እያደገ እንዲበዛ እንለምንሃለን ፡ አሜን ።

ከፊልጵ. ፩ ፡ ፱ - ፲፩ ።

ምዕራፍ ፵፮ ።

የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን አመሠራረት ።

የሐዋ. ፲፰ ፥ ፩ እና ፪ ተሰ. ።

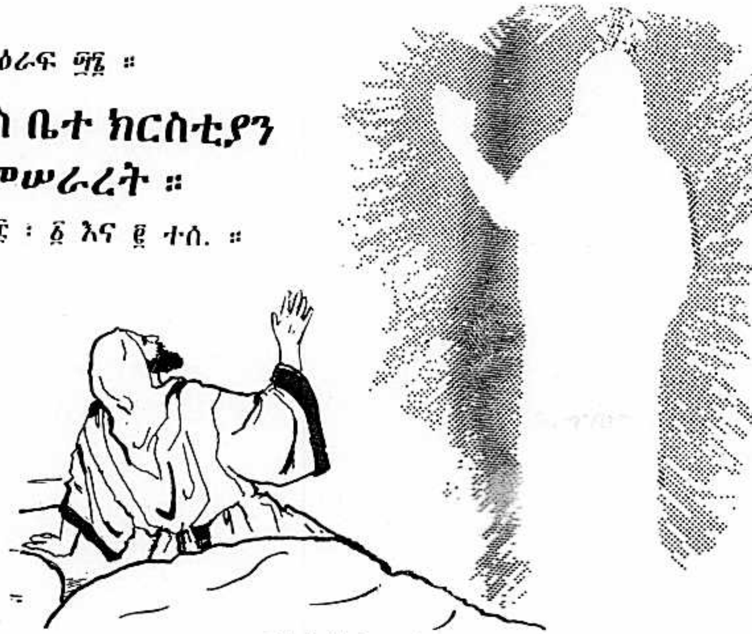

ጌታ ኢየሱስ ሌሊት በራእይ ፥ «አትፍራ» ብሎ አጽናናው ።

፩ ፥ ወደ ቆሮንቶስ መግባቱ ።

የሐዋ. ፲፰ ፥ ፩ - ፭ ።

ሲላስና ጢሞቴዎስ በመቄዶንያ ስለ ቈዩ ፥ ጳውሎስ ብቻውን ሆኖ የአካይያ ዋና ከተማ ወደ ሆነች ወደ ቆሮንቶስ ጕዞውን ቀጠለ ። ቆሮንቶስ በባሕር ወሽመጥ የተሠራች ፥ ብዙ ነጋዴዎች የሚጠራቀሙባት ከተማ ስትሆን ፥ ርኵሰትና ሴሰኝነት ጐልቶ የሚታይባቸው የጣዖታት መስጊዶች ይገኙባት ነበር ። ሐዋርያው ፥ ከዚህ በፊት ከሰበከባቸው ከሁሉ ትልቅ ወደ ሆነች ወደዚች በክፋት ወደ ተሞላች ከተማ በገባ ጊዜ ፥ በመካከላቸው ሳለ ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር እርሱም እንደ ተሰቀለ ሌላ ነገር እንዳያውቅ ቈርጦ ነበር ። በድካምና በብዙ መንቀጥቀጥ እንደ ነበረ እርሱ ራሱ ነግሮናል ፤ ቢሆንም የመንፈስ ቅዱስ ኃይል በእርሱ በስብከቱም የበለጠ እንደሚገለጥ ይታመን ነበር ።

(፩ ቆሮ. ፪ ፥ ፩ - ፭ ።)

በዚያም ገብቶ ፥ ከእንግዲህ ወዲህ ታማኝ ወዳጆች የሚሆኑትን ፥ እንደ እርሱ ድንኳን በመስፋት ከሚኖሩ አቂላና ጵርስቅላ ከሚባሉ አይሁዳውያን ባልና ሚስት ጋር ተገናኘ ፤ ከእነርሱም ጋር ተቀምጦ በአንድ ላይ ለመሥራት ጀመረ ። በየሰንበቱም ወደ ምኵራብ እየገባ ይናገር ነበር ። ሲላስና ጢሞቴዎስም ከመቄዶንያ ወንድሞች የፍቅር ሰላምታንና እርዳታን ይዘው በመጡለት ጊዜ ፥ በምስጋና ተሞልቶ ለአይሁድ በመመስከር በረታ ።

፪ ፥ ወደ ተሰሎንቄ ሰዎች መልእክቶችን መላኩ ።

ጳውሎስ ፥ ስለ ተሰሎንቄ ደቀ መዛሙርት የተነገረው በጣም ደስ አሰኝቶት ፥ ብዙ ምክርን በመጨመር እንዲህ ሲል ጻፈላቸው ፤ «ወንድሞች ሆይ ፥ በልብ ያይደለ ፊት ለፊት ለጥቂት ጊዜ አጥተናችሁ ፥ ወደ እናንተ ልንመጣ ወደን ነበር ፥ ሰይጣን ግን አዘገየን ። ስለዚህ ለመታገሥ ባልተቻለኝ ጊዜ ፥ ምናልባት ፈታኝ ፈትኖ አቸዋል ብዬ እምነታችሁን ለማወቅ ላክሁ ። አሁን ግን ጢሞቴዎስ መጥቶ ስለ እምነታችሁና ስለ ፍቅራችሁ የምሥራች ብሎ ነገረን ። ወንድሞች ሆይ ፥ በእምነታችሁ በኩል በችግራችንና በመከራችን ሁሉ ስለ እናንተ ተጽናናን ፤ እናንተ በጌታ ጸንታችሁ ብትቆሙ ፥ አሁን በሕይወት እንኖራለን ። ፊታችሁን ልናይ በእምነታችሁም የጐደለውን ልንሞላበት ሌሊትና ቀን ከመጠን ይልቅ እየጸለይን ፥ በአምላካችን ፊት ከእናንተ የተነሣ ስለምንደሰተው ደስታ ሁሉ ምን ያህል ምስጋና ለማቅረብ እንችላለን ? »

(፩ ተሰ. ፪ ፥ ፲፯ - ፫ ፥ ፲ ።)

ከዚህም በኋላ የተሰሎንቄ ሰዎች ፥ በተለይ ስለ ጌታችን ዳግም ምጽአት እንዲያብራራላቸው ጥያቄ አቀረቡለት ። አንዳንዶቻቸው ፥ የጌታ ቀን ደርሶአል ሲሉ ዕለታዊ ሥራቸውን ትተው ያለ ሥርዓት ይኖሩ እንደ ነበር ባስተዋለ ጊዜ ጳውሎስ ሁለተኛ መልእክቱን ጻፈላቸው ። ሲጽፍም ፥ ጌታ ኢየሱስ ከሥልጣኑ መላእክት ጋር ከሰማይ በእሳት ነበልባል ሲገለጥ ፥ የማይታዘዙትን እንደሚቀጣ ፥ በሚያምኑበትም ሁሉ እንደሚከብር አሳሰባቸው ። ክፉ የክህደትም ዘመን ከመሆኑ በፊት ጌታ እንደማይመጣ አረጋግጦ ፥ ሳይናወጡ ዕለታዊ ሥራቸውን እየሠሩ በጸጥታ እንዲኖሩ አዘዛቸው ።

(፪ ተሰ. ፩ ፥ ፯ - ፲ ፤ ፪ ፥ ፩ - ፫ ፤ ፫ ፥ ፲ - ፲፫ ።)

፫ ፥ ተቃውሞና በረከት ።

የሐዋ. ፲፰ ፥ ፮ - ፲፩ ፥ ፪ ተሰ. ፫ ፥ ፩ ፥ ፪ ።

ጳውሎስም ለተሰሎንቄ ሰዎች ፦ የጌታ ቃል በእናንተ እንደሚሆን በቆሮንቶስ ደግሞ በፍጥነት እንዲስፋፋ ፥ ከክፉዎች ሰዎችም እንድንድን ጸልዩልን ብሎ እንደ ጻፈ ፥ በቆሮንቶስ ያላመኑት አይሁድ ወንጌልን ተቃውመው ይሳደቡ ጀመር ። ጳውሎስም የሕዝቅኤልን ቃል በማሰብ ልብሱን አራገፈና ፥ «ደማችሁ በራሳችሁ ነው ፤ እኔ ንጹሕ ነኝ ፤ ከእንግዲህ ወዲህ ወደ አሕዛብ እሄዳለሁ» ብሎ ከምኵራባቸው ወጥቶ ከዚያ ቅርብ ወደ ሆነ ኢዮስጦስ ወደሚባል ሰው ቤት ገባ ፥ በከተማ ሰዎች መካከልም መስበክ ጀመረ ። ብዙዎችም አምነው ተጠመቁ ። በዚህም ጊዜ ቀርስጶስ የተባለ የምኵራብ አለቃ ከቤተ ሰዎቹ ጋር በጌታ አመነ ። ሌሎች አይሁድ ግን በጳውሎስ ላይ የሚነሡበትን ጊዜ እየተጠባበቁ አስፈራሩት ።

ነገር ግን ይህን ሁሉ ያወቀ ፥ ጌታ ኢየሱስ ራሱ ሌሊት በራእይ ተገልጦ ፥ «እኔ ከአንተ ጋር ነኝ ፤ ማንም ክፉ ሊያደርግብህ አይነሣም ፥ ሳትፈራ ተናገር ፥ ዝምም አትበል ፥ በዚህ ከተማ ብዙ ሕዝብ አሉኝና» ብሎ አበረታታው ።

ጳውሎስም በእነርሱ መካከል ዓመት ከስድስት ወር ተቀምጦ ፥ «በክርስቶስ ከራሱ ጋር ካስታረቀን ከእግዚአብሔር ጋር ታረቁ» እያለ ሲያስተምር ፥ ብዙዎቹ ከሚኖሩበት ኃጢአት እየተመለሱ ዳኑ ። ከእነርሱም ከተለየ በኋላ ደብዳቤ ጽፎ ፥ «አትሳቱ ፤ ሴሰኞች ቢሆኑ ወይም ጣዖትን የሚያመልኩ ወይም አመንዝሮች. . . ወይም ሌቦች ወይም ገንዘብን የሚመኙ ወይም ሰካሮች ወይም ተሳዳቢዎች ወይም ነጣቂዎች የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም ። ከእናንተም አንዳንዶቹ እንደ እነዚህ ነበራችሁ ፤ ነገር ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በአምላካችንም መንፈስ ታጥባችኋል ፥ ተቀድሳችኋል ፥ ጸድቃችሁማል» ለማለት ቻለ ።

(፩ ቆሮ. ፮ ፥ ፱ - ፲፩ ።)

www.ethiopianorthodox.org

፬ : የከሳሾቹ መረታት ።

የሐዋ. ፲፰ : ፲፪ - ፲፯ ።

በዚህም ጊዜ የአካይያ አገረ ገዥ ተዛወረ ፤ አይሁድም ምቹ ጊዜ የገጠማቸው መስሎ አቸው ጳውሎስን ያዙና ፤ አዲስ ወደ ተሾመ ጋልዮስ ወደሚባል ሮማዊ ገዥ ፊት አምጥተው ፤ «ይህ ሰው ሕግን ተቃውሞ እግዚአብሔርን ያመልኩት ዘንድ ሰዎችን ያባብላል» ብለው ከሰሱት ። ጳውሎስም መልሱን ሊሰጥ ሲል ጋልዮስ ቀድሞ ፤ «አይሁድ ሆይ ፤ ወንጀል ወይም ክፉ በደል ቢሆን ኖሮ ታግሼ መስማት በተገባኝ ። ስለ ቃልና ስለ ስሞች ስለ ሕጋችሁም የምትከራከሩ ከሆነ ግን ፤ በዚህ ነገር ፈራጅ እንድሆን አልፈቅድም» አለና ከፍርድ ወንበር ፊት አስወጣቸው ። የግሪክ ሰዎችም ይህን ሲያዩ ሶስቴንስ የተባለውን የምኵራብ አለቃ ይዘው በፍርድ ወንበር ፊት ሙቷት ። በእነዚህም ነገሮች ጋልዮስ ግድ የለውም ነበር ።

፭ : በኤፌሶን በኩል መመለሱ ።

የሐዋ. ፲፰ : ፲፰ - ፳፩ ።

ጳውሎስም ፦ ግንም ክፉ ሊያደርግብህ አይነሣም በተገለለት በጌታ ቃል መፈጸም አመስግኖ[illegible] ብዙ ቀን በቆሮንቶስ ተቀመጠ ። ከዚያም በኋላ ወደ ኢየሩሳሌምና ወደ አንጾኪያ ለመሄድ ተነሣ ። ከአቂላና ከጵርስቅላም ጋር እስከ እስያ ዋና ከተማ እስከ ኤፌሶን በመርከብ ተጓዘ ። በሰንበትም ወደ ምኵራብ ገብቶ በተናገረ ጊዜ የኤፌሶን አይሁድ ከእነርሱ እንዳይሄድ ለመኑት ። እርሱ ግን ፤ «እግዚአብሔር ቢፈቅድ እመለሳለሁ» ብሎ ተለያቸው ። አቂላና ጵርስቅላ ግን በኤፌሶን ተቀመጡ ።

*　　*　·　*

ወንድሞች ሆይ ፤ ድካማችሁ በጌታ ከንቱ እንዳይሆን ዐውቃችኋልና የምትደላደሉ ፤ የማትነቃነቁም ፤ የጌታም ሥራ ሁልጊዜ የሚበዛላችሁ ሁኑ ።　፩ ቆሮ. ፲፭ : ፶፰ ።

ጌታ ፤ «ጸጋዬ ይበቃሃል ፤ ኃይሌ በድካም ይፈጸማልና» አለኝ ። . . . ስለዚህ ስለ ክርስቶስ በድካም በመንገላታትም በችግርም በስደትም በጭንቀትም ደስ ይለኛል ፤ ስደክም ያን ጊዜ ኃይለኛ ነኝና ።　፪ ቆሮ. ፲፪ : ፱ : ፲ ።

*　　*　　*

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ጳውሎስ በቆሮንቶስ ሳለ ከማን ጋር ተቀምጦ ሠራ ?

፪ ፤ ሲላስና ጢሞቴዎስ ከመቄዶንያ በመጡ ጊዜ ምን የምሥራች ነገሩት ?

፫ ፤ ጌታ በራእይ ጳውሎስን ምን አለው ?

፬ ፤ ጋልዮስ ማን ነበረ ? ጳውሎስን ለከሰሱ አይሁድስ ምን መለሰላቸው ?

ጸሎት ፤ አቤቱ ፤ በሚሰበክበት ቦታ ሁሉ የጌታ ቃል እንዲሮጥ እንዲከበርም ፤ መልእክተኞችህ የሆኑትም ከክፉዎች ሰዎች እጅ እንዲድኑ እንለምንሃለን ፤ አሜን ።

ከ፪ ተሰ. ፫ ፤ ፩ ፤ ፪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፵፯ ።

የሐዋርያው ጳውሎስ ሦስተኛ ጕዞ ።

የሐዋ. ፲፱ : ፩ ቆሮ.

፩ : በኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ተከለ ።

የሐዋ. ፲፰ : ፳፪ : ፳፫ : ፲፱ : ፩ - ፳ ።

ጳውሎስ ሦስተኛ ጊዜ ከአንጾኪያ ተነሥቶ በገላትያና በፍርግያ በኩል ወደ ኤፌሶን ተመለሰ ። በዚያም ብዙዎች የሚያመልኩአት «ታላቂቱ አርጤምስ» የምትባል ጣዖት ነበረች ። ለዚችም ጣዖት የተሠራ እጅግ ማለፊያ የሆነ የሕንፃ መቅደስ የከተማዪቱ ዋና ትምክህት ነበረ ፤ ከቅርብና ከሩቅም ለመሳለም የሚመጡትም በዚህ መቅደስ እየተመሰሉ ከብር የሚሠሩትን ጌጣጌጦች ይገዙ ነበር ። በከተማዪቱም ደግሞ አስማተኞችና ጠንቋዮች ሞልተው
ባት ነበር ።

ሐዋርያው ወደ ኤፌሶን ከገባ በኋላ የ
ርስቶስን ወንጌል ገና የማያውቁትን በ
ሐንስ ጥምቀት ብቻ የተጠመቁትን አያለ
ሰዎች አገኘና ፤ «ዮሐንስ ከእርሱ በኋ
በሚመጣው በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲ
ምኑ ለሕዝብ እየተናገረ በንስሐ ጥምቀት
አጠመቀ» ብሎ ካስረዳቸው በኋላ በጌታ
በኢየሱስ ስም አጠመቃቸው ። እጁንም
ሲጭንባቸው መንፈስ ቅዱስ በእነርሰ
ላይ ወረደ ።

ጳውሎስም እስከ ሦስት ወር ድረስ በየሰንበቱ በአይሁድ ምኵራብ ይናገር ነበር ። ነገር ግን አንዳንዶቻቸው ባለማመን ጸንተው በሕዝብ ፊት የክርስቶስን መንገድ ከመሳደብ ስላላቋረጡ ፤ ደቀ መዛሙርቱን ከምኵራብ ለይቶ ከእነርሱ ራቀ ፤ ጢራኖስ በሚያስተዳድረው ትምህርት ቤትም ዕለት ዕለት ይናገርና ያስተምር ጀመር ። በኤፌሶን ብቻ ሳይሆን በእስያ የሚኖሩት ሁሉ የጌታን ቃል እስኪሰሙ ድረስ ከሁለት ዓመት በላይ በትሕትና ሁሉ በጉባዔ ሆነ በየቤታቸው እየመሰከረ በእንባ ያስረዳቸውና ይመክራቸው ነበር ።

(የሐዋ. ፳ ፣ ፲፰ - ፳፩ ።)

ጥንቈላና የሰይጣንም ሥራ በበዛባት በዚች ከተማ ሳለ እግዚአብሔር በጳውሎስ እጅ ተአምራት ያደርግ ነበር ። ከአካሉ ጨርቅ ወይም ልብስ ቢወስዱ ደዌአቸው ይለቃቸው አጋንንትም ይወጡ ነበር ። ስለ ዚህም አጋንንትን የሚያወጡ አይሁድ ክፉዎች መናፍስት ባሉባቸው ላይ የጌታን የኢየሱስን ስም ይጠሩ ጀመር ።

አስቄዋ የሚሉት የአይሁድ ካህናት አለቃ ሰባት ልጆች እንዲህ አድርገው ፤ «ጳውሎስ በሚሰብከው በኢየሱስ እናምልሃለን» አሉ ። ክፉው መንፈስ ግን መልሶ ፤ «ኢየሱስን ዐውቀዋለሁ ፤ ጳውሎስንም ዐውቀዋለሁ ፤ እናንተሳ እነማን ናችሁ ? » ሲላቸው የሚያድርበት ሰው ዘለለባቸው ፤ ቈስለውም ከዚያ ቤት ዕራቁታቸውን እስኪሸሹ ድረስ ደበደባቸው ። ይህም በተወራ ጊዜ የጌታ የኢየሱስ ስም ተከበረ ። አምነውም ከነበሩት እጅግ ሰዎች ያደረጉትን እየተናዘዙ ይመጡ ነበር ። ከአስማተኞችም ብዙዎች መጻሕፍታቸውን ሰብስበው በሕዝብ ፊት አቃጠሉ ፤ ዋጋውም ቢታሰብ ፶ሺ ብር ነበረ ። እንዲህም የጌታ ቃል በኀይል ያድግና ያሸንፍ ነበር ።

፪ ፤ ወደ ቆሮንቶስ ሰዎች መልእክትን ጻፈ ።

፩ቆሮ. ፲፯ ፤ ፲፯ ፤ ፲፰ ፤ ፩ ፤ ፲፩ ፤ ፲፪ ፤ ፲፡፲፩-፲ ፤ ፩ ፤ ፯ ፤ ፩ ፤ ፰ ፤ ፩ ።

በዚህም ጊዜ ጳውሎስ በቆሮንቶስ የሚኖሩትን ደቀ መዛሙርት እያሰበ ይናፍቃቸው ነበርና ከዚያ ወደ ጊዜ ከእነርሱ መጥተው የጠየቁትን በደስታ ተቀበላቸው ። እነርሱም ደግሞ ስለ ጋብቻ ፤ ለጣዖት ስለ ተሠዋ ምጋም ጥያቄን በማቅረብ ደብዳቤ ጽፈው ላኩለት ። ነገር ግን በመካከላቸው ክርክር ተነሥቶ ፦ እኔ የጳውሎስ ነኝ ፤ እኔስ የአጵሎስ ነኝ ፤ እኔ ግን የኬፋ ነኝ ፤ እኔስ የክርስቶስ ነኝ የሚሉ ሰዎች እንደ ነበሩ በሰማ ጊዜ እጅግ አዘነ ። ከዚህም በላይ ደግሞ በመካከላቸው ዝሙትና ሙግት ሌላም የማይገባ ነገር ይደረግ ነበርና ጳውሎስ በፍቅር የተሞላውን የተግሣጽና የምክርን ደብዳቤ ጽፎ ላከላቸው ።

፫ ፤ መከራና ሁከት ።

፩ ቆሮ. ፲፯ ፤ ፰ ፤ ፱ ፤ ፲ ፤ ፲፩-፲፫ ፤ ፪ ቆሮ. ፩ ፤ ፰ ፤ ፱ ፤ የሐዋ. ፲፱ ፤ ፳፫ - ፳ ፤ ፩ ።

ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች ፤ «ሥራ የሞላበት ትልቅ በር ተከፍቶልኛልና ተቃዋሚዎችም ብዙ ናቸው» ብሎ እንደ ጻፈ ፤ ከተቃዋሚዎች አይሁድ ሴራ የተነሣ ብዙ ፈተናና መከራ ይደርስበት ነበር ። ስለዚህም ጊዜ ጽፎ ፤ «እስከዚህ ሰዓት ድረስ እንራባለን ፤ እንጠማለን ፤ እንራቈታለን ፤ እንጐሰማለን ፤ እንንከራተታለን ፤ በገዛ እጃችን እየሠራን እንደክማለን ፤ ሲሰድቡን እንመርቃለን ፤ ሲያሳድዱን እንታገሣለን ፤ ክፉ ሲናገሩን እንማልዳለን ፤ እስከ አሁን ድረስ የዓለም ጥራጊ የሁሉም ጕድፍ ሆነናል» አለ ። ደግሞም ፤ «በእስያ ስለ ደረሰብን መከራችን ወንድሞቼ ሆይ ፤ እንድታውቁ እንወዳለን ። ስለ ሕይወታችን ስንኳ ተስፋ እስክንቈርጥ ድረስ ከዓቅማችን በላይ ያለ ልክ ከብዶብን ነበር ። አዎን ፤ ሙታንን በሚያነሣ በእግዚአብሔር እንጂ በራሳችን እንዳንታመን ፤ እኛ ራሳችን የሞትን ፍርድ በውስጣችን ሰምተን ነበር» ብሎ ስለዚህ ጊዜ መከራ ጻፈ ።

ይሁን እንጂ ፤ «ሞቱ በእኛ ሕይወቱም በእናንተ ይሠራል» እንዳለ ፤ በእስያ ሰዎች መካከል የአርጤምስ የመቅደስዋ ምስሎች እስከማይሸጡ ድረስ የክርስቶስ ቃል እየተስፋፋ ሄደ ። ከዚህም የተነሣ ብር አንጥረኛው ድሜጥሮስ ሌሎችን የብር አንጥረኞችን ሰብስቦ ፤ «ሰዎች ሆይ ፤ ትርፋችን በዚህ ሥራ እንደ ሆነ ታውቃላችሁ ። ይህም ጳውሎስ ፦ በእጅ የተሠሩቱ አማልክት አይደሉም ብሎ ፤ በኤፌሶን ብቻ ሳይሆን በእስያ ሁሉ ብዙ ሕዝብን አስረዳና አሳተ ። ሥራችንም እንዲናቅ ብቻ ሳይሆን ፤ ዓለሙ የሚያመልካት የታላቂቱ አምላክ የአርጤምስ መቅደስ ምናምን ሆኖ እንዳይቈጠር ፤ ታላቅነትዋም ደግሞ እንዳይሻር ያስፈራል» አላቸው ።

ሁሉም ቍጣ ሞልቶባቸው ፤ «የኤፌሶን አርጤምስ ታላቅ ናት» እያሉ ጮኹ ። የከተማ ሰዎችም በሙሉው ተደባለቁ ፤ ወደ ጨዋታ ሥፍራም እየሮጡ ተሸበሩ ። የሚበልጡት ግን ስለ ምን እንደ ተሰበሰቡ አላወቁም ። ጳውሎስም ወደ እነርሱ እንዲገባ በፈቀደ ጊዜ ደቀ መዛሙርት ከለከሉት ። ሕዝቡም ፤ «የኤፌሶን አርጤምስ ታላቅ ናት» እያሉ ሁለት ሰዓት ከጮኹ በኋላ የከተማዪቱ ጸሐፊ ጸጥ አሰኛቸው ። ሁከቱም ከቀረ በኋላ ጳውሎስ ደቀ መዛሙርትን ተሰናብቶ በጢሮአዳ በኩል ወደ መቄዶንያ ገባ ።

* * *

ፍቅር ይታገሣል ፡ ቸርነትንም ያደርጋል ፡ ፍቅር አይቀናም ፡ ፍቅር አይመካም ፡ አይታበይም ፡ የማይገባውን አያደርግም ፡ የራሱንም አይፈልግም ፡ አይበሳጭም ፡ በደልን አይቈጥርም ፡ ከእውነት ጋር ደስ ይለዋል እንጂ ስለ ዓመፃ ደስ አይለውም ።

፩ ቆሮ. ፲፫ ፡ ፬ - ፮ ።

እውነት እውነት እላችኋለሁ ፡ የስንዴ ቅንጣት በምድር ወድቃ ካልሞተች ብቻዋን ትቀራለች ፡ ብትሞት ግን ብዙ ፍሬን ታፈራለች ።

ዮሐ. ፲፪ ፡ ፳፬ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ የእስያ ሰዎች ማንን ያመልኩ ነበር ?

፪ ፤ የኢየሱስ ስም በተከበረ ጊዜ የአስቄዋ ልጆች ምን አደረጉ ? ምንስ ሆነባቸው ?

፫ ፤ በእስያ ብዙዎች ወደ ክርስቶስ መዛወራቸው በምን ታየ ?

፬ ፤ ጳውሎስ በኤፌሶን ሳለ ከመልእክቶቹ የትኛውን ጻፈ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ በመንፈስህ ውስጣዊ ሰውነታችን በኀይል እንዲጠነክር ፡ ክርስቶስም በልባችን በእምነት እንዲኖር እንለምንሃለን ፡ አሜን ።

ከኤፌ. ፫ ፡ ፲፮ ፡ ፲፯ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፵፰ ።

የገንዘብ አስተዋፅዖ ለኢየሩሳሌም ።

የሐዋ. ፳ ፡ ፳፩ ፡ ፪ ቆሮ. ፡ ሮሜ ፡፡

፩ ፡ የገንዘብ አስተዋፅዖ ዝግጅት ።

፩ ቆሮ. ፲፮ ፡ ፩ - ፬ ።

ጳውሎስ ገና በኤፌሶን ሳለ ፤ በልዩ ልዩ አገር ወደ ተከላቸው አብያተ ክርስቲያናት ጽፎ ፤ ገንዘብን እያዋጡ በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ወደ ነበሩት ድኆች እርዳታን እንዲልኩ አሳስቦ ነበር ። ለቆሮንቶስ ሰዎች በጻፈ ጊዜ ፤ «ለቅዱሳን ገንዘብን ስለ ማዋጣት ፤ ለገላትያ አብያተ ክርስቲያናት እንደ ደነገግሁት እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉ ። እኔ ስመጣ ይህ የገንዘብ ማዋጣት ያን ጊዜ እንዳይሆን ከእናንተ እያንዳንዱ በየሳምንቱ በፊተኛው ቀን እንደ ቀናው መጠን እያስቀረ በቤቱ ያስቀምጥ ። ስመጣም ማናቸውም ቢሆኑ የታመኑ የሚመስሉአችሁ ሰዎች ስጦታችሁን ወደ ኢየሩሳሌም እንዲያደርሱ ደብዳቤ ሰጥቼ እልካቸዋለሁ ፤ እኔ ደግሞ ልሄድ የሚገባኝ ቢሆን ከእኔ ጋር አብረው ይሄዳሉ» ብሎ ነበር ። ይህንም ለማድረግ የመከራቸው ፤ ድኆችን ለመርዳት የዘወትር ምኞቱ ስለ ሆነ ነውና ከዚህም በላይ ደግሞ በኢየሩሳሌም ያሉ የአይሁድ ምእመናን ፍቅራቸውን እየተረዱ አይሁድ ያይደሉት ወንድሞቻቸውን ከፊት ይልቅ እንዲወዱአቸው ፡ ስለ እነርሱም እግዚአብሔርን እያመሰገኑ እንዲጸልዩላቸው በመተማመን ነው ። እንደዚሁም ምስጋና ለእግዚአብሔር ፤ ፍቅርም በምእመናን መካከል እየበዛ እንዲሄድ የሐዋርያው የልቡ ምኞትና ጸሎት ነበረ ።

(ሐ. ፪ ፡ ፲ ፤ ፪ ቆሮ. ፱ ፡ ፲፪ - ፲፭ ።)

በልዩ ልዩ ቦታ የነበሩት አብያተ ክርስቲያናት በነገሩ ደስ አላቸው ፤ በሳምንት በሳምንትም እያዋጡ ገንዘብን ማስቀመጥ ጀመሩ ። በተለይ የመቄዶንያ ወንድሞች ልግሥናን አብዝተው ፤ ምንም ጥልቅ በሆነ ድኅነትና በብዙ መከራ ቢፈተኑ ፤ ከዓቅማቸው በላይ በደስታ በማዋጣታቸው ፍቅራቸውን አሳዩ ።

(፪ ቆሮ. ፰ ፡ ፩ - ፭ ።)

፪ ፡ ሁለተኛው መልእክት ወደ ቆሮንቶስ ሰዎች ።

በዚህም ጊዜ ሁሉ ጳውሎስ ስለ ቆሮንቶስ ምእመናን በማሰብ እጅግ ተብዶት ነበር ። ለጻፈላቸው መልእክት ልቡን የሚያሳርፍ መልስ ሳያገኝ ፤ በመካከላቸው ሐሰተኞች መምህራን ገብተው እነርሱን እንጂ ጳውሎስን እንዳይሰሙት ያታልሉአቸው እንደ ነበር ሰማ ። ጳውሎስም «በብዙ መከራና በልብ ጭንቀት በብዙም እንባ» ጽፎ ፤ ቲቶ በተባለው አብሮት በሚሠራ በአንድ ሰው እጅ ሰደደላቸው ። እርሱ ራሱ ከኤፌሶን ተነሥቶ በጢሮአዳና በመቄዶኒያ በኩል ለመሄድ ስላሰበ ፤ ቲቶ በዚያ በኩል ተመልሶ እንዲገናኘው ተቀጣጠሩ ።

የኤፌሶን ሁከት ከቀረ በኋላ ወደ ጢሮአዳ በደረሰ ጊዜ ግን ቲቶን አላገኘም ። ስለ ቆሮንቶስ ሰዎች እስኪሰማ ድረስ መንፈሱ ዕረፍትን ስላጣ ፤ ሳይዘገይ ወደ መቄዶንያ ተሻገረ ። በዚያም ደግሞ «በውጭ ጠብ ፤ በውስጥ ፍርሃት» ይከብድበት ነበር ። ነገር ግን ፤ «ኀዘንተኞችን የሚያጽናና አምላክ» በቲቶ መምጣት አጽናናው። የቆሮንቶስ ሰዎች የሐዋርያቸውን መልእክት ተቀብለው በብዙ ኀዘን ንስሐ እንደ ገቡ ፤ ናፍቆታቸውንና ፍቅራቸውን እንዳጸኑለት ቲቶ ነገረው ። ወዲያውኑም ስለዚህ የምሥራች ደስ ብሎት ፤ «በክርስቶስ ሁልጊዜ ድል በመንሣቱ ለሚያዞረን በእኛም በየሥፍራው ሁሉ የዕውቀቱን ሽታ ለሚገልጥ ለአምላክ ምስጋና ይሁን ። . . . ስለ እናንተ እምነቴ ታላቅ ነው ፤ . . . . . በመጽናናት ተሞልቻለሁ በመከራችን ሁሉ ደስታዬ ከመጠን ይል ይበዛል» ብሎ እንደ ገና ጻፈላቸው ። በ ልእክቱም ፤ «እኔ ሳልመጣ ወደ ኢየሩ ሌም የምትልኩትን ስጦታ ፈጽማች አዘጋጁት» ብሎ በቲቶ እጅ ላከላቸው*

(፪ ቆሮ. ፪ ፡ ፬ ፡ ፲፪ - ፲፯ ፤ ፯ ፡ ፬ - ፲፯ ፤ ፱ ፡ ፩ - ፭

፫ ፡ በቆሮንቶስ ሳለ ወደ ሮሜ ሰዎች የ ከው መልእክት ። የሐዋ. ፳ ፡ ፪ ፡

ሮሜ ፩ ፡ ፲፫ ፡ ፲፭ ፡ ፳፫ - ፴፫ ፡ ፩ ፡ ፲፯

በመቄዶንያ ሲያልፍ በብዙ ከመከራቸ በኋላ ወደ ግሪክ አገር መጥቶ በዚያ ሦስ ወር ሲቈይ ፤ ጋይዮስ በተባለው በአን የቆሮንቶስ ሰው ቤት በእንግድነት ተ መጠ (ሮሜ ፲፮ ፡ ፳፫ ።) የዓለም ሕ ቦች ሁሉ ወንጌልን እንዲሰሙ ሲመኝ ሲያስብ ፤ ጳውሎስ ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ወ ሮሜ ፤ ከሮሜም ወዲያ ደግሞ እንዲደር እየጸለየ የሚሆንለትን ጊዜ ይጠባበ ነበር ። አሁን ጊዜው እንደ ቀረበ መ ሎት ፤ በጋይዮስ ቤት ሳለ በሮሜ ወዳሉ ምእመናን ጽፎ ፤ «ወንድሞች ሆይ ፤ . . ብዙ ጊዜ ወደ እናንተ ልመጣ እንዳሰብሁ እስከ አሁን ግን እንደ ተከለከልሁ እን ታውቁ እወዳለሁ ። አሁን ግን ፤ ከኢየሩ ሌም ጀምሬ እስከ እልዋሪቆን ድረስ እየ ርሁ የክርስቶስን ወንጌል ፈጽሜ ሰብኬ ለሁና . . . ወደ እስጳንያ በምሄድበት ጊ ሳልፍ እናንተን እንዳይ ፤ አስቀድሜ ጥቂት ብጠግባችሁ ወደዚያ በጉዞዬ እ ድትረዱኝ ተስፋ አደርጋለሁ ። አሁን ግ ቅዱሳንን ለማገልገል ወደ ኢየሩሳሌም እሄዳለሁ ። መቄዶንያና አካይያ ፤ በኢየሩ ሳሌም ቅዱሳን መካከል ያሉትን ድኆች እንዲረዱ ወደዋልና ። . . . እንግዲህ ስ ታቸውን በማድረስ ይህን ከፈጸምሁ ቸው በኋላ በእናንተ በኩል አልፌ ወደ እ

www.ethiopianorthodox.org

ጳንያ እሄዳለሁ ፤ ወደ እናንተም ስመጣ በክርስቶስ በረከት ሙላት እንድመጣ ዐውቃለሁ ። ወንድሞች ሆይ ፣ ስለ እኔ ወደ እግዚአብሔር እየጸለያችሁ ከእኔ ጋር እንድትጋደሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስና በመንፈስ ፍቅር እለምናችኋለሁ ፤ በእግዚአብሔር ፈቃድ በደስታ ወደ እናንተ መጥቼ ከእናንተ ጋር እንዳርፍ ፣ በይሁዳ ካሉት ከማይታዘዙ እንድድን ፣ ለኢየሩሳሌም ያለኝ አገልግሎቱ ቅዱሳንን ደስ የሚያሰኝ እንዲሆን ጸልዩ» አላቸው ። ሲጽፍላቸውም ፣ «ለሚያምኑ ሁሉ የእግዚአብሔር ኃይል ለማዳን» ስለ ሆነው ወንጌል በሰፊው እያስረዳ ፣ ለትውልድ ሁሉ እጅግ የሚጠቅም የወንጌል መግለጫ ሰጠ ። ከልዩ ልዩ ሥፍራም ወደ ሮሜ ለቀደሙት ባልንጀሮቹ በየስማቸው ሰላምታ አቅርቦላቸው አበቃ ። ወደ ሮሜም በምትጓዝ ፌቤን በምትባል በአንዲት የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ እጅ መልእክቱን ላከ ።

(ሮሜ ፲፮ ፣ ፩ ፣ ፪ ።)

፬ ፤ እሥራት እንደሚቄየው እያወቀ ወደ ኢየሩሳሌም መጓዙ ።

የሐዋ. ፳ ፣ ፫ - ፳፩ ፣ ፳ ።

ጳውሎስ ወደ ሶርያ በመርከብ ለመሄድ አሰበ ፤ ነገር ግን አይሁድ ሴራ ስላደረጉበት በመቄዶንያ በኩል ወደ ጢሮአዳ ተመለሰ ። ከልዩ ልዩ የመቄዶንያና የገላትያ የእስያም አብያተ ክርስቲያናት ስለ ገንዘብ እርዳታ የተላኩት ሰዎች ፣ ሉቃስም ፣ አብረውት ነበሩ ።

ከጢሮአዳ ከመነሣቱ በፊት በነበረው እሑድ ማታ ከወንድሞች ጋር እንጀራ ለመቊረስ በአንድ ስገነት ተሰበሰቡ ። ጳውሎስም በማግሥቱ ስለሚሄድ ከእነርሱ ጋር ሲነጋገር እስከ መንፈቀ ሌሊት ነገሩን አስረዘመ ። በመስኮትም አጠገብ ተቀምጦ የነበረው አውጤኪስ የሚሉት ጐበዝ አንቀ[illegible] ከሦስተኛው ፎቅ ወደ ታች ወደቀ [illegible]ም አነሡት ። ጳውሎስም ወርዶ[illegible] ወደቀ ፣ አቅፎም ፣ «ነፍሱ አለ[illegible]አትንጫጩ» ባላቸው ጊዜ ተጽናኑ ። [illegible]ሎስም እስኪነጋ ድረስ ከእነርሱ ጋ[illegible]ነጋገረ በኋላ ተሰናብቶ ጕዞውን ለመ[illegible]ል ተነሣ ።

ለኤፌሶን[illegible] ወዳለው ሚሊጢን ወደ ሚባለው ወ[illegible] ጊዜ ጳውሎስ ልኮ የኤፌሶንን ቤተ[illegible] ሽማግሌዎች አስጠራቸው [illegible]እርሱም መጡ ፣ ከእነርሱም ጋር ሲ[illegible] ፣ «ወደ እናንተ ከገባሁበት ቀን ጀም[illegible] በትሕትና ሁሉና በእንባ ፣ ከአይሁድ[illegible]ሴራ በደረሰብኝ ፈተና ለጌታ እየተገዛ[illegible]እናንተ ጋር እንዴት እንደ ኖርሁ ታ[illegible]ላችሁ ። ወደ እግዚአብሔር ዘንድ [illegible]ንና በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ [illegible]ንን ለአይሁድና ለግሪክ ሰዎች እየመ[illegible]ርሁ በጉባዔም በየቤታችሁም አስተ[illegible]ችሁ እንጂ ከሚጠቅማችሁ ነገር አን[illegible]ስንኳ አላስቀረሁባችሁም ። አሁንም [illegible] ፣ በመንፈስ ታሥሬ ወደ ኢየሩሳሌም [illegible]ለሁ ፣ በዚያም የሚያገኘኝ ምን እንደ[illegible] አላውቅም ፣ ነገር ግን መንፈስ ቅ[illegible]- እሥራትና መከራ ይቈይሃል ብሎ በ[illegible]ማው ሁሉ ይመሰክርልኛል ። ነገር [illegible]ሩጫዬንና ከጌታ ከኢየሱስ የተቀበል[illegible] አገልግሎት ፣ እርሱም የእግዚአብ[illegible]ን ጸጋ ወንጌልን መመስከር እንድ[illegible]ም ፣ ነፍሴን በእኔ ዘንድ እንደማት[illegible] እንደ ከንቱ ነገር እቈጥራለሁ ። አ[illegible]ም ከእንግዲህ ወዲህ ፊቴን እንዳታዩ [illegible]ቃለሁ ። የእግዚአብሔርን ምክር ሁሉ[illegible]ግሬአችኋለሁና ከሰው ሁሉ ደም ንጹሕ [illegible] ። በገዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብ[illegible]ን ቤተ ክርስቲያን እየጠበቃችሁ ለ[illegible]ጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ ። ከሄድሁ በኋላ ለመንጋው የማይራሩ ጨካኞች ተኵላዎች ፣ ጠማማ ነገርን የሚናገሩ ሰዎችም በመካከላችሁ እንደሚነሡ ዐውቃለሁና ስለዚህም ትጉ ። ለእግዚአብሔርና ያንጻችሁ ዘንድ ለሚችል ለጸጋው ቃል አደራ ሰጥቻችኋለሁ» አላቸው ። ተንበርክኮም ከእነርሱ ጋር ጸለየ ። ሁሉም እጅግ አለቀሱ ፣ አንገቱንም አቅፈው ይስሙት ነበር ፣ ይልቁንም ፦ ከእንግዲህ ወዲህ ፊቴን አታዩም ስላላቸው ነገር እጅግ አዝነው እስከ መርከብ ድረስ ሸኙት ።

በመርከብም እየሄዱ በጢሮስና በአካ በኩል ወደ ቂሣርያ መጥተው አያሌ ቀን በወንጌላዊው በፊልጶስ ቤት ተቀመጡ ። በዚያም ሳሉ አጋቦስ የተባለው ነቢይ የጳውሎስን መታጠቂያ ወስዶ የገዛ እጁንና እግሩን አሥሮ ፣ «መንፈስ ቅዱስ ፦ ይ[illegible] መታጠቂያ ያለውን ሰው አይሁድ በኢ[illegible] ሳሌም እንደዚሁ ያሥሩታል ይላል» አለ[illegible] ወደ ኢየሩሳሌምም እንዳይወጣ ጳውሎ[illegible] ቢለምኑት ግን ፣ «እያለቀሳችሁ ልቤን[illegible] እየሰበራችሁ ምን ማድረጋችሁ ነው[illegible] እኔ ስለ ጌታ ስለ ኢየሱስ ስም በኢየሩ[illegible] ሌም ለመሞት እንኳ ተሰናድቼአለ[illegible] እንጂ ለእሥራት ብቻ አይደለም» [illegible] ቸው ጊዜ ፣ «የጌታ ፈቃድ ይሁን» ብለ[illegible] ዝም አሉ ። ከዚህም በኋላ ተነሥተው [illegible] ኢየሩሳሌም ገቡ ። የኢየሩሳሌምም ወን[illegible] ሞች በደስታ ተቀበሉአቸው ። እግዚ[illegible] ብሔር በአሕዛብ መካከል በጳውሎስ [illegible] ልገል ያደረገውንም ሁሉ በሰሙ ጊዜ አ[illegible] ሰገኑ ።

* * *

ቅዱሳንን በሚያስፈልጋቸው እርዱ ፣ እንግዶችንም ለመቀበል ትጉ ።

ሮሜ ፲፪ ፣ ፲፫ ።

እግዚአብሔር ፣ ሁልጊዜ በነገር ሁሉ ብቃትን ሁሉ አግኝታችሁ ለበጎ ሥራ ሁሉ ትበዙ ዘንድ ፣ ጸጋን ሁሉ ሊያበዛላችሁ ይችላል ።

፪ ቆሮ. ፱ ፣ ፰ ፣ ፱ ።

* * *

ጥያቄ ፣ ፩ ፣ ጳውሎስ ፣ የልዩ ልዩ የአብያተ ክርስቲያናትን እርዳታ ወደ ኢየሩሳሌም በማድረስ ምን ተስፋ ነበረው ?

፪ ፣ ቲቶ ከቆሮንቶስ ወደ መቄዶንያ መጥቶ በምን የምሥራች ጳውሎስን አስደሰተ ?

፫ ፣ ጳውሎስ ወደ ሮሜ ሰዎች በጻፈ ጊዜ ለወደፊት ስላለው የሥራው ዓላማ ምን ነገራቸው ?

፬ ፣ መንፈስ ቅዱስ ፣ በኢየሩሳሌም ምን እንደሚቈየው ይመሰክርለት ነበር ?

ጸሎት ፣ አቤቱ ፣ ከቅዱሳን ሁሉ ጋር ስፋቱና ርዝመቱ ከፍታውም ጥልቅነቱም ምን ያህል መሆኑን ለማስተዋል ፣ ከመታወቅም የሚያልፈውን የክርስቶስን ፍቅር ለማወቅ እንድንበረታ እንለምንሃለን ፣ አሜን ። ከኤፌ. ፫ ፣ ፲፰ ፣ ፲፱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፴፱ ።

የጳውሎስ መታሠር ።

የሐዋ. ፳፩ - ፳፮ ።

፩ ፡ ጳውሎስ ከአይሁድ ቍጣ ዳነ ።

የሐዋ. ፳፩ ፡ ፲፯ - ፳፫ ፡ ፲፩ ።

የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ሲለምኑት ፡ ጳውሎስ የናዝራዊ ስእለት ያለባቸውን አራት ሰዎች ይዞ ወደ ቤተ መቅደስ ገባና ፡ በሕጉ መሠረት ጠጕራቸው በተላጨበት ጊዜ ከፈለላቸው ።

ይህም ሥርዓት የሚፈጸምበት ሰባት ቀን ሳያልቅ ፡ ከእስያ የመጡት አንዳንዶች አይሁዶች በቤተ መቅደስ አዩት ። እነርሱም ፡ ጥሮፊሞስ የተባለውን አንድ ግሪካዊ የኤፌሶን ሰው በከተማ ከጳውሎስ ጋር አይተውት ነበርና ወደ መቅደስ ያገባው መስሎአቸው እየጮኹ ፡ «የእስራኤል ሰዎች ሆይ ፡ እርዱን ! ሕግን እንዲቃወሙ ሰዎችን ሁሉ የሚያስተምር ሰው ይህ ነው ! የግሪክንም ሰዎች ወደዚህ ወደ ተቀደሰ ሥፍራ አስገብቶ አርክሶታል ! » በማለት ጳውሎስን ያዙት ። ሕዝቡም ታውከው ተሰበሰቡ ፡ ይዘውት ከመቅደስ ወደ ውጭ ጐተቱት ። ሲገድሉትም ሲፈልጉ ፡ ኢየሩሳሌም ታወከች የሚል ወሬ ወደ ሮሜ ሻለቃ ደረሰ ። እርሱም ወታደሮችን ይዞ ወረደባቸው ፡ ጳውሎስንም ከሕዝብ ቍጣ አድኖ ፡ አንድ የታወቀ ግብፃዊ ሽፍታ መስሎት በሁለት ሰንሰለት አሳሠረው ። ወደ ወታደር ሠፈር በደረጃ ሲያወጡት ፡ «አስወግዱት ! » እያሉ ስለሚጮኹ ስለ ሕዝብ ግፊያ ወታደሮች እንዲሸከሙት ሆነ ።

ጳውሎስም የሻለቃውን ፡ «አንድ ነገር ልንገርህ ? » አለው ። እርሱም ፡ «የግሪክ ቋንቋ ታውቃለህን ? አንተ ያ ግብፃዊ ሽፍታ አይደለህምን ? » ብሎ ቢመልስለት ጳውሎስ ፡ «እኔስ ስመ ጥር በሆነ በጠርሴስ ከተማ የምኖር አይሁዳዊ ነኝ ፡ ለሕዝቡ ለመናገር እንድትፈቅድልኝ እለምንሃለሁ» አለው ፡ ፈቀደለትም ።

ጳውሎስም በደረጃው ላይ ቆሞ ወደ ሕዝቡ ጠቀሰ ፡ ጸጥታም በሆነ ጊዜ በዕብራይስጥ እየተናገረ ፡ እርሱ ራሱ በአይሁድ ትምህርት እንዳደገ ፡ ለአባቶችም ሕግ በመቅናት ቤተ ክርስቲያንን እስከ ውጭ አገር ድረስ ስንኳ ያሳድድ እንደ ነበር አስረዳቸው ። ቀጥሎም ፡ ወደ ደማስቆ ሲሄድ ጌታ ኢየሱስ ራሱ እንደ ተገለጠለት ፡ አምኖም እንደ ተጠመቀ በተርታ ሲነግራቸው ሁሉ በጸጥታ ይሰሙት ነበር ። ከዚህም በኋላ ፡ «ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሼ በመቅደስ ስጸልይ ተመስጦ መጣብኝ ፡ እርሱም ፦ ሂድ ፡ እኔ ወደ አሕዛብ ከዚህ ወደ ሩቅ እልክሃለሁ አለኝ» ሲላቸው ፡ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው ፡ «እንደዚህ ያለውን ሰው ከምድር አስወግደው» እያሉ ልብሳቸውን እየወረወሩ ትቢያን ወደ ላይ ይበትኑ ጀመር ።

የሻለቃው የሚጮኹበትን ምክንያት እንዲያውቅ ወደ ሠፈሩ አስገብቶ ፡ «እየገረፋችሁ መርምሩት» ሲል አዘዘ ። በጠፍርም ባሠሩት ጊዜ ጳውሎስ ፡ «የሮሜን ሰው ያለ ፍርድ ትገርፉላችሁን ? » ቢል የሻለቃው ፡ ሮማዊ የመባል መብት እንዳለው ካረጋገጠ በኋላ ፈራ ፡ ከእሥራትም ፈታው ። የሚከስሱትም በምን ምክንያት እንደ ሆነ ለማወቅ ፡ በማግሥቱ ጳውሎስን ወስዶ በአይሁድ ሸንጎ ፊት አቆመው ።

ጳውሎስም ፡ ከሸንጎው ሽማግሌዎች እኩሌቶቹ ትንሣኤ የለም የሚሉ ሰዱቃውያን ፡ እኩሌቶቹም ትንሣኤ አለ የሚሉ ፈሪሳውያን መሆናቸውን አይቶ ፡ «ወንድሞች ሆይ ፡ እኔ ፈሪሳዊ ነኝ ፡ ስለ ተስፋና ስለ ሙታን መነሣት ይፈርዱብኛል» ብሎ ጮኸ ። ይህንም ባለ ጊዜ በፈሪሳውያንና በሰዱቃውያን መካከል ጥል ሆነ ፡ ሸንጎውም ተለያየ ። እርስ በርሳቸውም ሲከራከሩ ጥሉ እየባሰ በሄደ ጊዜ የሻለቃው ጳውሎስን እንዳይገነጣጥሉት ፈራና ጭፍራዎቹን አስጠርቶ ፡ «ከመካከላቸው ነጥቃችሁ ወደ ሠፈሩ አግቡት» ሲል አዘዘ ።

በሁለተኛውም ሌሊት ጌታ በአጠገ[...] ቆሞ ፡ «ጳውሎስ ሆይ ፡ በኢየሩሳሌም [...] እኔ እንደ መሰከርህ እንዲሁ በሮሜም [...] ድትመሰክርልኝ ይገባሃልና አይዞህ» ብ[...] አጽናናው ።

፪ ፡ ከአይሁድ ሴራ ድኖ ወደ ቂሣር[...] ተላከ ።

የሐዋ. ፳፫ ፡ ፲፪ - ፴[...]

በጣባም ጊዜ ከዐርባ በላይ የሆኑት አ[...] ሁድ ፡ ጳውሎስን እስኪገድሉት ድረስ እ[...] ዳይበሉና እንዳይጠጡ በመሐላ ተ[...] ማሙ ። ወደ ካህናት አለቆች መጥ[...] ውም ፡ «ስለ ጳውሎስ አጥብቃችሁ እን[...] ምትመረምሩ መስላችሁ ፡ ወደ እናን[...] ወደ ሸንጎው እንዲያወርደው ለሻለቃ[...] አመልክቱት ። እኛም ወደ ሸንጎው ሳይ[...] ርስ እንገድለዋለን» አሉአቸው ።

የጳውሎስ የእኅቱ ልጅ ግን ያሰቡት[...] ሴራ በሰማ ጊዜ ለጳውሎስ ገለጠለት[...] ጳውሎስም ወደ ሻለቃው ላከው ። የሻለ[...] ውም ነገሩን ከሰማ በኋላ ከመቶ አለቆ[...] ሁለቱን ጠርቶ ፡ «ወደ ቂሣርያ እንዲሄ[...] ፪፻ ወታደሮችንና ፸ ፈረሰኞችን ፡ ፪፻[...] ባለ ጦር መሣሪያዎችን አዘጋጁ» አ[...] ቸው ። ጳውሎስንም ወደ አገረ ገዢ[...] ወደ ፊልክስ በደኅና እንዲያደርሱት የሚ[...] ስቀምጡበትን ከብት እንዲያዘጋጁ አዘ[...] ቸው ።

ወታደሮቹም እንደ ታዘዙ ጳውሎስ[...] ይዘው በሌሊት ወሰዱት ፤ በማግሥቱ[...] ወደ ቂሣርያ ገቡ ፤ ከሻለቃውም የተላ[...] ውን ደብዳቤ ለአገረ ገዢው አቅርበ[...] ጳውሎስን በፊቱ አቆሙት ። አገረ ገ[...] ውም ደብዳቤውን ካነበበ በኋላ ፡ «ከሳ[...] ችህ ደግሞ ሲመጡ እሰማሃለሁ» ብሎ[...] ጳውሎስ በሄሮድስ ግቢ ውስጥ እንዲ[...] በቅ አዘዘ ።

www.ethiopianorthodox.org

፫ ፡ ጳውሎስ ሁለት ዓመት በቂሣርያ ተጠበቀ ።

የሐዋ. ፳፬ ፡ ፩ - ፳፯ ።

ከአምስት ቀንም በኋላ ሊቀ ካህናቱ ፡ ከሽማግሌዎችና ጠርጠሉስ ከተባለ ከአንድ ጠበቃ ጋር ፡ ወደ ቂሣርያ ወርዶ በፊልክስ ፊት ጳውሎስን ከሰሰ ። በተጠራም ጊዜ ጠርጠሉስ ፊልክስን በማመስገን ንግግሩን ከጀመረ በኋላ ፡ «ይህ ሰው በሽታ ሆኖ በዓለም ባሉት አይሁድ ሁሉ ሁከት ሲያስነሣ የመናፍቃን የናዝራውያን ወገን መሪ ሆኖ አግኝተነዋልና ፡ መቅደሱንም ደግሞ ሲያረክስ ያዝነው» ብሎ ክሱን አቀረበ ።

ገዢውም በጠቀሰው ጊዜ ጳውሎስ መልሶ ፡ ከአሥራ ሁለት ቀን በፊት ወደ ኢየሩሳሌም ከገባ ወዲህ በመቅደስ ቢሆን በከተማም ሁከት ሲያስነሣ እንዳላገኙት ካስረዳ በኋላ ፡ «ነገር ግን ይህን እመሰክርልሃለሁ ፡ በሕጉ ያለውን በነቢያትም የተጻፉትን ሁሉ አምኜ ፡ የአባቶቼን አምላክ እነርሱ ኑፋቄ ብለው እንደሚጠሩት መንገድ አመልካለሁ ። እነዚህም ራሳቸው ደግሞ የሚጠብቁት ፡ ጻድቃንም ዓመፀኞችም ከሙታን ይነሡ ዘንድ እንዳላቸው ተስፋ አለኝ ። ስለዚህ እኔ በእግዚአብሔርና በሰው ፊት ሁልጊዜ ነውር የሌለባት ሕሊና ትኖረኝ ዘንድ እተጋለሁ» አለ ።

ፊልክስም ወደ ፊት አዘገያቸው ፤ ጳውሎስንም የሚጠብቀው የመቶ አለቃ እንዲያደላለት ፡ ወዳጆቹም ቢጠይቁት እንዳይከለክላቸው አዘዘ ።

ከጥቂት ቀንም በኋላ ፊልክስ ፡ አይሁዳዊት ከነበረች ድሩሲላ ከሚሉአት ከሚስቱ ጋር መጥቶ ጳውሎስን አስጠራው ፤ በኢየሱስ ክርስቶስም ስለ ማመን የሚናገረውን ሰማው ። ጳውሎስም ስለ ጽድቅና ራስን ስለ መግዛት ስለሚመጣውም ኵነኔ ሲያስረዳው ፊልክስ ፈርቶ ፡ «አሁንስ ሂድ ፡ በተመቸኝም ጊዜ አስጠራሃለሁ» አለው ። ደግሞ ፡ ጳውሎስ ጉቦ ይሰጠኛል ብሎ ተስፋ ያደረገ በየጊዜው አስጠርቶ ያነጋግረው ነበር ። ከሁለት ዓመትም በኋላ ጶርቅዮስ ፊስጦስ በፊልክስ ፈንታ ተተካ ። ፊልክስም አይሁድን ደስ እንዲያሰኝ ስለ ፈለገ ጳውሎስን እንደ ታሠረ ተወው ።

፬ ፡ ጳውሎስ ወደ ቄሣር ይግባኝ አለ ።

የሐዋ. ፳፭ ፡ ፩ - ፳፯ ፡ ፴፪ ።

ፊስጦስም ወደ ግዛቱ ሥራ ገብቶ ከሦስት ቀን በኋላ ከቂሣርያ ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ ። የአይሁድ ታላላቆችም ፡ በመንገድ ሸምቀው እንዲገድሉት አስበው ጳውሎስን ወደ ኢየሩሳሌም እንዲያስመጣው ለመኑት ። ፊስጦስ ግን ፡ «በዚህ ሰው በደል ቢኖር ወደ ቂሣርያ ወርዳችሁ ክሰሱት» ብሎ መለሰ ። ወደ ቂሣርያም በወረደ በማግሥቱ በፍርድ ወንበር ተቀመጠ ፡ ጳውሎስንም አስጠርቶ ፡ «ወደ ኢየሩሳሌም ወጥተህ በዚያ በፊቴ ትፋረድ ዘንድ ትወዳለህን ? » አለው ። ጳውሎስ ግን ፡ «በቄሣር ፍርድ ወንበር ፊት ቆሜአለሁ ፡ ወደ ቄሣርም ይግባኝ ብዬአለሁ» ብሎ መለሰ ። ፊስጦስም ፡ «ወደ ቄሣር ይግባኝ ብለሃል ፤ ወደ ቄሣር ትሄዳለህ» አለው ።

ከዚህም በኋላ ታላቁ ሄሮድስ የልጁ የልጅ ልጅ የሆነ ንጉሥ አግሪጳ ከበርኒቄ ጋር ወደ ቂሣርያ ወረደ ። ፊስጦስም የጳውሎስን ነገር ለንጉሡ አግሪጳ በገለጠለት ጊዜ እርሱ ፡ «ይህን ሰው እኔ እሰማው ዘንድ እወድ ነበር» አለው ።

በማግሥቱም አግሪጳና በርኒቄ በብዙ ግርማ መጥተው ከከተማው ታላላቆች ጋር ወደ ፍርድ ቤት ገቡ ። ፊስጦስም ጳውሎስን አስጠርቶ ፡ «ንጉሥ አግሪጳ ሆይ ፡ ይህ ሰው ወደ ቄሣር ይግባኝ ስላለ እንድሰድደው ቈረጥሁ ፡ ከተመረመረ በኋላም ወደ ቄሣር የምጽፈውን ነገር እንዳገኝ በፊትህ አመጣሁት» አለው ። አግሪጳም ጳውሎስን ፡ «ስለ ራስህ እንድትናገር ተፈቅዶልሃል» አለው ።

ጳውሎስም እጁን ዘረጋና ፡ «ንጉሥ አግሪጳ ሆይ ፡ የአይሁድን ሥርዓት አጥብቀህ ዐውቀሃልና በተከሰስሁበት ነገር በፊትህ ስመልስ ደስታ ይሰማኛል» ብሎ ፡ ከታናሽነቱ ጀምሮ ፈሪሳዊ ሆኖ እንደ ኖረ ፡ አሁንም ሊፋረድ የቆመው ለአባቶች ስለ ተሰጠው ተስፋ እንደ ሆነ ገለጠለት ። ቀጥሎም ፡ የኢየሱስን ስም ተቃውሞ ወደ ደማስቆ ሲሄድ ፡ ከፀሐይ ብሩህነት የበለጠ ብርሃን ከሰማይ ሲበራ ኢየሱስ ራሱ ተገልጦለት ፡ «እኔን ባየህበትና በምታይበት ነገር አገልጋይና ምስክር እንድትሆን ልሾምህ ታይቼልሃለሁ» እንዳለው ካስረዳው በኋላ ፡ «ንጉሥ አግሪጳ ሆይ ፡ ከሰማይ የታየኝን ራእይ እምቢ አላልሁም ። ነገር ግን ከእግዚአብሔር ረድኤት ተቀብዬ ለታናሹና ለታላቁም ስመሰክር እስከዚች ቀን ድረስ ቆሜአለሁ» አለ

ፊስጦስም ፡ «ጳውሎስ ሆይ ፡ ብዙ ት
ህርትህ ወደ እብደት ያዞርሃል» አለው
ጳውሎስም ፡ «ክቡር ፊስጦስ ሆይ ፡ የእ
ነትንና የአእምሮን ነገር እናገራለሁ እን
እብደትስ የለብኝም» ብሎ ንጉሡን
«ንጉሥ አግሪጳ ሆይ ፡ ነቢያትን ታምና
ህን ? እንደምታምናቸው ዐውቃለሁ
አለው ። ንጉሡም ፡ «በጥቂት ጊዜ ክርስ
ያን ልታደርገኝ ትወዳለህ» አለው ። ጳ
ሎስም ፡ «በጥቂት ቢሆን ወይም በብ
ጊዜ የሚሰሙኝ ሁሉ ከዚህ እሥራት በቀ
እንደ እኔ ይሆኑ ዘንድ ወደ እግዚአብሔ
እለምናለሁ» አለው ።

ተነሥተውም ሲሄዱ እርስ በርሳቸው
«ይህ ሰው እንኳንስ ለሞት ለእሥራትም
የሚገባ ምንም አላደረገም» ተባባሉ ። አ
ሪጳም ፊስጦስን ፡ «ይህ ሰው እኮ ወ
ቄሣር ይግባኝ ባይል ሊፈታ ይቻል ነበር
አለው ።

* * *

ኢየሱስ አለ ፡- ስለ ስሜ . . . ወደ ወኅኒ አሳልፈው ይሰጡአችኋል ፤ ወደ ነገሥታትና ወደ ገዢዎችም ይወስዱአችኋል ፡ ይህም ለምስክርነት ይሆንላችኋል ።

ሉቃ. ፳፩ ፡ ፲፪ ፡ ፲፫ ።

ከሰማይ የታየኝን ራእይ እምቢ አላልሁም ። የሐዋ. ፳፮ ፡ ፲፱ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ጳውሎስ ፡ ከመቅደስ ከጕተቱት አይሁድ እጅ እንዴት ዳነ ?
፪ ፡ ሴራ ካደረጉት ዐርባ አይሁድ እጅ በማን አማካይነት ዳነ ?
፫ ፡ በፊልክስና በፊስጦስ መካከል ያለው የጠባይ ልዩነት ምንድር ነው ?
፬ ፡ ጳውሎስ ወደ ቄሣር ይግባኝ ያለው በምን ምክንያት ነው ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ስለ ቅዱሳን ሁሉ ፡ በተለይም ስለ ወንጌል ታሥረው ወይም ተሠቃይተው መልእክተኞችህ ስለ ሆኑት እየጸለይን ፤ ወንጌልን በግልጥ እንዲያስታውቁ ቃል ትሰጣቸው ዘንድ እንለምንሃለን ፡ አሜን ።

ከኤፌ. ፮ ፡ ፲፰ - ፳ ።

www.ethiopianorthodox.org

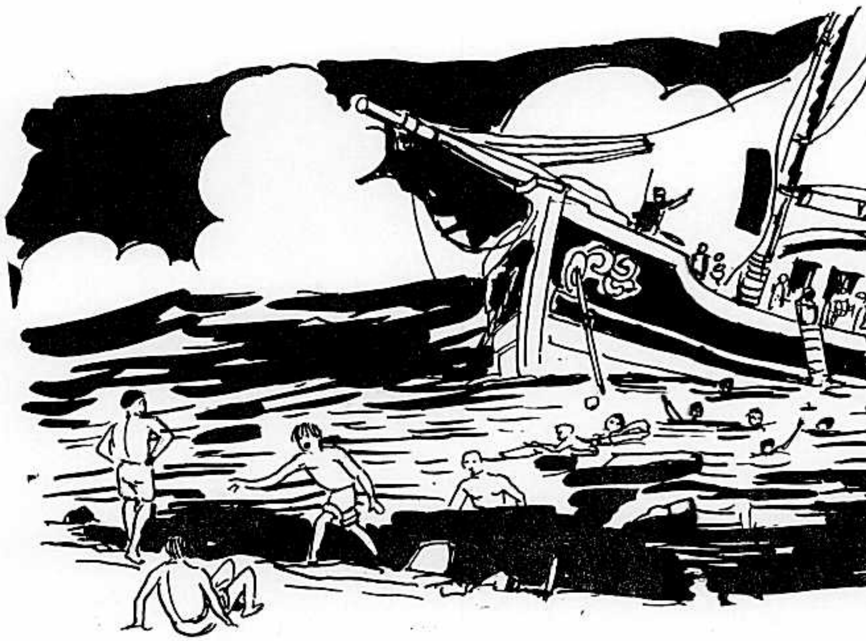

ምዕራፍ ፶ ።

የጳውሎስ ወደ ሮሜ መሄድ ።

የሐዋ. ፳፯ ፡ ፳፰ ።

፩ ፡ ከቂሣርያ በመርከብ መነሣቱ ።

የሐዋ. ፳፯ ፡ ፩ - ፰ ።

ፊስጦስ ጳውሎስን በመርከብ ወደ ሮሜ
ለመላክ ቈርጦ ከሌሎች እሥረኞች ጋር
ዩልዮስ ለሚሉት የመቶ አለቃ አሳልፎ
ሰጠው ። ሉቃስና የተሰሎንቄው አርስጥ
ሮኮስም አብረውት ነበሩ ። ወደ እስያም
በሚሄድ መርከብ ገብተው ከቂሣርያ
ተነሡ ፤ ከፊት ለፊት ከሚያስቸግር ነፋስ
የተነሣ በቆጵሮስ ተጠግተው ወደ ሙራ
ደረሱ ። በዚያም ዩልዮስ ወደ ኢጣልያ
የሚሄድ መርከብ አግኝቶ እሥረኞቹን
ወደ እርሱ አገባቸው ። በጭንቅም ቀስ
እያሉ በቀኒዶስ በኩል ፤ በቀርጤስ ደሴት
ወዳለው ፤ መልካም ወደብ ወደሚሉት
ሥፍራ መጡ ።

፪ ፡ በፍርሃት ጊዜ ማጽናናቱ ።

የሐዋ. ፳፯ ፡ ፱ - ፴፰ ።

ከመዘግየታቸው የተነሣ አይሁድ የሚጾ
ሙበት የማስተሥረያው ቀን አልፎ ነበ
ርና ክረምት ስለ ቀረበ ጳውሎስ ፡ «ይህ
ጉዞ ብዙ ጥፋትና ጉዳት እንዳለው ይታየ
ኛልና እዚህ እንክረም» ብሎ መከራቸው።
ነገር ግን የተሣፋሪዎች ቍጥር ፪፻፸፮ ነበ
ረና የሚበዙቱ ፊንቄ ወደሚሉት ፤ የበለጠ
ምቹት ወዳለው ወደ ሌላ የቀርጤስ ወደብ
ደርሰው በዚያ እንዲከርሙ ወደዱ ።

ልከኛም የደቡብ ነፋስ በነፈሰ ጊዜ እን
ዳሰቡት የሆነላቸው መሰሎአቸው ተነሡ።
ነገር ግን ወደ ፊንቄ ሳይደርሱ ኃይለኛ
ዓውሎ ነፋስ ወርዶባቸው ወደ ባሕር መካ
ከል ነድቶ አወጣቸው ። መርከበኞቹም
ደንግጠው ከጭነቱና የመርከቡን ዕቃ
ወደ ባሕር ጣሉ ። ብዙ ቀንም ፀሐይንና
ከዋክብትንም ሳያዩ ትልቅ ነፋስም ሲበረ
ታባቸው ጊዜ ፡ ወደ ፊት አንድንም ብለው
ተስፋ ቈረጡ ።

ሳይበሉም ብዙ ቀን ከቈዩ በኋላ ጳው
ሎስ በመካከላቸው ቆሞ ፡ «ሰምታችሁኝ
በሆነ ኖሮ ይህ ጉዳት አያገኛችሁም ነበር።
አሁንም አይዞአችሁ ፡ መርከቡ እንጂ እና
ንተ አትጠፉም ። የእርሱ ከምሆንና ደግሞ
ከማመልከው እግዚአብሔር የተላከው
መልአክ በዚች ሌሊት በአጠገቤ ቆሞ ፡-
ጳውሎስ ሆይ አትፍራ ፡ በቄሣር ፊት ልት
ቆም ይገባሃል ፡ እነሆም ፡ እግዚአብሔር
ከአንተ ጋር የሚሄዱትን ሁሉ ሰጥቶሃል
አለኝ ። ስለዚህም አይዞአችሁ ፡ እንደ ተና
ገረኝ እንዲሁ እንደሚሆን እግዚአብሔርን
አምናለሁና ። ነገር ግን ወደ አንዲት
ደሴት እንድንገፋ ያስፈልገናል» አላ
ቸው ።

በአሥራ አራተኛውም ሌሊት መርከበ
ኞች ወደ አንድ ምድር እንደ ቀረቡ ካወቁ
በኋላ ከመርከቡ በስተኋላ አራት መል
ሕቅ አውርደው ቀን እንዲነጋ ተመኙ ።
ራሳቸውንም ብቻ ለማዳን አስበው ፡ በመ
ርከቡ ላይ ያለችውን ጀልባ ወደ ባሕር
አውርደን በእርስዋ ወደ ምድር እንሽሽ
እያሉ ተመካከሩ ። ጳውሎስ ግን አሳባቸ
ውን አስተውሎ ለመቶ አለቃውና ለወታ
ደሮች ፡ «እነዚህ መርከበኞች በመርከቡ
ካልቈዩ ልትድኑ አትችሉም» አላቸው ።
ያን ጊዜም ወታደሮች የጀልባዪቱን ገመድ
ቈርጠው ወደ ባሕር እንድትወድቅ ተዉ
አት ።

ቀንም ሲነጋ ጳውሎስ ፡ «ጾማችሁን ከሰ
ነበታችሁ ዛሬ አሥራ አራተኛ ቀናችሁ
ነው ። ስለዚህም ምግብ እንድትበሉ እለም
ናችኋለሁ ። ከእናንተ ከአንዱ የራስ ጠጉር
እንኳ አትጠፋምና» ብሎ እንጀራን ያ
በሁሉ ፊት እግዚአብሔርን አመሰገነ
ቈርሶም በላ ። ሁሉም ተጽናንተው በሉ
በልተውም በጠገቡ ጊዜ የስንዴው
ጭነት ወደ ባሕር እየጣሉ መርከቡን አ
ለሉት ።

፫ ፡ በመሊጡ በኩል ወደ ሮሜ መግባቱ

የሐዋ. ፳፯ ፡ ፴፱ - ፳፰ ፡ ፲፯

በነጋም ጊዜ ምድርን አይተው ወደ
አቅንተው ለመሄድ ሞከሩ ። ነገር ግን ከ
ዕበሉ ግፊያ የተነሣ ባልሆነላቸው
ወታደሮቹ ፡ «እሥረኞች ዋኝተው እን
መልጡ እንግደላቸው» አሉ ። ዩል
ግን ጳውሎስን ሊያድነው አስቦ ከለ
ቸው ፡ ዋና የሚያውቁትም ወደ ም
እንዲወጡ ፡ የቀሩትም በመርከቡ ስ
እንዲወጡ አዘዘ ። እንዲሁም ሁሉ መሊ
ወደምትባል ደሴት በደኅና ደረሱ ።

አረማውያን የሆኑ የደሴቲቱ ነዋሪ
የሚያስገርም ቸርነት አደረጉላቸው ።
ብና ብርድ ስለ ሆነ እሳት አንድደው
በሉአቸው ። ጳውሎስ ግን ብዙ ጭራሮ
ማችቶ ወደ እሳት ሲጨምር እፉኝት ከ
ቀት የተነሣ ወጥቶ እጁን ነደፈው ። አ
ውያንም እባብ በእጁ ተንጠልጥሎ ሲ
«ይህ ሰው በእርግጥ ነፍሰ ገዳይ ነው ።
ሕር በደኅና ቢወጣ የእግዚአብሔር ፍ
በሕይወት እንዲኖር አልተወውም» አ
እርሱ ግን እባቡን ወደ እሳት አራ
ምንም አልተጐዳም ። ሰዎቹም ተ
መው ፡ «ይህስ አምላክ ነው !» ብ
አሳባቸውን ለወጡ ።

ፑፕልዮስ የሚሉት የደሴት አለቃ
ሎስንና ባልንጀሮቹን ተቀብሎ በፍ
ሦስት ቀን አሳደራቸው ። የፑፕልዮ
አባት ታሞ ነበርና ጳውሎስ ሲጸልይ
ተፈወሰ ። ሌሎችም የታመሙት እየመ
ተፈወሱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ከሦስት ወርም በኋላ በሌላ መርከብ ገብ ተው በኢጣልያ ወዳለው ፑቲዮሉስ መጡ ። በዚያም ካገኙአቸው ወንድሞች ጋር ሰባት ቀን ከተቀመጡ በኋላ ወደ ሮሜ ተጓዙ ። ከዚያም ፤ መምጣታቸውን የሰሙት ወንድሞች ጳውሎስን ለመቀበል ወጥተው ገና በመንገድ ሳሉ ተገናኙአ ቸው ። ጳውሎስም ባያቸው ጊዜ እግዚአብ ሔርን አመሰገነ ፤ ልቡም ተጽናና ። ወደ ሮሜም በገቡ ጊዜ ጳውሎስ ከሚጠብቀው ወታደር ጋር ለብቻው እንዲቀመጥ ተፈቀ ደለት ።

፱ ፡ በሮሜ መመስከሩ ።

የሐዋ. ፳፰ ፡ ፲፯ - ፴፩ ።

ከሦስት ቀንም በኋላ ጳውሎስ የአይሁድን ታላላቆች ጠርቶ ፤ «ስለ እስራኤል ተስፋ ይህን ሰንሰለት ለብሻለሁ» ብሎ ፤ ከኢየሩ ሳሌም እንደ [illegible]ረ መምጣቱን ነገራ ቸው ። እነርሱም «ከይሁዳ ስለ አንተ አንዳች ነገር አላገኘንም ፤ ነገር ግን ስለ ዚህ ወገን የምታስበውን እንድንሰማ እን ወዳለን» አሉት።

ቀንም ቀጥረውለት ብዙ ሆነው ወደ እርሱ መጡ ፤ ስለ ኢየሱስም ከሙሴ ሕግና ከነቢያት ጠቅሶ ያስረዳቸው ከጥዋት ጀምሮ እስከ ማታ ድረስ ይገልጥላቸው ነበር ። እኩሌቶቹም የተናገረውን አመኑ ፤ እኩሌቶቹ ግን አላመኑ ሲቀሩ ጳውሎስ ፤ «መንፈስ ቅዱስ በነቢዩ ኢሳይያስ ለአባቶ ቻችን ፡- መስማትን ትሰማላችሁና አታስ ተውሉም ሲል መልካም ተናገረ ። እንግ ዲህ ይህ የእግዚአብሔር የመዳን ቃል ለአ ሕዛብ እንደ ተላከ ዕወቁ ፤ እነርሱም ይሰ ሙታል» ካላቸው በኋላ እርስ በርሳቸው እጅግ እየተከራከሩ ሄዱ ።

* * *

ኃይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ ።

ፊልጵ. ፬ ፡ ፲፫ ።

እኛ ራሳችን በእግዚአብሔር በምንጽናናበት መጽናናት በመከራ ሁሉ ያሉትን ማጽናናት እንችላለን ።

፪ ቆሮ. ፩ ፡ ፬ ።

* * *

ጥያቄ ፡ ፩ ፡ በዓውሎ ነፋስ ምክንያት ሌሎች ሁሉ ተስፋ ቈርጠው ሳለ ለጳው ሎስ ምን ተስፋ ተሰጠው ?

፪ ፡ ጳውሎስ ሌሎችን ተሣፋሪዎች የረዳቸው ምንና ምን በማድረጉ ነው ?

፫ ፡ ዩልዮስ ጳውሎስን የሚያከብር መሆኑን ምን በማድረጉ አሳየ ?

ጸሎት ፡ አቤቱ ፡ ለእኛ ለምናምን ሁሉ ፡ ከሁሉ የሚበ ልጥ የኃይልህ ታላቅነት ምን እንደ ሆነ እንድና ውቅ የጥበብንና የመገለጥን መንፈስ ትሰጠን ዘንድ እንለምንሃለን ፤ አሜን ።

ከኤፌ. ፩ ፡ ፲፯ - ፲፱ ።

ምዕራፍ ፶፩ ።

ጳውሎስ ታሥሮ ሳለ የጻፋቸው መልእክቶች ።

፩ ፡ ሁለት ዓመት በሮሜ መቈየቱ ።

የሐዋ. ፳፰ ፡ ፴ ፡ ፴፩ ።

ጳውሎስ የቄሣርን ፍርድ ሲጠባበቅ ሁለት ዓመት በተከራየው ቤት በሮሜ ቈየ ። በዚ ህም ጊዜ ሁሉ በሌሊትና በቀን በየተራ ከሚጠብቁት ዘበኞች ፤ ባለ ተራ ለሆነው በሰንሰለት ታሥሮ መኖር የነበረበት ይመ ስላል ። ቢሆንም ወደ እርሱ የሚመጡትን እንዳይቀበልና ወንጌልን እንዳያስተምር ማንም አይከለክለውም ነበርና መታሠሩ ወንጌልን ለማስፋፋት ምክንያት ሆነው ። ስለምን ፤ መታሠሩ ስለ ክርስቶስ መሆኑ እየታወቀ ሲሄድ የክርስቶስ ዝና እየተገ ለጠ ሄደ ። በተለይም ፤ በእሥረኛቸው የክ ርስቶስን ፍቅርና ትዕግሥት እያዩ ቃሉን

www.ethiopianorthodox.org

ከሚሰሙት ከቄሣር ዘበኞች አንዳንዶቹ ሳያምኑ አልቀሩም ። እንደዚሁም ከሐዋር ያው መታሠር የተነሣ በቄሣር ቤተ መን ግሥት ውስጥ ስንኳ ቅዱሳን ተገኙ ። ይህም ብቻ ሳይሆን የጳውሎስን ጽናት ያዩ ከነበሩ ምእመናን ብዙዎች ፡ ያለ ፍር ሃት የወንጌልን ቃል ከፊት ይልቅ ሊነግሩ በጀመሩ ጊዜ ጳውሎስ በጣም ተደሰተ ።
(ፊልጵ. ፩ ፡ ፲፪ - ፲፬ ፡ ፬ ፡ ፳፪ ።)

ከታሠረበት ጊዜ ጀምሮ ያልተለዩት ፡ የተወደደው ባለ መድኃኒት ሉቃስና የተሰ ሎንቄው አርስጥሮኮስ አብረውት በሮሜ ቈዩ ። እንደ ልጁ የሆነው ጢሞቴዎስ ከእ ርሱ ጋር ሊሆን መጣ ። ከብዙ ዓመት በፊ ትም ያሳዘነው የበርናባስ የወንድሙ ልጅ ማርቆስ በዚሁ ጊዜ አብረውት ከሚሠሩ ፡ ከሚያጽናኑት አንዱ ነበረ ። ከጊዜ ወደ ጊዜም ከልዩ ልዩ አገር ፡ ከፊልጵስዩስ እንደ መጣው እንደ አፍሮዲጡ ፡ ከእስያም እንደ መጡት እንደ ኤጳፍራና እንደ ቲኪ ቆስ የሆኑት ወንድሞች ይመጡለት ነበር ።
(ቈላ. ፬ ፡ ፯ - ፲፬ ፤ ፊልጵ. ፪ ፡ ፲፱ ፡ ፳፭ ።)

ከእነዚህ ወንድሞች ጋር ጳውሎስ ፡ ቅር ብና ሩቅ ስለ ሆኑት ምእመናን ሁሉ እያመ ሰገነ ሳያቋርጥ በመጸለይ ፡ ወደ እርሱ የሚ መጡትንም ሁሉ እየተቀበለ በማነጋገር ፡ ወደ ልዩ ልዩ ሥፍራም መልእክቶችን በመጻፍ ፡ ስለ ራሱ ሁናቴ ሳይጨነቅ የጌታ ሥራ ሁልጊዜ ይበረክትለት ነበር ። ስለ ራሱም በጻፈ ጊዜ ፡ «የምኖርበት ኑሮ ይበ ቃኛል ማለትን ተምሬአለሁ ። መዋረድ ንም ዐውቃለሁ ፤ መብዛትንም ዐውቃ ለሁ ፤ . . . . በነገርም ሁሉ መጥገብንና መራብንም ፡ መብዛትንና መጕደልን ተም ሬአለሁ ። ኃይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ» ብሎ ፡ ሁልጊዜ በጌታ ደስ ይለው እንደ ነበረ ገለጠ ።
(ፊልጵ. ፬ ፡ ፲፩ - ፲፫ ፤ ፩ ፡ ፳ ፡ ፳፩ ፤ ፪ ፡ ፲፯ ፡ ፲፰ ።)

፪ ፡ ወደ ፊልጵስዩስ ሰዎች የጻፈው መል እክት ።

የፊልጵስዩስ ምእመናን መታሠሩን ሲሰሙ ፡ በተለመደው ፍቅራቸው በአፍሮ ዲጡ እጅ ስጦታ ላኩለት ። አፍሮዲጡም ወደ ሮሜ በደረሰ ጊዜ የእነርሱን ነገር ሲያ ወራለት ጳውሎስ ደስ አለው ። አፍሮዲ ጡም ከጳውሎስ ጋር እንዲቈይ አሳብ ኖሮት ይሆናል ነገር ግን በጽኑ ታምሞ በእግዚአብሔር ምሕረት ከዳነ በኋላ ወደ አገሩ እንዲመለስ ይናፍቅ ነበር ። ጳውሎ ስም ይህን አስቸኵሎ ለፊልጵስዩስ ወዳ ጆቹ ደብዳቤ ጽፎ ወደዚያ እንዲመለስ አፍሮዲጡን አስረከበው ።
(ፊልጵ. ፪ ፡ ፳፭ - ፴ ፡ ፬ ፡ ፲፬ - ፳ ።)

በዚህም ደብዳቤ ለእነርሱ ያለውን ፍቅር እየገለጠ ፡ ዘወትር እንደሚጸልይላ ቸው ፡ በእነርሱም ፍቅርና ጽናት እንደሚ ደሰት በጕልህ አየ ። ስለ ራሱም ሁናቴ ሲያብራራ ፡ በሞት ከዚህ ዓለም መሄድና ከክርስቶስ ጋር መኖር ምንም ቢወድ ፡ «በሥጋ መኖሬ ስለ እናንተ እጅግ የሚያ ስፈልግ እንደ ሆነ ተረድቼ ፡ ከእናንተ ጋር እንደምቈይ ዐውቃለሁ» በማለት ፡ ከእሥ ራቱ እንደሚፈታ ያለውን ተስፋ ገለጠላ ቸው ። የፍርድ ቤትም ውሳኔ ሲታወቅ ፡ እንዲነግራቸው ጢሞቴዎስን እንደሚል ክላቸው ተስፋ ሲሰጥ ፡ «ራሴ ደግሞ ፈጥኜ እንድመጣ በጌታ ታምኜአለሁ» አላቸው ።
(ፊልጵ. ፩ ፡ ፲፱ - ፳፯ ፤ ፪ ፡ ፲፱ - ፳፬ ።)

«ይሁን እንጂ ፡ መጥቼ ባያችሁ ወይም ብርቅ ፡ በአንድ ልብ ስለ ወንጌል ሃይማ ኖት አብራችሁ እየተጋደላችሁ . . . ለክር ስቶስ ወንጌል እንደሚገባ ኑሩ ። . . . ሁል ጊዜም በጌታ ደስ ይበላችሁ» ብሎ ፡ ከብዙ ሌላ ምክር ጋር በአፍሮዲጡ እጅ ላከላ ቸው ። (ፊልጵ. ፩ ፡ ፳፯ ፤ ፬ ፡ ፬ ።)

፫ ፡ ወደ ኤፌሶን ሰዎች የጻፈው መልእ ክት ።

ጳውሎስም ወደ ኤፌሶን ምእመናን ደግሞ ደብዳቤን ለመጻፍ ወደደ ። ለእነርሱም ብቻ ሳይሆን በእነርሱ አቅራቢያ ወዳሉት ወደ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት እንዲደ ርስ በማለት ስለ ጻፈ ፡ የግል ጉዳያቸውን ወይም የአንዳንዶችን ኤፌሶናውያን ስሞች አልጠቀሰም ። ነገር ግን ፡ እነርሱ ስለ ራሱ ሁናቴ ለማወቅ እንደሚወዱ ዐውቆ ፡ «የተወደደ ወንድምና በጌታ የታ መነ አገልጋይ ቲኪቆስ ሁሉን ያስታውቃ ችኋል ፤ ወሬአችንን እንድታውቁና ልባች ሁን እንዲያጽናና ወደ እናንተ የምልከው ስለዚህ ምክንያት ነው» ብሎ መልእክቱን በቲኪቆስ እጅ ላከ ።

ቲኪቆስም አድርሶ ሲሰጣቸው በምን ያህል ደስታ ተቀብለው የሚያነቡት ይመ ስላችኋል ! እነርሱ ብቻ ሳይሆኑ በየትው ልዱ ሁሉ እስከ ዛሬ ድረስ በስንትና በስ ንት ሚሊዮን የሚቈጠሩ ሰዎች በዚህና በሌሎቹ የጳውሎስ መልእክቶች ይጠቀ ሙባቸዋል ! የኤፌሶን ሰዎች ብቻ ሳይሆኑ እኛም ጭምር ፡ እግዚአብሔር አብ በምሕ ረቱ ባለ ጠጋ ሆኖ ከወደደን ከታላቅ ፍቅሩ የተነሣ በውድ ልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ አድኖ በመንፈሳዊ በረከት ሁሉ እንደ ባረ ከን ማወቅ ይገባናል ። (ኤፌ. ፩ ፡ ፫ - ፳ ፤ ፪ ፡ ፬ - ፲ ።) እኛም ጭምር ፡ በተጠራን በት መጠራታችን እንደሚገባ በፍቅር እየ ተመላለስን ፡ የተሰጠንንም ቅዱስ መንፈ ሱን እንዳናሳዝን ክፋትን ሁሉ አስወግደን ቅድስናን እንድንለብስ ይገባን የለምን ? (ኤፌ. ፬ ፡ ፩ - ፫ ፡ ፳፪ - ፴፪ ።) ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያኑ ያለውንም ፍቅርና ፍጹም የሆነውን አሳቡን እንድናስተውል ለእኛ ደግሞ አስፈላጊያችን ነው ። (ኤፌ. ፭ ፡ ፳፭ - ፳፯ ።) «የዲያብሎስን ሽንገ[...] ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ የእግዚአ[...] ሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ ልበሱ» የሚለውን[...] ሁሉን አሸንፈን እንድንቆም የሚያስች[...] ንን ምክር ለመቀበል ለእኛ ደግሞ ጥቅ[...] ችን ነው ። (ኤፌ. ፮ ፡ ፲ - ፲፰ ።)

፬ ፡ ወደ ቈላስይስ ሰዎች የጻፈው መል[...] ክት ።

ከመታሠሩ በፊት ጳውሎስ በኤፌሶ[...] ከተማ ወንጌልን ባስተማረ ጊዜ ፡ በክር[...] ቶስ ያመነ ኤጳፍራ የሚባል ሰው ፡ ከኤ[...] ሶን በስተ ምሥራቅ ባለው ቈላስይስ በ[...] ባል በገዛ ራሱ ከተማ እየመሰከረ ፡ በዚ[...] ለተከለው ቤተ ክርስቲያን አገልጋይ የሆ[...] ይመስላል ። ጳውሎስም በሮሜ ታሥ[...] ሳለ ኤጳፍራ መጥቶ ፡ የቈላስይስ ሰዎ[...] በእምነትና በፍቅር ስለ ማደጋቸው [...] ረው ። ሆኖም ፡ በዕውቀታቸው የሚመ[...] ሰዎች በመካከላቸው ገብተው የክርስ[...] ስን አምላክነትና ፍጹም የሆነውን መድ[...] ኒትነቱን ይክዱ ስለ ነበር ኤጳፍራ ፡ በእ[...] ርሱ እንዳይታለሉ በማለት የበለጠ በ[...] ሎት ስለ እነርሱ ይተጋ ነበር ።
(ቈላ. ፩ ፡ ፯ ፡ ፰ ፤ ፬ ፡ ፲፪ ፡ ፲፫ [...]

ጳውሎስም ፡ ፊቱን በሥጋ ስላላዩ ስን[...] ስለ እነዚህ የቈላስይስ ሰዎች እየጸለየ ደ[...] ዳቤ ጻፈላቸው ። ሲጽፍም ፡ ከብዙ ትም[...] ርትና ምክር ጋር ማስጠንቀቂያ ጨምሮ [...] እንደ ክርስቶስ ትምህርት ሳይሆን ፡ እን[...] ሰው ወግ በሆነ በከንቱ መታለል ማንም[...] እንዳይማርካችሁ ተጠበቁ ። በክርስቶ[...] የመለኮት ሙላት ሁሉ በሰውነት ተገለ[...] ይኖራልና ፡ በእርሱ ሆናችሁ ተሞልታች[...] ኋል አላቸው ። የጓደኞቹንም ሰላምታ[...] እየጨመረ ጽፎ ሲያበቃ ፡ የኤፌሶን[...] መልእክት በሚያደርስ በቲኪቆስ እጅ[...] ላከ ። (ቈላ. ፪ ፡ ፩ - ፲ ፤ ፬ ፡ ፯ - ፲፰ [...]

www.ethiopianorthodox.org

፫ ፡ ወደ ፊልሞና የጻፈው መልእክት ።

ከዕለታት አንድ ቀን አናሲሞስ የተባለ ሰው ጳውሎስ ታሥሮ ወደ ነበረበት ቤት መጣ ። እርሱ አስቀድሞ የቈላስይስ ሰው የፊልሞና ባሪያ ነበረ ። ፊልሞናም ፡ ከጳውሎስ ጋር ተገናኝቶ በክርስቶስ ካመነ በኋላ የቈላስይስ ምእመናን በቤቱ እንዲሰበሰቡ ይጋብዛቸው ነበር ። የወጣቱ ባሪያ የአናሲሞስ ስም ትርጕም «የሚጠቅም» ማለት ቢሆንም ፡ የማይጠቅም ሆኖ የፊልሞናን ገንዘብ ሰርቆ ኰበለለ ። እንደ ዘመኑ ልማድም ከባድ ቅጣት ይገባው ነበርና እንደ ሮሜ ራቅ ወዳለ ከተማ የሸሸው በዚህ ምክንያት ይሆን ይሆናል ።

አናሲሞስ ግን ጳውሎስን በሮሜ ካገኘ በኋላ ንስሐ ገባ ፤ በኢየሱስ ክርስቶስም በማመን አዲስ ሰው ሆነ ። ወደ በደለውም ጌታው ለመመለስ በፈለገ ጊዜ ፡ ጳውሎስ ፡ ከቲኪቆስ ጋር እንዲሄድ አድርጎ ወደ ወዳጁ ወደ ፊልሞና እንዲህ ብሎ ጻፈ ፡ «አስቀድሞ ስላልጠቀመህ ፡ አሁን ግን ለእኔም ለአንተም ስለሚጠቅም ፡ በእሥራቴ ስለ ወለድሁት ስለ ልጄ ስለ አናሲሞስ እለምንሃለሁ ።. . . እንደ ባልንጀራ ብትቈጥረኝ ፡ እንደ እኔ አድርገህ ተቀበለው ። ነገር ግን አንዳች የበደለህ ነገር ወይም ብድር ቢኖረው ፡ እኔ ራሴ እመልሰዋለሁ ብዬ በእጄ እጽፋለሁ ። . . . እንግዲህ ወንድሜ ሆይ ፡ በክርስቶስ ልቤን አሳርፍልኝ ። . . . ደግሞ የማስተናገጃ ቤት አዘጋጅልኝ ፤ በጸሎታችሁ ወደ እናንተ እንደምመጣ ተስፋ አደርጋለሁ ።»

ፊልሞ. ቍ. ፲ ፡ ፲፩ ፡ ፲፯ - ፳፪ ።

እንደዚህ ያለ የፍቅር ልመና የፊልሞናን ልብ እንዴት አይነካም ! ይህ አጭር ደብዳቤ ለሁላችን እንዲደርስ በአዲስ ኪዳን የገባው ፡ አስቀድሞ ለፊልሞና የጳውሎስ ቃል ብቻ ሳይሆን የእግዚአብሔር ቃል ሆኖ ስለ መጣለት አይደለምን ?

* * *

ለእኔ ፡ ሕይወት ክርስቶስ ፡ ሞትም ጥቅም ነው ።

ፊልጵ. ፩ ፡ ፳፩ ።

ለክርስቶስ ወንጌል እንደሚገባ ኑሩ ።

ፊልጵ. ፩ ፡ ፳፯ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ጳውሎስ ታሥሮ ሳለ ከመልእክቶቹ የትኞቹን ጻፈ ?
፪ ፤ መታሠሩ ወንጌልን ለማስፋፋት ምክንያት የሆነው እንዴት ነበረ?
፫ ፡ ወደ ፊልሞና የጻፈው በምን ምክንያት ነበረ ?

ጸሎት ፡ ከምንለምነው ወይም ከምናስበው ሁሉ ይልቅ እጅግ አብልጦ ሊያደርግ ለሚቻለው ፡ ለእርሱ በቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ኢየሱስ . . . ክብር ይሁን ፡ አሜን ።

ኤፌ ፫ ፡ ፳ ፡ ፳፩ ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፶፪ ።

እስከ ሞት ድረስ መጽናት ።

፩ እና ፪ ጢሞ. ፤ ቲቶ ፤
፩ እና ፪ ጴጥ. ።

፩ ፤ ወደ ጢሞቴዎስና ወደ ቲቶ የተጻፉ መልእክቶች ።

«የሐዋርያት ሥራ» የተባለው መጽሐፍ ፡ ጳውሎስ ሁለት ዓመት በሮሜ ታሥሮ እንደ ቈየ እንጂ ከዚያ ወዲያ ስለ ሆነው ነገር አይገልጥም ። ይሁን እንጂ ጳውሎስ ወደ ጢሞቴዎስና ወደ ቲቶ በጻፋቸው መልእክቶች ፡ ከእሥራቱ ተፈትቶ በእስያና በመቄዶንያ በአካይያም የነበሩትን አብያተ ክርስቲያናት እንደ ጐበኘ ፤ ወደ ቀርጤስ ደሴትም እንደ ደረሰ ገልጦአል ።

(፩ ጢሞ. ፩ ፡ ፫ ፡ ፬ ፤ ቲቶ ፩ ፡ ፭ ።)

ከአያሌ ዓመት በፊት የተከላቸውን አብያተ ክርስቲያናት እየጐበኘ ሲዘዋወር የሚሠራው ሥራ ኖሮት ይሆን ? እንዴታ ! የአትክልት እርሻ ማጠጣትና መጠበቅ እንደሚያስፈልግ እንዲሁ የእግዚአብሔር እርሻ የሆነ ቤተ ክርስቲያን ፡ እውነቱን በማስተማር በተግሣጽም መጠበቅ አለበት ። ጳውሎስ ራሱ ሽምግሎ ነበርና ሥራው ሰፊ ስለ ሆነ ፡ ከረዳቶቹ ታማኝ
ለሆኑት ፡ ቤተ ክርስቲያንን በመልካ
የማስተዳደር ኃላፊነት እንዲመሩ አደ
አላቸው ።

እንደዚሁም ከኤፌሶን ተነሥቶ ወ
መቄዶንያ በሄደ ጊዜ ይህን አደራ ለጢ
ቴዎስ ሰጥቶ ፡ በኤፌሶን እንዲቀመጥ ለ
ነው ። ከቀርጤስ በተነሣ ጊዜም ፡ የቀ
ውን እንዲያደራጅ ለቲቶ አደራ ሰጠ
ለእነርሱም ደብዳቤዎች ጽፎ ፡ እንደ
አድርገው እንዲኖሩና ሥራቸውን እንዴ
እንዲያካሂዱ በብዙ መከራቸው ። እግዚ
ብሔር በክርስቶስ በማመን ልጆቹ ከሆኑ
የሚፈልገው ፡ «ከንጹሕ ልብና ከ
ሕሊና ፡ ግብዝነትም ከሌለበት እምነ
የሚወጣ ፍቅር» እንደ ሆነ ጳውሎ
ዐወቀ ። ስለዚህ ለጢሞቴዎስና ለቲ
በጻፈ ጊዜ ፡ ከእነዚህ ነገሮች ወጥተው ወ
ማይጠቅም ተረት ፡ ለዓለምም ወደ
መች ወደ ከንቱ ንግግር ፈቀቅ የሚሉት
እንዲገሥጹ ፡ «ለትምህርትና ለተግሣጽ

ልብንም ለማቅናት ፣ በጽድቅም ላለው ምክር በሚጠቅም» በእግዚአብሔር ቃል እንዲጸኑ ደጋግሞ አስጠነቀቃቸው ።
(፩ ጢሞ. ፩ ፣ ፫ - ፯ ፤ ፮ ፣ ፳ ፣ ፳፩ ፤ ፪ ጢሞ. ፫ ፣ ፲፮ ፣ ፲፯ ።)

፪ ፤ የጳውሎስ መጨረሻው እሥራት ።

ከእሥራት ከተፈታ ከጥቂት ዓመት በኋላ ጳውሎስ እንደገና ታሥሮ በሮሜ በወኅኒ ቤት ተጠበቀ ። በፊተኛው ሙግቱ በቄሣር ፍርድ ወንበር በቆመ ጊዜ አንድ ሰው ስንኳ አልደረሰለትም ። ነገር ግን ወደ ጢሞቴዎስ በጻፈ ጊዜ ፣ «የስብከቱ ሥራ እንዲፈጸም ፣ ሕዝቦችም ሁሉ እንዲሰሙ ጌታ በእኔ አጠገብ ቆሞ አበረታኝ ፣ ከአንበሳ አፍም ዳንሁ» አለ ። ሆኖም የሞት ፍርድ ሳይፈረድበት እንደማይቀር ያውቅ ነበርና ልጁን ጢሞቴዎስን ለማየት እየናፈቀ ፣ «በቶሎ ወደ እኔ እንድትመጣ ትጋ ፤ . . . ማርቆስን ይዘኸው ና ፤ ስትመጣ በጢሮአዳ የተውሁትን በርኖስና መጻሕፍቱን ፣ ይልቁንም በብራና የተጻፉትን አምጣልኝ ። . . . . ከክረምት በፊት እንድትመጣ ትጋ» ብሎ ጻፈለት ።
(፪ ጢሞ. ፬ ፣ ፲፯ - ፲፰ ፤ ፬ ፣ ፲፩ ፣ ፲፫ ፣ ፳፩ ።)

በዚህም መልእክት ጢሞቴዎስን ሲያጽናናው ፣ እርሱ ራሱ ከዚህ ዓለም በሞት የሚሄድበትን ጊዜ በደስታ እንደሚጠባበቀው ሲገልጥ ፣ «አንተ ልጄ ሆይ ፣ በክርስቶስ ኢየሱስ ባለው ጸጋ በርታ ። . . . እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ በጎ ወታደር ሆነህ አብረኸኝ መከራ ተቀበል ። . . . የወንጌል ሰባኪነትን ሥራ አድርግ ፣ አገልግሎትህን ፈጽም ። የእኔ ሕይወት የሚሠዋበትና ከዚህ ዓለም የምሄድበትም ጊዜ ደርሶአል። መልካሙን ገድል ተጋድዬአለሁ ፣ ሩጫዬን ጨርሼአለሁ ፣ ሃይማኖትን ጠብቄአለሁ ። ወደ ፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶልኛል ፣ ይህም ጻድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለእኔ ያስረክባል ፤ ደግሞም መገለጡን ለሚወዱት ሁሉ እንጂ ለእኔ ብቻ አይደለም» ብሎ ጻፈ ።
(፪ ጢሞ. ፪ ፣ ፩ - ፫ ፤ ፬ ፣ ፭ - ፰ ።)

፫ ፤ የጴጥሮስ መልእክቶች ።

ጴጥሮስ እንደ ሌሎች ሐዋርያት እየዞረ ወንጌልን እንደ ሰበከ እንጂ በጉዞው የትናየት እንደ ደረሰ በዝርዝር አልተጻፈም ። ነገር ግን ፣ በጳንጦስና በገላትያ በቀጶዶቅያም በእስያም በቢታንያም ለነበሩት ምእመናን ሲጽፍ ፣ «ወዳጆቼ» በማለቱ የሚያውቃቸው ይመስላል ።
(፩ ቆሮ. ፱ ፣ ፭ ፤ ፩ ጴጥ. ፩ ፣ ፩ ፣ ፪ ፤ ፪ ጴጥ. ፫ ፣ ፩ ።)

በሽምግልናው ጊዜ የጻፈው ነገር ሁሉ ፣ እምነቱ እየጸና ፣ ተስፋውም እየበረታ ፣ ፍቅሩም እየጋለ እንደ ሄደ ይገልጣል ። አልፎ አልፎ በጌታው ያየውን የፍቅርና የትዕግሥት የትሕትናም ምሳሌ አሳሰቦ ፣ ስለ መስቀሉና ስለ ትንሣኤው ስለ ክብሩም ጻፈ ። ለምሳሌ ፣ «እኛ በቅዱሱ ተራራ ከእርሱ ጋር ሳለን ፡- በእርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው የሚል ያ ድምፅ ከሰማይ ሲወርድ ሰማን» ብሎ ፣ የእምነታችን መሠረት ጽኑ መሆኑን አሳሰበ ።
(፪ ጴጥ. ፩ ፣ ፲፯ - ፳፬ ።)

እንደዚሁም ፣ «ክርስቶስ ደግሞ ፍለጋውን እንድትከተሉ ምሳሌ ትቶላችሁ ስለ እናንተ መከራን ተቀብሎአል» ብሎ ፣ ሲሰድቡት መልሶ እንዳልተሳደበ ፣ መከራንም ሲቀበል እንዳልዛተ ሲያሳስብ ፣ «እናንተም መልካም እድርጋችሁ መከራን ስትቀበሉ ብትታገሡ ፣ ይህ ነገር በእግዚአብሔር ዘንድ ምስጋና ይገባዋል ። . . . ስለ ክርስቶስ ስምም ብትነቀፉ የክብር መንፈስ የእግዚአብሔርም መንፈስ በእናንተ ላይ ያርፋልና ብፁዓን ናችሁ» ብሎ ፣ ስደትን በደስታ እንዲታገሡ አበረታታቸው ።
(፩ ጴጥ. ፪ ፣ ፲፱ - ፳፭ ፣ ፬ ፣ ፲፪ - ፲፱ ።)

እንደ ሐዋርያው ጳውሎስ ፣ ጴጥሮስ ደግሞ በማይናወጥ ተስፋ መሞቱን ይጠባበቅ ነበር ። ጌታው ፣ በሰው እጅ እንደሚሞት የነገረውን ቢያስታውስ ስንኳ ፣ አልደነገጠም ። ስለምን ፣ አላፊ ከሆን ማደሪያው ፣ ማለት ከሥጋው ተለይቶ ከዚህ ዓለም በሞት መውጣቱ ፣ ወደ ዘላለማዊው ወደ ጌታችን መንግሥት መግባት እንደ ሆነ ዐወቀ ። ይህንም ተስፋ ይዞ ፣ «ወንድሞች ሆይ ፣ መጠራታችሁንና መመረጣችሁን ታጸኑ ዘንድ ከፊት ይልቅ ትጉ» ብሎ ጻፈ ።
(ዮሐ. ፳፩ ፣ ፲፰ ፣
፪ ጴጥ. ፩ ፣ ፲ - ፲

ጴጥሮስም ስለ ጌታችን ዳግም ምጽ በጻፈ ጊዜ ትልቅ የተስፋ ቃል ሰጠ ። ውም ፣ በዚያን ጊዜ ይህ ሰማይና ምድር ከተቃጠሉ በኋላ ፣ ጽድቅ የሚ በትን አዲስ ሰማይና ምድር እንደ ጠር ነው ። በዚህም ፍጹም የሆነ ደ እንድንካፈል የጴጥሮስን መጨረሻ ፃ እንስማ ፤ «ስለዚህ ወዳጆች ሆይ ፣ ይ እየጠበቃችሁ ያለ ነውርና ያለ ነቀፋ ችሁ በሰላም በእርሱ እንድትገኙ ትጉ በጌታችንና በመድኃኒታችን በኢየ ክርስቶስ ጸጋና ዕውቀት እደጉ ።»
(፪ ጴጥ. ፫ ፣ ፰ - ፲

* * *

እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ በጎ ወታደር ሆነህ ፡ አብረኸኝ መከራ ተቀበል ።
፪ ጢሞ. ፪ ፣ ፫ ።

በክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዘላለም ክብሩ የጠራችሁ የጸጋ ሁሉ አምላክ ለጥቂት ጊዜ መከራን ከተቀበላችሁ በኋላ ራሱ ፍጹማን ያደርጋችኋል ያጸናችሁማል ያበረታችሁማል ። ለእርሱ ክብርና ኃይል እስከ ዘላለም ድረስ ይሁን ፡ አሜን ።
፩ ጴጥ. ፭ ፣ ፲ ፣ ፲፩ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ ጳውሎስ ፣ ጢሞቴዎስን በኤፌሶን ፡ ቲቶንም በቀርጤስ የተዋቸው ምን እንዲያደርጉ ነበረ ?
፪ ፤ ጳውሎስ መሞቱ ቀርቦ ሳለ ስለ ራሱ ምን ለማለት ቻለ ?
፫ ፤ ምንስ ተዘጋጅቶ እንደሚጠብቀው ዐወቀ ?

ጸሎት ፡ ሳንሰናከል እንዲጠብቀን ፡ በክብሩም ፊት በደስታ ነውር የሌለን አድርጎ እንዲያቆመን ለሚችለው ፡ ብቻውን ለሆነ አምላክና መድኃኒታችን . . . በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ክብር . . . . . ይሁን ፡ አሜን ።
ከይሁዳ ቍ. ፳፬ ፣ ፳፭ ።

www.ethiopianorthodox.org

መደምደሚያ ።

አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ።

ከዮሐንስ ራእይ ።

፩ ፡ ዮሐንስ ራእይ አየ ።

ራእ. ፩ ፡ ፩ - ፱ ።

ሐዋርያው ዮሐንስ በሸመገለ ጊዜ ፡ ስለ እግዚአብሔር ቃልና ስለ ኢየሱስ ምስክር ነት ተይዞ ፡ ከኤፌሶን ወደማትርቅ ፍጥሞ ወደምትባል ደሴት ተወሰደ ። እሥረኛ ሆኖ በዚያ ሳለ ፡ ከእግዚአብሔር በተሰ ጠው ራእይ የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶ ስን ክብርና ሥልጣን ተገለጠለት ። የሚያ ነቡት ፡ በፈተና ጊዜ እየታገሡ ለሚጠባበ ቃቸው ክብር እንዲዘጋጁ ያየውን ራእይ ጻፈላቸው ።

፪ ፡ በራእዩ ጌታችን የቤተ ክርስቲያን ራስ ሆኖ ታየው።

ራእ. ፩ ፡ ፲ - ፫ ፡ ፳፪ ።

ዮሐንስም በጌታ ቀን ፡ ማለት በዕለተ እሑድ በመንፈስ ተመስጦ ሳለ መለከትን የመሰለ ታላቅ ድምፅ ከበስተ ኋላው ሰምቶ ዘወር ብሎ ተመለከተ ። እነሆም በሰባት የወርቅ መቅረዞች መካከል ፡ ፊቱ እንደ ፀሐይ የሚበራ የሰው ልጅ የሚመስለውን አየ ። ከግርማው ከክብሩ የተነሣ ዮሐ ንስ ከእግሩ በታች ወደቀ ። እርሱም ቀኝ እጁን ጭኖበት ፡ «አትፍራ ፤ ፊተኛውና መጨረሻው ሕያውም እኔ ነኝ ፤ ሞቼም ነበርሁ እነሆም ከዘላለም እስከ ዘላለም ሕያው ነኝ ፤ የሞትና የሲኦልም መክፈቻ አለኝ» አለው ። ሰባቱ መቅረዞች ሰባቱ የእስያ አብያተ ክርስቲያናት ምሳሌ እንደ ሆኑ ነግሮት ፡ «ያየኸውን ፡ አሁንም ያለ ውን ፡ ከዚህም በኋላ ይሆን ዘንድ ያለውን ጻፍላቸው» አለው ።

ዮሐንስም ያየውን በጻፈ ጊዜ ፡ ጌታችን ራሱ ለእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን የሰጠ ውን መልእክት ጨምሮ ጻፈ ። እነዚህን መልእክቶች ስናነብ ፡ ጌታችን ፡ «እነሆ እኔ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ» እንዳለ ፡ ከአብያተ ክርስቲያናቱ ጋር ሆኖ ፡ የክብ ሩን ተስፋ ወራሾች እንዲሆኑ ፡ እንድንሆ ንም ፡ በፍቅር እየገሠጸና እየመከረ እንደ ሚመራ ይታየናል ። እርሱም ፡ «መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ ! » አለ ።

፫ ፤ በራእዩ ጌታችን በሰማይና በምድር ባለ ሙሉ ሥልጣን ሆኖ ታየው ።

ራእ. ፬ ፡ ፩ - ፫ ፡ ፭ ፡ ፩ - ፮ ፡ ፲፯ ።

ከዚህም በኋላ ዮሐንስ በሰማይ የተከፈተ ደጅ አየ ፤ ያ ከዚህ በፊት የሰማው ታላቅ ድምፅም ፡ «ወደዚህ ውጣ» አለው ። እነ ሆም በሰማይ የእግዚአብሔርን ዙፋን አየ ፤ በዙፋኑም ዙሪያ ፡ «ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ ፡ የነበረውና ያለው የሚመጣውም ሁሉንም የሚገዛ ጌታ አምላክ» እያሉ የሚያመሰግ ኑትን ሽማግሌዎችና ሕያዋን ፍጥረታት አየ ።

በዙፋኑ ላይም የተቀመጠው በሰባት ማኅተም የተዘጋውን መጽሐፍ ይዞ ነበር ። መጽሐፉንም ሊፈታና ሊመለከት የሚገ ባው ማንም አልተገኘምና ዮሐንስ አለ ቀሰ ። ከሽማግሌዎቹ አንዱ ግን ፡ «አታል ቅስ ፤ ከይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ የዳ ዊት ሥር መጽሐፉን እንዲፈታ ድል ነ
ቶአል» አለው ። ዮሐንስም እንደ ታረ
በግ የሚመስለው መጥቶ መጽሐፉን እን
ወሰደና አንድ በአንድ ማኅተሞቹን እን
ፈታ አየ ። እያንዳንዱንም ማኅተ
በፈታ ጊዜ ፡ እስከ ዳግም ምጽአቱ ድረ
በምድር ላይ የሚሆኑት ነገሮች ፡ ጦርነ
ሆነ ረኀብ ፡ ሞትም ሆነ ስደት ፡ ከእር
ከጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥልጣ
በታች እንደ ሆኑ በራእዩ ታየው ። በዙ
ኑም ዙሪያ ያሉትም ፡ በመስቀል ላይ በመ
ሠዋቱ ድል ለነሣው ለበጉ ሰግደው ፡
«መጽሐፉን ትወስድ ዘንድ ፡ ማኅተሞ
ንም ትፈታ ዘንድ ይገባሃል ፤ ታርደሃልና
በደምህም ለእግዚአብሔር ከሕዝብ ሁለ
ሰዎችን ዋጅተሃል» እያሉ አዲስ መ
ሙር ዘመሩ ።

እንግዲህ ፡ ሁልጊዜ ከእኛ ጋር የሆነ
ጌታ ፡ «በሰማይና በምድር ሥልጣን ሁለ
ተሰጠኝ» ያለ ነው ። እርሱም ለማዳን ሆ
ለመፍረድ የታመነ ነውና «የቅዱሳን
ትዕግሥትና እምነት በዚህ ነው ።»

(ራእ. ፲፫ ፡ ፲ ፤ ፲፬ ፡ ፲፪ ።)

፬ ፡ በራእዩ ጌታችን የሁሉ ፈራጅና ንጉ
ሆኖ ታየው ። ራእ. ፲፱ ፡ ፲፩ - ፳፩ ፡ ፳ ፡ ፲ - ፲፭ ።

ዮሐንስም ሰማይ ተከፍቶ አየ ፤ እነሆም
በአምባላይ ፈረስ ተቀምጦ ብዙ ዘውዶች
ያሉት የነገሥታት ንጉሥና የጌታዎች
ጌታ የተባለውን ሊፈርድና ሊዋጋ ሲመጣ
አየ ። በሰማይም ያሉት ጭፍራዎች ነጭ
ልብስ ለብሰው በአምባላዎች ፈረሶች ተቀ
ምጠው ይከተሉት ነበር ።

ዮሐንስም በራእዩ እንዳየ ፡ ይህ ድል
አድራጊ ጌታ ፡ ከአፉ በሚወጣው ሰይፍ
ጠላቶቹን ገድሎ የሚቃወሙትን ሁሉ
አሸነፈ ።

www.ethiopianorthodox.org

ዮሐንስም ታላቅና ነጭ ዙፋን አየ ። ምድርና ሰማይም በዙፋኑ ላይ ከተቀመጠው ፊት ሸሹ ። ሙታንም ሁሉ በዙፋኑ ፊት ቆሙ ፤ መጻሕፍትም ተከፈቱ ፤ ሌላ «የሕይወት መጽሐፍ» የተባለው መጽሐፍ ተከፈተ ። ሙታንም በመጻሕፍት ተጽፎ እንደ ነበረ እንደ ሥራቸው መጠን ተከፈሉ ። የበጉ በሆነው በሕይወት መጽሐፍም ተጽፎ ያልተገኘው ማንኛውም ፡ ሰይጣን ራሱ ፡ ሞትና ሲኦልም ወደ ተጣሉበት በእሳት ባሕር ውስጥ ተጣሉ ።

፳ ፤ በራእዩ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ታየችው ።

ራእ. ፳፩ ፡ ፩ - ፳፪ ፡ ፳፩ ።

ዮሐንስም በራእዩ አዲስ ሰማይንና አዲስ ምድርን አየ ፤ ፊተኛው ሰማይና ፊተኛው ምድር አልፈዋልና ። ቅድስቲቱ ከተማ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ፡ ለባልዋ እንደ ተሸለመች ሙሽራ ተዘጋጅታ ፡ ከሰማይ ከእግዚአብሔር ዘንድ ስትወርድ አየ ። ብርሃንዋም እንደ ከበረ ድንጋይ የጠራ ነበረ ፤ ታላቅና ረጅም ቅጥር ነበራት ። በምሥራቅና በሰሜን ፡ በደቡብና በምዕራብ ባሉትም በአሥራ ሁለቱ ደጆችዋ የእስራኤል ነገዶች ስሞች ተጽፈውባቸው ነበር ። በቅጥሩም መሠረቶች የአሥራ ሁለቱ የበጉ ሐዋርያት ስሞች ተጽፈው ነበር ።

ሁሉንም የሚገዛ ጌታ አምላክና በጉ መቅደስዋ ናቸው ፤ መብራትዋም በጉ ነው ። በዚያም ሌሊት ስለሌለ ደጆችዋ አይዘጉም ። ...ርም ሕዝቦች በብርሃንዋ ይመላለሳሉ። የበጉም በሆነው በሕይወት መጽሐፍ የተጻፉት እንጂ ፡ ጸያፍ ነገር ሁሉ ርኩስና ውሸትም የሚያደርግ ወደ እርስዋ ከቶ አይገባም ።

በአደባባይዋም መካከል ካለው ከእግዚአብሔርና ከበጉ ዙፋን የሕይወት ውኃ ወንዝ ይወጣል። በወንዙም ወዲያና ወዲህ በየወሩ ፍሬ የሚሰጥ የሕይወት ዛፍ አለ ፡ የዛፉም ቅጠሎች ለሕዝቦች መፈወሻ ናቸው ። እንግዲህም ወዲህ መርገም ከቶ አይሆንም ፤ የእግዚአብሔርና የበጉ ዙፋን በእርስዋ ውስጥ ይሆናል ፡ ባሪያዎቹም ያመልኩታል ፤ ፊቱንም ያያሉ፤ ስሙም በግምባራቸው ይሆናል ፡ ለዘላለምም ይነግሣሉ ።

ኢየሱስም ፡ «እነሆ በቶሎ እመጣለሁ ። ወደ ሕይወት ዛፍ መድረስ ሥልጣን እንዲኖራቸው ፡ በደጆችዋም ወደ ከተማይቱ እንዲገቡ ልብሳቸውን የሚያጥቡ ብፁዓን ናቸው ። . . . . እነሆ ፡ በቶሎ እመጣለሁ» ይላል ። አሜን ፡ ጌታ ኢየሱስ ሆይ ፡ ና ።

* * *

ከዚህ በኋላ አየሁ ፡
እነሆም ፡ አንድ እንኳ ሊቈጥራቸው የማይችል።
ከሕዝብና ከነገድ ከወገንም ከቋንቋም ሁሉ ፡
እጅግ ብዙ ሰዎች ነበሩ ፤
ነጭ ልብስም ለብሰው
የዘንባባንም ዝንጣፊዎች በእጆቻቸው ይዘው ፤
በዙፋኑና በበጉ ፊት ቆሙ ፤
በታላቅም ድምፅ እየጮኹ ፤
«በዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው
ለአምላካችንና ለበጉ ማዳን ነው » አሉ ። . . .

ከሽማግሌዎቹም አንዱ መልሶ ፡
« እነዚህ ነጩን ልብስ የለበሱ
እነማን ናቸው ? ከወዴትስ መጡ ? » አለኝ ።
እኔም ፡ «ጌታ ሆይ ፡ አንተ ታውቃለህ» አልሁት ።
አለኝም ፡-
«እነዚህ ከታላቁ መከራ የመጡ ናቸው ፡
ልብሳቸውንም አጥበው በበጉ ደም አነጹ ።
ስለዚህ በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት አሉ ፡
ሌሊትና ቀንም በመቅደሱ ያመልኩታል ፡
በዙፋኑም ላይ የተቀመጠው በእነርሱ ላይ ያድርባቸዋል ።
ከእንግዲህ ወዲህ አይራቡም ፡
ከእንግዲህም ወዲህ አይጠሙም ፡
ፀሐይም ትኵሳትም ሁሉ ከቶ አይወርድባቸውም ፡
በዙፋኑ መካከል ያለው በጉ እረኛቸው ይሆናልና ፡
ወደ ሕይወትም ውኃ ምንጭ ይመራቸዋልና ፡
እግዚአብሔርም እንባዎችን ሁሉ ከዓይናቸው ያብሳል ።»

ራእ. ፯ ፡ ፱ - ፲፯ ።

* * *

ሃሌ ሉያ ፤ ሁሉን የሚገዛ ጌታ አምላካችን ነግሦአልና ።

ራእ. ፲፱ ፡ ፮ ።

* * *

ጥያቄ ፤ ፩ ፤ በራእዩ መጀመሪያ ዮሐንስ ምን አየ ?
፪ ፤ በሰማይ የታየው «የታረደ በግ» ማን ነው ?
፫ ፡ ወደ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም እንዲገቡ ሥልጣን የተሰጣቸው እነማን ናቸው ?

ጸሎት ፤ በዘላለም ኪዳን ደም ለበጎች ትልቅ እረኛ የሆነውን ጌታችንን ኢየሱስን ከሙታን ያወጣው የሰላም አምላክ ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በፊቱ ደስ የሚያሰኘውን በእኛ እያደረገ ፡ ፈቃዱን እናደርግ ዘንድ በመልካም ሥራ ሁሉ ፍጹማን ያድርገን ፤ ለእርሱ እስከ ዘላለም ድረስ ክብር ይሁን ፤ አሜን ።

ዕብ. ፲፫ ፡ ፳ ፡ ፳፩ ።

www.ethiopianorthodox.org